

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, **poz. 272**) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach **użytkowych**. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int. Cl.³ i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21 XII 1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, **poz. 4**) zawierają następujące **dane**:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int. Cl.³,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- **imię** i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru **użytkowego**,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie ogłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl.³, podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

* * *

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem **zgłoszenia**. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26 ust. 3 u.o.w.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o **zgłoszeniu wynalazku** lub wzoru użytkowego osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzać z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt. 203 Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „**Biuletynu Urzędu Patentowego**”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy podaje do **wiadomości** konta w NBP

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V OM w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 77 rozdz. 7811
§ 45 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
§ 44 - wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe
3. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie konto: ~~1052-2583-139-32~~ - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminie do dnia 25 listopada na rok następny. Cena prenumeraty rocznej - 2340 zł.

Jednostki gospodarki społecznej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW - w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-950 Warszawa, **konto** NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zlecciodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Egzemplarze pojedyncze można nabywać w Urzędzie Patentowym PRU - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. **203**, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
Numer oddano do składu w maju 1981 r. Ark. wyd. 17,72. Ark. druk. 15,00.
Papier druk. sat. V kl. 70 g 61X86. Nakład 3595+25 egz.

Cena 90 zł

INDEKS 35326

Opolskie Zakłady Graficzne im. Jana Langowskiego - 45-085 Opole, ul. Niedziałkowskiego 8-12
Zam. 1112-1101-81

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 21.08.1981 r.

17 (201) Rok IX

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce

I. Wynalazkach do opatentowania

II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

DZIAŁ A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01C **P. 227157** T 07.10.1980

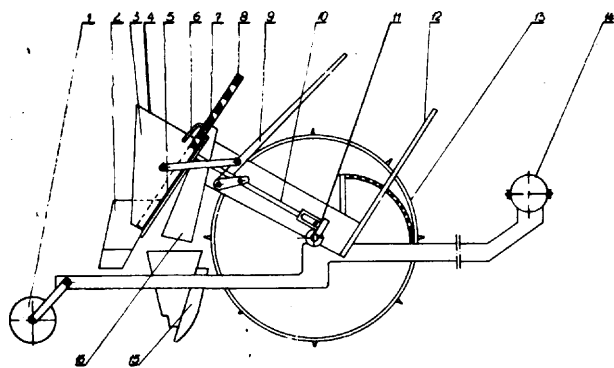
Gdańskie Przedsiębiorstwo Hodowli Roślin i Nasiennictwa, Gdańsk, Polska (Henryk Młodzianowski).

Urządzenie do **gniazdowego** wysiewu nasion zwłaszcza nasion buraków na poletkach doświadczalnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które pozwoli na powtarzalny wysiew gniazdowy nasion, zwłaszcza niepreparowanych nasion buraków na poletkach doświadczalnych.

Urządzenie według wynalazku ma obrotową tarczę **dozująco-wysiewającą** (8) pobierającą nasiona ze zbiornika nasion (3), rynienkę (16) nasion i redlicę (15). Położenie tarczy dozująco-wysiewającej (8) napędzanej przez koło kopiujące (13) w stosunku do płaszczyzny wysiewu regulowane jest dźwignią (12). Konstrukcja zbiornika nasion (3), wałka napędowego (10) oraz układu dźwigni (9) umożliwia oczyszczanie zespołu wysiewającego z resztek nasion zsympem (2).

(3 zastrzeżenia)

A01C **P. 227395** T 18.10.1980

Pierwszeństwo: 08.06.1980 - Międzynarodowe Targi Poznańskie - Polska (nr 4/MTP/80)

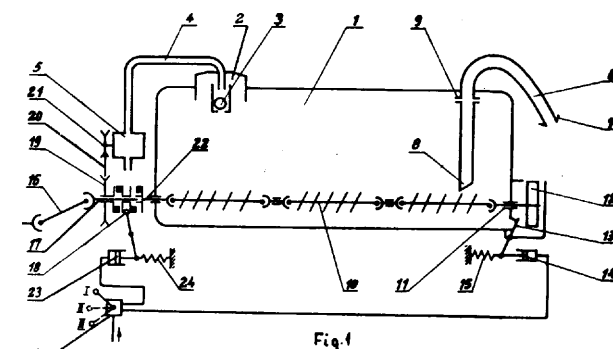
Przedsiębiorstwo Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet”, Kościan, Polska (Henryk Jankowski, Franciszek Konieczny, Zbigniew Skrukwa, **Bogusław Koczorowski**, Jerzy Klupsz, Władysław Przywecki).

Cysterna asenizacyjna

Cysterna asenizacyjna według wynalazku, oparta o system napełniania podciśnieniowego a rozlewanie gnojowicy o mechaniczny system **ślimakowo-wirniko-**

wy charakteryzuje się tym, że zbiornik cysterna (1) ma kołpak (2) z pływakowym zaworem powietrznym (3) połączonym przewodem (4) z pompą próżniową (5). Zbiornik (1) połączony jest z atmosferą przewodem ssącym (6), przymocowanym do górnej części zbiornika, zaopatrzonego w króciec (7), do którego podłączony jest wąż doprowadzony wylotem (8) w pobliżu dna zbiornika. W górnej części wąż ssawny ma otwory. W dolnej części zbiornika (1) usytuowany jest segmentowy ślimak (10) **wygarniająco-rozlewający**, na którego wałe (11) umocowany jest rozlewacz wirnikowy (12), połączony z zbiornikiem kłapowym zaworem (13), sterowanym pneumatycznym siłownikiem (14), wyposażonym w powrotną sprężynę (15). Próżniowa pompa (5) i segmentowy ślimak (10) z rozlewaczem otrzymują energię napędową od ciągnika po przez przegubowy wał (16), pośredni wałek (17) i dwustronne sprzęgło kłowe (18). Sprzęgło włącza napęd z wałka (17) na koło pasowe (19) i następnie drugie koło pasowe (21) na próżniową pompę (5), a w drugim położeniu z wałka (17) na wał wejściowy (22) ślimaka (10). Sprzęgło (18) sterowane jest pneumatycznym siłownikiem (23) z sprężyną powrotną (24). **Oba** siłowniki (14 i 23) połączone są przewodami z sterującym, trójpołożeniowym zaworem (25).

(1 zastrzeżenie)

A01C **P. 227405** T 20.10.1980
A01G

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 206947

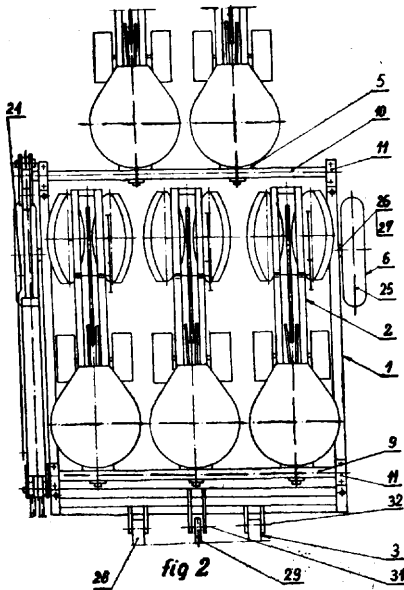
Institut Badawczy Leśnictwa, Warszawa, Polska (Jerzy Pściuk, Kazimierz Hejduk, Zbigniew Woziński, Józef Rybczyński, Mieczysław Dudkiewicz).

Sadzarka do szkółkowania małych sadzonek drzew gatunków iglastych i liściastych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie takiego ulepszenia konstrukcji sadzarki, które wyeliminuje ręczne podnoszenie sekcji sadzących, zapewni duży prześwit

transportowy sadzarki, małe obciążenia dynamiczne oraz uzyskanie dobrej **manewrowości**. Istota wynalazku polega na zastosowaniu zespołu ramy głównej (1) składającego się z dyszla (3) oraz podnośnika hydraulicznego umożliwiającego podnoszenie i opuszczanie zawieszanych zespołów sadzących (5) za pomocą dwóch dźwigni (9) i (10) ułożyskowanych na wahliwych łożyskach ślizgowych (11) i siłownika hydraulicznego. Urządzenie może być stosowane w układzie sadzarki zaczepionej lub zawieszanej na ciągniku.

(3 zastrzeżenia)

A01D
F04C

P. 227361 T

16.10.1980

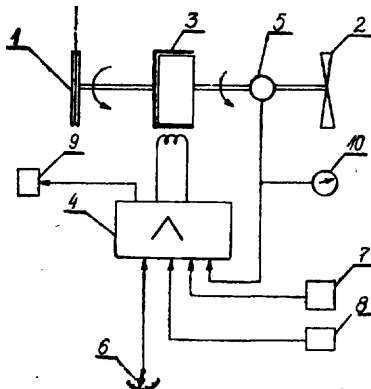
Akademia Rolnicza, Wrocław, Polska (Franciszek Królicki).

Układ napędowy wentylatora w kombajnie zbożowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **opracowania** takiego układu, który umożliwi w zależności od warunków napotykanym w trakcie pracy, natychmiastowe przystosowanie prędkości obrotowej wentylatora, przez co pozwoli na zwiększenie czystości ziarna oraz zmniejszenie jego strat na skutek unoszenia wraz ze zgoninami i plewami.

Układ napędowy wentylatora w kombajnie zbożowym posiada na wale wentylatora (2) właściwie usytuowane elektromagnetyczne sprzęgło poślizgowe (3) sterowane regulatorem (4), do którego podłączone są zadajnik prędkości obrotowej wentylatora (6), czujnik strat ziarna (7) oraz czujnik czystości ziarna (8) i przetwornik prędkości obrotowej (5) ze **wskaznikiem** prędkości obrotów (10) wentylatora (2). Regulator (4) dodatkowo wyposażony jest w świetlny/dźwiękowy sygnalizator (9) nieprawidłowej pracy układu czyszczącego kombajnu.

(2 zastrzeżenia)

A01N

P. 227238

11.10.1980

Pierwszeństwo: 12.10.1979 - Wielka Brytania

(nr 7935591)

12.10.1979 - Wielka Brytania

(nr 7935592)

The Boots Company Limited, Nottingham, Wielka Brytania (Mark Bell, Richard John Birchmore, Walter Graham Guthrie).

Srodek grzybobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej kompozycji środków grzybobójczych, która miałaby zwiększoną aktywność w stosunku do aktywności każdego z nich oddzielnie.

Srodek grzybobójczy według wynalazku zawiera jako substancję czynną 1-[N-propylo-N-2-(2, 4, 6-trójklorofenoksy) etylokarbamoilo] imidazol (**prochloraz**) i **benzimidazolilo-2-karbaminian** metylu (karbendazim) w stosunku ilościowym 1:4 - 25 : 1.

(10 zastrzeżeń)

A01N
C07F

P. 228756

23.12.1980

Pierwszeństwo: 28.12.1979 - Węgry (nr CJ - 2000)

Chinoin Gyogyszer es Vegyeszeti Termekek Gyara. R.T., Budapeszt, Węgry.

Srodek o czynności hormonalnej i sposób wytwarzania substancji czynnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka regulującego wzrost roślin oraz sposobu wytwarzania jego substancji czynnej, który wykazywałby aktywność większą niż aktywność dotąd znanych środków. Srodek ten według wynalazku zawiera jako substancję czynną kompleks **inkluzyjny** kwasu 2-chloroetylofosfonowego i α -, β - i/lub γ -cyklodekstryny, przy czym zawartość kwasu 2-chloroetylofosfonowego wynosi 10-30% wagowych, a jako rozcieńczalnik zawiera wodę.

Sposób wytwarzania krystalicznych wyżej wymienionych kompleksów inkluzyjnych według wynalazku polega na tym, że na kwas 2-chloroetylofosfonowy działa się α -, β - i/lub γ -cyklodekstryną lub mieszaniną jednej lub więcej powyższych cyklodekstryn i dekstryn liniowych i/lub częściowo odbudowaną skrobią.

(9 zastrzeżeń)

A22B

P. 227846

14.11.1980

Pierwszeństwo: 14.11.1979 USA (nr 94270)

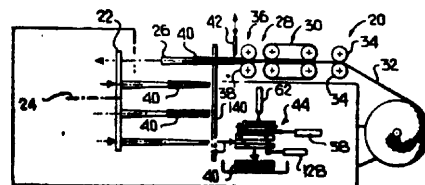
Teepak, INC., Chicago, Stany Zjednoczone Ameryki.

Urządzenie do wytwarzania kielbasek oraz zespół zacisku powłok kielbasek dla tego urządzenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia **pozwalającego** na mechaniczne umiejscowienie odcinka powłoki kielbaski w czasie operacji zamykania jej zakończenia.

Urządzenie do wytwarzania kielbasek z zespołem umiejscawiającym powłokę względem mechanizmu zamykającego dostosowanego do sterowalnego zamykania jednego zakończenia powłoki kielbaski zawiera

FIG.1

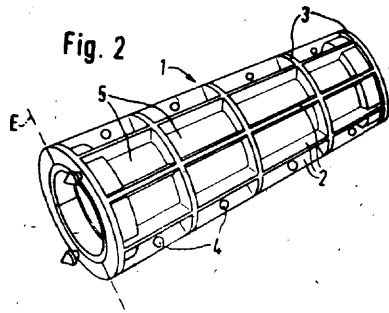
mechanizm przemieszczający (44), mający nośnik (58), zacisk **powłók** przenoszony na nośniku i zespół podawczy (128) dla podawania zacisku powłók osiowo w kierunku promieniowym **parę** wodnej i innych warunkach ciśnieniowych. (3 zastrzeżenia)

A23B P. 227734 07.11.1980
Pierwszeństwo: 09.11.1979 - Szwajcaria (nr 10'067/79)

Ashland Food Technology Holdings S.A., Luxembourg, Luxemburg (Heinz Becker).

O słonka na kielbasę, wielokrotnego użytku, urządzenie zawierające osłonkę na kielbasę i sposób wytwarzania **bezosłonkowych** kielbas zwłaszcza kielbasy parzonej i kielbasy surowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania kielbas, który przyspieszałby ich wytwarzanie, szczególnie zaś proces wędzenia oraz umożliwiałby wytwarzanie kielbasy bez jakiegokolwiek zetknięcia z rękoma.

O słonka na kielbasę, wielokrotnego użytku, która według wynalazku co najmniej w większej części składa się z porowatej błony z polizterofluoroetyleny o wielkości porów co najwyżej 1,0 μm przy czym błona ma mikro strukturę składającą się z węzłów połączonych ze sobą **włóknkami**, porowatość błony jest tak wysoka, że umożliwia wydostawanie się przez błonę w kierunku promieniowym pary wodnej i innych składników gazowych, własności powierzchniowe błony pozwalają na łatwe usunięcie wytworzonej kielbasy z osłonki bez uszkodzenia powierzchni, mikro-struktura błony praktycznie nie pozwala na wyciskanie przez pory stałych lub ciekłych składników masy kielbasianej podczas napełniania osłonek.

Urządzenie do wytwarzania bezosłonkowych kielbas zawiera kratową strukturę (1), składającą się z kilku równoległych wzdłużnych żeber (2) usytuowanych na obwodzie cylindra, które są usztywnione pierścieniami, poprzecznymi żebrami (3) oraz na każdym końcu kratowej struktury (1) ma pierścień podtrzymujący (8) do rozłącznego mocowania końców osłonek.

Sposób wytwarzania bezosłonkowych kielbas polega na tym, że ewentualnie wstępnie barwioną surową masą kielbasianą napełnia się automatycznie osłonki na kielbasę, wielokrotnego użytku, wykonane z porowatej, elastycznej błony, napełnione osłonki ogrzewa się początkowo w sposób ciągły, dla zapoczątkowania lub całkowitego barwienia masy kielbasianej, dalej ogrzewa się w sposób ciągły do wytworzenia na kielbasie, przez koagulację masy kielbasianej, własnej skórki, następnie chłodzi się i wreszcie otwiera osłonki, po czym kielbaski wypycha się z osłonki bez uszkodzenia własnej skórki lub całej kielbasy i puste osłonki ewentualnie po oczyszczeniu zwraca się do urządzenia napełniającego, przy czym **podczas barwienia** i koagulacji odprowadzane są przez porowatą osłonkę, w kierunku promieniowym powstające składniki gazowe (26 zastrzeżeń)

A23F P. 220223 07.12.1979
 General Foods Corporation New York, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania aromatyzowanej **kawy** rozpuszczalnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu aromatyzowania kawy rozpuszczalnej, który nie wymaga stosowania olejku kawowego jako nośnika substancji zapachowych.

Sposób wytwarzania aromatyzowanej kawy rozpuszczalnej polega na tym, że stężony ekstrakt kawy rozpyla się do roztworu kriogenicznego o temperaturze poniżej -100°C a następnie suszy w niskiej temperaturze, przy czym otrzymuje się mikroporowatą, granulowaną kawę rozpuszczalną, o **obojętości** por o promieniu 15 nm od 3 do 30 mikrolitrów na gram suchej substancji. Granulat ten po wzbogaceniu go w substancje zapachowe mielonej kawy palonej, służy jako **dodatek** do aromatyzowania zwykłej, niearomatycznej **kawy** rozpuszczalnej. (8 zastrzeżeń)

A23K P. 227384 T 17.10.1980

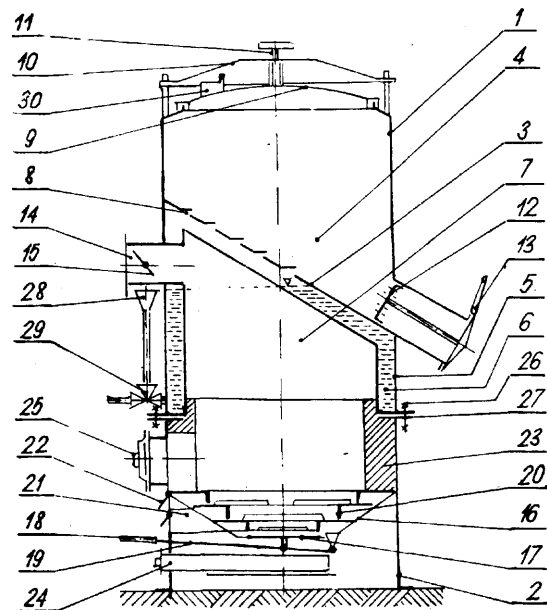
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Rudolf Żamojdo, Stanisław Kruczek, Adam **Mach**, Edward Grabowiecki).

Parnik na paliwo stałe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowej konstrukcji parnika, która umożliwiałaby zwiększenie sprawności cieplnej parników na paliwa stałe.

Parnik mający cylindryczną obudowę paleniska z komorą spalania rusztem i popielnikiem oraz cylindryczny kocioł zamykany od góry pokrywą według wynalazku charakteryzuje się tym, że wewnątrz kotła (1) jest podzielone pochyłą przegrodą (3) na górną część parową (4) w kształcie ściętego walca i dolną, wodną część (5) w kształcie ściętego pierścieniowego walca, przy czym boczne ściany dolnej wodnej części (5) kotła (1) oraz pochyłą przegrodę (3) wykonane są jako podwójne. Przestrzeń (6) pomiędzy tymi podwójnymi ścianami napełniona jest wodą, natomiast obudowa **paleniska** (2) wyposażona jest w bezprzesypowy ruszt (16) i strefowy dopływ (21) powietrza koniecznego do spalania paliwa.

Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza do parowania okopowych, które stanowią komponenty pasz dla trzody chlewnej. (7 zastrzeżeń)

A23L

P. 227811

13.11.1980

Pierwszeństwo: 15.11.1979 - Szwajcaria (nr 10196/79-5)

Societe Des Produits Nestle S.A., Vevey, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania podstawowego produktu spożywczego natychmiast rozprowadzalnego w wodzie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania z tłuszczu i materiału skrobiowego takiego produktu, który w temperaturze otoczenia nie staje się kleisty a po zalaniu wrzącą wodą byłby natychmiast rozprowadzalny, nie tworzyłby grudek i miałby żadaną lepkość.

Sposób wytwarzania podstawowego produktu spożywczego natychmiast rozprowadzalnego w wodzie z materiału skrobiowego i tłuszczu, w którym tłuszcz lub mieszaninę tłuszczu i materiału skrobiowego poddaje się obróbce termicznej dla uzyskania odpowiednich modyfikacji krystalicznych w tłuszczu, charakteryzujący się tym, że stosuje się materiał skrobiowy i tłuszcz w stosunku wagowym 55 : 45 do 80 : 20, a obróbkę termiczną przeprowadza przez kontrolowane oziębienie stopniowego tłuszczu, tak, by udział frakcji tłuszczu ciekłej w 25–35°C, mierzony magnetycznym rezonansem jądrowym wynosił poniżej 50%.

(9 zastrzeżeń)

A61B

P. 219717

19.11.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Robert Granowski, Eugeniusz Kamiński, Kazimierz Piławski, Witold Ramotowski).

Urządzenie do dociskowego zespalania kości

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do dociskowego zespalania odłamów kości **długich**.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia zapewniającego uzyskanie założonej z góry siły docisku odłamów kostnych oraz stabilność ich zespolenia.

Urządzenie według wynalazku ma zespoły śrubowo-trzpieniowe (2, 3, 4, 5, 6, 7) z oporowymi talerzykami (8), samodociskową płytką (9) z otworami dla gwintowanych końców wymienionych zespołów **śrubowo-trzpieniowych** i z gniazdami dla nakrętek oraz kształtowe nakrętki (10). Gniazda dla nakrętek mają powierzchnie ześlizgowe (11) i (12) pochylone w kierunku, w jakim ma być wywierana siła dociskająca odłamy kostne.

(1 zastrzeżenie)

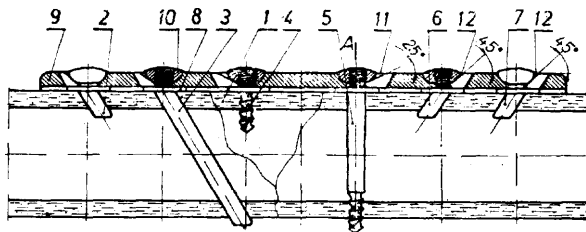

fig. 1

A61B

P. 228166

29.11.1980

Pierwszeństwo: 29.11.1979 - Węgierska Republika Ludowa (14805)

Elektromobil Elektro és Járműipari Szövetkezet Győr, Węgry (György Baloch, László Vajta, Miklós Hajnal, István Laványi, László Csenki).

Sposób spostrzegania i kontroli spadku aktywności i poziomu czujności kierowcy pojazdu oraz urządzenie do spostrzegania i kontroli spadku aktywności i poziomu czujności kierowcy pojazdu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu i urządzenia, które umożliwiłaby usta-

lenie czynności kierowcy, względnie przy spadku tej-że przeciwdziałanie możliwości wypadku przy wyeliminowaniu **bodźców** działających **zakłócająco** na kierowcę i rozszerzenie zakresu stosowania.

Sposób polega na tym, że obserwuje się zmiany w gospodarce energetycznej pojazdu powodowane działalnością kierowcy i wytwarza się sygnały odpowiednie do tych zmian oraz przekazuje się te sygnały kierowcy.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że do nieziemionego zacisku źródła energii - akumulatora lub do odcinka przewodu (18) przyłączone jest wejście układu (4) obserwującego wielkość i szybkość zmian prądu, a którego wyjście jest połączone z licznikiem (3) poziomu aktywności połączonym z układem (10) mierzącym czas reakcji współpracującym poprzez układ opóźniający (9) z przełącznikiem kierunkowskazów i lampkami sygnałów rozkazowych (5, 6).

(17 zastrzeżeń)

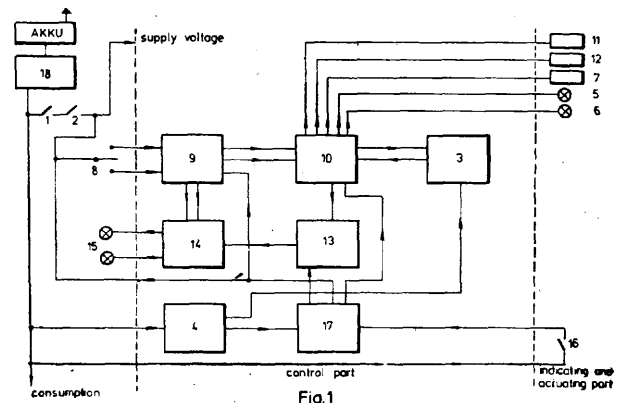

Fig. 1

A61B

P. 229532

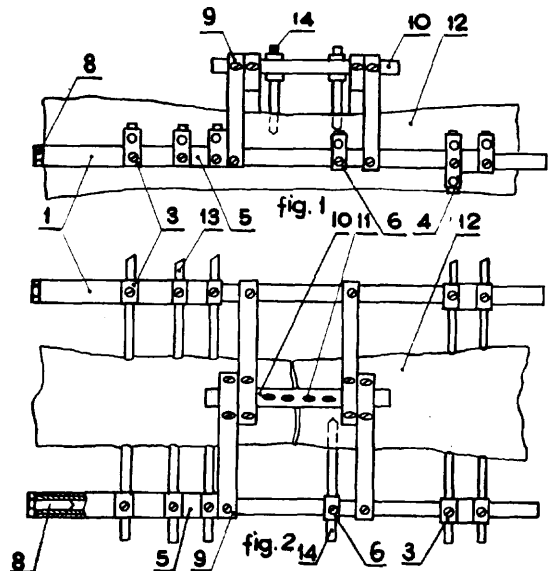
03.02.1981

Huta Baildon, Katowice, Polska (Janusz Daab, Ryszard Wąsik, Aleksander Tuziemski, Krzysztof Rączka).

Zestaw do osteosyntezy zewnętrznej kości długich i stawów układu ruchu człowieka

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania uproszczonej konstrukcji umożliwiającej zastosowanie jej nawet w najbardziej skomplikowanym przypadku

Zestaw składa się z dwóch szyn (1) zakończonych na jednym końcu dociskaczem śrubowym (8), na które nałożone są zaciski gwoździ kostnych (3, 4) przedzielone tulejkami dystansowymi (5). Szyny (1) mają po-

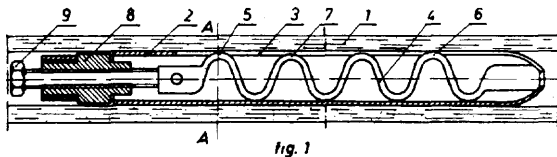
dłużny rowek, a zaciski (3, 4) występy ryglujące je w rowku. Zaciski (3, 4) mają jeden lub dwa otwory do osadzenia gwóźdźki kostnych (13). Szyny (1) są spięte klamrami (9) połączonymi poprzeczką (10) z owalnymi otworami (11).

A61F P. 219716 19.11.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Janusz Juszko, Eugeniusz Kamiński, Kazimierz Pilawski, Witold Ramotowski).

Urządzenie do zabezpieczania odłamów kostnych przed ruchami rotacyjnymi w zespoleniach śródszpilkowych

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że gwóźdź (2) ma na długości osiową szczelinę (3), a wewnątrz ma wkładkę (4) wykonaną ze sprężystej taśmy metalowej i ukształtowaną sinusoidalnie. Wierzchołki wychyleń (5, 6, 7) wkładki są wprowadzone do szczeliny (3), a na końcu gwóźdź (2) ma tuleję (8) ze śrubą (9), do której jest przytwierdzony koniec wkładki (4).

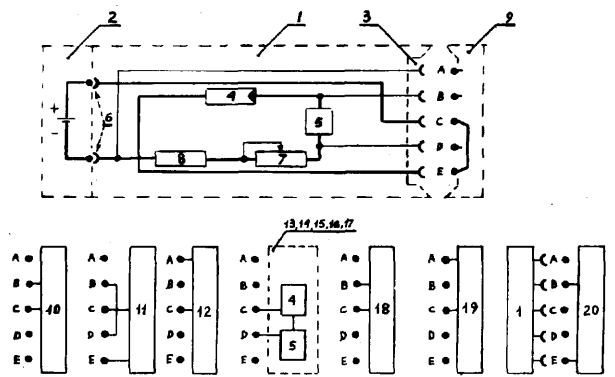

161F P. 222401 20.11.1979

Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Eugeniusz Kurcz).

Wielofunkcyjny zestaw przyrządów dla niewidomych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wielofunkcyjnego zestawu przyrządów dla niewidomych, umożliwiającego zmianę bodźców świetlnych i elektrycznych na bodźce odbierane bez udziału narządu wzroku.

Zestaw wyposażony jest w przetwornik (1) połączony z przenośnym zasilaczem (2). Przetwornik (1) ma na zewnątrz wyjściowe gniazdo (3), a wewnątrz fotodetektor (4), stymulator (5), bieguny zasilające (6), potencjometr (7) i generator (8). Wewnętrzne elementy (4, 5 i 6) są połączone z wyjściowym gniazdem (3) zwieraczem (9). Po wyjęciu z wyjściowego gniazda (3) zwieracza (9) można zamiennie podłączyć w jego miejsce, pojedynczo lub grupowo elementy zewnętrzne jak: fotodetektor (10), stymulator (11), zasilacz (12), przy równoczesnym wyłączeniu z obwodu elektrycznego odpowiadających im elementów (2, 4 i 5). Dołączanymi na podobnej zasadzie zewnętrznymi przyrządami mogą być fotoelektryczne sondy, np. laska (13), okular (14), ołówek (15), broszka (16) lub naczep (17), badana zewnętrzna rezystancja (18), badane zewnętrzne źródło napięcia (19) lub obwód sterujący siłą głosu radioodbiornika (20).

A61K P. 226939 26.09.1980

Pierwszeństwo: 27.09.1979 Szwajcaria (nr 8713/79)

Solco Basel AG, Bazylea, Szwajcaria (Shalva Mardi, Heinz F. Lichti, Guido Baumgartner, Daniel Gar-teiz, Claude I. Judd, Murray Weiner).

Sposób wytwarzania roztworu wodnego przydatnego w kosmetyce i medycynie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania roztworu wodnego nadającego się jako preparat do miejscowego leczenia powierzchniowych zmian skóry i błon śluzowych w kosmetyce i medycynie, zwłaszcza w przypadku pewnych złośliwych guzów.

Sposób według wynalazku polega na reakcji wodnego roztworu kwasu azotowego i rozpuszczalnego w wodnym kwasie azotowym azotynu metalu, w wyniku czego wytwarza się roztwór, który wykazuje wartość pH poniżej 1, równoważnik kwasowy 6—10 milimoli L/ml i zawartość azotynu 0,01—5mg/ml, przy czym roztwór zawiera korzystnie kwas octowy, szczawowy i mlekowy, jak również jony miedzi i kadmu. Korzystnie roztwór wytwarza się przez zmieszanie składników i pozostawienie do przereagowania albo sposobem utleniającym, podczas którego powstaje kwas azotawy.

A61M P. 221586 25.01.1980

Polska Akademia Nauk, Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Warszawa, Polska (Wojciech Piątkiewicz, Józef Bukowski, Kazimierz Kostrzewa).

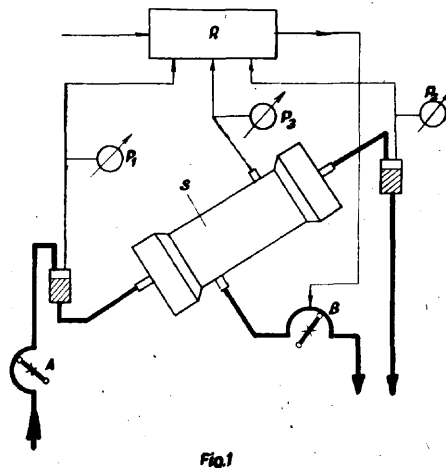
Urządzenie do błonowej separacji osocza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia separacji osocza krwi przeznaczonego do celów przetwórczych i leczniczych.

Urządzenie składa się z błonowego separatora osocza (8) współpracującego z regulatorem (R) ciśnienia transmembranowego. Regulator (R) składa się z trzech przetworników ciśnienia (1), (2), (3), których wejścia połączone są odpowiednio z wejściem i wyjściem separatora oraz z komorą osocza. Wyjścia przetworników dołączone są do członu sumującego (7), którego sygnał wyjściowy doprowadzony jest do wejścia członu inercyjnego (9). Do tego członu doprowadzony jest też sygnał z zadajnika (10). Wyjście członu inercyjnego (9) połączone jest z układem (11) sterującym obrotami pompy (B) współpracującej z komorą osocza w błonowym separatorze (S).

Wyjście członu sumującego (7) połączone jest też z komparatorem (12), do którego drugiego wejścia dołączony jest zadajnik (13). Wyjście komparatora (12) dołączone jest do wejścia układu sterującego (11).

(2 zastrzeżenia)

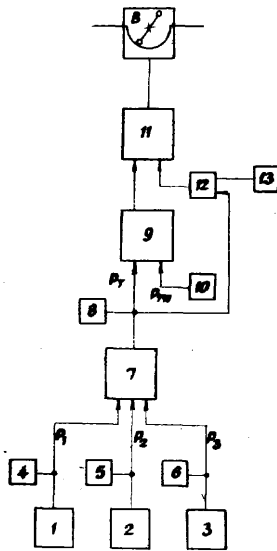

Fig.2

A62C

P. 221908 T

09.02.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Zbigniew Karpf, Sławomir Kowalski).

Sposób gaszenia pożaru taśmy przenośnika taśmowego oraz urządzenie do gaszenia

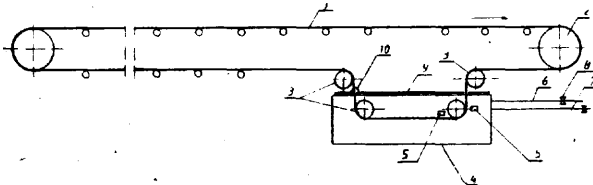
Przedmiotem wynalazku jest sposób gaszenia pożaru taśmy przenośnika taśmowego zainstalowanego zwłaszcza w kopalniach głębinowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia skuteczności gaszenia pożaru taśmy.

Sposób gaszenia według wynalazku polega na tym, że część powrotną taśmy zanurza się w cieczy gaśniczej.

Urządzenie do stosowania sposobu zawiera usytuowane pod taśmowym przenośnikiem naczynie (4), w którym zabudowana jest część rolek (3) kierujących taśmę (1) powrotną przenośnika do tego naczynia, oraz czujniki (5) temperatury. Ciecz gaśnicza doprowadzana jest rurociągiem (6) przez przelew (7).

(3 zastrzeżenia)

A63B

P. 228604

19.12.1980

Pierwszeństwo: 22.12.1979 Szwajcaria (nr 11377/79-3)

Arthur E. Cadonau, Bergdietikon, Szwajcaria, (Arthur E. Cadonau).

Struna na siatki rakiet do tenisa i innych gier

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji charakteryzującej się mniejszą wrażliwością na wpływy atmosferyczne, większą wytrzyma-

łością na rozrywanie, oraz zachowującej stałą giętkość i napięcie nawet przy dużych obciążeniach.

Strunę według wynalazku stanowią splecione, skrócone lub zwinięte na rdzeń z tworzywa sztucznego druty metalowe. (9 zastrzeżeń)

A63D

P. 221944

08.02.1980

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego „POSTEOR”, Poznań, Polska (Eugeniusz Podgórski, Marzena Maćczyńska, Karol Mraczny, Ryszard Zub, Janusz Przybyła).

Urządzenie ciągnowe do ustawiania kręgli na torze kręgielni oraz sposób prowadzenia ciągu kręglu w kręgielni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia cechującego się prostotą z dużą niezawodnością.

Urządzenie według wynalazku zawiera cztery równoległe płyty, z których jedna płyta (4) jest ruchoma i przesuwa się pionowo w górę i w dół po prowad-

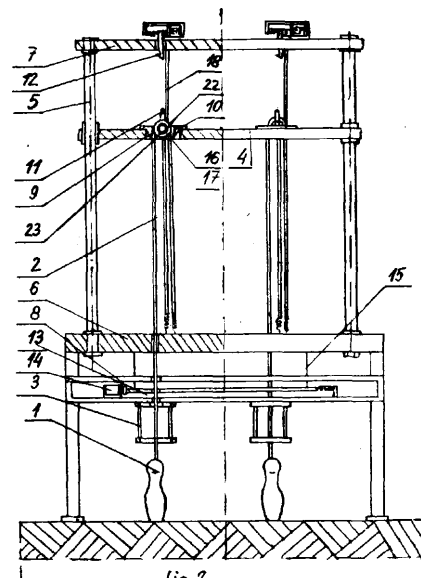

fig. 2.

nicach (5) pomiędzy stałą płytą dolną (6) i stałą płytą górną (7). Płyta ruchoma ma gniazda (9) do pomieszczenia korpusów (10) ciągów (2). W płycie stropowej (8) oraz w suwaku (13) znajdują się współosiowe otwory przeznaczone do prowadzenia ciągu (2) kręglu, a przestrzeń pomiędzy płytą stropową (8) i stałą płytą dolną (6) stanowi komorę zapasu ciągu.

Sposób prowadzenia ciągu kręglu w kręgielni polega na tym, że ciągno kręglu prowadzone jest pionowo w osi kręglu lub pionowo i równoległe do osi kręglu od momentu podniesienia przewróconego kręglu do momentu ustawienia kręglu na torze, a zapas liny ciągu zbiera się bezpośrednio nad elementami centrującymi kręgle. (6 zastrzeżeń)

DZIAŁ B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D **P. 221910** 09.02.1980

Grigory Zakharovich Bljum, Evgeny Alexandrovich Ryaběnko, Gennady Georgievich Vinogradov, Aron Izrailevich Goikhrakh, Sofia Issakovna Khaison, Moskwa, Sergei Alexeevich Nazarov, Perm, Leonid Petrovich Kleinburd, Moskwa, Julia Vladimirovna Vasilieva, Reutov, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Grigory Zakharovich Bljum, Evgeny Alexandrovich Ryaběnko, Gennady Georgievich Vinogradov, Aron Izrailevich Goikhrakh, Sofia Issakovna Khaison, Sergei Alexeevich Nazarov, Leonid Petrovich Kleinburd, Julia Vladimirovna Vasilieva.

Sposób oczyszczania od domieszek roztworów wodnych substancji gazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi uzyskanie produktu o wysokim stopniu czystości.

Sposób oczyszczania od domieszek roztworów wodnych substancji gazowych obejmujący desorpcję nadmiaru substancji gazowej, zawartej w wyjściowym roztworze wodnym, destylację pozostałej po desorpcji cieczy, wrzącej bez zmiany składu i nasycenia destylatu desorbowaną substancją gazową, charakteryzuje się tym, że desorpcję nadmiaru substancji gazowej z roztworu wyjściowego prowadzi się przez ogrzewanie tego roztworu od temperatury zapewniającej desorpcję nie mniej niż 95% nadmiaru substancji gazowej zawartej w roztworze wyjściowym, do temperatury o 1°C niższej od temperatury wrzenia cieczy wrzącej bez zmiany składu. (1 zastrzeżenie)

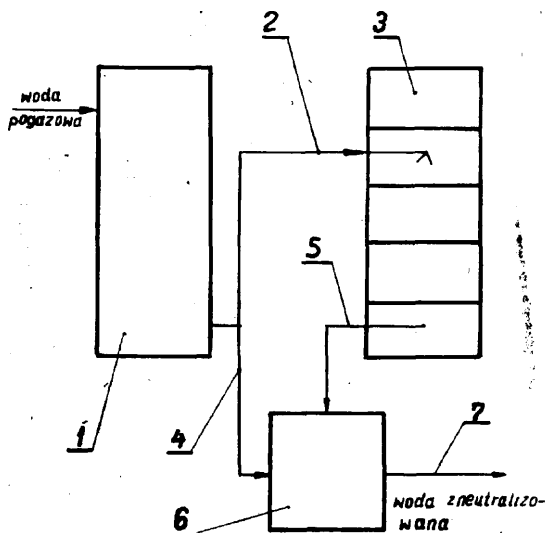
B01D **P. 221946** 08.02.1980

Czesław Olczak, Opole, Edward Mielczarek, Leśnica Opolska, Józef Gwozdecki, Zdzeszowice, Polska na rzecz Zakładów Koksowniczych im. Powstańców Śląskich w Zdzeszowicach (Czesław Olczak, Edward Mielczarek, Józef Gwozdecki).

Sposób neutralizacji
odpędzonej z amoniaku wody pogazowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi zmniejszenie emisji gazów kwaśnych do atmosfery i obniżenie kosztów oczyszczania wody.

Sposób neutralizacji odpędzonej z amoniaku wody pogazowej kierowanej do dalszego procesu oczyszczania, charakteryzuje się tym, że w pierwszym etapie neutralizacji wodę pogazową po kolumnie odpędowej amoniaku (1) dzieli się na dwie strugi, z których

w drugim etapie jedną ze strug za pomocą przewodu (2) podaje się na absorber (3) związków kwaśnych z gazów pokondensacyjnych, gdzie następuje zakwaszenie, a drugą strugę podaje się przewodem (4) do neutralizatora (6), po czym w trzecim etapie zakwaszoną wodę pogazową z absorbera (3) podaje się przewodem (5) do neutralizatora (6), gdzie po zmieszaniu uzyskuje się wymagany odczyn wody, a następnie kieruje się przewodem (7) do dalszego oczyszczania. (1 zastrzeżenie)

B01D **P. 227272** T 13.10.1980

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Bogdan Tyimiński, Ryszard Szul).

Sposób rektyfikacji mieszanin składników
o dużych różnicach temperatur wrzenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia sprawności rozdzielczej dolnej części kolumny rektyfikacyjnej.

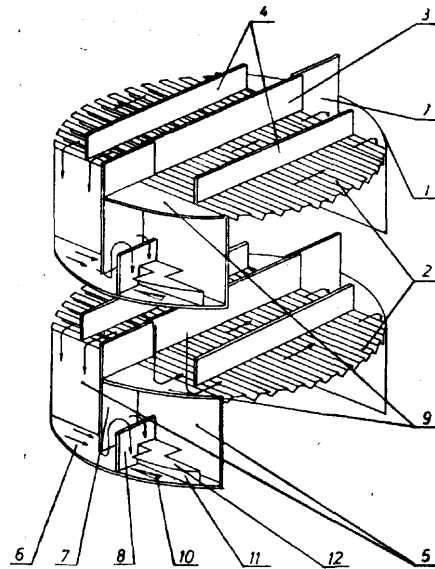
Sposób rektyfikacji mieszanki składników o dużych różnicach temperatur wrzenia polega na prowadzeniu procesu w kolumnie rektyfikacyjnej, w której ciecz rektyfikowaną ogrzewa się na półkach w dolnej części kolumny. (4 zastrzeżenia)

B01D **P. 227329** T 16.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Andrzej Kołtuniewicz, Zbigniew Kozłowski, Ryszard Kubisa).

Zespół półka-przelew do kolumn
absorpcyjnych i destylacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie stabilizacji pracy kolumn narażonych na odchylenie się od pionu w czasie ich pracy.

Zespół półka-przelew stanowiący powtarzalną część kolumny półkowej składa się z dwóch jednakowych części usytuowanych względem siebie symetrycznie. W miejscu połączenia obu części zamontowana jest centralna przegroda (3), równoległa do kierunku przepływu fazy ciekłej na półce (2). Powierzchnię półki (2) tworzą elementy żaluzyjne ustawione prostopadle względem centralnej przegrody (3) i ukierunkowujące strumienie gazu i cieczy w przeciwnych kierunkach po obu stronach przegrody (3). Przelew jest wycinkiem walca utworzonym przez część płaszcza ko-

lumny (1) i pionową płaską ściankę (5). Dno (6) przelewu ma kształt wycinka koła. Wnętrze przelewu podzielone jest na dwie symetryczne części za pomocą działowej ścianki (7). Ścianka (7) połączona jest z płaską ścianą (5), z płaszczem kolumny (1) i z centralną przegrodą (3). Między dolną krawędzią ścianki (7) a dnem (6) utworzona jest szczelina, a do dna (6) zamocowany jest przelewowy próg (8) usytuowany równoległe do działowej ścianki (7), zaś za progiem (8) umocowana jest do dna (6) wewnętrzna przegroda (11). W dnie (6) wykonane są szczeliny (10) usytuowane po obu stronach wewnętrznej przegrody (11). Nad szczelinami umieszczona jest wewnętrzna płyta (12) mająca otwory nad szczelinami (10).

(1 zastrzeżenie)

B01D P. 227402 T 20.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Zdzisław Ciurla).

Sposób oddzielania i urządzenie do oddzielania diamentów syntetycznych od grafitu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i szybkiego sposobu oddzielania diamentów syntetycznych od grafitu oraz nieskomplikowanego, nie wymagającego żadnej dodatkowej aparatury urządzenia do przeprowadzania tego procesu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że pokruszoną wypraskę po syntezie diamentów poddaje się obróbce kwasem nieorganicznym a mieszaninę otrzymaną po rozтворzeniu części metalowych zalewa się roztworem soli nieorganicznej o gęstości większej od gęstości grafitu równej $2,25 \text{ g/cm}^3$, a mniejszy od gęstości diamentu równej $3,51 \text{ g/cm}^3$, korzystnie od $2,43 \text{ g/cm}^3$ do $2,80 \text{ g/cm}^3$ i pozostawia do oddzielenia frakcji diamentowej od grafitowej. Frakcję grafitową poddaje się rozdrobieniu i ponownie rozdziela w roztworze soli nieorganicznej. Odmianą sposobu jest oddzielanie frakcji grafitowej roztworem soli nieorganicznej o gęstości zbliżonej do gęstości grafitu i uzyskiwanie diamentów z otrzymanego produktu znanymi sposobami chemicznymi. Przed rozdzielaniem w roztworze soli nieorganicznej produkt odpowietrza się pod próżnią, a z pozostałości po rozтворzeniu części metalowych oddziela się części mineralne pochodzące z obudów wyprasek przez przesianie przez sito.

Urządzenie do oddzielania diamentów syntetycznych od grafitu stanowi górny zbiornik zaopatrzony w wymienne mieszadło i połączony za pomocą trójnika z dolnym zbiornikiem i z pulsatorem. Obydwa zbiorniki wyposażone są u dołu w korki, a górny zbiornik połączony jest z dopływem cieczy ciężkiej i z próżnią. (6 zastrzeżeń)

B01J P. 221952 09.02.1980

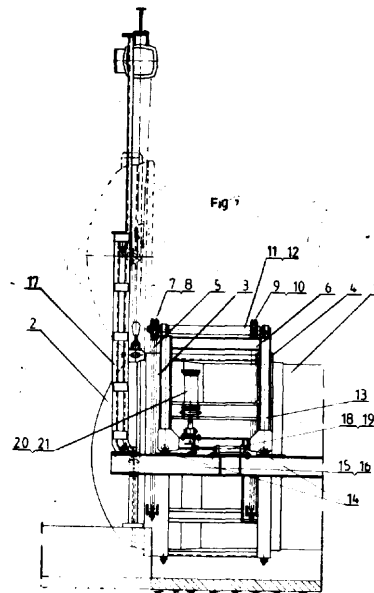
Biuro Projektów Budownictwa Elektrowni i Przemysłu „Elpro”, Warszawa, Polska (Marian Omieciński, Tadeusz Jurkowski, Edward Zagibajło, Seweryn Górny).

Urządzenie do zamykania i otwierania pokrywy autoklawu ciśnieniowo-próżniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia służącego do zamykania i otwierania pokrywy autoklawu ciśnieniowo-próżniowego, zwłaszcza o dużych średnicach przystosowanego do mechanicznego załadunku i rozładunku wsadu.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że zamykanie i otwieranie korpusu (1) pokrywą (2) realizowane jest za pośrednictwem łącznikowego pierścienia (3) sprzężonego w jeden kinematyczny układ ze stabilizacyjnym pierścieniem (4) przez ciągną (5) i (6) opartych na zespołach kół (7, 8) i (9, 10) związanych odpowiednio z osiami

mi (11) i (12), które z kolei osadzone są w łożyskach związanych z ramą (13). Rama (13) przesuwana jest wzdłuż prowadnic (15 i 16) zamocowanych do korpusu (1) na rolkach (14), przy czym ruch ten jest wymuszony parą siłowników (18 i 19). Do prowadnic (15) i (16) zamocowany jest układ dźwigiwy (17) dla pionowego przemieszczania pokrywy (2). Ruch obrotowy łącznikowego pierścienia (3) wymuszony jest parą siłowników (20) i (21). Utrzymanie centrycznego ustawienia pierścienia (3) i (4) w stosunku do osi korpusu (1) zapewniają po cztery, umieszczone na ich obwodzie regulacyjne śrubowe zespoły z kulkami. (3 zastrzeżenia)

B01J P. 222025 14.02.1980
C10G

Mobil Oil Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Ameryki (Hans J. Schoenagel).

Złożony katalizator reformingu i sposób reformowania węglowodorów przy użyciu tego katalizatora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia reformowania wybranych frakcji ropy naftowej do benzyny o wysokiej liczbie oktanowej.

Katalizator według wynalazku zawiera ogniotrwały nośnik 0,1—2% wagowych platyny, 0,1—2% wagowych irydu i 0,1—5% wagowych chlorowca, przy czym platyna i iryd są osadzone na oddzielnych cząstkach nośnika. Stosunek wagowy cząstek zawierających platynę do cząstek zawierających iryd wynosi 10 : 1 - 1 : 10.

Sposób według wynalazku polega na tym, że surowiec węglowodorowy w warunkach reformingu kontaktuje się z katalizatorem opisanym wyżej. (27 zastrzeżeń)

B01J P. 222114 20.02.1980

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Warszawa, Polska (Selim Achmatowicz, Halina Strojewska, Jan Bekisz, Stanisław Wroński, Krzysztof Ptasiński, Eugeniusz Molga).

Sposób otrzymywania proszków powstających w wyniku chemicznego strącenia

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiej technologii procesu, która umożliwiłaby uzyskanie proszków metali i ich stopów lub tlenków charakteryzujących się wysoką czystością przy zachowaniu pożądanego uziarnienia.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że operacje związane z wydzielaniem proszku z zawiesiny poreakcyjnej prowadzi się z proszkiem stale zdyspergowanym z tym, że filtrację i przemywanie proszku prowadzi się metodą filtracji dynamicznej aż do całkowitego usunięcia zanieczyszczeń rozpuszczalnych w cieczy płuczającej, następnie zawieszinę czystego proszku w cieczy płuczającej podaje się suszeniu azeotropowemu. W procesie suszenia azeotropowego stosuje się przy tym cieczy porywające o temperaturze wrzenia 40—200°C, które zdolne są do wytworzenia z wodą mieszanin azeotropowych o temperaturze wrzenia w granicach 30—99°C, pod warunkiem wszakże, iż temperatura wrzenia tych cieczy nie przekracza dopuszczalnej temperatury suszenia danego proszku.

Powyższy sposób może znaleźć zastosowanie w przemyśle chemicznym, ceramicznym oraz materiałowym elektronicznych. (4 zastrzeżenia)

B02C P. 227187 T 08.10.1980

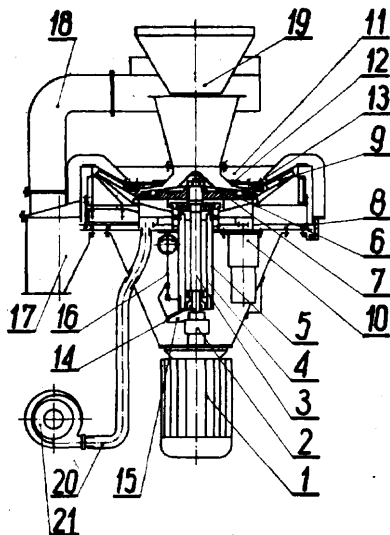
Zakłady Mechaniczne Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych „OFAMA”, Opole, Polska (Kazimierz Słota, Janusz Rudnicki, Jan Giza, Jan Cebula, Ryszard Malejka).

Młyn tarczowy zwłaszcza do rozdrabniania kruszyw

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego młyna, który ograniczyłby do minimum zapylenie środowiska i mechanizmów młyna.

Młyn zbudowany w układzie pionowym z poziomymi tarczami mielącymi charakteryzuje się tym, że silnik (1) młyna poprzez sprzęgło (2) łączy się bezpośrednio z wałem (3) ułożyskowanym w tulei (4) usytuowanej w oprawie (5), zaś tarcza wirująca (6) z wirnikiem stożkowym (7) umocowana jest rozłącznie na wale (3).

Młyn tarczowy przeznaczony jest do rozdrabniania kruszyw, szczególnie dolomitu. (6 zastrzeżeń)

B03D P. 227252 T 10.10.1980

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Mirosław Tadeusz Oktawiec, Tadeusz Grabowski, Teresa Izdebska, Jacek Nowara, Andrzej Przybysz).

Sposób flotacji kopaliny użytecznych zwłaszcza rud cynku i ołowiu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia selektywności procesu flotacji.

Sposób flotacji kopaliny użytecznych z dodatkiem odczynników zbierających, pianotwórczych i regulu-

jących według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako odczynnik regulujący do pulpy flotacyjnej wprowadza się siarczyn cynku w ilości 0,5 do 5 kg na 1 tonę rudy. (2 zastrzeżenia)

B08B P. 221905 07.02.1980

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Edward Herod, Edward Lis, Marian Sosnowka).

Sposób mycia przedmiotów oraz urządzenie komorowe do mycia przedmiotów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu i urządzenia, które pozwoliłyby na uzyskanie wysokiej efektywności mycia przedmiotów, zwłaszcza odznaczających się dużą masą oraz wysokim stopniem zróżnicowania kształtu powierzchni zewnętrznych.

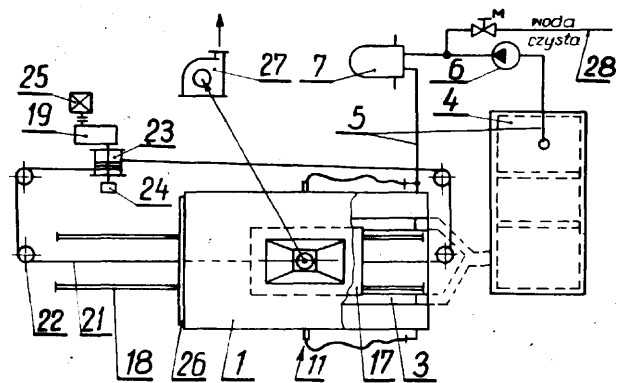

Fig 1

Fig 1

Sposób według wynalazku polega na tym, że zabrudzony przedmiot wprawia się w ruch postępowo-zwrotny wzdłuż komory roboczej w strefie natrysku stałego oraz dodatkowo stosuje się miejscowy natrysk z dysz sterowanych.

Urządzenie komorowe według wynalazku charakteryzuje się tym, że komora (1) ma wewnątrz przejezdną platformę (17) osadzoną na szynach (18), wyposażoną w linowy mechanizm napędowy (19) oraz ma w ścianach bocznych co najmniej po jednym stanowisku (11) mycia uzupełniającego. (7 zastrzeżeń)

B08B P. 222006 13.02.1980
B23K

Bydgoskie Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Przemysłowego, Bydgoszcz, Polska (Zenon Szopiński, Tadeusz Markowski).

Wentylowany stół spawalniczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego wentylowanego stołu spawalniczego, który eliminowałby przewiewy powietrza w otoczeniu spawacza przy jednoczesnym zmniejszeniu strat ciepłym powietrzem.

Wentylowany stół spawalniczy przeznaczony do spawania elementów średniej wielkości w pomieszczeniach zamkniętych ma nawiewny wentylacyjny kanał (1) zakończony szczeliną (2) umieszczoną od strony obsługującego oraz wyciągowy okap (3) wyposażony w górne wyciągowe szczeliny (4) i skośnie usytuowaną wielopłaszczyznową przepustnicę (5), przy czym przepustnicę (5) stanowią regulowane segmenty umożliwiające odciąg powietrza z nad stołu w miejscach najbliższej źródła powstawania zanieczyszczeń. (1 zastrzeżenie)

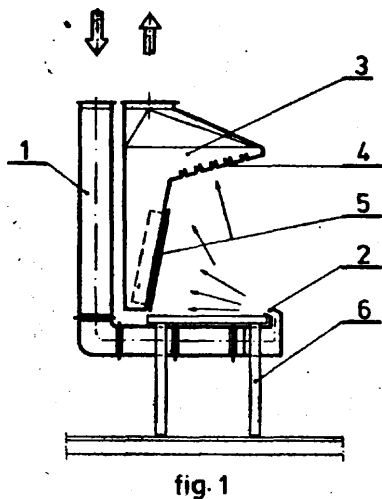

fig. 1

B08B

P. 223048

27.03.1980

Pierwszeństwo: 28.03.1979 USA (nr 024799)

E.I. Du Pont De Nemours and Co. Company, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

Urządzenie transportowe zwłaszcza do usuwania elektrodźwiękami materiałów z powierzchni obrabianych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie transportowe, o zawartej konstrukcji dla szeregowego przenoszenia serii elementów w rodzaju płytek poprzez strefę obróbki, celem usuwania z pomocą ultradźwięków zbytecznych pozostałości.

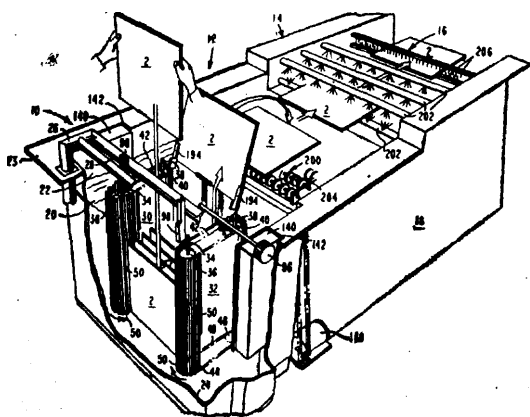
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia o zwartym systemie transportującym szereg elementów przez strefę ich obróbki, zawierającym układ przenoszący z wieloma uchwytami oraz instalację do przesywanego zatrzymywania i uruchamiania przesuwu tych uchwytów w poprzek strefy.

Urządzenie według wynalazku ma układ przenoszący (12) zamocowany do obudowy (18), w którym znajdują się uchwyty (50) do mocowania paneli (2) i utrzymywania ich w stałych odstępach od siebie, w trakcie transportu przez strefę (10) działania ultradźwiękami oraz drugi układ do wyjmowania paneli (2) z uchwytu (50) po przejściu przez tę strefę, ponadto ma mechanizm do przerywanego zatrzymywania i uruchamiania transportu. W trakcie zatrzymania następuje załadowanie panela (2) do uchwytu (50) oraz usunięcie panela (2) przy pomocy wspomnianego wyżej układu.

Urządzenie według wynalazku wbudowane jest do instalacji, w której następuje obróbka paneli.

(5 zastrzeżeń)

FIG. 2

B21B

P. 221756

31.01.1980

Huta „Pokój”, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Ruda Śląska, Polska (Jan Pakosz).

Uzbrojenie walcarki do kształtowników specjalnych

Przedmiotem wynalazku jest uzbrojenie walcarki zwłaszcza do walcowania profili, których jedna lub więcej półek wymagają zagięcia do wewnątrz.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia stabilności procesu walcowania.

Uzbrojenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że przymocowane do przednich prowadnic (3) specjalne ślizgi (5) przechodzą przez wykrój w walcach i umocowane są w wycięciach podłużnych prowadnic tylnych (4). Ślizgi (5) mają odpowiednio na długości kształt roboczy odwzorowany z wewnętrznych zarysów profilu przed zagięciem w momencie zaginania i po zagięciu. W ten sposób profil prowadzony jest w uzbrojeniu po wewnętrznych powierzchniach kształtownika. (1 zastrzeżenie)

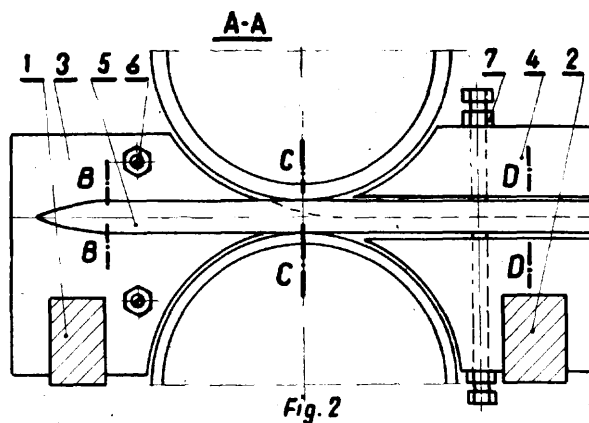

Fig. 2

B21B

P. 221924

09.02.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Piotr Zwierzyński, Stanisław Pawul, Feliks Klimczak, Roman Bortnowski, Wiesław Rutkowski).

Układ ułożyskowania walców roboczych klatek walcowniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wahliwego osadzenia walców w walcarkach o dużych naciskach; walcowania w stosunku do średnicy walca.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że konstrukcja węzła osadzania sztywnych łożysk walców posiada wahliwą obudowę łożyska walca, która z elementami przenoszącymi obciążenia od sił walcowania tworzy węzeł kinematyczny na zasadzie łożyska poprzecznego. Obudowy 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 łożysk walców posiadają z dwóch stron przeguby zewnętrzne lub wewnętrzne.

Wynalazek ma zastosowanie w walcarkach trio, duo, których walce są osadzone ślizgowo lub tocznie na sztywnych łożyskach. (7 zastrzeżeń)

B21B

P. 226931 T

25.05.1980

B21H

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Urządzeń Klimatyzacyjno-Wentylacyjnych i Odpylających „BARO WENT”, Katowice, Polska (Eugeniusz Prysock, Alojzy Klęczar, Radomir Kopczyński, Adam Pietranek, Andrzej Wajsprych, Eugeniusz Tarasin).

Sposób wykonywania kół pasowych metodą rozwałcowywania i zagniatania tarcz na paśmie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności oraz zmniejszenia zużycia materiału, zwłaszcza przy produkcji wielkoseryjnej.

Sposób według wynalazku polega na wykrojeniu dwóch jednakowych krążków blach (o grubości od 1,5 do 2,5 mm), a następnie punktowym ich zgrzaniu z pozostawieniem wolnego obrzeża zewnętrznego. Tak przygotowane krążki blach mocowane są w przyrządzie tokarskim pomiędzy dwiema tarczami kształtowymi, z których jedna zamocowana jest na trzpieniu w uchwycie samocentrującym tokarki, a druga dociśnięta jest konikiem tokarki. Zamocowane w przyrządzie tarcze rozwalcowywane są za pomocą odpowiednio ukształtowanej rolki obrotowo-przesuwnej samocowanej w suporcie tokarki. Tak przygotowane elementy można łączyć na wspólnej płaszczyźnie za pomocą zagniatania lub spawania.

(1 zastrzeżenie)

B21D P. 220300 10.12.1979

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego „Motoprojekt”, Warszawa, Polska (Mirośław Stachula, Marek Jakubowski).

Sposób wytwarzania głębokich wytłoczek z cienkich blach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który umożliwiłby kształtowanie wytłoczek przy zastosowaniu wielokrotnie tańszych pras i prostszych narzędzi.

Sposób wytwarzania głębokich wytłoczek z cienkich blach o powtarzalnych fałdach kształtowanych za pomocą jednego stempla i dwóch albo dla pewnych proporcji wymiarowych korzystniej czterech dociskaczy niezależnie napędzanych i sterowanych pracujących według określonej sekwencji ruchów i jednej płyty z wzornikami, według wynalazku charakteryzuje się tym, że kształtowanie odbywa się poprzez jednoczesne zaginanie nie więcej niż wokół czterech krawędzi przy kształtowaniu fałdy środkowej i nie więcej niż dwóch krawędzi przy kształtowaniu fałd następnych.

Wielkości sił i skoków dociskaczy są regulowane i nastawiane w zależności od postaci blachy znajdującej się bezpośrednio pod nimi podczas kształtowania poszczególnych fałd.

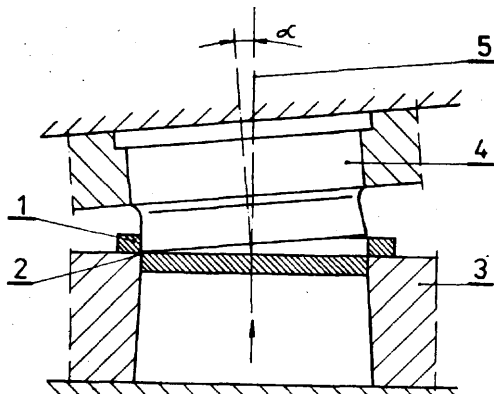
(3 zastrzeżenia)

B21D P. 222009 14.02.1980

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Odo Pawletta, Jerzy Grześkowiak).

Sposób cięcia obróbką bezwiórową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu charakteryzującego się znacznym zmniejszeniem siły cięcia przy jednoczesnym zwiększeniu jakości cięcia, nadającego się szczególnie do wykrawania wyrobów z grubych blach o skomplikowanych kształtach jak koła zębate, do dokładnego okrawania odkuwek oraz do jednoczesnego cięcia i wyciskania złożonych wyrobów.

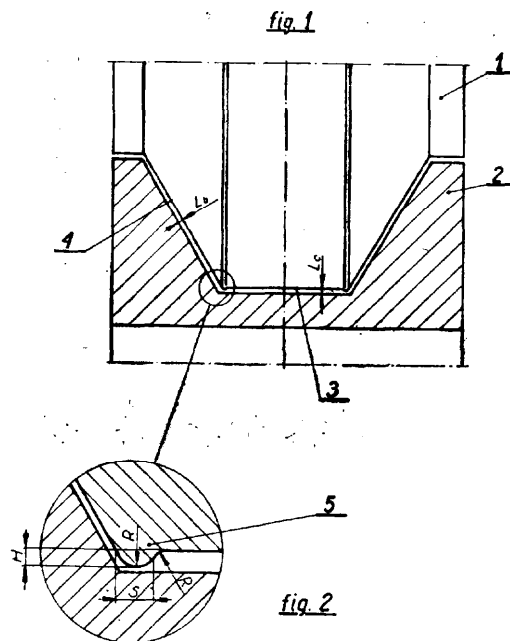
Sposób cięcia obróbką bezwiórową charakteryzuje się tym, że cięcie materiału następuje na skutek jednoczesnego ruchu obu narzędzi tnących - ruchu postępowego matrycy (3) zgodnie z osią cięcia (5) i ruchu precesyjnego stempla (4) o częstotliwości zmiany prędkości w przedziale od 100 do 1500 cykli na minutę, w czasie którego stempel (4) odchyła się od kierunku osi cięcia o kąt α w przedziale od $0^{\circ}30'$ do 10° a cięcie jest ciągłe z tym, że chwilowe rozdzielanie materiału jest miejscowe i następuje tylko tam gdzie krawędzie tnące narzędzi są najbardziej zbliżone do siebie. (3 zastrzeżenia)

B21D P. 222098 18.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Środków Organizacyjno-Technicznych „Predom-Prebot”, Radom, Polska (Jerzy Gaca, Jan Tulik).

Roleki profilujące dla blach **plastyfikowanych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji rolek profilujących, służących do wykonywania różnych kształtów profilowych z blach plastyfikowanych, szczególnie na urządzeniach nie posiadających żadnych regulacji wzajemnego położenia między rolkami.

Roleki profilujące składają się z rolki (1) i rolki (2), które posiadają powierzchnie cylindryczne (3) i powierzchnie boczne (4). Rolka (1) i rolka (2) posiadają obroty współbieżne. Na rolce (1) są wykonane garby (5) kształtu zaokrąglonego, znajdujące się w pobliżu krawędzi gięcia profilowanej blachy plastyfikowanej.

Garby są określone gabarytowo następującymi zależnościami wymiarowymi: szerokość garbu $S \geq (1-2) \text{ gm}$, wysokość garbu $H \geq 0,2 \text{ gm}$, gdzie gm - grubość blachy (metal).

Między rolkami, gdzie przesuwana się blacha plastyfikowana, są ustalone odpowiednie luzy: luz między powierzchniami cylindrycznymi $Lc \geq gc$ - T, luz między powierzchniami bocznymi $Lb = gc + 15\%$ ($gm \leq 0,8 \text{ mm}$) albo, luz między powierzchniami bocznymi $Lb = gc + 10\%$ ($gm \geq 0,8 \text{ mm}$), gdzie: gc - grubość blachy z plastikiem, T - tolerancja grubości blachy (metal). (2 zastrzeżenia)

B21D
F28F
F28D

P. 225904

26.07.1980

Pierwszeństwo: 26.07.1979 - Francja (nr 79 19357)

Valeo, Paryż, Francja (Pierre Charles Colligon)

Sposób nadawania przekroju kołowego końcowi rury o przekroju wydłużonym, zwłaszcza owalnym do wymiennika ciepła, oraz wymiennik ciepła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności wykonania kształtu geometrycznego zakończenia kołowego rury.

Sposób nadawania przekroju kołowego końcowi rury o przekroju wydłużonym zwłaszcza chłodnicy pojazdu samochodowego, polega na tym, że składa się z dwóch etapów, jeden podczas którego koniec rury poddaje się ścisnaniu promieniowemu i drugi podczas którego stempel wciska się w ten koniec rury, przy czym jego średnica jest równa średnicy żądanej dla powierzchni wewnętrznej końca rury.

Wymiennik ciepła zawiera rury (1) stykające się z żebrami (20₁), mające korpus (5a) o przekroju wydłużonym i końce (5) o przekroju kołowym przechodzące szczelnie przez płytę (24) z otworami (25). Kołnierz (34) płyty (24) styka się bezpośrednio z obwodem żebra (20₁). (17 zastrzeżeń)

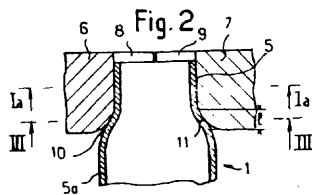
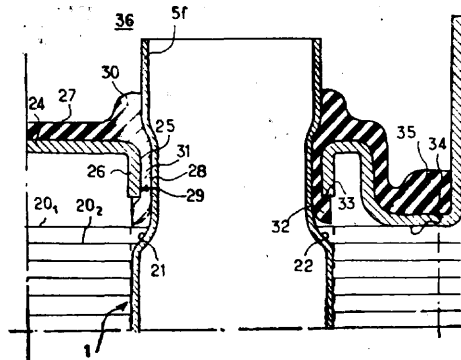

Fig. 7

B21J
B25J

P. 221999

12.02.1980

Biuro Studiów i Projektów „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Jan Dyndat).

Manipulator do układania przedmiotów profilowanych, a zwłaszcza wyrobów walcowanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania trwałej i prostej w działaniu konstrukcji manipulatora znajdującego zastosowanie w walcowniach hutniczych.

Manipulator według wynalazku ma w osi (4) korpusu (3) wózka (1) osadzoną wahliwie dźwignię roboczą (5) opartą na wsporniku (10) dźwigni podpierającej (11) osadzonej również wahliwie w osi (4) i połączonej z siłownikiem (12) zamocowanym z kolei do korpusu (3) wózka (1). Dźwignia robocza (5) jest zakończona uchwytem szczękowym (6) o stałej dolnej szczęce (7) oraz wahliwej górnej szczęce (8) połączonej w celu otwierania siłownikiem (9) zamocowanym waniwie w dźwigni roboczej (5). Ponadto w ramie podstawy (20) znajduje się wahliwie osadzony siłownik (14) jazdy wózka (1) połączony z dwuramienną dźwignią (15),

która z jednej strony łączy się sworzniem (16) z korpusem (3) wózka (1), a z drugiej strony łączy się przegubowo z wahaczem (18) osadzonym na sworzniu (19) w ramie podstawy (20). (1 zastrzeżenie)

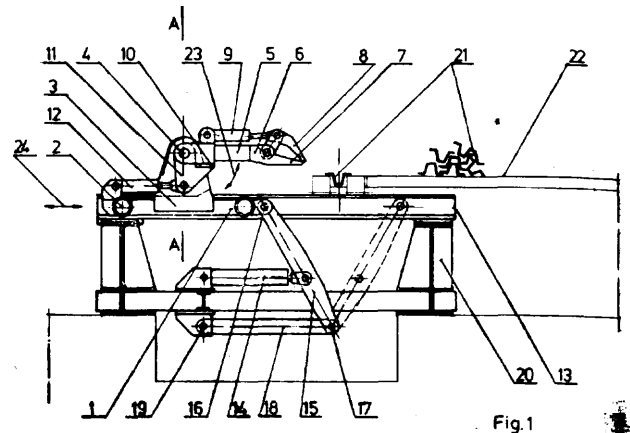

Fig. 1

B22C

P. 222070

15.02.1980

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Karol Chudoba, Stanisław Korpała, Andrzej Nowak, Tomasz Szczurek, Henryk Wąsowicz, Stanisław Ząbek, Zbigniew Stefański).

Masa formierska, zwłaszcza do wytwarzania odlewów żeliwnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania masy formierskiej umożliwiającej wykonywanie odlewów o czystej powierzchni i małej chropowatości.

Masa według wynalazku sporządzona jest na osnowie piasku i zawiera oprócz spoiwa i wody dodatek uszlachetniający w postaci smoły pokumenowej lub polialkilobenzenów względnie w postaci produktów destylacji smoły pokumenowej lub polialkilobenzenów korzystnie wrzających w zakresie temperatur 240°-370°C.

Dodatek wprowadza się do masy w stanie ciekłym w ilości 0,2-10 części wagowych w odniesieniu do 100 części wagowych piasku lub w mieszaninie z innymi dodatkami uszlachetniającymi, korzystnie z pyłem węglowym, produktami węglPOCHODNYMI i PONAFTOWYMI. (2 zastrzeżenia)

B22C
F26B

P. 226229 T

14.08.1980

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „PRODLEW”, Kraków, Polska (Kazimierz Leszczyński, Harold Erdmann, Stanisław Jabłoński, Adam Hajda).

Sposób i urządzenie do suszenia form i rdzeni odlewniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia optymalnego dostosowania parametrów technologicznych czynnika suszącego w zależności od przedmiotu suszonego.

Sposób suszenia form i rdzeni odlewniczych polega na utrzymywaniu podczas całego procesu suszenia przy zastosowaniu automatycznego sterowania polegającego na sprzężeniu zwrotnym poszczególnych parametrów suszenia jako wielkości stałych: temperaturę mieszaniny spalin mierzonej na przewodzie łączącym komorę mieszania z przestrzenią międzystropową komory suszenia, ilość mieszaniny gazów spalinowych wpływających do komory suszenia, krotność wymiany komory suszenia przy ustalonym stopniu wypełnienia komory oraz pojemność ciepłą mieszaniny spalin, po osiągnięciu żądanej temperatury oraz jako wielkości zmienne: ilość spalin zasysanych przez wentylator obiegu spalin, ilość spalin recyrkulacyjnych

łoczonych do komory mieszania, ilość spalin wydanych do atmosfery i temperatura mierzona w przekroju poziomym komory suszenia.

Urządzenie według wynalazku ma komorę suszenia (5) podzieloną na cztery strefy, z których każda jest wyposażona w zainstalowane na bocznych ściankach w osiach kanałów odciągowych punkty (17) pomiaru temperatury oraz zabudowany pośrodku ściany bocznej komory (5) na wysokości najkorzystnej do 600 mm od poziomu podłogi punkt (18) pomiaru podciśnienia.

Na przewodzie (12) odprowadzającym gaz do palników (10) punkt (14) pomiarowy natężenia przepływu gazu, na przewodzie (11) doprowadzającym powietrze do palników (10) punkt (13) pomiaru natężenia przepływu powietrza, na przewodzie (4) łączącym komorę mieszania (2) z przestrzenią międzystropową (3) komory suszenia (5) punkt (15) pomiaru temperatury a na przewodzie (9) tłoczącym spaliny za wentylatorem (8) punkt (20) pomiaru temperatury spalin recykulacyjnych. (2 zastrzeżenia)

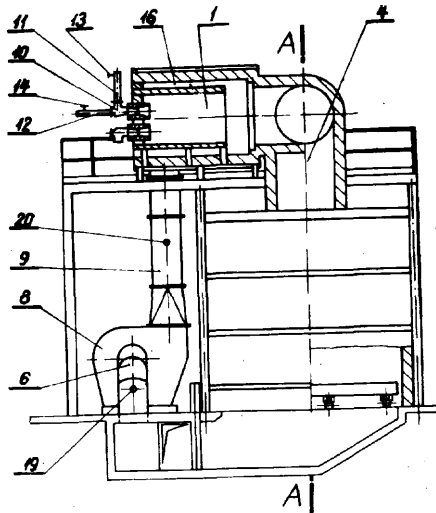

Fig. 1

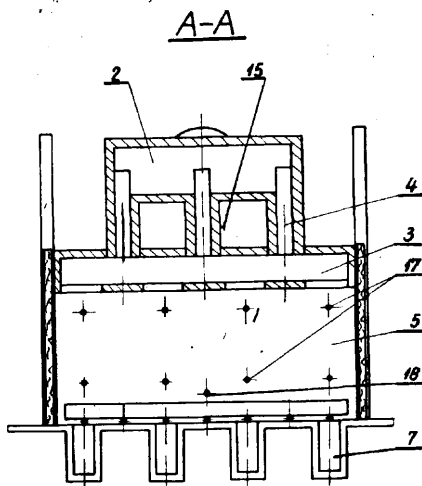

Fig. 2

B22D

P. 221297

10.01.1980

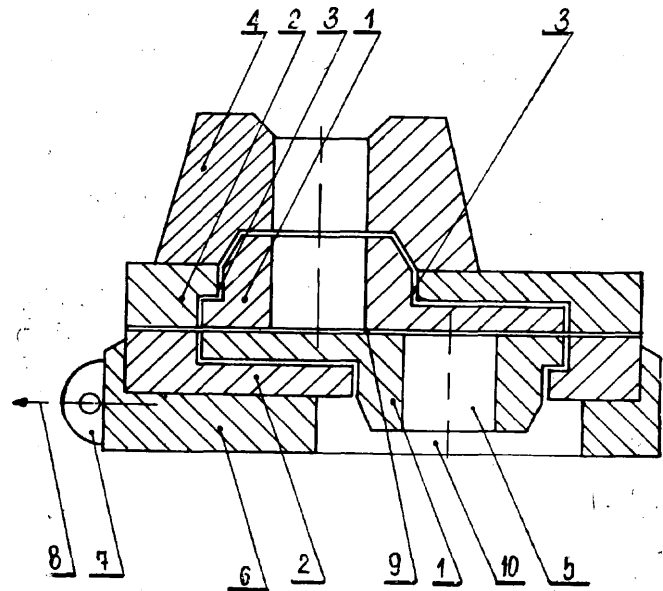
Instytut Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Irena Olbrychtowicz).

Płyta ślizgowa suwakowego zamknięcia kadzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji płyty, która miałaby część stykającą

się z ciekłym metalem wykonaną z tworzywa ceramicznego odpornego na działanie ciekłej stali, z otoczką z materiału izolującego zapobiegającego zamrażaniu, zaś spoina łącząca obie części oraz krawędzie łączącego płytki znajdowałyby się poza strefą ciekłej stali.

Płyta ślizgowa suwakowego zamknięcia kadzi, zwłaszcza stalowniczej ma pracującą Wkładkę (1) z otworem wylewowym (5), osadzoną w izolującej obudowie (2) tworząc z nią wspólną płaszczyznę (9) przesuwu płyty. Otwór wylewowy (5) w pracującej wkładce (1) umieszczony jest niesymetrycznie po to, aby spoina (3) łącząca pracującą wkładkę (1) z izolującą obudową (2) nie przechodziła przez strefę strugi ciekłego metalu. (2 zastrzeżenia)

B22D

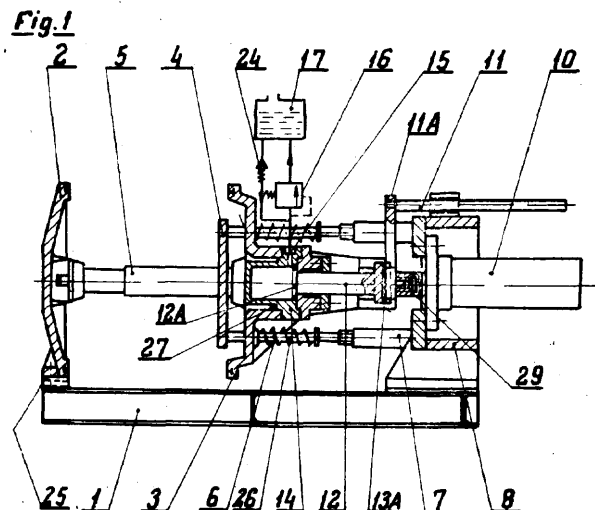
P. 221547

22.01.1980

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Zakładów Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektronicznych „PROMEL”, Gliwice, Polska (Jan Ficek, Edward Dyrda, Mieczysław Sarnecki).

Kokilarka z mechanizmem zaciskowym płyty podkokilowej przesuwnej

Przedmiotem wynalazku jest kokilarka do statycznego odlewania w kokilach różnych metali z przesuwną płytą podkokilową zablokowaną przy pomocy mechanizmu zaciskowego po zwarciu połówek kokili o różnych grubościach.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zwierania i rozwierania przesuwnej płyty podkokilowej przy pomocy jednego siłownika, bez początkowego ustalania wstępnej odległości na całej długości skoku płyty przesuwnej.

Kokilarka według wynalazku charakteryzuje się tym, że przesuwna podkokilowa płyta (3) ma oddzielny nurnik (12) i cylinder (14) z kanałem (15), który to cylinder osadzony jest w otworze (27) płyty (3) połączonej przy pomocy nurnika (12) zakończonego z jednej strony oporowym kołnierzem (12A), a z drugiej strony jazmem z przesuwnie osadzonym w podłużnym rowku (13A) ramieniem, które z kolei poprzez śrubę (29) złączone jest z tłoczyskiem siłownika (10). (4 zastrzeżenia)

B22D

P. 221703

29.01.1980

Fabryka Maszyn Odlewniczych, Kraków, Polska
(Mieczysław Sarnecki, Jerzy Polaczek, Emil Łętocha,
Tadeusz Sienko, Andrzej Małek).

Maszyna do odlewania kokilowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji, w której mechanizmy przystawne są zabezpieczone na obwodzie przed zmianą ustawienia.

Maszyna do odlewania kokilowego ma poszczególne mechanizmy przystawne, oraz podstawę z mechanizmem przechylania maszyny, napędzane przykładowo za pomocą siłowników hydraulicznych, które mocowane są do tarczy (1) przy pomocy śruby (2) i dociskane do niej śrubami (5) poprzez pierścien (4), a ustalone promieniowo przez wycinki wpustu pierścieniowego (3) i na obwodzie przez samohamowne kliny (9) zabezpieczone śrubami (10). Mechanizmy przystawne, (E) mogą być ustawione na wspornikach (6) podstawy (F), lub mocowane do mechanizmu przechyłu (8) przy pomocy sworznia (7). (1 zastrzeżenie)

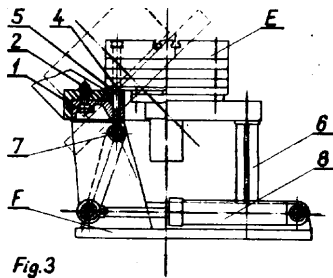

Fig. 3

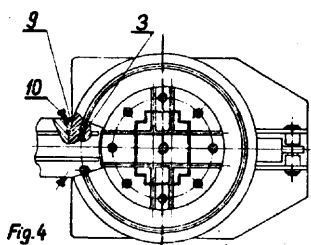

Fig. 4

B23B

P. 212852

16.01.1979

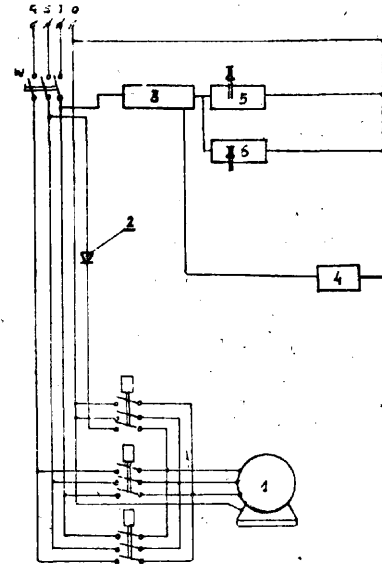
Zespół Szkół Mechanicznych Nr 2 Warsztaty Szkoleniowo-Produkcyjne, Bydgoszcz, Polska (Zenon Borucki).

Sposób i układ sterowania i hamowania silników prądu zmiennego zwłaszcza tokarek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego sposobu oraz układu elektrycznego sterowania i hamowania, które zapewnią wyeliminowanie stosowanych dotychczas w tokarkach skomplikowanych mechanizmów układów sterujących.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że po wyłączeniu biegu silnika (1) załączane jest hamowanie wywołane prądem stałym pulsującym płynącym przez jedno z uzwojeń silnika (1) i diodę prostowniczą (2) połączoną z jedną z faz napięcia zasilającego. Układ sterowania i hamowania silnika prądu zmiennego, zwłaszcza tokarek, składający się z silnika prądu zmiennego, zespołu przycisków załączania i wyłączania biegu silnika oraz styczników elektromagnetycznych załączających i wyłączających obwody zasilania oraz obwody pomocnicze, charakteryzuje się tym, że układ hamowania ma przycisk (3), wyłączający bieg silnika (1) i jednocześnie załączający stycznik (4), który swoimi stykami załącza silnik (1) do sieci zasilającej, przy czym jedna z faz tej sieci połączona jest przez diodę (2) do jednego z uzwojeń silnika (1).

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle obrabiarkowym. (2 zastrzeżenia)

B23B

P. 227814

13.11.1980

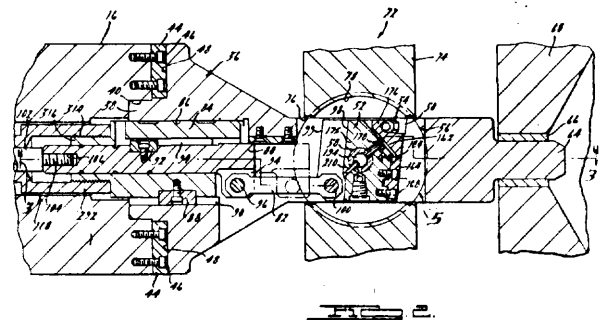
Pierwszeństwo: 13.11.1979 - St. Zjedn. Am.
(nr 093836)

The Cross Company, Fraser, Stany Zjednoczone Ameryki.

Wytaczarka

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie konstrukcji wytaczarki, umożliwiającej automatyczne nastawienie noża na zadany wymiar bez zatrzymywania ruchu obrotowego wytaczadła, znajdującej zastosowanie do obróbki obudowy mechanizmu różnicowego pojazdów samochodowych.

Wytaczarka zawiera wytaczadło (36), na którym jest zamocowana wkładka nożowa (52) noża tnącego (50). Nóż tnący (50) jest, nastawiany promieniowo względem osi obrotu wytaczadła (36) za pośrednictwem układu dźwigni związanych z zespołem napędowym.

wyra osadzonym w tylnej części wrzeczona (16) wytaczarki. Nastawianie noża tnącego (50) jest realizowane bez zakłócania cyklu pracy wytaczarki.

(24 zastrzeżenia)

B23D P. 221960 12.02.1980

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Eugeniusz Pieniążek, Wiktor Suchy, Janusz Dziemidowicz).

Narzędzie wieloostrowe obrotowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego narzędzia wieloostrowego, obrotowego, zwłaszcza rozwiertaka, dla którego nie występuje niekorzystne nakładanie się sił poprzecznych wywołujących karbowanie rozwiercanego otworu. Narzędzie wieloostrowe obrotowe posiada nierównomierne podziały (ti) między poszczególnymi parami ostrzowymi (1), tworzące zbiór liczb całkowitych najkorzystniej względnie pierwszych taki, że żadna z tych podziałek nie jest dzielnikiem liczby 180 względnie 360, przy czym dla dowolnej podziałki (ti) jest (ti) mniejsza od (ti-1) i (ti+1) lub odwrotnie z wyjątkiem dla nieparzystej ilości par ostrzowych, gdzie co najwyżej dla jednej podziałki (ti) powyższy warunek może być nie spełniony.

(3 zastrzeżenia)

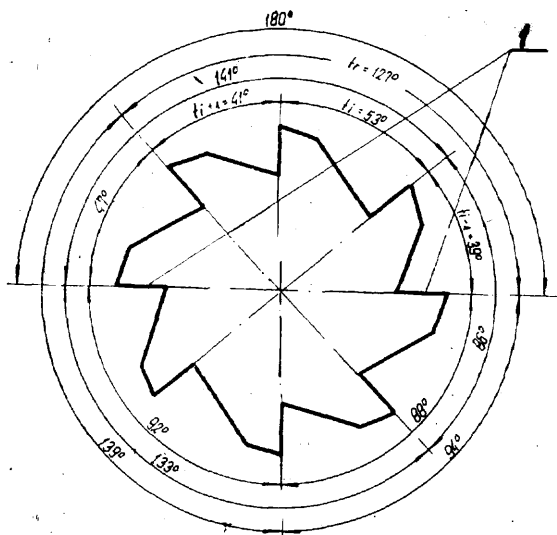

Fig.1

B23K P. 222055 14.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Henryk Wosiński, Franciszek Szczucki, Marek Hefczyk, Andrzej Cwik).

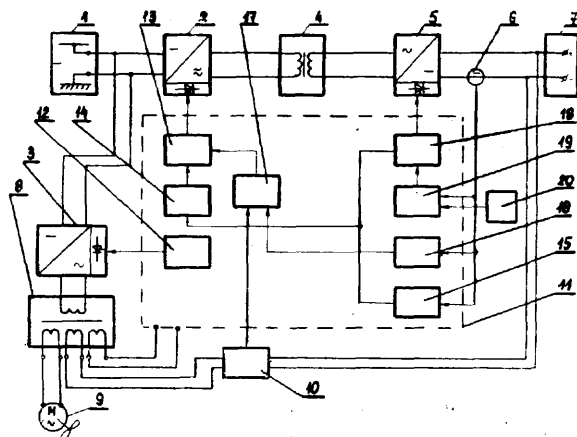
Tyrystorowa spawarka trakcyjna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tyrystorowej spawarki trakcyjnej o zmniejszonej masie i wymiarach, zasilanej z tracji elektrycznej napięciem stałym i przeznaczonej do prac spawalniczych w podziemiach kopalń, umożliwiającej płynną i stabilizowaną regulację prądu spawania od wartości minimalnej do znamionowej.

Tyrystorowa spawarka składa się z obwodu głównego, który wyposażony jest w szeregowo połączony falownik główny (2), transformator (4), prostownik sterowany (5) i element (6) pomiaru prądu oraz obwodu pomocniczego. Obwód pomocniczy zasilany jest z sieci trakcyjnej (1) i złożony jest z falownika pomocniczego (3), który połączony jest z zaciskami wyjściowymi spawarki (7) poprzez transformator po-

mocniczy (8) i czujnik zwarcia (10) zacisków wyjściowych spawarki (7), przy czym wyjście transformatora pomocniczego (8) połączone jest z układem sterowania (11) i z silnikiem wentylatora (9).

(3 zastrzeżenia)

B23K P. 226986 T 29.09.1980

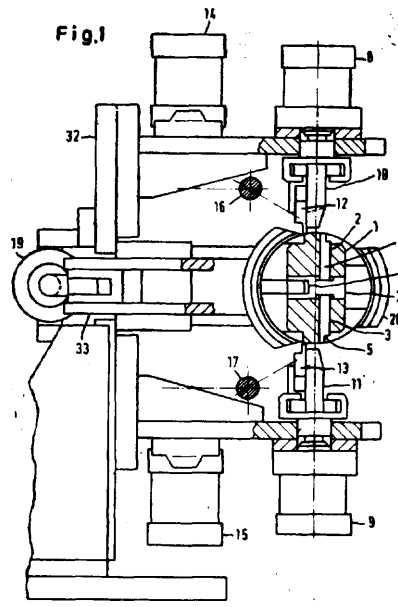
Pierwszeństwo: 28.09.1979 - RFN (nr P-2939 319.9)

Rheinisches Zinkwalzwerk GmbH und Co., KG, Dattel, RFN.

Urządzenie i sposób wytwarzania szwów lutowniczych na łukach rurowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania szwów lutowniczych charakteryzujących się wysoką wytrzymałością, których szerokość przykrywania odpowiada szerokości połączonego szwu lutowniczego przy jednoczesnej oszczędności materiału lutowniczego i nakładu pracy.

Urządzenie do wytwarzania szwów lutowniczych na łukach rurowych, utworzonych z półskorup z włożonym lutowiem, składające się z belki lutowniczej mającej taką samą krzywiznę jak i łuki rurowe, na której są mocowane wstępnie ukształtowane łukowo półskorupy, wykonane z pasm blachy z metalu nieżelaznych, których krawędzie wzdłużne zachodzą na siebie w obszarze zlutowanych szwów lutowniczych, charakteryzuje się tym, że w osiowo równoległych wybraniach (2, 3) w belce lutowniczej (1) umieszczone są podnoszone/opuszczane listwy oporowe (4, 5) jako ogranicznik krawędzi wzdłużnych półskorup. Naprzeciw przykryć krawędzi wzdłużnych

półskorup umieszczone są osiowo równolegle, podnoszone/opuszczane, profilowane grzebienie lutownicze (10, 11), a obok grzebieni lutowniczych usytuowane są równolegle osiowo podnoszone/opuszczane listwy oporowe (12, 13), znajdujące się naprzeciw belki lutowniczej, przestawione o szerokość zakładki, jako ogranicznik krawędzi wzdłużnej drugiej półskorupy.

Urządzenie zawiera ponadto zespół centrujący i kalibrujący dla półskorupy, którego jedna część jest usytuowana nieruchomo na jednym końcu belki lutowniczej, a druga część (20) jest wychylna przez drugi koniec belki lutowniczej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że półskorupy mocuje się na belce lutowniczej za pomocą listw oporowych umieszczonych w telkach lutowniczych i obok grzebieni lutowniczych oraz za pomocą obydwu części urządzenia centrującego i kalibrującego przez podniesienie listw oporowych znajdujących się w belce lutowniczej tworzy się żłobki pomiędzy przykrywającymi się krawędziami wzdłużnymi, wprowadza się taśmę lutowniczą w żłobki, dociska się krawędzie wzdłużne przez opuszczenie grzebieni lutowniczych i wytwarza się szew lutowniczy dzięki ciepłu doprowadzonemu przez palniki.

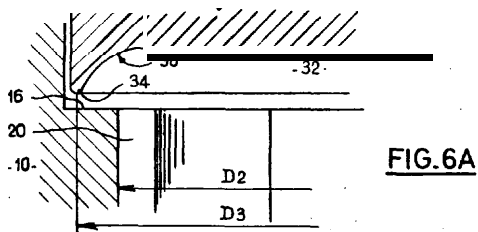
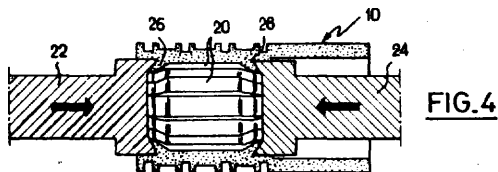
(14 zastrzeżeń)

B23P P. 221455 18.01.1981

Societe Anonyme D.B.A., Paryż, Francja.

Sposób wytwarzania cylindrycznej tulei z wewnętrznymi rowkami oraz narzędzie do wytwarzania cylindrycznej tulei z wewnętrznymi rowkami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności stosowania pierścieni zamykających przy zapewnieniu dużej dokładności i prędkości wykonania rowków.

Sposób wytwarzania tulei cylindrycznej z wewnętrznymi rowkami wzdłużnymi przebiegającymi prosto lub nieco pochylonymi, zamkniętymi z przynajmniej jednego końca, przy czym rowki te wykonuje się w pierwszym etapie przez rozszerzanie lub przejście narzędzia skrawającego wzdłuż sekcji o zmniejszonej średnicy wewnętrznej w tulejowym półwyrobie, która ograniczona jest dwoma odsadzeniami i otwiera się do przestrzeni na poziomie tych odsadzeń, polega na tym, że aby zamknąć końce rowków na poziomie przynajmniej jednego z odsadzeń, odsadzania te odkształca się przez wypychanie materiału w kierunku do osi tulei, tak aby powstało ciągle, pierścieniowe zgrubienie o promieniowej głębokości przynajmniej równej głębokości rowków po obróbce skrawaniem, a następnie tuleję przewierca się do żądanej średnicy, tak aby pozostała tylko część zgrubienia odpowiadająca wymienionej głębokości promieniowej. Wypychanie materiału powoduje się przez przyłożenie nacisku wzdłużnego do pierścieniowego obszaru osadzenia,

którego przeciętna średnica jest większa niż średnica przy podstawie rowków oraz przez równoczesne prowadzenie wypychanego materiału w kierunku do osi tulei.

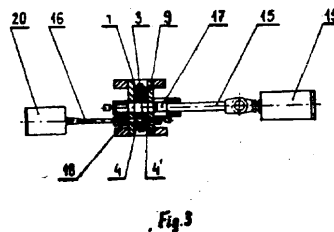
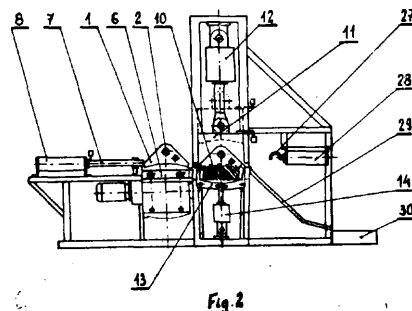
Narzędzie do wytwarzania cylindrycznej tulei z wewnętrznymi rowkami, charakteryzuje się tym, że zawiera przynajmniej jeden stempel (22 albo 24), którego powierzchnia sprzęgająca ma płytkie, centralne gniazdo (32), którego płaska podstawa połączona jest z obwodową krawędzią (34) stempla przez element o wklęsłej powierzchni (36) ze stosunkowo dużym promieniem krzywizny. (4 zastrzeżenia)

B23P P. 221881 08.02.1980
B21K

Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne Przemysłu Taboru Kolejowego „Taskoprojekt”, Poznań, Polska (Józef Kawecki, Tadeusz Sajdak).

Sposób osadzania tulei stalowych w korpusach metalowych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia osadzenia w korpusach metalowych jedno i/lub wielościennych tulei wykonanych ze stali konstrukcyjnej o podwyższonej zawartości węgla przy jednoczesnym wykonaniu osadzenia tulei i jej powierzchni wewnętrznej też obróbki wykańczającej.

Sposób osadzania tulei stalowych w korpusach metalowych, zwłaszcza w zastosowaniu do korpusów obsad klocków hamulcowych pojazdów szynowych, w których w ściankach wierci się otwory, a na tuleje stosuje się żądanej długości odcinki ze stali o podwyższonej zawartości węgla i o średnicy mniejszej od wierconych otworów, przy czym korpus do osadzania tulei zamocowany jest w przyrządzie, charakteryzuje się tym, że na obwodzie tulei (3, 4 i 4') wykonuje się rowki o przekroju trapezowym, a powierzchnie rowków moletuje się, przy czym rowki rozmieszcza się odpowiednio do ścianek otworów w korpusie, a następnie tuleje zakłada się w otwory korpusu i prowadzi się osadzenie tulei w układzie przeciwbieżnym w trzech kolejnych następujących po sobie fazach, ze wzrastającą siłą rozciągania, aż do wystąpienia gwałtownego przyrostu nacisku jednostkowego w miejscu styku i wystąpienia deformacji materiału ścianek przyotworowych korpusu w wycięciach moletu oraz zaciśnięcia tulei w korpusie.

Urządzenie do osadzania tulei stalowych w korpusach metalowych, w którym wykorzystuje się cylindry pneumatyczne lub hydrauliczne dla przesuwu korpusu do przyrządu obróbczego, do odbioru z przyrządu i do mocowania w przyrządzie oraz do roboczych popychaczy stempli, w którym wykorzystuje

się także osadzony na wspólnej ramie poziomy podajnik o ruchu okresowym, na którym podawane są do przyrządu korpusy metalowe z luźno osadzonymi w otworach tulejami, charakteryzuje się tym, że prostopadle do podajnika zamocowany jest na wspólnej ramie zespół przesuwu z popychaczem (7), w którego osi znajduje się przyrząd obróbczy (9) z płytą bazową (10), w poziomie podajnika, a od dołu pod płytą bazową osadzony jest dwuramienny uchwyt zaciskowy (13), natomiast nad płytą bazową znajduje się, działająca w pionie, kształtowa płyta dociskowa (11), przy czym prostopadle do przyrządu obróbczego i płaszczyzn bocznych obrabianego korpusu przyrząd ma zamontowane oustronnie zespoły tłokowe osadzania tulei z dwoma przeciwbieżnie pracującymi popychaczami (15) i (16) oraz z przepychanymi stemplami (17) i (18), a ponadto stemple ukształtowane są tak, że mają strefę wprowadzającą, w postaci łagodnego stożka, strefę roztlaczającą oraz strefę zaciskową oddzieloną od strefy roztlaczającej kształtowym przewężeniem, natomiast również w osi zespołu przesuwu, po stronie przeciwnej przyrządu, na wspólnej ramie, osadzony jest zespół odbierający (28) z chwytakiem (27), pod którym od płyty bazowej odchodzi rynnna spadowa (29) dla odprowadzania obrabianych korpusów do pojemnika. (3 zastrzeżenia)

Urządzenie według wynalazku ma zasobnik (1) przedmiotów obrabianych oraz pierścien podający (2), który od wewnątrz ma wybrania w kształcie przekroju zewnętrznej powierzchni obrabianego przedmiotu. (1 zastrzeżenie)

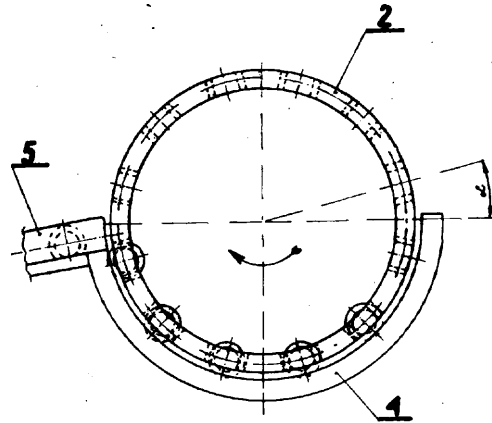

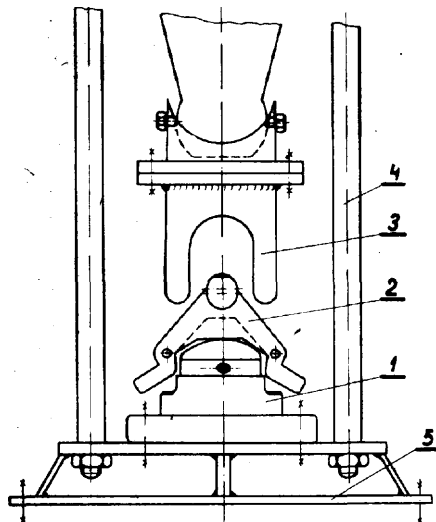
fig. 1

B23P P. 225202 T 25.06.1980

Marek Chorzewski, Knurów, Polska na rzecz Kopalni Węgla Kamiennego „Knurów” w Knurowie (Marek Chorzewski, Ewald Franik, Edward Kusak, Józef Rymiorz).

Urządzenie do regeneracji przegubów uniwersalnych typu Cardana

Urządzenie do regeneracji przegubów uniwersalnych typu Cardana, składające się ze znanego uchwytu do nawiercania zdeformowanych otworów i trzpienia kształtowego do legalizacji pierścieni oraz matrycy i przyrządu do prostowania trzpieni bocznych przegubu, charakteryzuje się tym, że ma matrycę składającą się z głowicy (1) i tłoczniaka (3) do regeneracji korpusu (2) przegubu oraz wsporniki (4) zamocowane rozłącznie do podstawy (5). (1 zastrzeżenie)

B23Q P. 220736 21.12.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn i Urządzeń Technologicznych, Kraśnik, Polska (Stanisław Romańczuk, Tadeusz Koper).

Podajnik układający i podający przedmioty stożkowe, zwłaszcza wewnętrzne pierścienie waleczkowych łożysk stożkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia mechanicznego układania i podawania przedmiotów stożkowych bez konieczności zatrudnienia dodatkowego personelu obsługi.

B23Q P. 221663 28.01.1980

Fabryka Obrabiarek Specjalnych „PONAR - POZNAŃ”, Zakład Nr 2 „JAFO”, Jarocin, Polska (Henryk Borski, Wojciech Mielniński, Zdzisław Regulski, Kazimierz Pietras).

Indeksowy stół podziałowy BM 240

Przedmiotem wynalazku jest indeksowy stół podziałowy przeznaczony do nadawania przedmiotowi szereg kolejnych położeń podczas jednej operacji bez potrzeby odmocowywania go i ponownego zamocowywania.

Indeksowy stół charakteryzuje się tym, że stół (1) przemieszczany przez układ pneumo-hydrauliczny podciąga przy pomocy tłoka (2) tarcze zabierakowe (3) i zasprzęga się z kołem zębatym (4), który napędzany pneumatycznie silownikiem dokonuje podział i dalej następuje zacisk hydrauliczny unieruchamiając stół na kołkach ustalających (7) tarczy podziałowej (9). (2 zastrzeżenia)

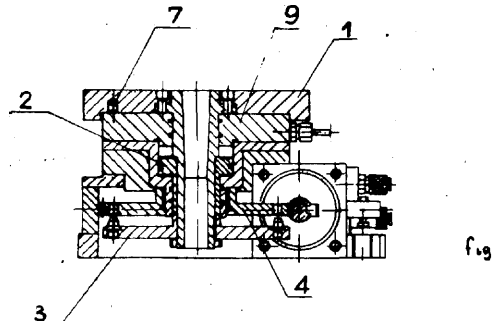

fig. 9

B24Q P. 227299 T 13.10.1980

Fabryka Obrabiarek Ciężkich „Ponar-Zawiercie” - Zakład Nr 2 „Rafamet”, Oddział w Opolu, Opole, Polska (Tadeusz Tyrlik, Ryszard Pikulicki).

Prowadnica walcowa z tuleją zaciskową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania prowadnicy walcowej przeznaczonej do mocowania przesuwnych i obrotowych elementów zespołów obrabiarek.

Prowadnica zbudowana jest z tulei (1) przesuwnie osadzonej na prowadniku (2) i posiadającej kołnierze

(3) uszczelniające ją w oprawie (4). Pomiedzy kołnierzami (3) tuleja posiada powierzchnię walcową (5). Do oprawy (4) doprowadzone są przewody rurowe (6) zasilające zacisk membranowy w medium.
(2 zastrzeżenia)

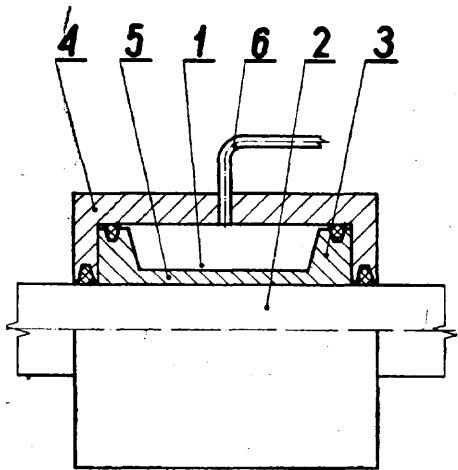

Fig 1

B24B
C23C

P. 221332

11.01.1980

VMEJ „LENIN”, Sofia, Bułgaria.

Sposób wytwarzania narzędzi ściernych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia odporności na ścieranie powłoki ścierniej oraz jej ujednolicenia.

Sposób wytwarzania narzędzi ściernych, gdzie powłoka ścierna jest chemicznie rozmieszczona na powierzchni aktywującej, charakteryzuje się tym, że tworzy się powłokę ścierną przez równoczesne osadzenie zarówno powłoki związanego niklu i cząsteczek ściernych, przy czym cząsteczki przenosi się w regularnych odstępach do zetknięcia się z powierzchnią aktywującą narzędzia przez obroty mieszadła przy prędkości 200 do 500 obrotów na minutę i wykonując ruch pracy w czasie od 2,5 do 4 minut mieszania i przy czasie przestoju od 3 do 15 minut, przy czym tak uzyskaną powłokę ścierną poddaje się dodatkowemu utwardnieniu przez takie samo niklowanie w drugiej, oddzielnej kąpieli do niklowania chemicznego. Powłoka niklowa osadza się z roboczego roztworu podfosforynu lub z roboczego roztworu dwumetyloaminy. Materiały ścierne składają się z bortu, sześcianu azotku borowego węgla **czteroboramu** albo z mieszanki tych materiałów.
(8 zastrzeżeń)

B24B

P. 221752

30.01.1980

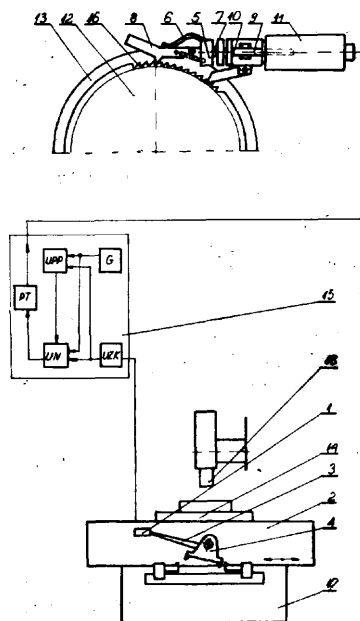
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL - Poznań”, Poznań, Polska (Krzysztof Nowacki, Jan Gałczyński, Stanisław Krzyżaniak, Karol Pięłowski, Andrzej Prendke).

Urządzenie automatycznego **dosuwu wglębnego**, zwłaszcza szlifierki do płaszczyzn

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwiałaby samoczynne opuszczanie ściernicy w każdym skrajnym położeniu stołu szlifierskiego przy jego ruchu poprzecznym na zadaną głębokość.

Urządzenie, składające się z popychacza elektromagnetycznego z kołem zapadkowym, elektronicznej jednostki sterującej oraz przetwornika optoelektronicznego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że

przetwornik optoelektroniczny (1) sygnalizujący zmiany kierunku ruchu poprzecznego stołu (2) szlifierki (14), zamocowany na stole poprzecznym (2) i sprzężony z dźwignią zmiany kierunku ruchu stołu (4) poprzez listwę przesłaniającą (3), połączony jest elektrycznie z elektroniczną jednostką sterującą (15), w której generator (G) połączony jest z jednym wejściem układu z nastawianą ilością generowanych impulsów (UN) i układu zliczania pojemności paczki impulsów (UPP), a układ sygnalizacji zmiany kierunku ruchu poprzecznego stołu (UZK) połączony jest z wejściami (UN) i (UPP), przy czym wyjście układu zliczania pojemności paczki impulsów (UPP) połączone jest z wejściem stanowiącym o przepełnieniu paczki impulsów układu z nastawianą ilością generowanych impulsów (UN), którego z kolei wyjście - połączone jest poprzez przełącznik tyrystorowy (PT) z końcówkami zasilającymi elektromagnesu (11) będącego podstawą budowy popychacza elektromagnetycznego (5), zamocowanego na korpusie szlifierki (17), w którym zapadka popychająca (8) będąca przedłużeniem ruchomego rdzenia elektromagnesu (9) oraz zapadka hamująca (10) są przesuwane na obwodzie ponacinanego koła zapadkowego (12), zamocowanego na tarczy ręcznego dosuwu (13) tak, że zapewniają dokładne odwzorowanie zadanego dosuwu wglębnego.
(1 zastrzeżenie)

B24B

P. 221971

11.02.1980

Zakład Doświadczalny przy Zakładach Urządzeń Chemicznych „Metalchem” im Władysława **Planetorza**, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Janusz Przybyła, Andrzej Szal, Józef Pieczyk).

Urządzenie do mechanicznego polerowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności procesu polerowania powierzchni, przy zachowaniu warunku optymalnego zużycia narzędzia skrawającego.

Urządzenie do mechanicznego polerowania powierzchni, zwłaszcza metalowych powierzchni **płaskich**, cylindrycznych lub stożkowych, charakteryzuje się tym, że **krążek dociskowy (6)** wraz z krążkiem zwrotnym (5) taśmy ścierniej (7) zamocowane są na wsporniku (8) posiadającym obrotowe przeguby (9) podparte w jarzmie (10). Jarzmo (10) wraz z cylindrem (11) przesuwane jest wzdłuż nieruchomego tłoka (12). Obrotowe przeguby (9) leżą na osi przechodzącej powyżej środka ciężkości mas w nich podpartego i jednocześnie oś przegubów (9) leży na płaszczyźnie symetrii krążka dociskowego (6) prostopadłej do osi obrotu tego krążka.
(3 zastrzeżenia)

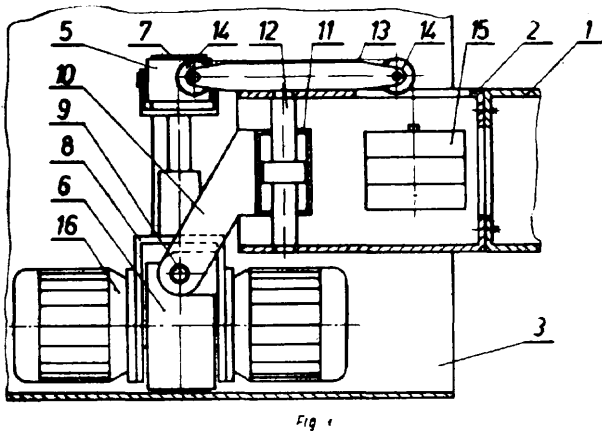

Fig. 1

B24B

10.10.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Stanisław Kossek).

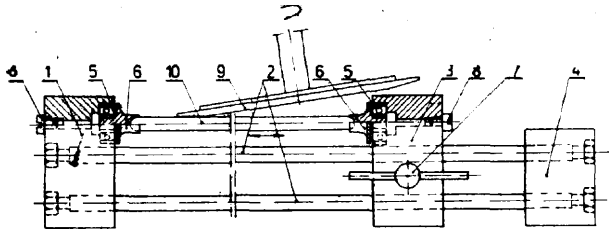
Przyrząd do szlifowania i polerowania elementów prętowych okrągłych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przyrządu szczególnie nadającego się do obróbki powierzchni walcowych prętów wymagającej dużej dokładności, zwłaszcza do obróbki implantatów chirurgicznych.

Przyrząd według wynalazku zbudowany jest ze stałego korpusu (1) z prowadnicą (2), po której przemieszczany jest korpus (3) przesuwny. W obu korpusach umieszczone są łożyskowe tulejki (6), w których mocuje się końce obrabianego pręta (10).

Pręt ten może się swobodnie obracać się wokół własnej osi. Położenie korpusu (3) przesuwne na prowadnicy (2) zależy od długości obrabianego pręta (16) i ustalane jest za pomocą śruby (7).

(2 zastrzeżenia)

B25B

P. 228056

24.11.1980

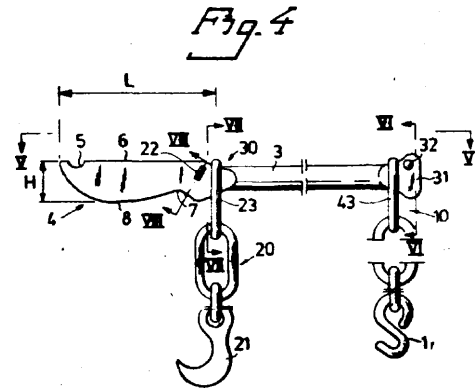
Pierwszeństwo: 23.11.1979 - Szwecja (nr 7909717-6) 11.09.1980 - Szwecja (nr 8006371-2)

Orsa Kättingfabrik AB, Orsa, Szwecja (Elis Kall-aes, Karl Erik Sterell).

Urządzenie do naprężania łańcuchów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji o dużej wytrzymałości i obniżonym koszcie wytwarzania.

Urządzenie na naprężania łańcuchów zaopatrzone jest w hak (21) naprężający, przymocowany w miejscu (30) między drążkiem (3) i hakowatą obustronnie końcową częścią (4) za pośrednictwem odcinka łańcucha (20). Naprężający łańcuch (20) ma ogniwo (23) końcowe otaczające drążek, które to ogniwo jest utrzymywane swym kształtem między drążkiem (23) z jednej strony i występami (22) materiału na spłaszczonej końcowej części (4) z drugiej strony. Ogniwo (23) otacza miejsce (30) połączenia drążka (3) z końcową częścią (4) na tyle luźno, że może przesuwać się wzdłuż drążka (3). Ogniwo (23) łańcucha (20) jest wykonane w kształcie litery C tak, że naprężający łańcuch (20) z hakiem (21) daje się łatwo przyłączać do naprężacza i od niego odłączać. (8 zastrzeżeń)

B27D
B27G

P. 221953

09.02.1980

Malborskie Zakłady Przemysłu Maszynowego Leśnictwa „PEMAL”, Malbork, Polska (Bogdan Palika, Henryk Wensker).

Układacz nitki spawarki fornirowej

Przedmiotem wynalazku jest układacz nitki spawarki fornirowej, w którym przepływające ciągle przez kolumnę grzejną i komorę głowicy uplastyczniającej powietrze o niższym ciśnieniu nie dopuszcza do zastygnięcia nitki w czasie chwilowych przerw w pracy układacza.

Układacz nitki według wynalazku charakteryzuje się tym, że na końcówce (1) kolumny grzejnej (2) osadzona jest obrotowo osiowo szczelnie tulejka (4) głowicy uplastyczniającej (5), zaś powietrze doprowadzane jest do kolumny grzejnej (2) rozgałęzieniem utworzonym z dwóch przewodów (7) i (8), przy czym w układzie przewodu (7) znajduje się tylko zawór dławiący nastawialny (9) i przewodem tym powietrze o niższym ciśnieniu dopływa ciągle do kolumny grzejnej przy włączonej spawarce niezależnie od chwilowych przerw pracy układacza, natomiast w układzie przewodu (8) znajduje się zespół filtracyjno-redukcyjny (10) i elektrozawór (11) i przewodem tym powietrze o ciśnieniu roboczym dopływa do kolumny grzejnej tylko w czasie pracy układacza.

(1 zastrzeżenie)

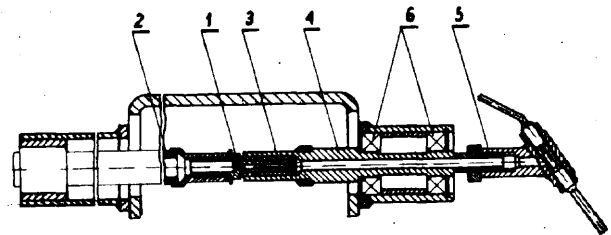

Fig. 1

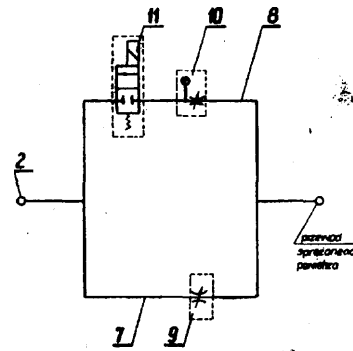

Fig. 2

B27K

P. 222004

12.02.1980

Zakład Produkcji i Nasycania Podkładów Kolejowych Zarząd, Gdańsk, Polska (Jerzy Szymczak, Jerzy Ptasznik, Stanisław Kozula, Lech Chrzanowski, Andrzej Dudek, Edward Walkusz, Bogdan Wyciechowski).

Srodek do impregnacji drewna
zwłaszcza podkładów kolejowych

'Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykorzystania surowców pochodnych z przeróbki ropy naftowej do produkcji środków impregnacyjnych do drewna.

Srodek impregnacji drewna, zwłaszcza podkładów kolejowych składa się ze składnika bazowego, który stanowi ekstrakt furfurołowy lub roztwór ekstraktu furfurołowego w oleju kreoizotowym oraz oleju wtlewnego. (2 zastrzeżenia)

B28B

P. 221972

11.02.1980

Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów „PREFABET—GDANSK”, Gdańsk, Polska (Adam Tworzowski, Grzegorz Kozłowski, Waław Marszałkowski).

Sposób wytwarzania drobnych elementów betonowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania drobnych elementów betonowych, zwłaszcza płyt chodnikowych formowanych w wielogniazdowych metalowych formach z zastosowaniem wibracji.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia spoiwości masy betonowej.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że podczas wibrowania masa w formach (2) jest jednocześnie prasowana, a po rozformowaniu ukształtowane surowe elementy (9) przemieszcza się na stanowisko dojrzewania na podkładzie (3) w pozycji stojącej dociśnięte z góry do podkładu (3) wspólnym elementem na przykład płytą (13). (1 zastrzeżenie)

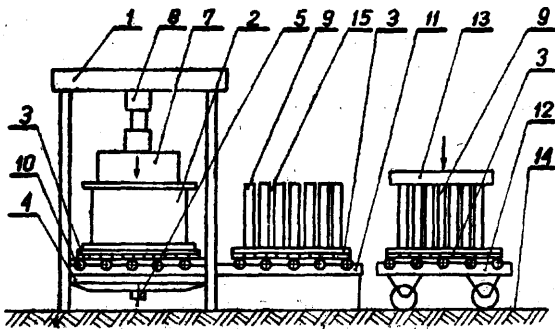

Fig. 1

B29D

P. 221941

08.02.1980

Biuro Projektów Przemysłu Tworzyw i Farb „PROERG”, Gliwice, Polska (Czesław Bysiecki, Jan Cwikliński, Marian Luściński, Marian Pawłowski, Ireneusz Sowa, Jan Schneider).

Urządzenie do wytwarzania wzmocnionych laminatów foliowych

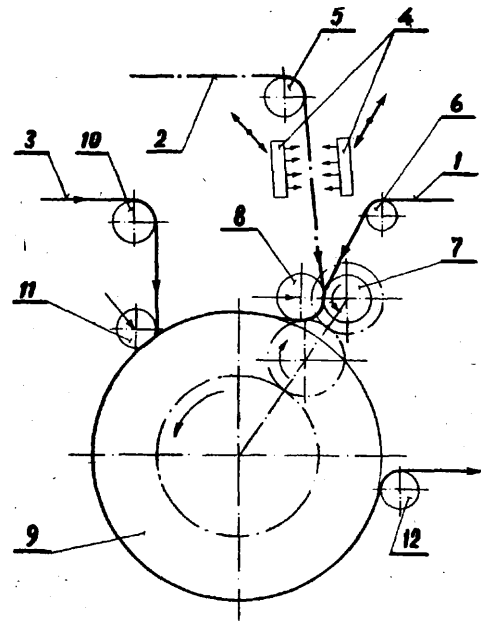
Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ciągłego wytwarzania laminatów foliowych z termoplastycznych tworzyw sztucznych wzmocnionych taśmą, z innego tworzywa zwłaszcza dzianiną siatkową.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które umożliwiłoby zwiększenie szybkości procesu laminatoawania przy zachowaniu wysokich parametrów wytrzymałościowych i użytkowych laminatu.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma usytuowany w minimalnej odległości od obrotowego bębna grzewczego (9) zespół prasowania wstępnego złożony z napędzanego wałka (7) i luźnej

rolki dociskowej (8) przy czym nad zespołem prasowania wstępnego rozstawione są po obydwu stronach taśmy wzmocniającej (2) napinanej przez hamowaną rolkę napinającą (5) promienniki (4), zaś w niewielkiej odległości od rolki dociskowej (8) przylega do cylindrycznej powierzchni bębna grzewczego luźna rolka dociskowa (11).

Wzmocnione laminaty foliowe otrzymane sposobem według wynalazku znajdują zastosowanie jako materiał opakowaniowy. (3 zastrzeżenia)

B30B
B23P

P. 226008 T

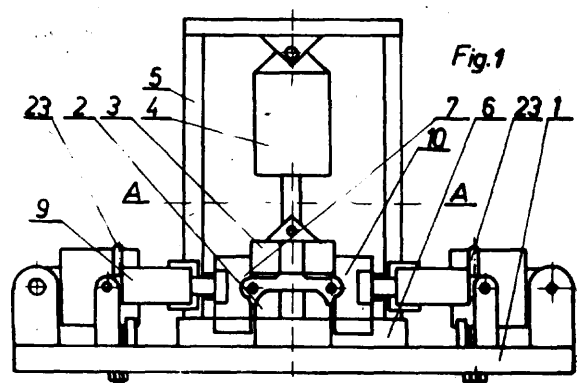
01.08.1980

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Biskupiec, Polska (Mieczysław Worgut, Marian Radziwon, Zdzisław Milewski, Hubert Lasek, Józef Nalepa, Antoni Popławski).

Prasa hydrauliczna, zwłaszcza do spęczniania płyt gąsienicowych

Przedmiotem wynalazku jest prasa hydrauliczna, której zadaniem jest spęcznianie na gorąco zużytych otworów w uchach płyt w celu przywrócenia im pierwotnego kołowego kształtu oraz podziałki płyty.

Prasa charakteryzuje się tym, że komora spęczniania utworzona przez umiejscowioną od dołu matrycę dolną (2), od góry matrycę górną (3) zawieszoną na siłowniku (4), z lewej strony lewą głowicą (7) z kompletem stempli przesuwanych od prowadnicy (6) oraz z prawej strony prawą głowicą (10) z kompletem stempli przesuwanych po prowadnicy (6), z przodu otwartą i z wchodzącym w tylną ścianę, równoległe do głowic (7) i (10), dwoma sworzniami technologicznymi po

zaniknięciu dokładnie odwzorowuje kształt jaki przyjmuje płyta gąsienicowa nagrzana do wymaganej temperatury, ułożona ostrogami do dołu.

(6 zastrzeżeń)

B41M P. 221666 28.01.1980

Zjednoczone Zakłady Elektrochemiczne „Centra”
Poznańskie Zakłady Elektrochemiczne - Zakład
Wiodący, Poznań, Polska (Józef Maśliński).

Urządzenie do druku sitowego

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do druku sitowego na powierzchni przesuwającego się materiału, zwłaszcza w postaci taśmy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia cechującego się łatwością wykonania matrycy, możliwością rozkładania grubszych warstw farby oraz polepszeniem jakości druku.

Urządzenie według wynalazku zawiera sito drukujące (1) w postaci taśmy bez końca, które naciągnięte jest i ustalone za pomocą kołków na dwóch współpracujących się ramach pierścieniowych to jest tylnej (2) i przedniej (3) tworząc wraz z nimi obracający się bęben. Bęben ten osadzony jest za pomocą łożysk dociskowych (4) i (5) na tulei zewnętrznej (6) i śrubie regulacyjnej (7) służącej do wytwarzania poosiowo skierowanej siły (P) naprzężającej sito drukujące (1) matrycy. Wewnątrz tulei zewnętrznej (6) znajduje się tuleja wewnętrzna (11), do której umocowany jest rakiel (12) dociskany do sita drukującego (1) za pomocą siły (P). Farba dostarczana jest do matrycy kanałem (16) przebiegającym przez tuleję wewnętrzną (11). (4 zastrzeżenia)

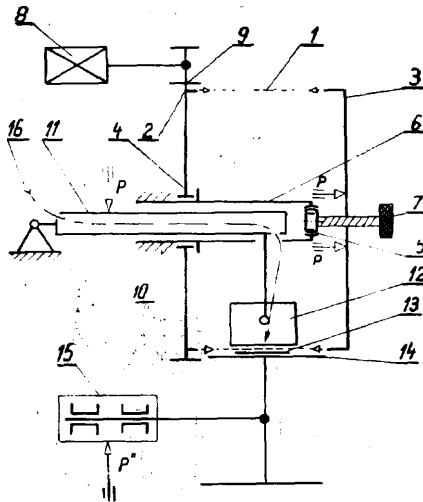

Fig. 1

B32B P. 221003 29.12.1979
D06N

Instytut Włókiennictwa, Łódź, Instytut Przemysłu Skórzanego, Łódź, Polska (Jerzy Grębowski, Maria Pękacka, Piotr Żeleński, Mirosława Florczak, Jolanta Pisalska, Edmund Cholewa).

Wyrób skóropodobny

Przedmiotem wynalazku jest wyrób skóropodobny o podłożu włókienniczym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wyrobu, którego parametry będą bardziej zbliżone do parametrów skóry niż to miało miejsce w wyrobach stosowanych dotychczas.

Wyrób skóropodobny stanowi dzianina trójwarstwowa z naniesioną na nią powłoką imitującą lico naturalnej skóry utworzonej z dowolnego znanego do tego celu tworzywa. (1 zastrzeżenie)

B32B P. 227737 07.11.1980
C08J

Pierwszeństwo: 09.11.1979 - RFN (nr P 2945285.5)

Dynamit Nobel AG, Troisdorf, Republika Federalna Niemiec.

Mata podłogowa

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest wyposażenie maty z usieciowanego poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego w odporną na ścieranie powierzchnię w obszarze stąpania.

Mata podłogowa z usieciowanego poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego, zwłaszcza do wykładania wewnętrznych przestrzeni samochodów, charakteryzuje się tym, że posiada adhezyjną naniesioną powłokę ochronną na stąpanie, składającą się z dającej się ogrzewać dielektrycznie w elektrycznym polu wysokiej częstotliwości termoplastycznej folii z tworzywa sztucznego, połączonej z warstwą usieciowanego poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego. Folia z tworzywa sztucznego są foliami wykonanymi z tworzywa sztucznego o stałej dielektrycznej 2,5 do 6 i o współczynniku strat dielektrycznych od $1,5 \times 10^{-3}$, szczególnie z polichlorku winylu, miękkiego polichlorku winylu, polimeru ABS, mieszanego polimeru etylenu albo poliamidu.

Sposób wytwarzania maty podłogowej z powłoką ochronną na stąpanie polega na tym, że pasmo poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego tworzącej matę podłogową podgrzewa się do temperatury 120—160°C i za pomocą próżni, tłoczenia, prasowania albo naciśnięcia kształtuje się w pożądaną postać matę podłogową, na którą nakłada się powłokę ochronną na stąpanie stroną gdzie znajduje się piankowe tworzywo i poddaje się działaniu pola elektrycznego wielkiej częstotliwości w wyniku czego powierzchnia warstwy poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego powłoki ochronnej na stąpanie i powierzchnia pasma poliolefinowego piankowego tworzywa sztucznego maty podłogowej zostają nadtopione i ze sobą zgrzane (zespawane). (19 zastrzeżeń)

B41M P. 227505 27.10.1980

Pierwszeństwo: 01.11.1979 USA (nr 090460)
08.08.1980 - St. Zjedn. Ameryki (nr 174263)

E.I. Du Pont de Nemours and Company. State of Delaware, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób dokonywania zapisu drukowanego obrazu na powierzchni receptora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który umożliwiłby dokonanie zapisu obrazu tworzonego oddzielnie poza receptorem dokładnie w uzgodnionym położeniu bez potrzeby regulowania metodą prób i błędów.

Sposób dokonywania zapisu drukowanego obrazu na powierzchni receptora za pomocą urządzenia drukarskiego według wynalazku polega na tym, że wytwarza się większą ilość przedmiotów zapisu na receptorze przy dostosowaniu i ustawianiu przedmiotu zapisu na stanowisku zakładania receptora i przy ustalonym położeniu względem wzornika na powierzchni receptora, wykonuje się na powierzchni drukarskiej w uprzednio ustalonym położeniu za pomocą mechanizmu ustalającego położenie receptora obraz, przy którym w zetknięciu receptora z powierzchnią drukarską obraz jest zgodny z wzornikiem receptora, oraz przenosi receptor w sposób nadający się do reprodukcji do urządzenia dokonującego zapis przy zsynchronizowanym przesuwaniu receptora z ruchem zespołu podtrzymującego powierzchnię drukarską. (10 zastrzeżeń)

B66M P. 227091 T 04.10.1980

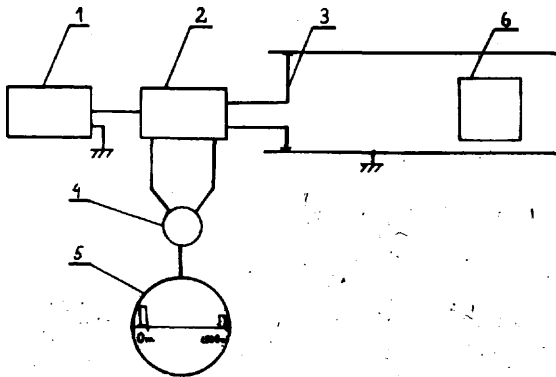
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Marian Pierzchała).

Sposób pomiaru i układ do pomiaru odległości pomiędzy elektrowozem a przeszkodą na trasie jego ruchu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie -sygnalizowania obsłudze elektrowozu o pojawieniu się przeszkody na trasie ruchu elektrowozu, oraz o odległości w jakiej przeszkoda się pojawiła.

Sposób według wynalazku polega na pomiarze opóźnienia czasowego między impulsami elektrycznymi odbitymi od przeszkody a impulsami doprowadzanymi do sieci zasilającej elektrowóz. Zmierzony czas jest wprostproporcjonalny do odległości między elektrowozem a przeszkodą. Układ według wynalazku składa się z generatora (1), który poprzez prowadnicę kierunkowego sprzęgacza (2) jest połączony z pantografem (3) elektrowozu. Wyjścia sprzęgacza (2) są połączone z miernikiem czasu (5).

Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza w kolejowej trakcji elektrycznej. (3 zastrzeżenia)

B60P P. 222179 20.02.1980
A61F

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa Oddział w Poznaniu, Poznań, Polska (Jerzy Jarzyga, Tomasz Kołodziejczyk, Zbigniew Panowski).

Samojezdna ładowarka kiszonki

Przedmiotem wynalazku jest samojezdna ładowarka kiszonki, przeznaczona do pobierania i ładowania kiszonki z silosów przejazdowych na podstawione pojazdy transportowe.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej ładowarki, która będzie miała prostą konstrukcję zespołu skrawającego jak i transportującego uskrawaną kiszonkę oraz będzie mogła ładować zeskrawaną kiszonkę na podstawiony w silosie pojazd transportowy w sposób ciągły, niezależnie od aktualnie zajmowanego swego położenia pracy na całej szerokości silosu przejazdowego.

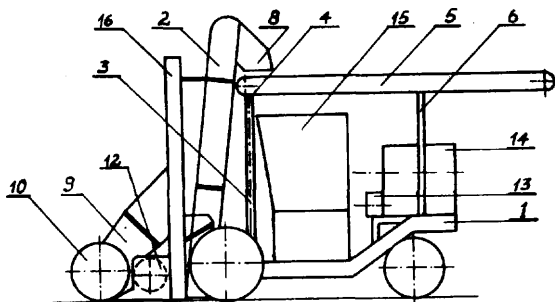

Fig. 1

Ładowarka zawierająca ramę (1) osadzoną na dwóch osiach charakteryzuje się tym, że na przodzie ramy (1) umocowana jest prowadnica (16), na której znajduje się przesuwny bęben skrawający (10) a u dołu zamocowany jest przenośnik śrubowy (12) oraz pionowy przenośnik zgarniakowy (2). Na przedniej części ramy (1) umieszczony jest pionowy słup (3) podtrzymujący obrotowo koniec poziomego przenośnika taśmowego (5). Zaś drugi koniec przenośnika (5) podparty jest na łukowym torze jezdnym konstrukcji podporowej (fi), przy czym przenośnik (5) przesuwany jest kątowno po torze. Ramię nośne (9) bębna skrawającego (10) zaopatrzone jest w nieruchome ostrze rozcinające (11). (4 zastrzeżenia)

B61B P. 221949 08.02.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Wieczorek”, Katowice, Polska (Waldemar Poturalski, Tadeusz Szwejca, Jerzy Bargiel, Jan Kowal).

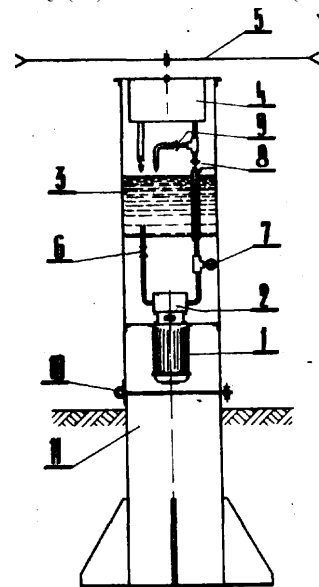
Stacja napędowa

Przedmiotem wynalazku jest stacja napędowa przeznaczona zwłaszcza dla narciarskich wyciągów linowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej stacji, która będzie miała prostą konstrukcję oraz umożliwi ustawienie linowego koła w płaszczyźnie liny niezależnie od lokalnych warunków terenowych.

Stacja napędowa, składająca się z korpusu, elektrycznego silnika napędowego sprzężonego z pompą hydrauliczną, silnika hydraulicznego, zbiornika cieczy oraz hydraulicznego osprzętu, charakteryzuje się tym, że ma korpus w postaci kolumny, wewnątrz którego zamocowany jest napędowy silnik (1) wraz ze sprzężoną z nim hydrauliczną pompą (2). Nad napędowym silnikiem (1) część korpusu stanowi zbiornik (3) cieczy. Wewnątrz korpusu nad zbiornikiem (3) cieczy zamocowany jest hydrauliczny silnik (4), na którego wale osadzone jest koło linowe (5).

Korpus jest złożony z dwu części zawiasowo ze sobą połączonych, przy czym dolna część stanowi fundamentową podstawę (11). (2 zastrzeżenia)

B62D P. 221954 09.02.1980

Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko Kamienna, Polska (Fryderyk Semaniak, Jerzy Koźmiński, Jerzy Klechowski, Józef Kubiakowski, Tadeusz Materek, Roman Łachmański).

Jednostka napędowa jednoosiowa

Przedmiotem wynalazku jest jednostka napędowa jednoosiowa agregowana z zespołami roboczymi z dwo-

ma układami odbioru mocy osi i wałka roboczego, przeznaczona do wykonywania prac uprawowo-pielęgnacyjnych w ogródkach działkowych, **małych** plantacjach warzywnych oraz do prac transportowych.

Wynalazek ma na celu optymalizację konstrukcji jednostki i pozwala na agregowanie z nią szerokiej gamy zespołów roboczych o maksymalnie prostej budowie.

Jednostka napędowa według wynalazku ma odpowiednio ukształtowaną obudowę przekładni (2) w postaci belki z ramieniem (3). Obudowa przekładni (2) jest przy tym obustronnie zakończona układami mocującymi (4) i (5), a jej ramię (3) zaopatrzone jest w układ odbioru mocy (6) z wałkiem roboczym (7). Wałek roboczy (7) ma przy tym zapewnione dwa podstawowe położenia robocze, pierwsze gdy jest ułożony w kierunku jazdy i drugie gdy tworzy z kierunkiem jazdy kąt zbliżony do 30°. Jednocześnie **czepigi** (9) mogą być osadzone w jednym z układów mocujących (4) albo (5) zależnie od potrzeby korzystania z wałka roboczego (7) z przodu czy z tyłu jednostki.

(4 zastrzeżenia)

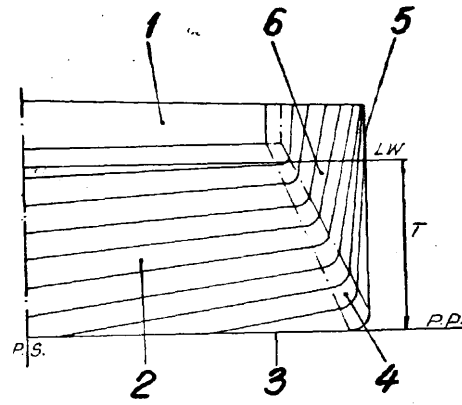

FIG. 1

B63B

P. 228574

18.12.1980

Pierwszeństwo: 28.12.1979 - Finlandia (nr 794093)
17.04.1980 - Finlandia (nr 801220)

Seppo Raikamo, Kemi, Finlandia.

Część konstrukcyjna do łodzi oraz łódź wyposażona w część konstrukcyjną

Wynalazek dotyczy części konstrukcyjnej do łodzi, zwłaszcza części przesuwanej dachowej z integralną kabiną oraz łodzi wyposażonej w tą część konstrukcyjną.

Celem wynalazku jest uzyskanie w łodzi pomieszczeń wewnętrznych większych niż normalnie bez zwiększania zewnętrznych wymiarów łodzi.

Część konstrukcyjna (3) łodzi zawierająca kabinę (2) i otwarte pomieszczenie (5) w rodzaju zagłębienia do siedzenia lub kokpitu w łodziach żaglowych, z częścią dachową (7), przy czym wymieniona część konstrukcyjna (3) jest przemieszczana w kierunku wzdłuż łodzi w celu dokonania zmiany stosunku pomiędzy pomieszczeniem zadaszonym a pomieszczeniem otwartym, charakteryzuje się tym, że część konstrukcyjna (3) łodzi zawiera **dotąd** do części dachowej (7) i integralnie z nią, zależnie od konstrukcji kabiny, część (4) zgodną z konstrukcją otwartego pomieszczenia.

Łódź według wynalazku mająca część konstrukcyjną (3) według wynalazku charakteryzuje się tym, że ruchoma część konstrukcyjna (3) w obu położeniach końcowych swego ruchu jest uszczelniana względem części nieruchomej.

(3 zastrzeżenia)

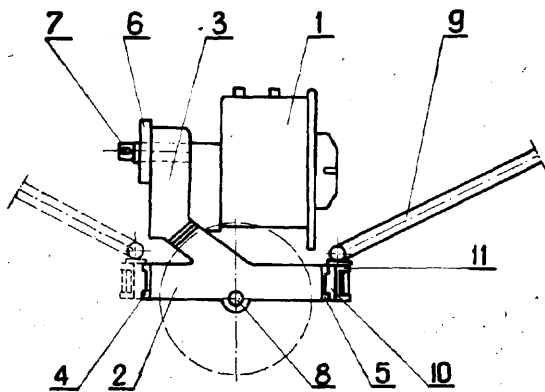

FIG. 1.

B63B

P. 227108 T

03.10.1980

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej „NAVICENTRUM”, Wrocław, Polska (Zdzisław Chrzan, Antoni Karczewski, Zbigniew Ziółek).

Kadłub statku wodnego, zwłaszcza śródlądowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia procesu technologicznego budowy statku, zmniejszenia pracochłonności budowy i remontu oraz wyeliminowania konieczności budowy i przechowywania oprzyrządowania do gięcia blach poszycia.

Kadłub statku wodnego, zwłaszcza śródlądowego, mający zaokrąglony dziób z pawężą (1), dziobowym podcięciem (2) dna (3), **obłem** (4) i dziobowym zwężeniem burt (6), charakteryzuje się tym, że długość pawęzy (1) wynosi od 0,7 do 0,8 konstrukcyjnej szerokości statku. Dziobowe podcięcie (2) dna (3) rozpoczyna się w odległości wynoszącej od 1,4 do 1,6 konstrukcyjnego zanurzenia (T), mierzonej poziomo wzdłuż płaszczyzny symetrii (P.S.) statku od pawęzy (1). Obrys przejścia dziobowego podcięcia (2) dna (3) w obło (4) rozpoczyna się w odległości równej od 1,8 do 2,2 konstrukcyjnego zanurzenia (T), mierzonej poziomo od pawęzy (1) wzdłuż (P.S.). Promień krzywizny przejścia środkowej burty (5) w dziobową burtę (6) stanowi 0,5 konstrukcyjnej szerokości statku. Punkt zaczepienia promienia leży na (P.S.) w odległości równej od 0,3 do 0,5 konstrukcyjnej szerokości statku, mierzonej od pawęzy (1). Początek przejścia środkowej burty (5) w dziobową burtę (6) znajduje się w odległości równej 0,4 konstrukcyjnej szerokości statku, mierzonej od pawęzy (1). Linia przejścia dziobowej burty (6) w obło (4) rozpoczyna się w odległości równej od 1,8 do 2,2 konstrukcyjnego zanurzenia (T), mierzonej od pawęzy (1).

(1 zastrzeżenie)

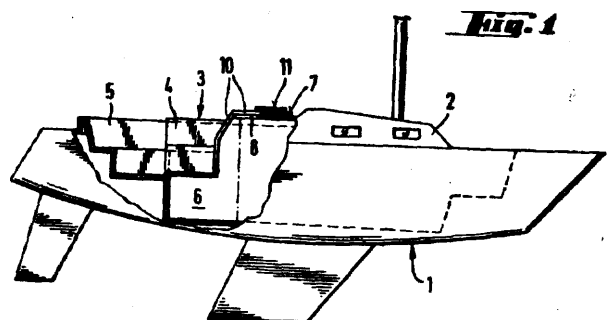

Fig. 1

B63C

P. 222171

19.02.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Jan Przemysław Kozłowski).

Łódź okrętowa półsztynna, zwłaszcza ratownicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia efektów eksploatacyjnych łodzi ratowniczych. Łódź według wynalazku charakteryzuje się tym, że na obwodzie łodzi z wyjątkiem pawęzy ma uformowaną fa-

dę (2) wklęsłą do środka i zakończoną ostrokątnym załosem (3). W fałdzie tej ułożona jest pneumatyczna rura (4), tworząca część okrężnicy i chroniąca łożysko przed zatopieniem. Rura ta połączona jest pasem gumowym (5) z większą rurą pneumatyczną podkowiastą (6), a między tymi rurami zamocowana jest przegubowo sztywne odbojnice (7). (1 zastrzeżenie)

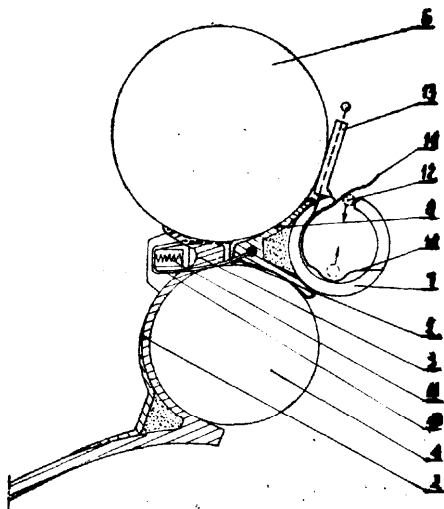

Fig. 4.

B63C

P. 229729

.02.1981

Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich „Szkuner”, Władysławowo, Polska (Stanisław Onoszko, Stanisław Rozenbejger, Eugeniusz Budzisz, Bolesław Antonik, Waldemar Massalski, Paweł Chaciewicz).

Układ do wzmacniania podwodnych belek slipowych zwłaszcza przy dylatacji

Układ charakteryzuje się tym, że na czołach dodatkowych pali (3) ustawionych co najmniej parami po obu stronach belki slipowej podwodnej (1) ma osadzone górne oporowe belki (4) równoległe do osi slipu, a na nich za pośrednictwem naciągowych elementów zwłaszcza śrubowych (5) są luźno podwieszane dolne oporowe belki (6). Na tych belkach poprzecznie do osi slipu są osadzone podporowe belki (7) z osadzonymi na nich poduszkami betonowymi (8), kontaktującymi miejscowo z podsadzonymi punktami podwodnych belek slipowych (1). (1 zastrzeżenie)

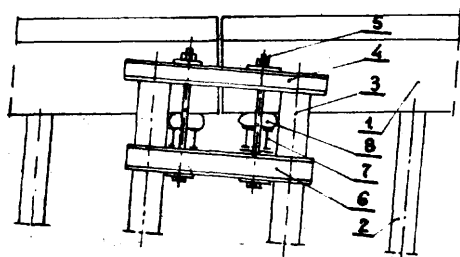

Fig. 2.

B64C

P. 227220 T

09.10.1980

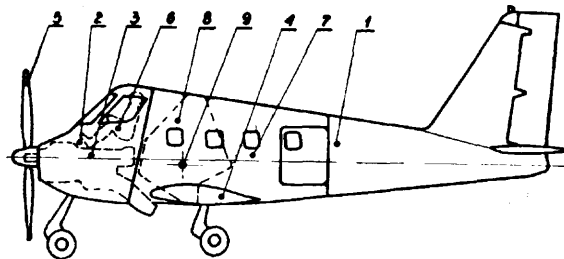
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”, Mielec, Polska (Stanisław Jachyra).

Samolot wielozadaniowy z napędem turbinowym, zwłaszcza rolniczo-gospodarczy lub rolniczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu i konstrukcji samolotu turbinowego o małym wysunięciu do przodu przedniego człona kadłuba łącz-

nie z całym zespołem napędowym i zwiększonej funkcjonalności układu całego samolotu.

Samolot wielozadaniowy z napędem turbinowym, zwłaszcza rolniczo-gospodarczy lub rolniczy charakteryzuje się tym, że ma w przednim członie kadłuba (2), w jego dolnym przedziale, turbinowy zespół napędowy (3) nad nim kabinę załogi (6) oraz zbiornik chemikaliów (8) lub komorę ładunkową (7) za wyżej wspomnianym członem kadłuba (2). (2 zastrzeżenia)

B64C

P. 227221 T

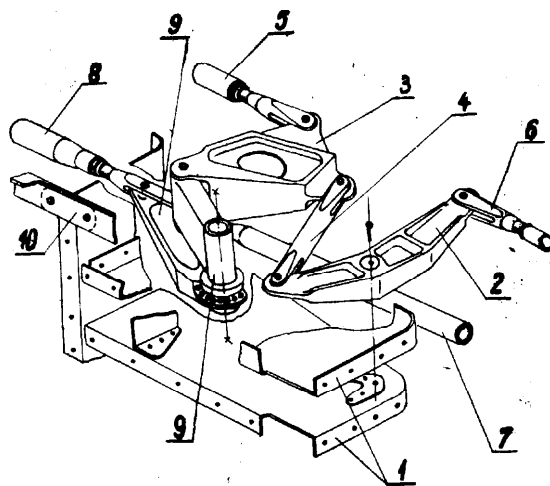
09.10.1980

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”, Mielec, Polska (Stefan Kmon).

Mechanizm sumujący o zmiennym przełożeniu zwłaszcza do sterowania lotkami i klapami samolotu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia sterowania lotkami i klapami w samolocie i ich zależności ruchowej.

Mechanizm sumujący o zmiennym przełożeniu, zwłaszcza do sterowania lotkami i klapami samolotu charakteryzuje się tym, że stanowi go pięciobok przegubowy złożony z dźwigni (2, 3, 9), obrotowo zamocowanych na wspólnym wsporniku (1) połączonych z układem popychaczy (6, 7, 8), przy czym dźwignie (2) i (3) połączone są przy pomocy krótkiego łącznika (4). (2 zastrzeżenia)

B64D

P. 222007

14.02.1980

A01M

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Jan Parafiniuk, Edmund Kotwicki, Tadeusz Górniak).

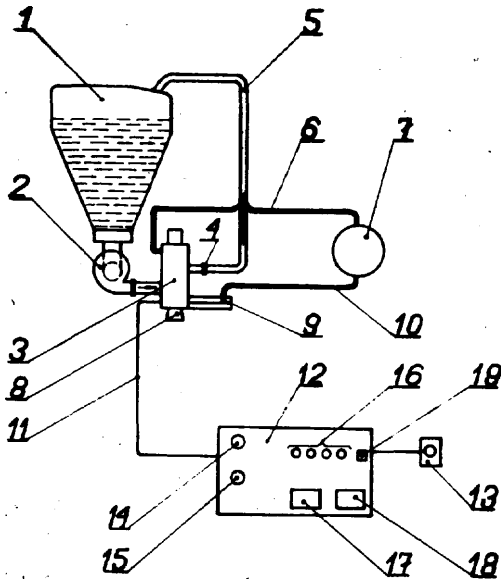
Urządzenie do aplikacji insektycydów ze statków latających

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do aplikacji insektycydów, przeznaczone zwłaszcza do zwalczania larw insektów żyjących na obszarach wodnych, przez wprowadzenie do wody zwartym strumieniem insektycydów w sposób ciągły lub dawkowany.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektronicznego urządzenia sterowniczego zapewniającego automatyzację pracy urządzenia aplikacyjnego,

odciążając prawie całkowicie pracę pilota oraz zwiększenie dokładności przeprowadzania zabiegów.

Urządzenie zawierające zbiornik cieczy (1), pompę (2) i dyszę (8) zamykaną zaworem dawkującym (3), charakteryzuje się tym, że komora robocza zaworu dawkującego (3) jest połączona z jednej strony z wylotem pompy (2), a z drugiej strony - ze zbiornikiem cieczy (1) przez zawór odcinający (4), przy czym oba zawory (3 i 4) są sterowane elektronicznym urządzeniem sterującym (12), a ponadto zawór dawkujący ma wymienne dysze (8) przystawiane mechanizmem (9). (3 zastrzeżenia)

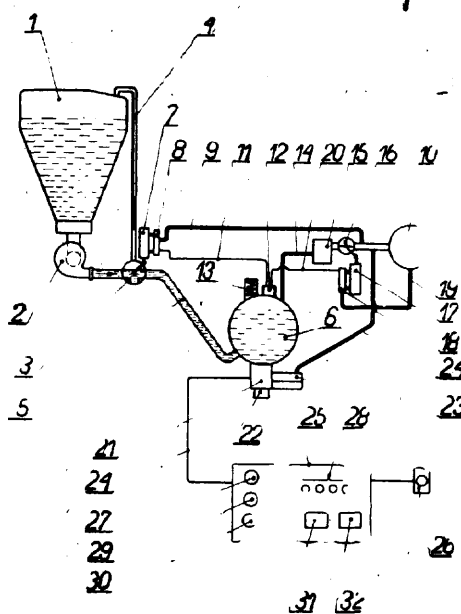

B64D A01M P. 222008 14.02.1980

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Jan Parafiniuk, Narkis Muchamediarowa).

Urządzenie do aplikacji insektycydów ze statków latających

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego zaworu dawkującego sterowanego elektronicznie, który zapewni automatyzację pracy urządzenia aplikacyjnego, odciążając prawie całkowicie pracę pilota oraz podniesienie dokładności przeprowadzania zabiegów.

Urządzenie zawierające zbiornik głównej cieczy (1), pompę (2) i dyszę (22) zamykaną zaworem dawkującym (21), charakteryzuje się tym, że ma zbiornik pomocniczy (6) połączony z jednej strony przez zawór rozdzielczy (3) i pompę (2) ze zbiornikiem głównym (1), a z drugiej strony - przez zawór odcinający (16) ze źródłem sprężonego gazu (10), przy czym oba zawory (3 i 16) sterowane są przez czujnik poziomu cieczy (12) umieszczony w górnej części zbiornika pomocniczego (6). Ponadto, zbiornik pomocniczy (6) w swej dolnej części ma umieszczony zawór dawkujący (21) wyposażony w wymienną dyszę (22) i sterowany elektronicznym urządzeniem sterowniczym (25).

Urządzenie według wynalazku jest przeznaczone zwłaszcza do zwalczania larw insektów żyjących na obszarach wodnych, przez wprowadzenie do wody zwartym strumieniem insektycydów w sposób porcjonywany. (3 zastrzeżenia)

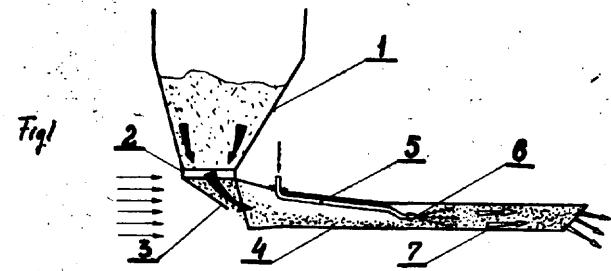
B64D P. 227219 T 09.10.1980

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”, Mielec, Polska (Andrzej Warzocha, Marian Kopacz, Franciszek Lenart).

Rozrzutnik tunelowy do rozsiewu środków proszkowych lub granulowanych z powietrza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego rozrzutnika, który umożliwi zwiększenie wydajności prac agrolotniczych, samolotów tłokowych lub śmigłowców.

Rozrzutnik tunelowy do rozsiewu środków proszkowych lub granulowanych z powietrza, umieszczony w strumieniu zaśmigłowym lub strumieniu powietrza opływającego samolot charakteryzuje się tym, że ma wydłużone zewnętrzne kanały (7) ustawione wachlarzowo, które mają zabudowane wewnątrz rurki (5) zakończone dyszami (6) o przekroju umożliwiającym przepływ powietrza zbliżony do krytycznego, umiejscowionymi zwłaszcza w połowie każdego z kanałów. (1 zastrzeżenie)

B65B B67B P. 221959 12.02.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Jastrzębie”, Jastrzębie Zdrój, Polska (Jacek Dziuk, Aleksander Tomalski, Zdzisław Urbaniak, Zbigniew Błitek, Piotr Kukuczka, Jan Musioł).

Sposób frakcjonowania oleju, zwłaszcza maszynowego do smarowania maszyn i urządzeń górniczych

Przedmiotem wynalazku jest sposób pakowania oleju, zwłaszcza maszynowego do smarowania maszyn i urządzeń górniczych w podziemiach kopalń, z wykorzystaniem elastycznych pojemników dzielonych na mniejsze pojemniki (od 50 do 500 gram) z tworzyw sztucznych w postaci folii poliuretanowej lub o podobnych właściwościach.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który będzie dawał gwarancję, że na spoinieniu nie będą występowały związki powodujące zanieczyszczenie powierzchni oraz pęknięcie połączenia, przy niewielkich naprężeniach wewnętrznych i zewnętrznych.

Sposób zgodnie z wynalazkiem polega na tym, że powierzchnie dwóch płatów (2) i (3) elastycznego two-

rzywa sztucznego spaja się (zgrzewa) ze sobą pojemnik spoiną (5), działając na płyty (2) i (3) sztucznego tworzywa wzdłuż spoiny (5) elektrodą (7), zasilaną prądem wysokiej częstotliwości w przedziale od 2000 do 4000 kVA z zastosowaniem cienkiej podkładki (8) lub bez jakiegokolwiek podkładki (8), zwiększając proporcjonalnie moc przypadającą na jednostkę długości elektrody (7) w stosunku do długości stosowanej elektrody (7), a czas zgrzewania skraca się do jednej trzeciej czasu zgrzewania, wskazanego w charakterystyce tworzywa i podwyższa napięcie proporcjonalnie do wielkości skrócenia elektrody (7). Następnie powstały pojemnik napełnia się olejem maszynowym przez szybkę i zamyka spoiną na linii spoiny oraz dzieli na mniejsze pojemniki (9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16) o pojemności od 50 do 500 gram oleju.

(2 zastrzeżenia)

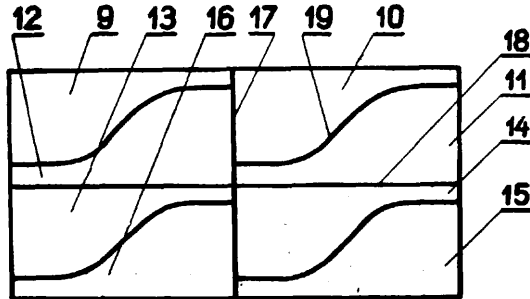

fig. 2

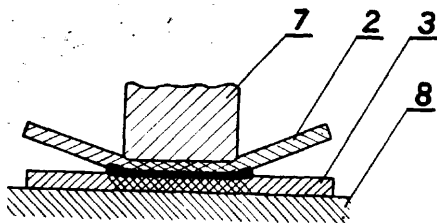

fig. 4

B65B

P. 227062 T

01.10.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. gen. A. Zawadzkiego, Opole, Polska (Jacek Litwin, Ireneusz Stanowicki).

Automat do pakowania guzików

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego automatu, który zapewni automatyczne liczenie guzików i pakowanie ich do foliowych opakowań zgrzewanych.

Automat według wynalazku składający się z pięciu zespołów: podającego, zliczającego, zgrzewającego sterującego i napędu głównego, charakteryzuje się tym, że rynna wibracyjna (4) osadzona jest na zworze (5) elektromagnesu (6) i układzie pulsacyjnym (7), której wylot umieszczony jest nad kołowym wibracyjnym podajnikiem (8) ze stycznie zamocowaną elastyczną rynną (9) doprowadzoną do układu fotoelektrycznego (10), który zamocowany jest na wsporniku (11) z elektromagnesem blokującym (12) powodującym zadziałanie tarczy korbowej (17) połączonej z ruchomym blokiem poprzez cięgno (19).

(4 zastrzeżenia)

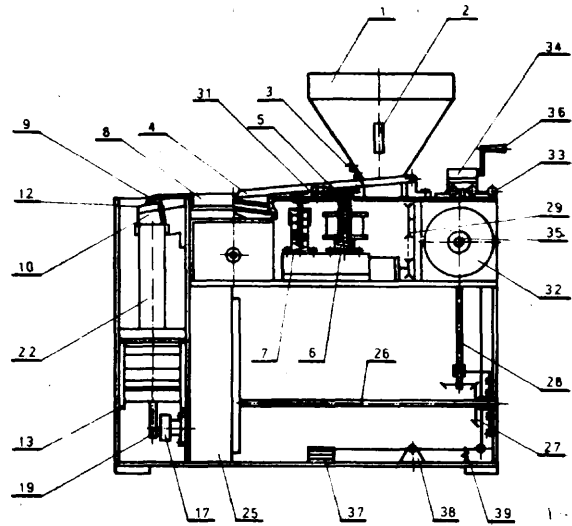

fig. 1

B65D
B65G

P. 222067

15.02.1980

Kopalnia Siarki „Siarkopol” w Grzybowie, Staszów, Polska (Marian Musiał).

Urządzenie do magazynowania i transportu substancji niskotopliwych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie magazynowania i transportu substancji niskotopliwych, zwłaszcza siarki.

Urządzenie według wynalazku stanowi zbiornik metalowy (2) z izolacją cieplną (3) posadowiony na podwoziu (1) mający wewnątrz nagrzewnicę, które stano-

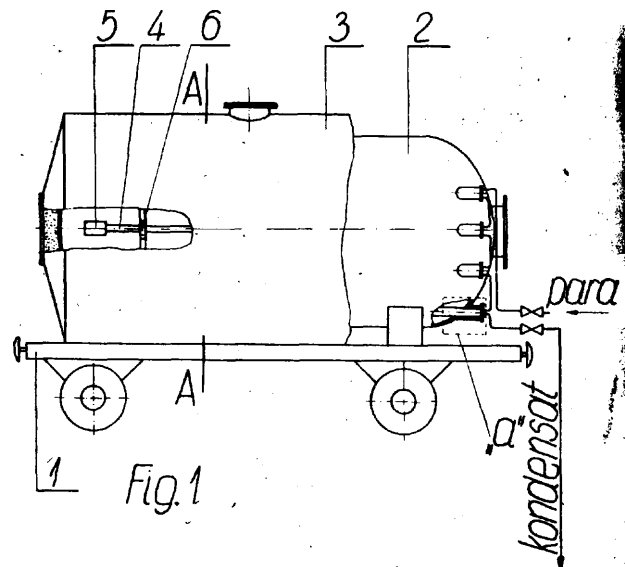

Fig. 1

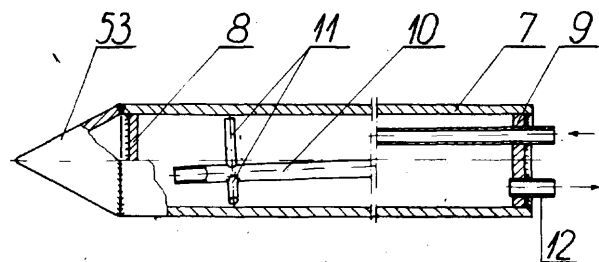

Fig. 14

wi zespół indywidualnych elementów grzejnych (4) w kształcie nurników, z których każdy z co najmniej jednego końca ma przyrząd kompensacyjny* (5) albo przyrząd rozpięający (53) w drugim końcu. Każdy element grzejny (4) zaopatrzony w przyrząd kompensacyjny (5) albo w przyrząd rozpięający (53) ma doprowadzenie (10) i odprowadzenie (12) medium grzewczego. (11 zastrzeżeń)

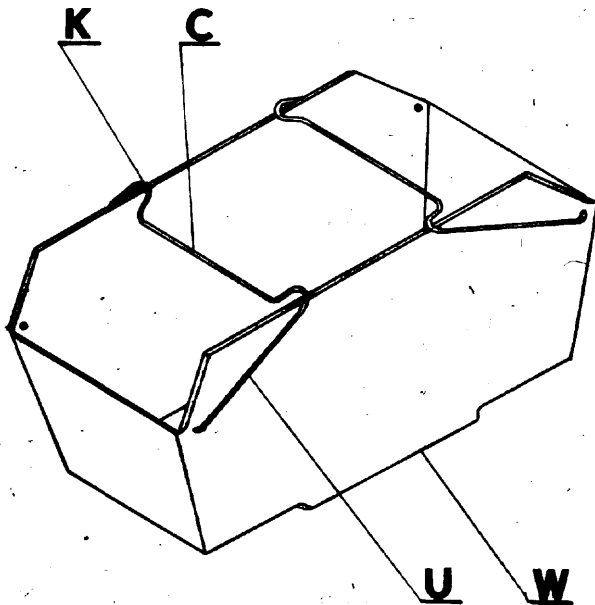
B35D P. 227227 T 09.10.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej, Dzierżoniów, Polska (Eugeniusz Łabęcki, Gabriel Grabarkiewicz).

Pojemnik

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ulepszenia składowania i transportu różnych detali i elementów konstrukcyjnych.

Pojemnik według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w dwa odchylane prętowe uchwyty (U), wygięte w ten sposób, że każdy z nich krzywizną (K) obejmuje obydwa górne brzogi pojemnika, przy czym środkowe proste części (C) uchwytów (U) wchodzą częściowo do wnętrza pojemnika i długością odpowiadają szerokości dna pojemnika, natomiast rozstawem dopasowane są do długości występu (W) dna pojemnika. (1 zastrzeżenie)

B65G P. 221800 T 04.02.1980

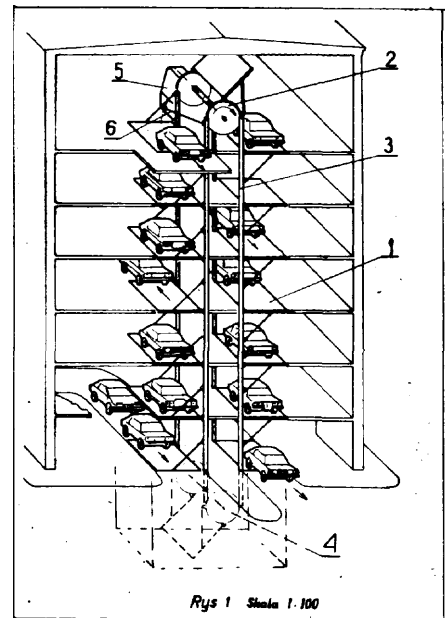
Władysław Kamirski i Paweł Leitner, Warszawa, Polska (Władysław Kamirski, Paweł Leitner).

Pionowe podnoszenie samochodów w wielopiętrowych garażach i towarów w magazynach

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie windowe do pionowego transportu samochodów, względnie towarów w garażach lub magazynach wielokondygnacyjnych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji urządzenia podnośnikowego dwustronnego do jednoczesnego podnoszenia i opuszczania samochodów w garażach wielokondygnacyjnych.

Urządzenie według wynalazku stanowią dwa łańcuchy Galla zawieszane na dwóch kołach zębatych (2), prowadzone w prowadnicach (3), do których to łańcuchów zamocowane są platformy nośne (1) za pomocą specjalnych przegubowych ogniwi oraz cięgieł podtrzymujących. (3 zastrzeżenia)

Rys 1 Skala 1:100

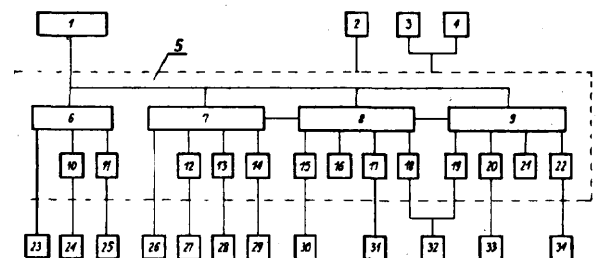
B65G P. 221950 09.02.1980

Instytut Maszyn Spożywczych, Warszawa, Polska (Marian Sankowski, Leon Magierski, Czesław Eysymontt, Henryk Nowakowski).

Układ sterowania urządzeniem do mechanicznego załadunku i wyładunku butelek w liniach pakujących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu sterowania, który by pozwalał głównie na sterowanie dwugłowicowymi urządzeniami do mechanicznego załadunku lub urządzeniem do mechanicznego wyładunku butelek.

Układ według wynalazku złożony jest z programatora (1) połączonego z układem sterowania (5) zawierającym następujące układy funkcjonalne, układ sterowania (6) torem skrzynekowym, układ sterowania (7) stołem butelek, układ sterowania (8) głowicą (32) w kierunku skrzynek oraz układ sterowania (9) głowicą (32) w kierunku stołu butelek. (2 zastrzeżenia)

B65G P. 227249 T 10.10.1980

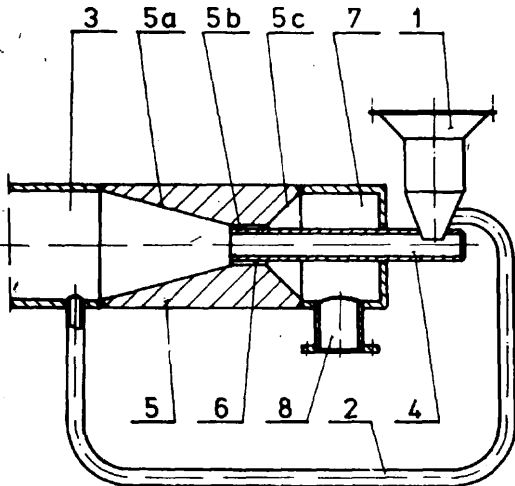
Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Władysław Sabela, Czesław Matysik, Konrad Kuc, Władysław Woźniacki, Władysław Peszko).

Urządzenie dozująco-wdmuchujące mialkę tworzywa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia o znacznie zwiększonej sprawności i żywotności w stosunku do obecnie znanych.

Urządzenie dozująco-wdmuchujące mialkę tworzywa zwłaszcza do pieców przemysłowych, składające się z mechanicznego dozownika, dyszy i transportującego przewodu charakteryzuje się tym, że ma mecha-

niczny dozownik (1) połączony z jednej strony poprzez wyrównawczy przewód (2) z transportującym przewodem (3), zaś z drugiej strony połączony jest z ssącym przewodem (4), którego koniec obudowany jest współśrodkowo pierścieniową dyszą (5) ukształtowaną wewnątrz od czoła w część rozbieżną (5a), cylindryczną (5b) i zbieżną (5c) w ten sposób, że część cylindryczna (5b) dyszy, tworzy wraz z ssącym przewodem (4), pierścieniową szczelinę (6), która od wylotu połączona jest z transportującym przewodem (3), natomiast od wlotu połączona jest poprzez komorę (7) z króćcem (8) sprężonego gazu. (1 zastrzeżenie)

B65G

P. 227350 T

17.10.1980

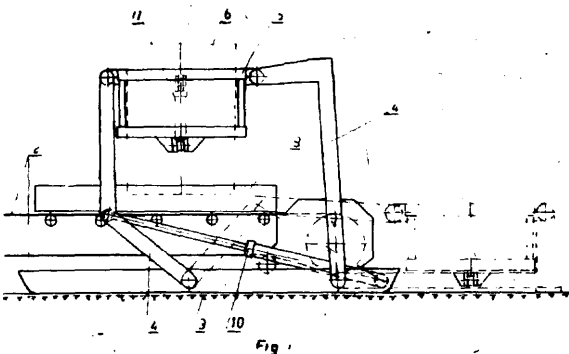
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Jan Majcherkiewicz, Zbigniew Pawłowicz, Zbigniew Łuszczyński, Leszek Gajosiński).

Urządzenie do przeładunku materiału sypkiego z ładowarki łyżkowej na przenośnik

Urządzenie rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia do przeładunku urobku z maszyny transportowej na przenośnik taśmowy lub zgrzeblowy, które będzie łatwo przemieszczalne wraz z postępem robót górniczych.

Urządzenie ma utwierdzoną do spągu (3) w pobliżu przenośnika (2) i usytuowaną wzdłużnie do osi przenośnika podstawę (1), do której przegubowo są przytwierdzone siłowniki hydrauliczne oraz ramiona (4) mechanizmu dźwigowego.

Do wolnych końców tych ramion (4) przegubowo jest osadzony prostopadłościenny pojemnik, który stanowi wspólne obramowanie (5) dla znajdujących się w jego wnętrzu dwóch szufladowych segmentów (6), zwartych ze sobą w stanie załadunku materiałem sypkim, swymi krawędziami styku. W stanie rozładunku krawędzie styku każdego szufladowego segmentu wspierają się względnie znajdują się w pobliżu właściwych i usytuowanych pod nimi ścian (9) bocznych ograniczeń przesyłu przenośnika (2). (1 zastrzeżenie)

B65G

P. 228231

03.02.1980

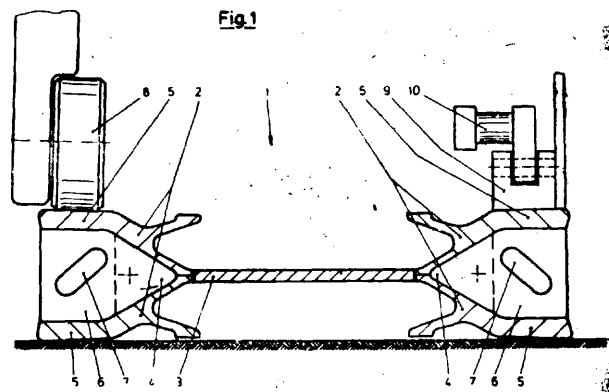
Pierwszeństwo: 13.12.1979 - RFN (nr P 2950169.7)

Gebr. Eickhoff, Maschinenfabrik und Eisengisserei mbH, - Bochum, Republika Federalna Niemiec (Karl Gehle, Josef Schreier).

Rynna przenośnika zgrzeblowego współpracującego z urabiarką kopalnianą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania rynny tak ukształtowanej i/lub zamontowania jej kształtowników bocznych względnie kształtowników bocznych tak, aby można je było stosować w najrozszerzonych warunkach pracy w górnictwie podziemnym.

Rynna przenośnika zgrzeblowego według wynalazku współpracująca z urabiarką kopalnianą o przekroju w kształcie litery „U”, z profilami bocznymi względnie elementami profili bocznych przyspawanymi do dna rynny i mającymi po stronie zewnętrznej zatokę w kształcie litery „V” łączącą się z płaszczyzną dna rynny i dochodzącą do krawędzi obu półek ograniczających wysokość profili, ograniczaną z jednej strony przez opadające ku spągowi ramię, które przechodzi w biegnącą w przybliżeniu równoległe do spągu i wystającą z profilu bocznego półkę o szerokości i grubości jezdni maszyny, charakteryzuje się tym, że ma podniesione ku górze ramię profilu ograniczające zatokę (4), które przechodzi w wystającą z profilu bocznego (2) półkę (5), która biegnie równoległe do spągu i ma szerokość i grubość jezdni maszyny. (5 zastrzeżeń)

B65G

P. 228603

19.12.1980

Pierwszeństwo: 20.12.1979 - Szwecja (nr 7910528-4)

Loussavaara - Kiirunavaara AB, Sztokholm, Szwecja (Hilding Monstrom).

Urządzenie dennozsypowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które umożliwi zsypanie ładunku drobnosiarnistego, zwłaszcza rudy podczas ruchu wagonu.

Urządzenie dennozsypowe ma drzwi (7, 7') połączone obrotowo z układem dźwigni (8, 8'), połączonym z nadwoziem (2, 2'), przy czym układ dźwigni (8, 8') umożliwia przechylenie nadwozia (2, 2') o ograniczony kąt względem drzwi (7, 7'), w płaszczyźnie prostopadłej do płaszczyzny obrotu drzwi (7, 7') i do głównej płaszczyzny podwozia (3, 3').

Układ dźwigni (8, 8') zawiera łącznik (16, 16') przytwierdzony do nadwozia (2, 2'), przystosowany do obrotu w płaszczyźnie obrotu drzwi (7, 7') i w płaszczyźnie do niej prostopadłej, przy czym dolny koniec łącznika (16, 16') jest bezpośrednio połączony obrotowo z drzwiami i przystosowany do obrotu względem drzwi (7, 7') w ich płaszczyźnie obrotu oraz w płaszczyźnie do niej prostopadłej.

Krawędzie drzwi (7, 7'), usytuowane w płaszczyźnie ich obrotu, są zaopatrzone w podtrzymujące koła (19), które opierają się o prowadzące belki (20) podwozia (3), przy czym do tych krawędzi jest zamocowany obrotowo łącznik (42), którego drugi koniec jest połączony obrotowo z podwoziem (3').

(8 zastrzeżeń)

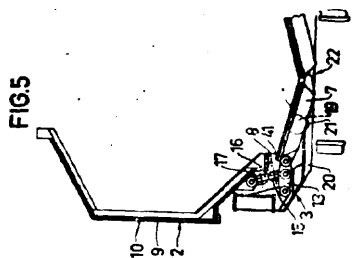
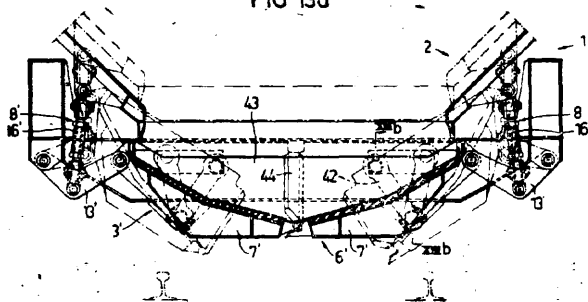

FIG 13a

B65H

P. 227059 T

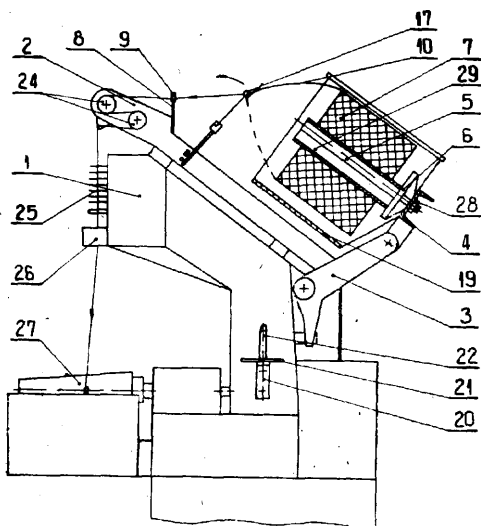
01.10.1980

Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych „Polmatex-Majed”, Łódź, Polska (Andrzej Rzepecki, Zbigniew Pruski, Ryszard Zakrzewski).

Rama natykowa do przewijarki i nitek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przystosowania ramy natykowej przewijarki precyzyjnej do odwijania z nawojów przedzarkowych o wysokości do 500 mm oraz nawojów przewijarkowych o średnicy do 280 mm.

Rama natykowa według wynalazku charakteryzuje się tym, że zaopatrzona jest w odchyłne prowadniki (17) nitki (10) oraz w dwa rzędy, różniących się między

dzy sobą nieruchomych i przystosowanych do osadzania różnych pod względem rozmiarów oraz kształtu nawojów (7), zasilających, znanych trzpieni (5), (22) natykowych ustawionych względem siebie pod kątem 40-60° przy czym, osie wzdluzne tych trzpieni przecinają się z uchylnymi prowadnikami (17) w ich położeniu roboczym. (3 zastrzeżenia)

B65H

P. 227287 T

14.10.1980

Pierwszeństwo: 05.02.1980 - Czechosłowacja (nr nr PV 772-80 i PV 773-80)
22.05.1980 - Czechosłowacja (nr PV 3612-80)

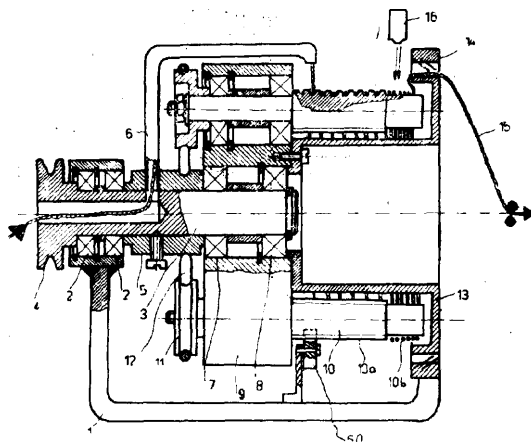
Wysoka skala strojni a textilni, Lubevec, Czechosłowacja.

Sposób regulacji prędkości i gęstości zwijania przędzy i tworzenia jej zapasu oraz urządzenie do realizacji tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu i urządzenia, które umożliwia sterowanie w prosty sposób nawijaniem przędzy ze stałym naciąganiem, tworzenie luźno zwiniętego zapasu przędzy po stronie wejścia oraz zapasu gęsto zwiniętego po stronie wyjścia oraz wyeliminowanie powstawania pętli i zrywania przędzy.

Sposób regulacji prędkości i gęstości zwijania przędzy i tworzenia jej zapasu polega na tym, że prędkość zwijania ustawia się w zależności od siły oddziaływania nawoju na bęben dawkujący. Przędzę układa się na co najmniej dwóch walcach gwintowanych, które przesuwają ją oraz skręcają utworzony nawój śrubowy w kierunku nawijania przędzy. Gęstość nawijania przędzy jest większa po stronie wyjścia urządzenia niż po stronie wejścia.

Urządzenie do regulacji prędkości i gęstości zwijania przędzy oraz tworzenia jej zapasu zawiera ramę (1) w której ułożyskowany jest obrotowo wał (3) z kołem pasowym (4). Na wale (3) zamocowana jest tuleja (5), w której jest osadzone rurowe ramię (6). Na wale (3) ułożyskowany jest za pomocą łożysk (7, 8) kadłub (9), w którym zamocowanych jest obrotowo sześć walców gwintowanych (10). Na każdym walcu (10) osadzone jest koło pasowe (11) napędzane przez obracającą się tuleję (5) za pomocą pasa (12). Do kadłuba (9) jest zamocowany pierścień ślizgowy (13), do którego przylega szczotka (14) zamocowana do ramy (1). (7 zastrzeżeń)

B65H

P. 227387 T

17.10.1980

B41B

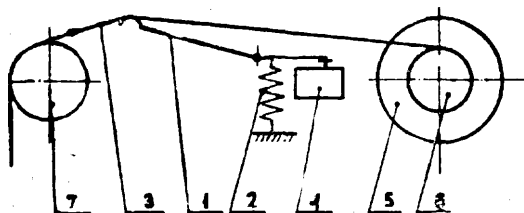
Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów „MERA-ELWRO”, Wrocław, Polska (Jan Wojczacek, Józef Rozumowski, Jakub Bartoszewicz).

Nawijak taśmy papierowej do urządzeń drukujących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prawidłowego nawijania taśmy wychodzącej z urządzeń drukujących.

Nawijak taśmy według wynalazku zawiera dźwignię sterującą (1), dociskaną elementem sprężystym (2) do taśmy (3). Dźwignia jest sprzężona z wyłącznikiem (4) silnika (5), napędzającego rolkę (6) nawijającą taśmę (3).

Wynalazek może być zastosowany w dowolnego typu urządzeniach drukujących, takich jak terminale bankowe, kasy sklepowe, urządzenia rejestrujące.
(1 zastrzeżenie)

B65H

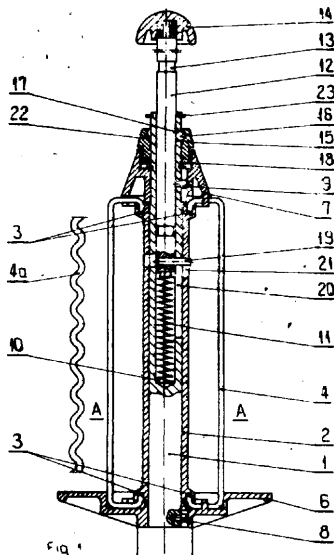
P. 227390 T

18.10.1980

Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych „Polmatex-Majed”, Łódź, Polska (Ryszard Zakrzewski).

Uchwyty nawojów bezcewkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie osadzania i mocowania bezcewkowych nawojów podczas procesu technologicznego odwijania przędzy na maszynach włókienniczych, zwłaszcza na przewijarkach precyzyjnych.

Uchwyt według wynalazku składa się ze znanego, wydrążonego trzpienia (1), osadzonej na nim ruchomej tulei (2) zaopatrzonej na obu jej końcach w wieńcowo rozmieszczone, czołowe gniazda (3) z osadzonymi w nich obustronnie zagiętymi w kształcie litery „C” ramionami (4) przesuwającymi się w rowkach prowadzących tarczy (6) dolnej i tarczy (7) górnej, osadzonych na znanym trzpieniu (1) z umieszczonym w nim, wypychanym sprężyną (11), popychaczem (12) współpracującym z również osadzonym na trzpieniu (1) i unoszonym przez sprężynę (18), zaciskiem (15) tworzącym łącznie z jego skośną powierzchnią (22), kulka (16), poprzecznym rowkiem (13) popychacza (12) i otworem (17) w trzpieniu (1), obustronny zatrzask kulkowy.
(2 zastrzeżenia)

B66B
F15B

P. 221926

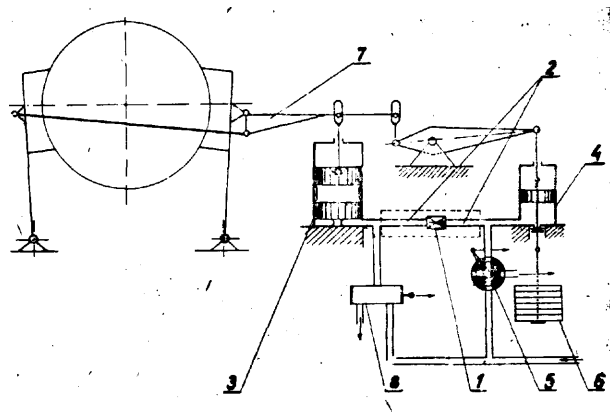
09.02.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Jowisz”, Wojkowice, Polska (Jerzy Lis, Klaudiusz Kacy, Eugeniusz Antonik, Marian Hudzik, Zdzisław Wyderka).

Urządzenie do eliminacji sumowania się sił w układach hamulcowych maszyn wyciągowych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do eliminacji sumowania się sił, w układach hamulcowych górniczych maszyn wyciągowych, posiadających dwa oddzielne napędy hamulca - pneumatyczny i obciążnikowy - działające na wspólny układ szcęk hamulcowych.

Urządzenie według wynalazku stanowi zawór zwrotny (1) włączony pomiędzy cylindrem hamulca pneumatycznego (3) a cylindrem hamulca obciążnikowego (4), tak, że osiąga się wyeliminowanie możliwości jednoczesnego działania hamulca pneumatycznego (3) i hamulca obciążnikowego (1).
(1 zastrzeżenie)

DZIAŁ C

CHEMIA I METALURGIA

C01B
F25B

P. 221919

08.02.1980

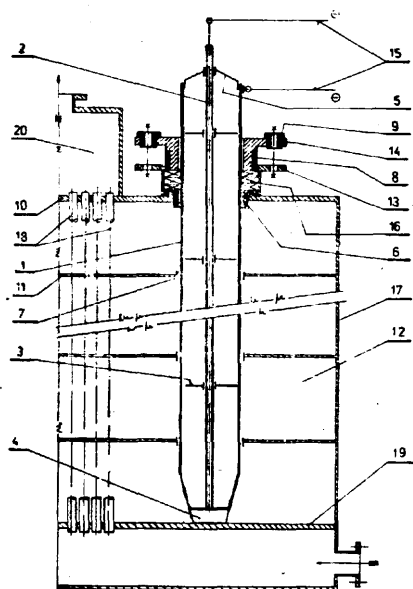
Instytut Efektywności Wykorzystania Materiałów, Dąbrowa Górnicza, Polska (Jan Baranowski, Tadeusz Bartosz, Jarosław Liskowacki, Władysław Koczabski, Jadwiga Leszczyńska, Władysław Michalik).

Elektroda, a zwłaszcza katoda szczególnie dla układu ochrony anodowej chłodnic kwasu siarkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji elektrody, która pozwala na równomierny rozkład pola elektrycznego, zapobiega szyb-

kiemu jej zużyciu przy jednocześnie łatwej i prostej jej obsłudze i wymianie.

Elektroda, a zwłaszcza katoda szczególnie dla układu ochrony anodowej chłodnic kwasu siarkowego, charakteryzuje się tym, że stanowi ją rura (1) osadzona przelotowo w sitowym dnie (10) chłodnicy, za pomocą elektrycznie ją izolującego i jednocześnie uszczelniającego dławika, wsparta przez dielektryczną stopkę (4) na dolnym sitowym dnie, przy czym, dolna część tej rury (1) poprzez wewnętrzny izolowany od tej rury (1) przewód (2), jak i sama rura (1) są połączone od strony dławika z tym samym biegunem źródła prądu. Rura (1) wraz z dławikiem jest osadzona w sitowym dnie (10) poza komorą (20) czynnika chłodzącego.
(2 zastrzeżenia)

C01B P. 222131 19.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Marian Kowalczyk, Antonina Dębska-Horecka).

Sposób oczyszczania ortofosforanu jednoamonnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania ortofosforanu jednoamonnego wysokiej czystości nadającego się do produkcji materiałów półprzewodnikowych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do jednorodnego roztworu ortofosforanu jednoamonnego dodaje się węgiel aktywny w ilości 4 g na 1 litr roztworu i miesza przez 60 minut, następnie po odsączeniu węgla, przesącz ekstrahuje się 0,025 molowym roztworem dwuetylodwutiokarbaminianu dwuetyloaminowego w mieszaninie: 5 objętości chloroformu z 2 objętościami acetonu, przy stosunku fazy wodnej do organicznej równym 20:1. (1 zastrzeżenie)

C01B P. 226464 28.08.1980

Pierwszeństwo: 15.02.1980 - Wlk. Brytania (nr 8005170)
17.07.1980 - Wlk. Brytania (nr 8023356)

Albright and Wilson Limited, Oldbury, Wlk. Brytania, {Edward J. Lowe}.

Sposób termicznej obróbki fosforytów

Sposób termicznej obróbki fosforytów polega na poddaniu fosforytu obróbce w temperaturze 380—600°C, w celu przekształcenia zawartych w nim substancji organicznych w węgiel dający się filtrować, a następnie przekształcenia go na kwas fosforowy wytwarzany metodą mokrą o słabszym zabarwieniu, przy obniżonym pienieniu się w czasie przeróbki. Otrzymany kwas można przerobić na nawozy sztuczne, sole wapniowe lub sole metali ziem alkalicznych, albo można go oczyszczać odzyskując zawarty w nim kwas lub uran. Można również wytwarzać superfosfaty lub superfosfaty potrójne. Do przeróbki nadają się szczególnie fosforyty o wysokiej zawartości substancji organicznych rozpuszczalnych w kwasach, ale o małej całkowitej zawartości substancji organicznych oraz fosforyty zawierające dużą ilość nietrwałego termicznie siarczku żelaza nierozpuszczalnego w kwasach. (34 zastrzeżenia)

C01G P. 227296 T 13.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, PPH „Polskie Odczynniki Chemiczne” Zakład Odczynników Chemicznych, Lublin, Polska (Kazimierz Ślawski, Józef Kubicki, Leokadia Wędzicha, Zbigniew Michno, Marianna Bugaj, Henryk Łukowski).

Sposób wytwarzania węglańu kadmu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, w wyniku której otrzymuje się grubokrystaliczny osad węglańu kadmu, szybko opadający, łatwo filtrujący się i zawierający małą ilość zanieczyszczeń.

Sposób wytwarzania węglańu kadmowego, będącego surowcem do produkcji pigmentów kadmowych, polega na tym, że rozтворя się kadm metaliczny w roztworze kwasu azotowego, usuwa zanieczyszczenia i wstępnie neutralizuje roztworem węglańu sodowego. Następnie dodaje się szczawian sodowy lub kwas szczawiowy albo krzemian sodowy w ilości 0,5—5% wagowych w stosunku do kadmu metalicznego, powoli strąca CdCO_3 10—20%-owym roztworem sody w temperaturze około 75°C. Po zakończeniu strącania osad z roztworem miesza się jeszcze przez 2 godziny, a po dekantacji osad odwirowuje się, przemywa i suszy. (1 zastrzeżenie)

C01B P. 227450 T 22.10.1980

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Roman Lebeda, Marek Pielach).

Sposób chemicznej modyfikacji struktury porowatej żeli krzemionkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania adsorbentów o pożądanej teksturze i strukturze szkieletu oraz pożądanym stopniu estryfikacji powierzchni.

Sposób według wynalazku polega na prowadzeniu reakcji modyfikacji mieszaniną alkoholu i wody w stosunku ilościowym równym lub większym od 1:7, w temperaturze 100—500°C, przy podwyższonym ciśnieniu par substancji modyfikującej. (1 zastrzeżenie)

C01G P. 229428 27.01.1981

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Krystyna Lasiewicz, Danuta Łojewska).

Sposób otrzymywania wanadanu potasu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania wanadanu potasu charakteryzującego się wysoką czystością, pomimo obecności w zastosowanych popiołach wielu składników ubocznych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że rozdrobniony popiół wanadowy z paliw ciekłych spieka się z solami potasowymi przy stosunku molowym K_2O do V_2O_5 równym co najmniej jedności. Następnie spiek ekstrahuje się wodą i ekstrakt zakwasza się kwasami nieorganicznymi do pH 2—3, w celu wytrącenia poliwanadanów potasu. Oddzielony osad rozтворя się w uzupełniającej ilości wodorotlenku potasu odpowiadającej związkowi KVO_3 i suszy. (2 zastrzeżenia)

C02F P. 222142 19.02.1980

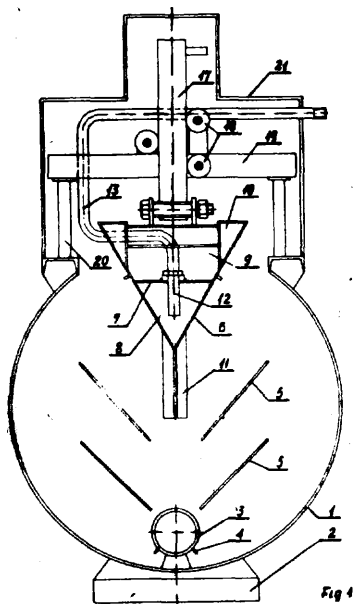
Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Mleczarskiego, Warszawa, Polska (Ryszard Przybyłowicz, Zbigniew Gibuła, Czesław Zabierzewski).

Zblokowana oczyszczalnia ścieków

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zbudowanie zblokowanej oczyszczalni ścieków przeznaczonej do

czonej do biologicznego oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego z małych osiedli, zakładów, a także statków dalekomorskich.

Oczyszczalnia według wynalazku składa się z poziomego zbiornika (1), w którym znajduje się kolektor sprężonego powietrza (3) z dyszami wylotowymi (4). Nad kolektorem umieszczone są kierownice (5). W poziomie lustra cieczy znajduje się pływające koryto (6) o zmiennej głębokości zanurzenia. Koryto jest podzielone na dwie komory (8 i 9), które połączone są przewodem z dopływem sprężonego powietrza (13) oraz przewodem wypływowym. Koryto jest połączone z rurami (17), prowadzonymi między rolkami (18) osadzonymi na belce (19). (1 zastrzeżenie)

C03C P. 228290 05.12.1980

Pierwszeństwo: 07.12.1979 - RFN (nr P 2949383.2)

Erich Sälze, Monachium, Republika Federalna Niemiec.

Sposób polerowania przedmiotów szklanych w kąpeli polerskiej zawierającej kwas siarkowy i kwas fluorowodorowy

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiego sposobu, który pozwoliłby na uzyskanieżądanego stopnia wypolerowania w jednym lub co najwyżej w dwóch lub trzech zabiegach zanurzenia.

Sposób polerowania przedmiotów szklanych w kąpeli polerskiej, zawierającej kwas siarkowy i kwas fluorowodorowy oraz płukania już na gotowo wypolerowanych przedmiotów w myjącej kąpeli z kwasu siarkowego i/lub z wody, charakteryzuje się tym, że z kąpeli polerskiej nieprzerwanie, z przerwami lub od czasu do czasu usuwa się rozpuszczone jony sodu i/lub potasu. (6 zastrzeżeń)

C04B P. 221986 11.02.1980

Rogożnickie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Rogoźnik, Polska (Justyn Stachurski, Andrzej Szaciłło, Stanisław Bednarczyk, Stefan Płatek, Lesław Biały, Jerzy Notoński).

Ogniotrwała masa do budowy ścian pieców węglanych w przemyśle hutniczym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania masy ogniotrwałej o znacznie obniżonym koszcie jej wytwarzania przy zachowaniu tej samej jakości masy.

Ogniotrwała masa według wynalazku składa się z: 70—90% - złomu z ogniotrwałych wyrobów wysokoglinowych o zawartości 50—90% tlenku glinu o granulacji 0-2, 0-3; 0-4 lub 0-5 mm, 10-30% - ogniotrwałej gliny surowej mieszanej z gliną o ogniotrwałości **zwyklej 169—175 sP** o granulacji 0—0,05, 0—1 lub 0—2 mm, 1—10% - siarczanu glinu lub innego spoiwa nieorganicznego lub organicznego o granulacji poniżej 1 mm lub w postaci roztworu, przy czym masę tę nawilża się podczas mieszania do wilgotności 6—12%. (1 zastrzeżenie)

C04B P. 222111 20.02.1980

Chrzanowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Chrzanów, Polska (Eugeniusz Majewski, Edward Król, Stanisław Barcik, Anna Kotowicz, Alina Kurek, Mieczysław Drożdż, Krzysztof Wielanowski, Mieczysław Mularczyk).

Sposób wytwarzania wyrobów wysokoglinowych do wyłożenia kadzi stalowniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania wysokich parametrów użytkowych wyrobów wysokoglinowych przy jednoczesnym obniżeniu o 200°C temperatury wypału tych wyrobów, znajdujących zastosowanie w urządzeniach cieplnych w przemyśle hutniczym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do palonki wysokoglinowej, ługu posiarczynowego i gliny mielonej dodaje się mineralizatora sodowo-potasowego w postaci drobnozmielonego skalenia (do 1 mm) w ilości 3—8% części wagowych. (3 zastrzeżenia)

C04B P. 227265 T 11.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Instytut Przemysłu Wiązających Materiałów Budowlanych - Oddział Nowa Huta, Kraków, Polska (Danuta Augustyn, Henryk Urbaniak, Zdzisław Tchórzewski, Antoni Adamczyk).

Sposób zmniejszania zawartości wody w szlamie przy produkcji klinkieru cementowego metodą mokrą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu zmniejszenia zawartości wody w szlamie przy produkcji klinkieru cementowego metodą mokrą umożliwiające otrzymanie w procesie technologicznym wytwarzania cementu pożądanej płynności szlamu. Sposób według wynalazku polega na tym, że jako środek upłynniający szlam o zmniejszonej zawartości wody stosuje się wodną zawiesinę węgla brunatnego zalkalizowanego wodorotlenkiem sodowym lub węglanem sodowym, względnie jednocześnie węglanem sodowym i wodorotlenkiem sodowym lub mieszaniną węglanu sodowego i tlenku wapniowego, przy czym wodną zawiesinę zalkalizowanego węgla brunatnego dodaje się w ilości odpowiadającej 0,05—0,5% wagowego suchej substancji w przeliczeniu na suchą substancję kamienia wapiennego. (1 zastrzeżenie)

G05B P. 217454 28.07.1979

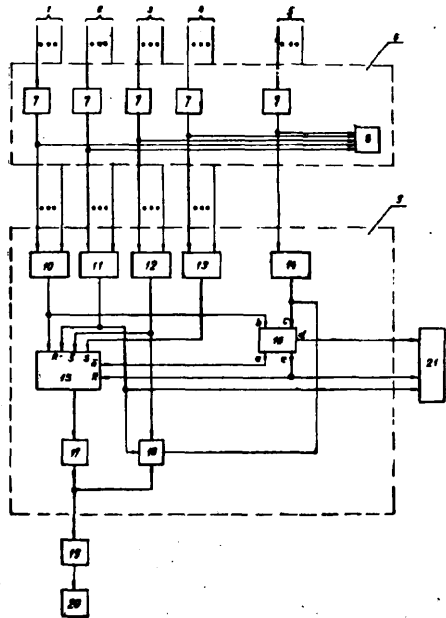
Przedsiębiorstwo Produkcji i Montażu Urządzeń Elektrycznych Budownictwa, Poznań, Polska (Aleksander Minta, Stanisław Zieliński).

Układ sterowania pracą urządzeń technologicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej w realizacji konstrukcji wygodnej w eksploatacji, o zwiększonej sprawności technicznej.

Układ składający się z wejściowego bloku sprzęgającego, bloku sterowniczego, członu wykonawczego oraz systemu sygnalizacji i sterowania, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyjście każdego członu sprzęgającego (7) jest połączone z układem (8)

wewnętrznej sygnalizacji stanu sygnałów wejściowych, a w blokach sterujących (9) wyjścia z członów przetwarzających zmianę sygnałów wejściowych tj. członu (11) dla sygnałów blokad zabezpieczających, członu (12) dla sygnałów blokad ruchowych, członu (14) dla sygnałów blokad porożuchowych oraz członu (17) wzmacniającego, są połączone z układem (18) wewnętrznej sygnalizacji bloku sterującego. Jednocześnie wyjścia członów (11, 12) oraz członu (10) sygnałów wyłączających są dołączone do wejść sterują-

cych (R—S), a członu (13) sygnałów załączających i wyboru pracy - do wejścia (S) członu zapamiętującego (15). Człon (15) połączony jest z urządzeniem sterowanym (20) poprzez człon wzmacniający (17) oraz człon wykonawczy (19), natomiast wyjście (a) członu (15) oraz wyjścia członów (10, 14) są połączone odpowiednio z wejściami (a, b, c) członu (16) kontroli przebiegu sterowania. Wyjście członu (11) oraz wyjścia d, e) członu (16) są połączone z systemem (21) centralnej sygnalizacji i sterowania, a dodatkowo wyjście (e) członu (16) steruje wejściem (R) członu (15).

(1 zastrzeżenie)

C06B

P. 217041

10.07.1979

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Nitroń-Erg”, Krupski Młyn, Polska (Marian Ambrozek, Zygmunt Borosz, Joachim Grzesiek, Jan Guga).

Sposób wytwarzania nitroglicerynowych materiałów wybuchowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania materiału wybuchowego nie zmieniającego własności strzelniczych w czasie składowania.

Sposób według wynalazku polega na tym, że mieszanie nitrogliceryny i lub nitroglikolu z nitrocelulozą przeprowadza się w taki sposób, aby powierzchnia kontaktu mieszaniny z powietrzem była przynajmniej pięciokrotnie większa niż powierzchnia kontaktu mieszaniny z powietrzem przed mieszaniem. Do tak sporządzonej wstępnie żelowanej mieszaniny wprowadza się pozostałe składniki materiału wybuchowego, miesza i nabojuje w osłonki z papieru albo tworzywa sztucznego.

(2 zastrzeżenia)

C06B

P. 222138

19.02.1980

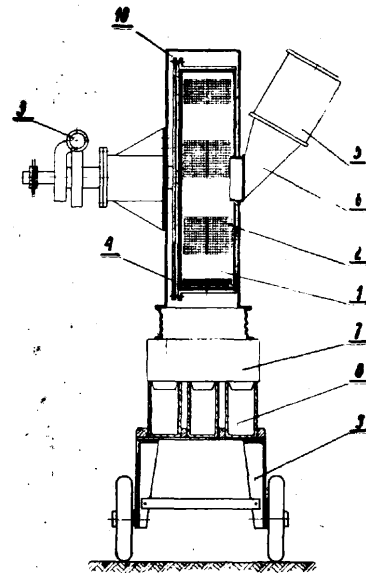
Zakłady Tworzyw i Farb „Pronit”, Pionki, Polska (Marian Nowak, Mieczysław Nowakowski, Mirosław Bordziłowski, Zdzisław Turek, Zdzisław Jasiówka).

Urządzenie do otrzymywania mas pirotechnicznych

Wynalazek, rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia, które pozwala na całkowite zmechanizowanie procesu otrzymywania mas pirotechnicznych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że w bębnie obrotowym (1) usytuowane są sekcje sit (2) z przesłonami, otwierane za pomocą przekładni ślimakowej (3) połączonej z dźwignią (4), a do obudowy bębna obrotowego (10) - zamocowany jest pojemnik transportowy (5) połączony z obrotowym koszem zasypowym (6), zaś pod bębniem (1) umieszczona jest komora rozdzielcza (7) połączona z odbieralnikami (8) ustawionymi na ruchomej platformie (9).

(4 zastrzeżenia)

C07C

P. 227371 T

18.10.1980

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Eugeniusz Milchert, Jerzy Myszkowski, Waldemar Goc).

Sposób otrzymywania chlorohydrin metodą ciągłą w reakcji kwasu podchlorowego z olefinami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania chlorohydriny w roztworze o optymalnych, wyższych niż dotychczas stężeniach z wysoką wydajnością.

Sposób otrzymywania chlorohydriny metodą ciągłą w reakcji kwasu pochlorowego wytwarzanego „in situ” z olefinami, polega na prowadzeniu procesu w obecności anionitów słabo zasadowych umieszczonych w rurze recyrkulacyjnej reaktora do chlorohydrinowania w ilościach pozwalających obniżyć stężenie HCl do 0,1÷2 mol/dm³ i podwyższyć stężenie chlorohydrin do 0,3÷5 mol/dm³ z jednoczesną eliminacją produktów ubocznych. Czas przepływu roztworu przez anionit wynosi 2 do 30 min., stopień recyrkulacji 4÷100:1, temperatura 20—80°C, stosunek molowy związku chlorohydroksylowanego do chloru 1-4-2,5:1, szybkość wprowadzania chloru 0,1÷10 mol/dm³.h.

Anionit po chlorohydroksyloowaniu przemywa się wodą, a roztwór z przemycia zawraca do rury recyrkulacyjnej reaktora, po czym anionit regeneruje się wodnym roztworem NaOH lub KOH, a otrzymany roztwór kieruje do elektrolizy.

(3 zastrzeżenia)

C07C

P. 227651

04.11.1980

Pierwszeństwo: 08.11.1979 - Węgry (nr CJ-1984)

Chinoin Gyógyszer és Vegyészet **Termekek** Gyára RT, Budapeszt, Węgry.

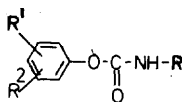
Sposób wytwarzania estrów fenylowych kwasów karbaminowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności wytwarzania estrów fenylowych kwasów karbaminowych oraz zwiększa czystości produktu.

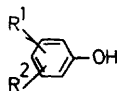
Sposób wytwarzania estrów fenylowych kwasów karbaminowych w wzorze 1, w którym R oznacza grupę alkilową o 1—8 atomach węgla, grupę aryłową, grupę cykloalkilową o 5 lub 6 atomach węgla lub grupę aralkilową o 7—16 atomach węgla lub pochodną jednej z powyższych grup podstawioną jedną lub kilkoma grupami alkilowymi; R¹ oznacza atom wodoru, grupę alkilową lub alkoksyłową o 1—4 atomach węgla lub grupę acyloaminową; R² oznacza atom wodoru lub chlorowca lub grupę alkilową lub alkoksyłową o 1—4 atomach węgla, przy czym grupy alkilowe i/lub alkoksyłowe R¹ i R² mogą być wiązaniem C—C zamknięte w pierścień; w drodze O-acylowania pochodnych fenolowych o wzorze 2, w którym R¹ i R² mają wyżej podane znaczenia, polega na tym, że na pochodne fenolowe w wzorze 2, w którym R¹ i R² mają wyżej podane znaczenia, działa się, w obecności zasady, pochodną N-karbamylu-sacharyny o wzorze 3, w którym R ma wyżej podane znaczenie.

Większość związków o wzorze 1 znajduje zastosowanie w rolnictwie, jako środki ochrony roślin.

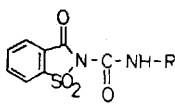
Przedmiotem wynalazku jest również środek acylujący odpowiedni do acylowania fenolowych grup wodorotlenowych, zawierający jako czynnik acylujący 5—50% wagowych związku o wzorze 3, 0,2—30% wagowych zasady oraz 10—80% wagowych rozpuszczalnika. (9 zastrzeżeń)

WZOR 1

WZOR 2

WZOR 3

C07D

P. 225377

01.07.1980

Pierwszeństwo: 02.07.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 054343)

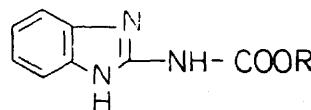
Smithkline Corporation, Filadelfia, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych tiadiazoloczworowodorozochinoliny

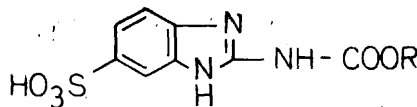
Sposób wytwarzania nowych pochodnych tiadiazoloczworowodorozochinoliny o wzorze 1 lub 2 i ich dopuszczalnych farmaceutycznie kwasowych soli ad-

cyjnych w których X oznacza atom siarki, polega na tym, że cyklizuje się 2-cetylo-8/7/-amino-7/8/-R-jtio-1,2,3,4-czworowodorozochinolinę, w której R oznacza usuwalną grupę przez dwaazowanie a następnie hydrolizuje się grupę acetylową i ewentualnie otrzymany produkt poddaje się reakcji z kwasem organicznym lub nieorganicznym.

Pochodne tiadiazoloczworowodorozochinoliny wykazują aktywność farmakologiczną, zwłaszcza hamują działanie enzymu N-metylotransferazy fenyletanolaminy. (4 zastrzeżenia)

WZOR 1

WZOR 2

C07D

P. 227232 T

11.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Ryszard Tadeusz Sikorski, Mohamed Abulela, Abdel Mawia Radwan).

Sposób otrzymywania 5,5-dwuhydroksy-metylo-2-trójchloro-metyleno 1,3-dioksanu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania 5,5-dwuhydroksy-metylo-2-trójchloro-metyleno 1,3-dioksanu, który prowadzi do uzyskania produktu o dużej czystości.

Sposób wytwarzania związku według wynalazku polega na tym, że 1 mol pentaerytrytu reaguje się z 0,5—0,9 mola bezwodnego chloralu w obecności 1—4 moli stężonego kwasu siarkowego, przy czym reakcję prowadzi się począwszy od temperatury pokojowej przy stopniowym zwiększaniu temperatury z szybkością 0,1—5 deg/min aż do osiągnięcia temperatury 240—420K, po czym mieszaninę poreakcyjną neutralizuje się stałym tlenkiem wapnia i oddziela produkt w znany sposób.

Związek otrzymywany sposobem według wynalazku stosuje się jako monomer. (1 zastrzeżenie)

C07D

P. 227347 T

17.10.1980

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich, Opole, Polska (Barbara Rzeszotarska, Halina Kmiecik-Chmura, Elżbieta Masiukiewicz, Krzysztof Pawełczak).

Sposób wytwarzania estru metylowego N^α-karbobenzoksy-L-leucylo-N^G-nitro-L-arginylo-L-proliny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania estru metylowego N^α-karbobenzoksy-L-leucylo-N^G-nitro-L-arginylo-L-proliny, który pozwoliłby na uzyskanie produktu chromatograficznie jednorodnego z wysoką wydajnością.

Sposób wytwarzania tego związku według wynalazku polega na tym, że ester aktywny N-karbobenzoksy-L-leucyny poddaje się kondensacji z bromowodorkiem estru metylowego N-nitro-L-arginylo-L-proliny w środowisku dioksanu i w obecności trietyloaminy, przy czym jako ester aktywny stosuje się ester chinolyl-3-owy N-karbobenzoksy-L-leucyny.

Związek otrzymywany sposobem według wynalazku stosuje się do wytwarzania peptydów, w szczególności luliberyny, jej fragmentów i analogów.

(1 zastrzeżenie)

C07D

P. 227348 T

17.10.1980

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich, Opole, Polska (Barbara Rzeszotarska, Elżbieta Masiukiewicz, Helena Kmieciak-Chmura).

Sposób wytwarzania amidu karbobenzoksy-L-proliloglicyny

Wynalazek rozwiązuje, zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania amidu karbobenzoksy-L-proliloglicyny, który pozwoliłby uzyskać produkt o wysokiej czystości z wydajnością bliską teoretycznej.

Sposób wytwarzania tego związku polega na kondensacji karbobenzoksy-L-proliny z chloromrówcza-
nem izobutyli w środowisku dimetyloformamidu i w obecności N-metylomorfoliny, powodujący wówczas mieszany bezwodnik karbobenzoksy-L-proliny z monoestrem izobutyliowym kwasu węglowego poddaje się aminolizie przy pomocy chlorowodoru amidu glicyny w środowisku jak powyżej i w obecności N-metylomorfoliny według wynalazku w temperaturze od -10°C do -20°C w czasie 18-24 godzin.

Związek otrzymywany sposobem według wynalazku stosuje się do wytwarzania peptydów, zwłaszcza hormonu luliberyny i jej analogów oraz analogów oksytocyny.

(1 zastrzeżenie)

C07D

P. 228234

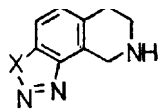
03.12.1980

Pierwszeństwo: 04.12.1979 - Węgry (nr CJ—1993)

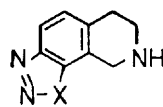
CHINOIN Gyogyszer es Vegyeszeti Termekek Gyara R.T., Budapeszt, Węgry.

Sposób wytwarzania pochodnych benzimidazolu

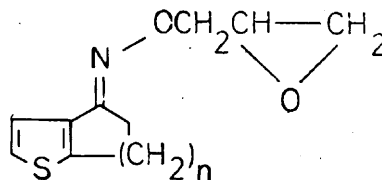
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania pochodnych benzimidazolu, który byłby prosty w wykonaniu, tani oraz nie wymagałby stosowania toksycznych substancji wyjściowych.

WZOR 1

WZOR 2

WZOR 5

Sposób wytwarzania pochodnych benzimidazolu o wzorze ogólnym 5, w którym R i R¹ oznaczają grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, według wynalazku polega na tym, że ester alkilowy kwasu karbaminowego o wzorze ogólnym 1, w którym R ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z kwasem chlorosulfonowym albo z oleum i otrzymany kwas sulfonowy o wzorze ogólnym 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze środkiem chlorującym i otrzymany chlorek kwasu sulfonowego, redukuje się i tak utworzony benzimidazoliotiol poddaje się reakcji z halogenkiem alkilowym o wzorze ogólnym R¹Hal, w którym R¹ ma wyżej podane znaczenie, a Hal oznacza atom chlorowca.

(3 zastrzeżenia)

C07D

P. 228606

19.12.1980

Pierwszeństwo: 21.12.1979 - Francja (nr 7931402)
SANOFI, Paryż, Francja.

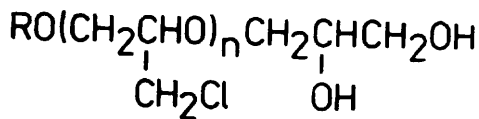
Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1-aminopropanolu-2

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowych pochodnych 1-aminopropanolu-2, które byłyby skuteczne w leczeniu zaburzeń miarowości i nadciśnienia tętniczego.

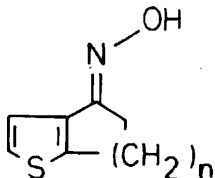
Sposobem według wynalazku wytwarza się związki o wzorze 1, w którym R¹ i R² niezależnie jeden od drugiego oznaczają: atom wodoru, rodnik alkilowy o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym zawierający od 1 do 10 atomów węgla, jedno- lub wielocykliczny rodnik cykloalkilowy zawierający od 1 do 14 atomów węgla, ewentualnie jedno- lub wielopodstawiony rodnikiem alkilowym mającym od 1 do 4 atomów węgla, rodnik alkenyloowy o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym mający od 3 do 7 atomów węgla, rodnik alkinylowy o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym zawierający od 3 do 7 atomów węgla, rodnik arylowy lub aryloalkilowy mający od 1 do 4 atomów węgla w części alkilowej, ewentualnie jedno- lub wielopodstawiony w pierścieniu aromatycznym atomem chlorowca, grupą hydroksylową, rodnikiem alkilowym o C₁ do C₄ lub grupą alkoksylową o C₁ do C₄ rodnik heteroarylowy lub heteroalkilowy mający od 1 do 4 atomów węgla w części alkilowej, rodnik aminoalkilowy o C₁ do C₄, ewentualnie jedno- lub dwupodstawiony przy atomie azotu rodnikiem alkilowym o C₁ do C₄, rodnik alkoksyalilowy, rodnik aryloalkoksyalilowy, rodnik aryloksyalilowy lub też R¹ i R² wraz z atomem azotu z którym są związane tworzą rodnik heterocykliczny o 5—7 członach pierścienia zawierający ewentualnie inny heteroatom którym może być tlen, siarka lub azot przy czym ten ostatni może być ewentualnie podstawiony rodnikiem alkilowym o C₁ do C₆, arylowym, aryloalkilowym lub aroilowym w których pierścien aromatyczny jest ewentualnie jedno- lub wielopodstawiony atomem chlorowca, grupą hydroksylową, rodnikiem alkilowym o C₁ do C₄ lub grupą alkoksylową o C₁ do C₄ zaś n oznacza liczbę całkowitą od 1 do 3, które stanowią izomer E oraz wytwarza się jego odpowiedni izomer Z, w następujących procesach: a) oksym o wzorze 3 lub jego izomer Z kondensuje się z epichlorowcohydryną w obojętnym rozpuszczalniku wobec zasady w temperaturze pomiędzy 10°C i temperaturą wrze-

nia rozpuszczalnika otrzymując związek o wzorze 5 lub jego izomer Z, w którym n ma znaczenie uprzednio podane, b) otrzymane poprzednio związki kondensuje się z aminą o wzorze HNR^1R^2 w obojętnym rozpuszczalniku w temperaturze pomiędzy 10°C a temperaturą wrzenia rozpuszczalnika.

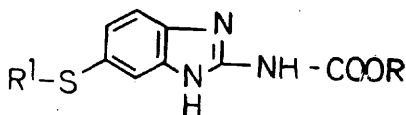
(4 zastrzeżenia)

wzór 1

WZOR 3

WZOR 5

C08G

P. 221931

11.02.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Zofia Kłosowska-Woźkowicz, Piotr Penczek, Ewa Kicko-Walczak).

Sposób wytwarzania nienasyconych żywic poliestrowych o zmniejszonym parowaniu monomeru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania żywic poliestrowych o zmniejszonym parowaniu monomeru, w którym związki rozpuszczalne w żywicy poliestrowej nie powodują mętności żywicy po utwardzeniu i nie tworzą warstwy podziałowej między oddzielnie wykonywanymi warstwami odlewu, powłoki lub laminatu poliestrowo-szklanego.

Żywice poliestrowe o zmniejszonym parowaniu monomeru stosowne są do wyrobu laminatów, tłoczyw, powłok lakierowanych i odlewów.

Sposób otrzymywania nienasyconych żywic poliestrowych o zmniejszonym parowaniu monomeru polega na rozpuszczeniu poliestru nienasyconego w monomerze i wprowadzeniu do 100 części wag. żywicy poliestrowej o 0,005–5 części wag. związków o wzorze ogólnym $[\text{RCOOCH}_2\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{O}]_n\text{A}$, w którym R oznacza grupę alkilową, alkenylołą, alkiidnylołą, hydroksyalkilową lub hydroksyalkenylołą, zawierającą 12–22 atomów węgla, zwłaszcza nierozgałęzioną. A oznacza liniową lub rozgałęzioną grupę alkilową, alkenylołą, lub alkiidnylołą, zawierającą 2–8 atomów węgla, a n wynosi 1, albo A oznacza liniową lub rozgałęzioną grupę alkilenową lub alkenylołą, zawierającą 2–8 atomów węgla, lub grupę o wzorze ogólnym $-\text{OC}-(\text{CH}_2)-\text{CO}$, w którym

1 wynosi od 2 do 8, lub grupę o wzorze ogólnym $-\text{A}_1-[\text{OCH}_2-\text{CH}(\text{CH}_2\text{Cl})]_r$ lub $\text{A}_1-[\text{O}-\text{CH}_2-\text{CH}(\text{OH})-\text{CH}_2-\text{O}-\text{A}_1]_r$, w którym A_1 oznacza liniową lub rozgałęzioną grupę alkilenową, zawierającą 2–6 atomów węgla lub grupę o wzorze ogólnym $-\text{A}_2-\text{O}-\text{A}_2-$ lub grupę $-\text{A}_2-\text{O}-\text{A}_2-\text{O}-\text{A}_2$ w którym A_2 oznacza liniową lub rozgałęzioną grupę alkilenową, zawierającą 2–4 atomów węgla, zwłaszcza grupę $-\text{CH}_2\text{CH}_2-$ lub $-\text{CH}_2-\text{CH}(\text{CH}_3)-$, a r wynosi od 0–3, a n wynosi 2. (1 zastrzeżenie)

C08G

P. 222016

14.02.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Henryk Staniak, Grażyna Antoszkiewicz, Małgorzata Majewska, Franciszek Wilk).

Sposób wytwarzania adduktów aromatycznych poliamin

Celem wynalazku było opracowanie takiego sposobu otrzymywania adduktów aromatycznych poliamin ze związkami epoksydowymi, w którym używałoby się mniejsze ilości żywicy epoksydowej oraz mniejsze ilości rozcieńczalników w stosunku do wytworzonych adduktów i jednocześnie zachowane byłyby ich dotychczasowe własności użyteczne.

Addukty takie wytwarza się w reakcji poliamin aromatycznych z żywicami epoksydowymi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że jako aminy aromatyczne stosuje się produkty kondensacji aniliny lub toluidyn albo ich mieszanin z formaldehydem w obecności kwasu mlekowego lub salicylowego, a jako małowcząsteczkowe żywice epoksydowe stosuje się żywice epoksydowe otrzymane z epichlorohydryny oraz p,p'-dwohydroksydwufenylopropanu lub glikoli, przy czym związki epoksydowe wprowadza się do reakcji w proporcji od 10–30% wagowych W stosunku do aromatycznych poliamin.

Addukty otrzymywane sposobem według wynalazku mają zastosowanie w produkcji tworzyw sztucznych. (3 zastrzeżenia)

C08L

P. 221918

08.02.1980

Spółdzielnia Inwalidów „WSPÓLPRACA”, Tarnowskie Góry, Polska (Zygmunt Kandziora, Henryk Wojtas).

Tworzywo epoksydowe przeznaczone na matryce medali i medalionów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego tworzywa epoksydowego, które prócz zalet tworzyw dotychczas stosowanych posiada miękkość powierzchni pozwalającą na łatwe wykonywanie nacięć dowolnym ostrym narzędziem.

Tworzywo epoksydowe składa się z 28–32% żywicy epoksydowej i 67–69% grafitu i 3–5% utwardzacza. Żywica epoksydowa jest produktem reakcji dianu i epichlorodryny, zawiera powyżej 22,5% grup epoksydowych, posiada lepkość w temp. 20°C od 2000 do 6000 cP i czas żelowania z katalizatorem w temperaturze 20°C co najmniej 20 minut. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 221922

09.02.1980

Zjednoczone Zespoły Gospodarcze Sp.z O.O., Warszawa, Polska (Karol Palenik, Janusz Neuman, Maria Tarnowska, Jerzy Mazgajski, Janina Rakowska-Kaszyńska, Włodzimierz Piechocki).

Masa drewnopochodna

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie masy drewnopochodnej o własnościach zbliżonych do naturalnego drewna, nadającej się do wytwarzania ornamentów ram obrazowych, elementów dekoracyjnych i do uzupełniania ubytków w drewnie.

Masa drewnopochodna składa się z materiału włóknistego, którym najkorzystniej może być maczka drzewna w ilości 15—55 części wagowych, polioctanu winylu w dyspersji wodnej w ilości 3—30 części wagowych, z polioctanu winylu w rozpuszczalnikach organicznych w ilości 3—30 części wagowych, z ksylenu i toluenu w ilości 5—30 części wagowych, z octanu etylu w ilości 2—10 części wagowych, z wypełniaczy stałych w ilości 0—15 części wagowych, z gliceryny w ilości 0—5 części wagowych oraz z wody w ilości 1—10 części wagowych. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 221932 11.02.1980
C09J

Institut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Andrzej Lendzion, Krystyna Starska, Janusz Kozakiewicz).

Sposób wytwarzania
dyspersyjnego kleju wodoodpornego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania kleju wodoodpornego, dzięki któremu ów klej nie ma tendencji do żelowania się podczas przechowywania oraz wykazuje zmniejszoną lepkość w mieszaninie z utwardzaczami.

Dyspersyjny klej wodoodporny wytwarzany jest na bazie wodnych dyspersji polioctanu winylu lub kopolimerów octanu winylu zawierającego rozcieńczalniki, w którym jako utwardzacze stosuje się sole metali wielowartościowych.

Sposób według wynalazku jako rozcieńczalniki stosuje się alkohole wielowodorotlenowe, korzystnie glikol etylenowy, w ilości od 2 do 15 części wagowych rozcieńczalnika na 100 części wagowych dyspersji w przeliczeniu na dyspersję o suchej pozostałości 50%.

Klej otrzymany sposobem według wynalazku nadaje się do łączenia drewna, zwłaszcza w przemyśle stolarki budowlanej. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 221996 12.02.1980
C11D

„Polifarb” Zakłady Farb, Włocławek, Polska (Kazimierz Orcholski, Maria Siemiątkowska).

Kompozycja do oczyszczania urządzeń walcowych
ucierających pasty pigmentowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania ręcznego mycia walców podczas ich ruchu przy jednoczesnym zmniejszeniu stężenia oparów rozpuszczalników w przestrzeni roboczej.

Kompozycja do oczyszczania walców urządzeń walcowych ucierających pasty pigmentowe farb typów offsetowych, charakteryzuje się tym, że stanowi pastę zawierającą 58—62% wagowych kredy aktywowanej i 42—38% wagowych pokostu do farb graficznych będącego produktem rozpuszczenia 51% wagowych żywicy kumaronowej niskotopliwej w 49% wagowych oleju mineralnego. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 222068 15.02.1980
E21D

Institut Chemicznej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „KOMAG”, Gliwice, Polska (Janusz Beres, Włodzimierz Kotowski, Wojciech Skoczyński, Zofia Pokorska, Władysława Wasilewska, Jerzy Noskowski, Witold Stączek, Aleksander Kurdziel).

Sposób uszczelnienia wyrobisk górniczych
wypełniania pustych przestrzeni oraz odcinania
przepływu powietrza i gazów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania stosowania drogich i żmudnych wypełnień kamieniem

podszadzkowym, piaskiem itp., przy uszczelnianiu wyrobisk górniczych

Przedmiotem wynalazku jest sposób uszczelniania wyrobisk górniczych, wypełnienia pustych przestrzeni oraz odcinania przepływu powietrza i gazów w kopalniach polegający na tym, że spienioną w strumieniu powietrza mieszaninę składającą się z polimerów akrylowych w ilości 0,5 - 48 części wagowych, kondensatów i/lub żywic formaldehydowoaminowych w ilości 15 - 50 części wagowych, katalizatorów w ilości 0,1 - 2,0 części wag., środków pianotwórczych w ilości 0,1 - 2,0 części wag. i wody do 100 części wagowych oraz ewentualnie substancji wiążących formaldehyd w ilości 0,1 - 0,5 części wagowych, doprowadza się do miejsca przeznaczonego do uszczelnienia wypełnienia lub odcięcia, i ewentualnie po zestaleciu powierzchnię uzyskanej piany pokrywa się powierzchniowo pianą o stopniu spienienia niższym o 5 do 50 % od stopnia spienienia poprzedniej piany (6 zastrzeżeń)

C08L P. 227294 T 13.10.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Oponiarskiego „STOMIL”, Poznań, Polska (Bolesław Jurkowski, Tadeusz Kierys, Marian Stachowski).

Sposób wytwarzania mieszanek gumowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu produkcji mieszanek gumowych zapewniającego sprawny przebieg procesu homogenizacji mieszanki.

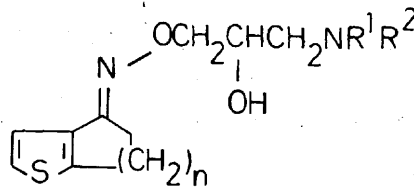
Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że stosuje się sadzę olejowaną o zawartości zmiękczacza od 5 do 80% liczby DBP oznaczanej wg ASTM D 2414-72 i/lub krzemionkę olejowaną o zawartości zmiękczacza od 5 do 90% liczby DBP, które spełniają jednocześnie rolę napełniaczy i zmiękczaczy mieszanki. (4 zastrzeżenia)

C08L P. 227295 T 13.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Ryszard Późniak, Aleksy Pasternak, Marian Dul, Zofia Nadariewicz).

Sposób otrzymywania tworzyw termoplastycznych
o własnościach antystatycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania takich dodatków antystatycznych do tworzyw termoplastycznych, które w stosunku do dotychczas stosowanych wykazują się zwiększoną odpornością temperaturową i większą odpornością na warunki atmosferyczne oraz nie wpływają ujemnie na przezroczystość otrzymywanych tworzyw.

WZÓR 1

Istota wynalazku polega na tym, że do tworzywa termoplastycznego dodaje się antystatyk w postaci eterów alkilo-poli (2-chlorometyloksyetylenowych) gliceryny o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza prosty lub rozgałęziony rodnik alkilowy C_8-C_{22} , zaś n oznacza liczby całkowite, których wartość średnia zawiera się w granicach 0,2—4, przy czym etery alkilo-poli (2-chlorometyloksyetylenowe) gliceryny wprowadza się w ilości 0,1—5 części wagowych na 100 części wagowe polimeru termoplastycznego. (1 zastrzeżenie)

C08L
E21F

P. 227427 T

20.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Franciszek Rosiek, Józef Adamowski, Adam Fiszer, Jan Jończak, Zbigniew Nędza, Jerzy Miękus, Marek Sikora, Jacek Urbański).

Masa do uszczelniania budowli górniczych,
a zwłaszcza tam wentylacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ograniczenia ilości składników masy do uszczelniania budowli górniczych, przy równoczesnym zapewnieniu dobrych własności wymaganych od mas uszczelniających.

Masa według wynalazku składa się ze 100 części wagowych żywicy acetonowo-formaldehydowej, 0—100 części wagowych polioctanu winylu, 3—50 części wagowych utwardzacza o charakterze zasadowym w postaci roztworu wodnego. (2 zastrzeżenia)

C10G

P. 221930

11.02.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Zygmunt Lisicki, Waldemar Rybiński, Wiesław Majewski).

Sposób ekstrakcji węgla, łupków bitumicznych, piasków smolistych i roponośnych oraz ropy naftowej

Wynalazek rozwiązuje problem opracowania takiego sposobu ekstrakcji węgla, łupków bitumicznych, piasków smolistych i roponośnych oraz ropy naftowej, który pozwoliłby na pełniejsze wydzielenie składników gazowych i ciekłych, na eliminację szeregu urządzeń nawierzchniowych oraz na zwiększenie stopnia wykorzystania złóż ropy naftowej.

Według wynalazku ekstrakcję taką prowadzi się bezpośrednio w złożu podziemnym w wyeksploatowanych chodnikach kopalń lub w wyczerpanych złożach ropy naftowej w warunkach zbliżonych do nadkrytycznych przy użyciu par rozpuszczalnika organicznego o temperaturze krytycznej wyższej od 31°C lub stosując mieszaninę gazów takich jak CH₄, CO, CO₂, H₂, H₂O, z ewentualnym dodatkiem gazu obojętnego. Gaz ekstrahujący wytwarza się w procesie podziemnego zgazowania bądź na powierzchni. (4 zastrzeżenia)

C16G

P. 222136

19.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Maria Świtońska-Oskędra, Adam Leśniak, Jadwiga Stanczek, Janusz Stryjewski, Zdzisław Kwiek, Edward Wesołowski, Andrzej Bednarek).

Sposób otrzymywania gąbki kadmowej z roztworów soli kadmowych zwłaszcza przemysłowego roztworu siarczanu kadmowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i szybkiej metody otrzymywania gąbki kadmowej.

Sposób otrzymywania gąbki kadmowej drogą cementacji kadmu z roztworów soli kadmowych zwłaszcza z roztworu siarczanu kadmowego polega na tym, że do procesu cementacji stosuje się magnez lub stopy magnezu, korzystnie stop typu elektron, korzystnie w nadmiarze do 50% w stosunku do równoważnikowej zawartości kadmu w roztworze, zwłaszcza z dodatkiem metali o aktywności chemicznej większej od aktywności kadmu korzystnie z dodatkiem cynku. (3 zastrzeżenia)

C11B

P. 227259 T

11.10.1980

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Bogusław Masłowski, Jerzy Ziobrowski, Kazimierz Zmaczyński).

Sposób odkwaszania tłuszczów roślinnych
w procesie rafinacji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia automatyzacji procesu odkwaszania olejów roślinnych oraz jego prowadzenie metodami ciągłymi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że prowadzi się ciągły pomiar przewodności oleju poddawane neutralizacji lub ciągły pomiar wartości pH i jednocześnie dozuje się ług, aż do momentu, gdy przewodność mieszaniny oleju i zmydlonych wolnych kwasów tłuszczowych osiągnie minimum lub wartość pH wyniesie od 7,0 do 8,0; najkorzystniej 7,5.

(2 zastrzeżenia)

C14C

P. 227271 T

13.10.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Krystyna Pietrucha, Władysław Pękala, Janusz Antczak).

Sposób szczeplenia monomerów winylowych
na skórach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania skór zmodyfikowanych charakteryzujących się wysoką jakością przy jednoczesnym skróceniu czasu poszczególnych operacji technologicznych i zmniejszeniu do minimum strat monomeru.

Sposób szczeplenia monomerów winylowych na skórach polega na tym, że pełnowymiarowe suche lub wilgotne skóry po procesie garbowania oraz ewentualnie barwienia napawa się w warunkach dynamicznych emulsją monomeru winylowego typu olej/woda, zawierającą 5—75% wagowych monomeru oraz 2—4% wagowych emulgatora w stosunku do masy monomeru w ciągu 1—2 godzin w temperaturze pokojowej przy zachowaniu współczynnika kąpielowego 1:1,4—1:1,6, po czym rozłożone lub złożone w pakiet poddaje się w obecności powietrza napromieniowaniu dawką promieniowania jonizującego na większą niż 25 kGy. Napromieniowane skóry poddaje się płukaniu wodą w warunkach dynamicznych w temperaturze pokojowej w ciągu 15—20 minut, suszeniu oraz ewentualnie barwieniu. (1 zastrzeżenie)

C21B
G05D

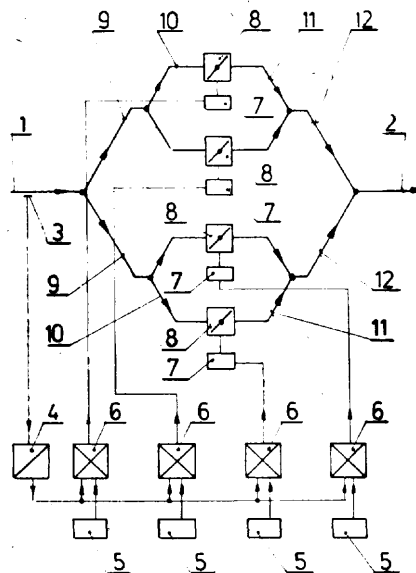
P. 222201

15.02.1980

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprohut”, Gliwice, Polska (Leon Hupka).

Układ przepustnic do upustu nadmiaru gazu
wielkopiecowego z sieci ogólnohutniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zbudowania układu przepustnic pozwalającego na regulowanie

upustu w sposób płynny w całym zakresie wydajności, prostego do wykonania i łatwego w obsłudze.

Układ przepustnic do upustu nadmiaru gazu wielkopieczowego z sieci ogólnohutniczej, charakteryzuje się tym, że rurociąg (1) sieci gazu wielkopieczowego ma odgałęzienia (9), z których każde ma rozwidlenie (18) i każde połączone z regulacyjną przepustnicą (8), zaś każda przepustnica (8) ma rurowy łącznik (11), którym jest połączona ze zbieżnym odcinkiem (12) rurociągu, które to odcinki (12) są połączone z kominowym rurociągiem (2) upustowym, przy czym każda z przepustnic (8) ma pneumatyczny siłownik z pozycjonerem (7) sterowany pneumatycznym regulatorem (6) proporcjonalno-całkującym sprzężonym z pneumatyczną stacją (5) operacyjną, a jednocześnie do rurociągu (1) hutniczej sieci gazu poprzez króciec (3) poboru impulsu ciśnienia jest podłączony pneumatyczny przetwornik (4) ciśnienia sterujący pneumatycznymi regulatorami (6) proporcjonalno-całkującymi. (1 zastrzeżenie)

C21C P. 226790 17.09.1980

Pierwszeństwo: 02.10.1979 - RFN (nr P-2939859.2)

Klößkner - Werke AG, Duisburg, RFN.

Sposób wytwarzania stali ze stałych metalowych nośników żelaza

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie ekonomicznego sposobu wytwarzania stali ze stałych nośników żelaza bez potrzeby wprowadzania płynnej surówki o wysokim zużyciu energii.

Sposób wytwarzania stali ze stałych, metalowych nośników żelaza, zwłaszcza złomu, surówki w stanie stałym, grudek rudy żelaznej, gąbki żelaznej lub też dowolnych ich mieszanin w konwertorze z przedmuchem tlenowym, który zaopatrzone jest w urządzenie do nadmuchu tlenowego oraz w dysze wprowadzające do zmieszanych paliw zawierających czysty tlen, usytuowane pod powierzchnią kąpieli stalowej, charakteryzuje się tym, że w konwertorze wytwarza się 10 do 30% więcej stali w porównaniu z ciężarem przewidzianego spustu tej stali, a po dokonaniu spustu tej ilości stali, pozostałą dodatkową ilość stali spuszcza się do oddzielnej kadzi, zwłaszcza do odpowiedniej stalowniczej kadzi pomocniczej. (1 zastrzeżeń)

C21C P. 227707 06.11.1980

Pierwszeństwo: 07.11.1979 - Wlk. Ks. Luksemburg (nr 81859).

Arbed S.A., Luksemburg, Wlk. Ks. Luksemburg (Francois Schleimer, Romain Henrion, Ferdinand Goedert, Lucien Lorang, Jean Baumert).

Sposób kondycjonowania żużła podczas świeżenia kąpieli metalowej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu kondycjonowania żużła podczas świeżenia kąpieli surówki umożliwiającego nadążanie za rozwojem reakcji termochemicznych zachodzących w kąpieli i w żużlu.

Sposób kondycjonowania żużła podczas świeżenia kąpieli metalowej, zwłaszcza ciekłej surówki, przez dmuch tlenu od góry i przez barbotowanie gazem obojętnym przez dno tygła, polega na tym, że określa się w sposób ciągły konsystencję warstwy żużła, która pływa na powierzchni kąpieli, i/lub poziom tej warstwy żużła, jak również prędkość odweglenia kąpieli, oraz dostosowuje się wydatek gazu barbotującego ustalający poziom żużła w określonej odległości, na wprost głowicy lancy, i nadający żużłowi konsystencję płynną. (7 zastrzeżeń)

C21D P. 227308 15.10.1980

Pierwszeństwo: 15.10.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 085 094)

Allegheny Ludlum Steel Corporation, Pittsburg, Stany Zjednoczone Ameryki (Clarence L. Miller).

Sposób wytwarzania elektromagnetycznej stali krzemowej o zorientowanych ziarnach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania elektromagnetycznej stali krzemowej charakteryzującej się polepszonymi własnościami magnetycznymi.

Sposób wytwarzania elektromagnetycznej stali krzemowej o zorientowanych ziarnach, w którym przygotowuje się wytop stali krzemowej zawierający wagowo od 2,5 do 4,0% krzemu, następnie prowadzi się odlewanie stali, walcowanie stali na gorąco, walcowanie stali na zimno, odweglenie stali, nakładanie na stal powłoki oraz wyżarzanie teksturyzujące stali, charakteryzuje się tym, że nakładana na stali powłoka zawiera: 100 części wagowych wodorotlenku glinowego, do 20 części wagowych dodatków usuwających zanieczyszczenia oraz do 10 części wagowych substancji ograniczających rozrost ziaren. (6 zastrzeżeń)

C22B P. 221985 11.02.1980

Huta Cynku „Miasteczko Śląskie”, Tarnowskie Góry, Polska (Jan Smykał, Arkadiusz Kudlek, Andrzej Dygoń, Tadeusz Nalewajek, Teodor Machura).

Sposób przerobu piany srebronośnej z rafinacji ogniowej ołowiu surowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi poprawę uzysku srebrna, a zwłaszcza zmniejszenie strat nieuchwytnych srebra, (przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności (produkcji ołowiu rafinowanego o ilość odzyskanego ołowiu bezsrebrowego).

Sposób według wynalazku polegający na segregacyjnym oddzieleniu ołowiu od srebra i cynku z piany srebronośnej powstającej w trakcie rafinacji ołowiu surowego, charakteryzuje się tym, że do kotła topielnego wprowadza się bezpośrednio gorącą pianę srebronośną o zawartości 0,4 do 2% wagowych srebra, 10—12% wagowych cynku, 65—95% wagowych ołowiu i temperaturze 370—480°C, przy czym proces prowadzi się w ten sposób aby w górnej strefie kotła topielnego utrzymywała się temperatura 500—550°C, natomiast dolna strefa kotła topielnego posiadała temperaturę 327 °C. (1 zastrzeżenie)

C22B P. 222002 12.02.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakład Doświadczalny „Cuprum”, Lubin, Polska (Jerzy Mordalski, Jan Lach, Regina Nowak, Joanna Słowińska, Marian Szmygin, Piotr Dudyński).

Sposób odzysku srebra z wymurówek urządzeń topielnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi zwiększenie łącznego uzysku srebra.

Sposób według wynalazku polega na wstępnym rozdrobnieniu złomu, a następnie ługowaniu go roztworami kwasu azotowego w znany sposób, po czym uzyskany roztwór traktuje się chlorkiem sodu i następnie osad chlorków ługuje się powtórnie wodnym roztworem amoniaku 15%. Uzyskany roztwór zawierający całkowitą ilość srebra i pozbawiony domieszek innych metali po starannym oddzieleniu od fazy stałej poddaje się redukcji, korzystnie przy pomocy N₂H₄ w celu wydzielenia całkowitej ilości srebra w postaci proszku metalicznego. (1 zastrzeżenie)

C22C P. 222071 15.02.1980
C21C

Huta „Łaziska”, Łaziska Górne, Polska (Stanisław Moczulski, Marian Koźma, Wiesław Newski, Leonard Adamczyk).

Sposób wytwarzania żelazowolframu handlowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie uzysku wolframu przy procesie przeróbki rudy wolframowej na żelazowolfram handlowy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do wsadu pieca elektrycznego łukowo-oporowego przerabiającego koncentrat rudy wolframowej na żelazowolfram, wprowadza się stop wolframu otrzymany według patentu polskiego nr 90907, w ilości 5—25% koncentratu rudy wolframu, po czym otrzymamy blok żelazowolframu rafinuje się żużłem zawierającym tlenki żelaza. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 219971 27.11.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „POLAMATEX-CENARO”, Łódź, Polska (Jerzy Nowacki, Wojciech Matuszewski).

Sposób regeneracji kąpieli niklowania chemicznego w procesie ciągłym zwłaszcza kąpieli dyspersyjnej

Sposób regeneracji kąpieli do niklowania w procesie ciągłym, zwłaszcza kąpieli dyspersyjnej według wynalazku polega na tym, że kąpiel jest w sposób ciągły kierowana do układu oczyszczania, gdzie jest oziębiana do temperatury niższej od temperatury wydzielania się niklu, a następnie poddawana działaniu pola magnetycznego dla usunięcia zanieczyszczeń z naniesionym niklem, po czym kąpiel jest ogrzewana. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 220001 28.11.1979
 C09K

Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów „MERA-ELWRO”, Wrocław, Polska (Kazimierz Czekala, Irena Wojcieszak).

Mieszanina do zabezpieczenia spoiwa cynowo-olowiowego przed utlenianiem w procesie rolkowego pokrywania obwodów drukowanych bez metalizowanych otworów

Przedmiotem wynalazku jest mieszanina do zabezpieczenia przed utlenianiem spoiwa cynowo-olowiowego w procesie rolkowego pokrywania tym spoiwem płytek obwodów drukowanych bez metalizowanych otworów stosowana w celu zapewnienia dobrej lutowalności.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu chemicznego mieszaniny chlorków z tlenkiem cynku, który zapewniałby minimalną temperaturę topnienia i minimalną lepkość mieszaniny w temperaturze roboczej urządzenia pokrywającego. Mieszanina według wynalazku zawiera 48—64% wagowych chlorku cynku, 18—24% wagowych chlorku amonu i do 15% wagowych tlenku cynku, resztę stanowi chlorek potasu. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 221917 08.02.1980

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 72531

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zdzisław Haś).

Sposób obróbki cieplno-chemicznego części maszyn stalowych i żeliwnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania, takiego sposobu obróbki cieplno-chemicznej, który po-

wodowałby powstawanie na powierzchni obrabianych części tlenków żelaza oraz siarczków żelaza przyspieszających procesy dyfuzyjne.

Sposób obróbki cieplno-chemicznej części maszyn stalowych i żeliwnych, według wynalazku, polega na tym, że do komory pieca, w której są umieszczone obrabiane części jest wprowadzona, obok amoniaku i par siarki, woda w ilości od 0,001 dcm³ do 0,5 dcm³ na 1000 dcm³ amoniaku w stanie gazowym. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 221929 11.02.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zdzisław Haś).

Sposób obróbki cieplno-chemicznej części maszyn i narzędzi skrawających

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu obróbki cieplno-chemicznej, który pozwalałby uzyskać na powierzchni części maszyn i narzędzi warstwę o dużej twardości odporną na ścieranie i zacieranie.

Sposób obróbki cieplno-chemicznej części maszyn i narzędzi skrawających wykonanych ze stopów żelaza, polega na tym, że po umieszczeniu obrabianych części w retortie, podgrzaniu ich i ewentualnym obniżeniu ciśnienia panującego w retortie, do retorty na okres 5 sekund do 60 minut zostają wpuszczone pary siarki, po czym obrabiane części poddawane zostają dwuetapowemu azotowaniu w atmosferze amoniaku lub amoniaku i znanych dodatków gazowych stosowanych w tym procesie, przy czym azotowanie w pierwszym etapie prowadzone jest przy ciśnieniu co najmniej 10 krotnie niższym i czasie co najmniej 5 krotnie dłuższym niż w drugim etapie azotowania, w którym ciśnienie atmosfery obróbczej jest mniejsze niż 800 Torów (1,066 × 10⁵ Pa).

(1 zastrzeżenie)

C23C P. 222013 14.02.1980

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 88379

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Helena Białostocka, Hanna Kolankowa, Andrzej Kozłowski).

Środek do fosforowania stali przed obróbką plastyczną na zimno

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego środka, który pozwalałby na utrzymanie stabilności składu kąpieli w długim okresie jej użytkowania.

Środek według wynalazku stanowi roztwór wodny zawierający 400—460 g/l jonów ortofosforanowych, 160—190 g/l jonów azotanowych, 250—300 g/l jonów cynkowych, 1,5—5 g/l jonów niklowych i 1—9 g/l jonów miedziowych. (2 zastrzeżenia)

C23C P. 222014 14.02.1980

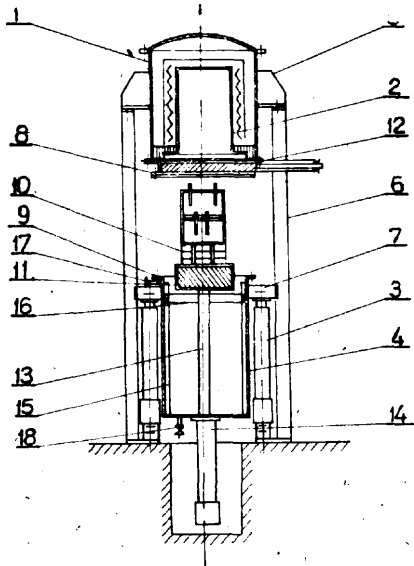
Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Józef Banasiuk, Janusz Trojanowski, Jan Tacikowski, Jan Zyśk).

Urządzenie do obróbki cieplno-chemicznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które umożliwiłoby prowadzenie wysokotemperaturowych obróbek cieplno-chemicznych z jednoczesnym hartowaniem przy zabezpieczeniu wsadu przed utlenianiem w czasie przemieszczania go z pieca.

Urządzenie do obróbki cieplno-chemicznej z jednoczesnym hartowaniem, składające się z pieca nieprzelotowego z ruchomym spodem i retortą przystosowaną do prac z atmosferami ochronnymi i chemicznie czynnymi oraz z wanny hartowniczej, przy czym piec wsparty jest na czterech łapach przytwierdzonych do

jego obudowy i opartych na podporach według wynalazku charakteryzuje się tym, że wanna (4) zamocowana jest rozłącznie do pieca (1) bezpośrednio pod otworem wsadowym pieca (1) i przesuwnie względem pieca w jego osi pionowej. Podpory (6) pieca (1) są jednocześnie przewodnicami dla wodzików (7) wanny (4), a wymienny trzon (10) pieca z pokrywą (11) usytuowany jest przesuwnie wewnątrz wanny (4) wzdłuż jej osi pionowej i przytwierdzony jest do tłoczyska (13) siłownika (14) zamocowanego trwale i szczelnie w dnie (4), przy czym wanna (4) wyposażona jest wewnątrz w przewodnice dla wodzików (16) trzonu (10). (3 zastrzeżenia)

C23C

P. 222061

14.02.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Andrzej Potyrała).

Sposób dyfuzyjnego chromotytanowania stali średnio i wysoko węglowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który pozwalałby na wytwarzanie w jednym procesie technologicznym na wyrobach stalowych warstw zawierających chrom i tytan.

Sposób dyfuzyjnego chromotytanowania stali średnio i wysokowęglowej polega na tym, że stal wygrzewa się przy ciśnieniu 1,3 Pa w sproszkowanej mieszaninie około 77% wagowo tytanu i ferrochromu, 19% wagowo tlenku glinu oraz 4% wagowo aktywatora w postaci mieszaniny jodku amonu i jodu lub jednego z tych składników przez około 4–12 godzin w temperaturze 1300–1400 K.

(1 zastrzeżenie)

C23C
C22C

P. 222075

15.02.1980

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Edmund Tomasiak, Tadeusz Różycki).

Spoivo do pokrywania elementów, zwłaszcza z miedzi i jej stopów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania składu takiego stopu spojwa, który pozwalałby utrzymać w procesie pokrywania elementów ciekłym spoiwem niezmiennie właściwości fizyko-chemiczne tego spojwa.

Spoivo do pokrywania elementów z miedzi i jej stopów utworzone na osnowie cyny, srebra i ołowiu według wynalazku charakteryzuje się tym, że do ciekłego spojwa o składzie Sn 50–70 Pb dodaje się okresowo w ilości 0,1 do 10% wagowych masy spojwa,

stop zawierający w swym składzie od 0,5% do 2,0% fosforanu, od 0% do 50% srebra, od 0% do 4% miedzi, od 0% do 10% berylu, od 0% do 20% mieszanki cerowej metali ziem rzadkich oraz od 30% do 50% ołowiu, natomiast resztę procentowego składu stanowi cyna. (2 zastrzeżenia)

C23G

P. 221900

07.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jerzy Czerniec, Włodzimierz Leszczyński, Zbigniew Gregorowicz, Tadeusz Hatalak, Franciszek Kardynał, Józef Wiatrek).

Sposób odfuszczenia i trawienia wyrobów hutniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który umożliwiłby połączenie odfuszczenia i trawienia w jeden proces technologiczny.

Sposób odfuszczenia i trawienia wyrobów hutniczych ze stali nisko i średnio węglowych polegający na płukaniu w kąpeli charakteryzuje się tym, że do roztworu kwasu siarkowego wprowadza się detergenty oraz wodny roztwór mocznika, przy czym składniki kąpeli uzupełnia się po każdorazowym spadku zawartością kwasu siarkowego w kąpeli o ok. 6%.

(2 zastrzeżenia)

C25C

P. 227652

04.11.1980

Pierwszeństwo: 07.11.1979 - Francja (nr 7928132)

Aluminium Pechiney, Lyon, Francja (Pierre Homs, Maurice Keinborg, Bernard Langon, Paul Morel).

Sposób usuwania zakłóceń magnetycznych w szeregu elektrolizerów o bardzo wysokim natężeniu, umieszczonych poprzecznie i urządzenie do usuwania zakłóceń magnetycznych w szeregu elektrolizerów o bardzo wysokim natężeniu, umieszczonych poprzecznie

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do usuwania zakłóceń magnetycznych w szeregu elektrolizerów do wytwarzania aluminium, umieszczonych poprzecznie w stosunku do osi szeregu, działających przy bardzo wysokim natężeniu wynoszącym 200000 - 300000 A.

Sposób według wynalazku polega na tym, że zbiera się prąd katodowy przez kilka przewodów zatopionych w bloku katodowym i wychodzących pionowo przez dno wanny, i odgałęzia się 30–54% całkowitego prądu katodowego w przewodach łączących usytuowanych na co najmniej części swojego toru, na zewnątrz

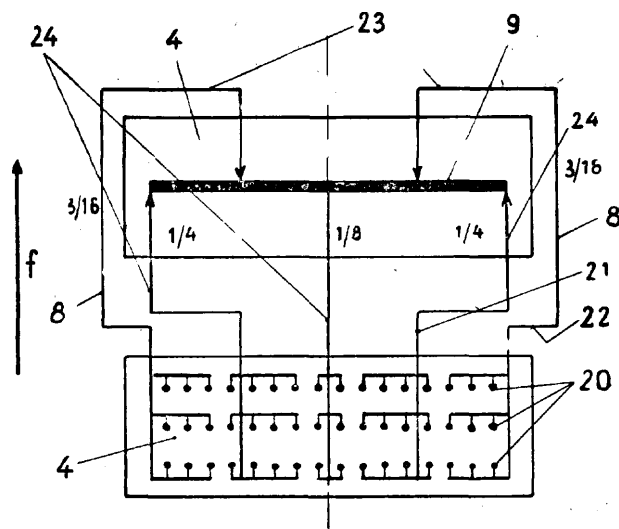

FIG. 14

dwóch płaszczyzn pionowych przechodzących przez końce układu anodowego.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyjścia katodowe są utworzone przez kilka przewodów zatopionych w blokach katodowych i wychodzących pionowo przez dno wanny, przy czym część przewodów łączących (24) łącząca wyjścia katodowe rozważanego elektrolizera (4) z krzyżakiem (9) elektrolizera następnego (4') jest umieszczona na co najmniej jednej części ich toru na zewnątrz dwóch płaszczyzn pionowych przechodzących przez końce układu anodowego. (7 zastrzeżeń)

C25D P. 220490 18.12.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „POLAM”, Warszawa, Polska (Elżbieta Pajewska, Czesława Zielińska).

Sposób nanoszenia powłok galwanicznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób nanoszenia powłok galwanicznych na stopy aluminiowe, a w szczególności na stopy aluminiowo-krzemowe typu AK.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia sposobu nanoszenia powłok poprzez wyeliminowanie cynkowania chemicznego i dwukrotnego miedziowania, w tym z miedzi cyjanoalkalicznej, przy jednoczesnym otrzymaniu dobrze przyczepnych powłok nawet przy wygrzewaniu do 150°C.

Sposób nanoszenia powłok galwanicznych na stopy aluminiowo-krzemowe polegający na odtłuszczeniu, trawieniu i rozjaśnieniu według wynalazku charakteryzuje się tym, że po rozjaśnieniu stosuje się anodowanie w mieszaninie kwasu fosforowego i kwasu siarkowego w stosunku 1:1, w temperaturze pokojowej przy gęstości prądu anodowego wynoszącej około 1,5 A/dcm², a następnie miedziowanie w siarczanowej kąpieli kwaśnej miedzi i kwasu siarkowego w stosunku 1:10 w temperaturze pokojowej przy gęstości prądu katodowego w granicach 2,5 ÷ 4 A/dcm².

(1 zastrzeżenie)

C25D P. 222012 14.02.1980

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 105767

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Marek Kieszkowski, Wojciech Kunicki, Wiesław Sapieżyński).

Sposób usuwania resztek kąpieli galwanicznych lub chemicznych z powierzchni pokrywanych powłokami galwanicznymi lub chemicznymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i energooszczędnego sposobu usuwania resztek kąpieli galwanicznych lub chemicznych z powierzchni pokrywanych przedmiotów przy minimalnej ilości popłuczyn.

Sposób według wynalazku polega na tym, że płukanie przedmiotów prowadzi się w temperaturze otoczenia przez obmywanie aerozolem wody w powietrzu o regulowanym udziale sprężonego powietrza i wody. (2 zastrzeżenia)

C25D P. 225773 19.07.1980

Pierwszeństwo: 20.07.1979 - Wielka Brytania (nr 7925382)

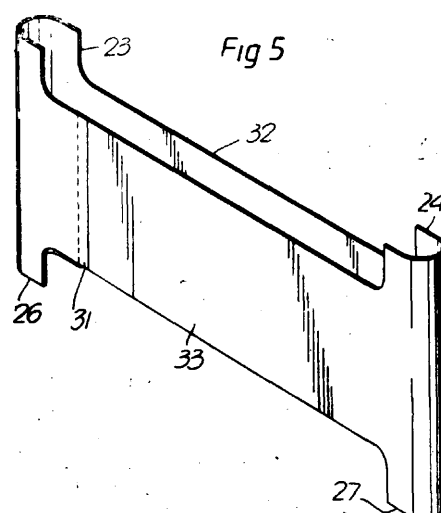
Imperial Chemical Industries Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Diafragma stosowana do platerowania skrzynki katodowej elektrolizera, arkusz do formowania diafragmy oraz sposób platerowania skrzynki katodowej

Diafragma stosowana do platerowania skrzynki katodowej elektrolizera, zawierająca wiele otworowych

katod typu kieszeniowego charakteryzuje się tym, że ma ściankę boczną (33) i wiele występów na obydwu krawędziach ścianki bocznej, korzystnie dwa występy na obydwu krawędziach ścianki bocznej. Wymiary ścianki bocznej są takie, że kiedy diafragma (33) jest umieszczona w kieszeni skrzynki katodowej krawędzie ścianki bocznej (33) i występy (26, 27) wystają poniżej końców kieszeni.

Arkusz odpowiedni do formowania diafragmy, charakteryzuje się tym, że ma wiele występów na jednej krawędzi arkusza i wiele występów na przeciwnej krawędzi arkusza. Sposób platerowania skrzynki katodowej zawierającej wiele otworowych katod typu kieszeniowego, charakteryzuje się tym, że umieszcza się diafragmy według wynalazku w każdej kieszeni skrzynki katodowej z krawędziami ścianki bocznej i występami na niej wystającymi poniżej końców kieszeni, po czym zagina się wystające części ścian bocznych i występów na niej w kierunku górnej i dolnej powierzchni skrzynki katodowej do położenia, które jest przyległe do występów i wystających ścian bocznych diafragmy, która jest w następnej sąsiedniej kieszeni i którą podobnie zagina się, a następnie łączy się razem występy i wystające ściany boczne diafragm w sąsiednich kieszeniach. (16 zastrzeżeń)

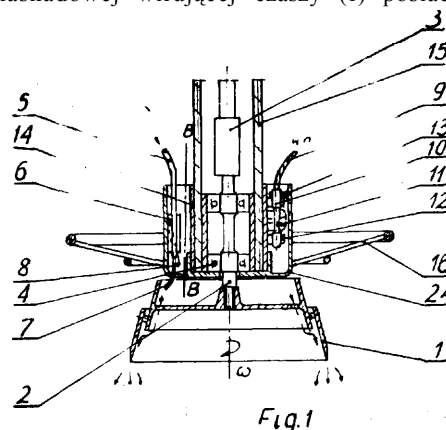
C25D P. 227280 T 13.10.1980

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Kazimierz Cywiński).

Głowica do nanoszenia powłok metodą elektrostatyczną

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania głowicy wygodnej w obsłudze i nie mającej węzłów stwarzających zagrożenie wybuchowe lub pożarowe.

Głowica z kaskadową czaszą do elektrostatycznego malowania, charakteryzuje się tym, że silniczek napędowy kaskadowej wirującej czaszy (1) posiada 10-

patki dające lokalne przewietrzanie i jednocześnie stanowiących obciążenie mocowe po zakończeniu fazy rozruchu głowicy. Celem wyeliminowania iskrzenia między króćcem (7) i kaskadową czaszą (1) zastosowano ramię sprężyste (8) metalowe zapewniające styk elektryczny, Połączenie przewodów wysokonapięcio-

wych (9) z osłoną (24), tuleją (14) z uchami i pierścieniem (16) zapewnia układ zamkowo-stykowy. Wykorzystanie wtyku elektrycznego do sprzęgania osłony (24), przewodu (9) i tulei (14) poprzez sprężyny uchylne (11) zapewnia dobry styk elektryczny i połączenie zamkowe. (1 zastrzeżenie)

DZIAŁ D WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D06M
C11D

P. 222069

15.02.1980

D06P
C11D

P. 221993

12.02.1980

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „BLACHOWNIA”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Józef Gibas, Gerard Bekierz, Kazimierz Pyżalski, Janusz Tomasz, Jerzy Zawadzki, Józef Morawiec).

Środek do preparacji przędzy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowej metody preparacji przędzy środkiem pianotwórczym o grubości warstwy 3–5µm.

Przedmiotem wynalazku jest środek do preparacji przędzy tkackiej i dziewiarskiej w fazie pianowej, charakteryzujący się tym, że składa się z 8–10,5 części wag. parafiny, 0,4–0,6 części wag kalafonii, 0,3–0,5 części wag dwuaminy oleinowej, 4,3–5,5 części wag eteru butylowego glikolu etylowego, 3,4-4,3 części wag stearyny, 0,9–1,2 części wag dwuetanoloaminy, 0,3–0,5 części wag produktu powstałego w wyniku przyłączenia około 8 moli tlenu etylenu do 1 mola nonylofenolu, 0,7–0,9 części wag dodecylobenzenosulfonianu sodowego, 0,3–0,5 części wag produktu przyłączenia 18–20 moli tlenu etylenu do 1 mola alkoholi tłuszczowych o łańcuchu węglowodorowym od C₁₄–C₂₄, 0,3–0,5 części wagowych emulgatora składającego się ze związków niejonowych i mydeł organicznych oraz wody do 100 części wag.

(1 zastrzeżenie)

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „ORGANIKA” Zgierz, Polska (Irena Marszałek, Rajmund Nowak, Zofia Ogłaza, Benedykt Szkoła).

Preparat pomocniczy stosowany w procesach druku wyrobów z włókien poliamidowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego preparatu, który pozwoliłby uzyskać równomierne wydruki o bardzo dobrej intensywności, bez efektu szronienia i o wysokich wskaźnikach odporności na tarcie suche, wodę i rozpuszczalniki organiczne. Preparat pomocniczy zawiera 40–80 części wagowych produktu addycji alkilofenoli z 6–8 molami tlenu etylenu, 20–40 części wagowych produktu będącego mieszaniną wodnego roztworu soli mono- i/lub dwu- i/lub trójetanoloaminowej siarczanowanego produktu addycji alkoholu laurylowego z 3–5 molami tlenu etylenu i wodnego roztworu soli rnono- i/lub dwu- i/lub trójetanoloaminowej kwasu alkilobenzenosulfonowego, 5–10 części wagowych produktu będącego mieszaniną produktu addycji alkilofenoli z 2–4 molami tlenu etylenu i produktu addycji alkilofenoli z 11–15 molami tlenu etylenu oraz ewentualnie 5–10 części wagowych monoeterów alkanodioli i niewielkie ilości rozpuszczalników organicznych występujących w produktach technicznych składników preparatu. Preparat stosowany jest w procesach druku wyrobów z włókien poliamidowych zwłaszcza wyrobów runowych. (1 zastrzeżenie)

DZIAŁ E BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01B

P. 221635

28.01.1980

Kombinat VEB Keramische Werke Hermsdorf, Hermsdorf, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Układ elektrycznego ogrzewania zwrotnicy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia uniwersalności stosowania układu oraz ułatwienia transportu jego elementów, składowania i montażu.

Układ ogrzewania zwrotnicy, z prętami grzejnymi zamocowanymi elastycznie na stopce szyny pomiędzy podporą ślizgową a środkiem szyny z połączonymi

wilgocioszczelnie z przewodem przyłączonym charakteryzuje się tym, że korzystnie dwa umieszczone na jednej stronie zwrotnicy pręty grzejne (1) wygięte w pobliżu swego końca przyłączeniowego w płaszczyźnie, zwłaszcza pod kątem prostym, są za pomocą przewodów przyłączonych (2) połączone bezpośrednio ze skrzynką rozdzielczą (3) usytuowaną poza zwrotnicą. (1 zastrzeżenie)

E01B

P. 226656

09.09.1980

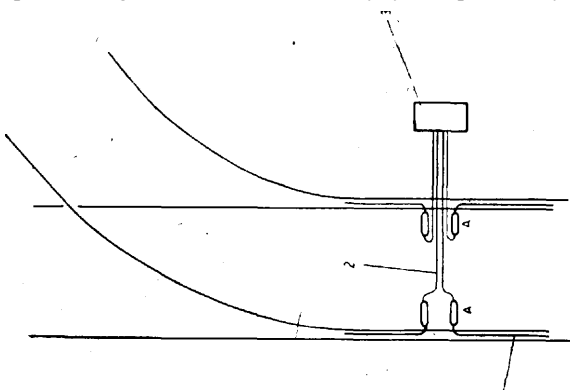
Pierwszeństwo: 05.10.1979 - Szwajcaria
(nr 8 998/79-9)

SIG Societe Industrielle Suisse, Neuhausen-Chutes du Rhin, Szwajcaria.

Podbijarka torów kolejowych

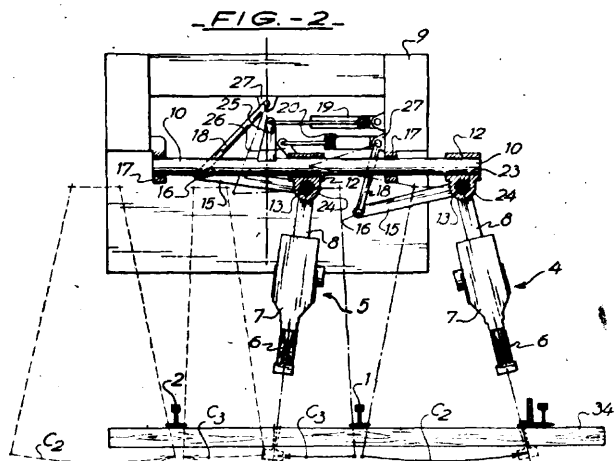
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji podbijarki, której trajektornia poprzeczna narzędzi podbijających będzie dostatecznie płaska aby wyeliminować konieczność zmiany głębokości zanurzenia narzędzi podbijających przy podbijaniu długich podkładów.

Podbijarka wyposażona jest w niezależne jednostki podbijające (4, 5) umieszczone z jednej i drugiej strony każdej nitki szyn (1, 2) i połączone każda z obudową (9) za pośrednictwem urządzenia obejmującego: prowadnik poprzeczny (10) uruchamiany przez pierw-

szy siłownik (19), suwak (12) zamontowany na poprzeczniku (10), na którym jest osadzona przegubowo jednostka podbijająca; ramię (15) zamocowane do jednostki podbijającej; korbwód (18) łączący ramię (15) z obudową (9).

Suwak jednostki podbijającej zewnętrznej (4) jest umocowany na prowadniku (10) podczas gdy suwak jednostki podbijającej wewnętrznej (5) jest ruchomy i wprawiany w ruch przez drugi siłownik (20). (4 zastrzeżenia)

E01B P. 227619 04.11.1980

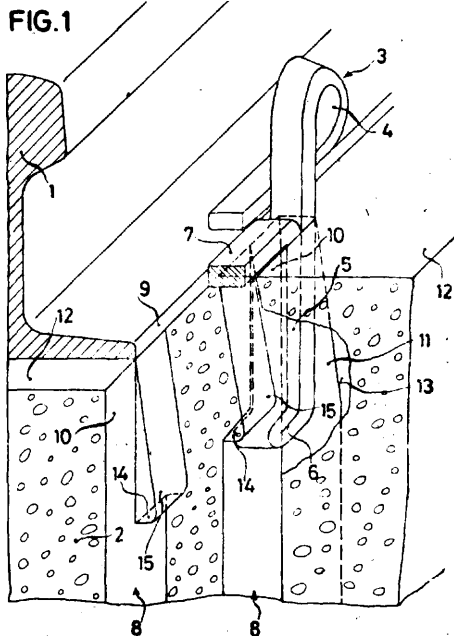
Pierwszeństwo: 06.11.1979 - Republika Federalna Niemiec (nr P 2944725.4)

Estel Hoesch Werke Aktiengesellschaft, Dortmund, Republika Federalna Niemiec.

Sprężynujące zamocowanie szyn dla podkładów betonowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwiałaby prosty montaż i demontaż oraz cechowałaby się dobrym bocznym przyleganiem szyn przy dobrym dopasowaniu do właściwości betonu.

Zamocowanie z częścią sprężynową, trzonem i pazurem według wynalazku charakteryzuje się tym, że pazur (6) umieszczony jest z jednej strony na dolnym końcu trzonu (5), zaś miejsce przenikania (8) w podkładzie betonowym (2) otacza zamknięciem kształto-

wym trzon (5) i pazur (6) zamocowania szyn (3). Miejsce przenikania (8) ma na powierzchni podkładów (12) przekrój poprzeczny, zgodnie z powierzchnią rzutu pazurów, pionowy do kierunku trzonu i rozszerza się do obszaru pazurów stale poprzecznie do kierunku pazurów o grubość trzonu. (4 zastrzeżenia)

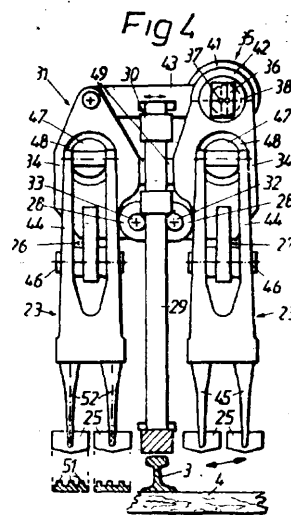
E01B P. 228057 24.11.1980
Pierwszeństwo: 12.12.1979 Austria (nr A 7847/79)

Franz Plasser Bahnbaumaschinen - Industriegesellschaft m.b.H., Wiedeń, Austria.

Maszyna jezdna do budowy torów kolejowych i zagęszczania tłucznia pod podkładami kolejowymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej zachowanie zwiększonego zagęszczenia tłucznia pod podkładami w skrzyżowaniu z szynami, przy równoczesnym stabilizowaniu położenia podbitego toru.

Maszyna jezdna do budowy torów i do zagęszczania tłucznia pod podkładami, z co najmniej jednym, przestawnym w wysokości przez napęd na ramie podwozia, agregatem do podbijania, mającym na dźwigarze narzędziowym usytuowane parami narzędzia podbijające do napędu ich dosuwu i wibracji, według wynalazku charakteryzuje się tym, że przestawne względem siebie narzędzia podbijające (23) połączone są z jedną częścią nośną (26, 27), która w osi (32, 33) przebiegającej w kierunku wzdłużnym maszyny jest ułożyskowana wahliwie i połączona z napędem wibracyjnym (35) dla przestawnego w tę i z powrotem ruchu wstrząsowego w tej osi, względnie w przebiegającej pionowo płaszczyźnie do kierunku wzdłużnego maszyny dla każdego położenia narzędzi podbijających (23). (9 zastrzeżeń)

E01B P. 228531 17.12.1980

Pierwszeństwo: 19.12.1979 - Szwajcaria (nr 11293/79-8)

SIG Societe Industrielle Suisse, Neuhausen a. Rheinfall, Szwajcaria.

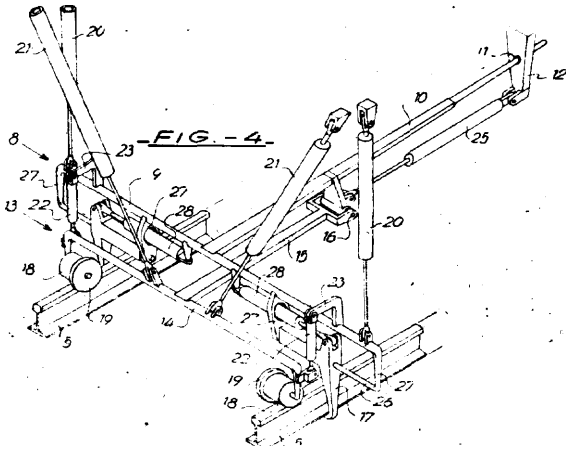
Kolejowa maszyna drogowa wyposażona w urządzenie mechaniczne do przemieszczania toru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia bezpośredniego przenoszenia akcji, podnoszenia i nasażowania z elementów napędowych do elementów odbierających to działanie, oraz uproszczenia konstrukcji i zwiększenia niezawodności jej działania.

Kolejowa maszyna drogowa, stosowana jest jako podbijarko-wyrównarko-nasuwarka toru tak na szla-

ku, jak i torach stacyjnych, i wyposażona jest w urządzenie mechaniczne do przemieszczania toru zawieszane na jej podwoziu, składające się ze wspornika (8) haków (17) podnoszących szyny, ruchomego azymutalnie w jarmie (11) oraz ze wspornika (13) rolek (18) nasuwających szyny uniesione na wsporniku hakowym.

Oba wsporniki podnoszące są zamontowane w pozycji regulowanej poprzecznie na belce (9) wspornika haków połączonego z podwoziem maszyny za pośrednictwem dwu siłowników podnoszących (20). Obie rolki nasuwające (18) są zamontowane w pozycji nie przesuwnej na belce (14) wspornika rolek, połączonego z podwoziem za pośrednictwem dwu siłowników nasuwających (21). Belki (9, 14) są wzajemnie połączone dwoma siłownikami (22) regulującymi ich rozstaw. (6 zastrzeżeń)

E02B P. 227257 T 11.10.1980

Biuro Projektów Budownictwa Morskiego „BIMOR”, Szczecin, Polska (Witold Samolong).

Ściana odbojowa nabrzeża portowego

Wzór rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania odbojnic wiszących, wyeliminowania możliwości uderzenia statku o krawędzi nabrzeża oraz zwiększenia trwałości ściany odbojowej.

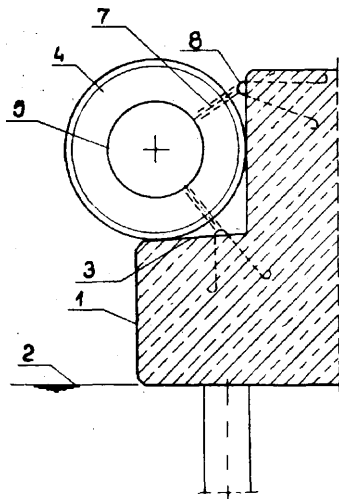

Fig. 1

Ściana odbojowa wyposażona w odbojnice według wynalazku ma wzdłuż swej górnej części tarasowy uskok (3), na którym usytuowane są leżące podłużne odbojnice (4) przymocowane cięgnami (7) do dolnej i bocznej ściany uskoku, przy czym odbojnice szerokością swą wystają poza pionową płaszczyznę ściany odbojowej (1).

Wynalazek znajduje zastosowanie głównie przy nabrzeżach zamykających baseny portowe, do których statki dobijają częścią dziobową i chroni górne krawędzie ścian odbojowych przed uszkodzeniem. (1 zastrzeżenie)

E02B P. 227388 T 18.10.1980

Biuro Projektów Wodnych Melioracji, Poznań, Polska (Roman Świętek, Paweł Bilicki).

Sposób budowy przepustu z piętrzeniem wody

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia pracochłonności.

Sposób budowy przepustu z piętrzeniem wody, zwłaszcza przepustów i młochów o niewielkim spiętrzeniu charakteryzuje się tym, że w nieodwodnionym i niezabezpieczonym wykopie fundamentowym układa się i zatapia jednoczęściowy poziomy przewód rurowy (1) zakończony w jednym końcu kołnierzem, do którego przytwierdza się w sposób dowolny, a korzystnie za pomocą kołnierza łączącego (4) pionowy element piętrzący (2) w dowolnym przekroju i tak ułożoną budowlą piętrzącą zasypuje materiałem tworzącym groblę (3). (1 zastrzeżenie)

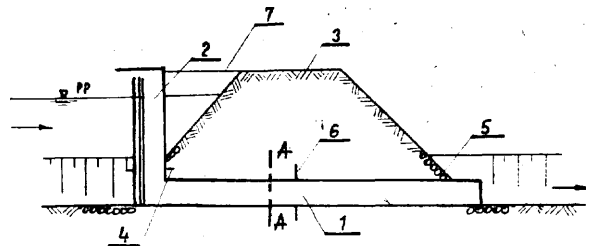

Fig. 1

E02D P. 222170 19.02.1980

Polskie Koleje Państwowe, Biuro Projektów Kolejowych, Katowice, Polska (Janusz Nowakowski, Helmut Burek, Aleksander Rodak, Jerzy Huchro).

Sposób stabilizacji działowej gruntów i konstrukcja drenu do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zepewnienia stabilizacji gruntu OTaz uproszczenia konserwacji drenów.

Sposób stabilizacji polega na tym, że w przekopy (2) wąskoprzestrzenne zabudowuje się przygotowane

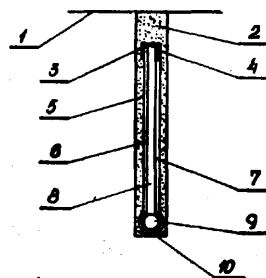

FIG. 1

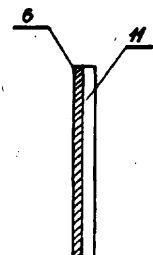

FIG. 3

w bazie prefabrykowane drewny (9) o rozstawie według modułu 1,00—5,00 m a pozostałe szczeliny przepokopu wypełnia się istniejącym gruntem (2) względnie piaskiem miejscowym.

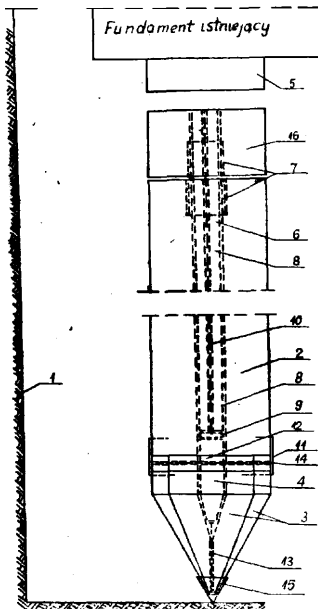
Dren według wynalazku wykonuje się całkowicie z tworzyw sztucznych umieszczając perforowaną rurę (9) pomiędzy pionowo-podłużnymi elementami (6, 7) perforowanymi w rękawie (5) z włókniny filtracyjnej. Pionowo-podłużne elementy perforowane (6, 7) mają pionowe (11) i ukośne bruzdy pomiędzy którymi wytwarza się ekran powietrzny (8). Połączenie elementów (6, 7) wykonuje się w dolnej części za pomocą łącznika z tworzyw sztucznych (10). Natomiast rękaw (5) z włókniny łączy się na zakład (3, 4) za pomocą szycia w górnej części drenu. (6 zastrzeżeń)

E02D P. 226674 T 08.09.1980

Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Kraków, Polska (Julian Pałka, Andrzej Skowroński, Jan Zygałło, Tomasz Nowak).

Sposób poszerzania stopy prefabrykowanego, odcinkowego pola fundamentowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu poszerzania stopy pali odcinkowych, który pozwalałby na poszerzenie o ściśle określoną wielkość niezależnie od rodzaju podłoża gruntowego przy zastosowaniu tego samego dźwignika hydraulicznego do wciskania odcinków pali.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że w podłożu pod wzmocnionym fundamentem obiektu wykonuje się wykop (1) głębokości równej długości pierwszego odcinka pala (2) powiększonej o wymiary podkładek (16) oraz dźwignika hydraulicznego (5). Ustawia się następnie pierwszy odcinek pala (2) zakończony u dołu stożkową składaną z części końcówką (3) z klinem (4), która po złożeniu i zakotwieczeniu do tego odcinka prętami łącznikowymi (11) z opaską (12) i przekładką z papy (14) oraz blachą zabezpieczającą (15) i pręt (13) do jej wypchnięcia stanowi prefabrykowaną rozklinowywaną stopę pala (2). Następnie wciska się dźwignikiem hydraulicznym (5) w podłoże gruntowe pierwszy odcinek pala (2) ze stopą oraz kolejne odcinki. Prefabrykowane odcinki pala (2) posiadają osiowy otwór (6) wzmocniony na jego końcach pierścieniami (7) zachodzącymi na siebie, które zabezpieczają pal (2) przed wychyleniem się ich z osi i pionu w czasie jego wciskania. Rozklinowywanie stopy pala (2) odbywa się za pośrednictwem szeregu odcinkowych elementów popychających (8), składanych kolejno do osiowego otworu (6) pala (2).

W celu umożliwienia wyciągania elementów popychających (8) przed pierwszym elementem popychającym (8) stykającym się bezpośrednio z klinem (4) układa się zaczep (9) z przytwierdzoną linką (10). Elementy popychające (8) nawlekane są poprzez centryczne otwory na linkę (10) przytwierdzoną do zaczepu (9) ułożonego na klinie (4). (1 zastrzeżenie)

E02D P. 227677 05.11.1980

Pierwszeństwo: 06.11.1979 - Francja (nr 7927297)

Spie - Batignolles, Puteaux, Francja (Jean Aubert).

Sposób posadowienia budowli i fundament budowli

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu oraz konstrukcji eliminujących możliwość przemieszczania się fundamentu budowli w wyniku działania sił mających zwłaszcza znaczną składową poziomą.

Sposób posadowienia budowli poddanej działaniu sił mających składową poziomą polega na tym, że przed zbudowaniem budowli wbija się w ziemię ściany zwane ścianami spoinowymi z metalowych bruzd równoległych do kierunku sił, które ma przenieść budowla, następnie zalewa się beton, otaczając nim część górną ścian spoinowych.

Fundament ma dwie szczelne ściany równoległe (3, 4) i dwie ściany spoinowe (9, 10) prostopadłe do ścian szczelnych (3, 4). Odległość (L) między ścianami spoinowymi (9, 10) wynosi 5 - 10 odległości (D) między szczelnymi ścianami (3, 4).

Rozwiązanie według wynalazku ma zastosowanie do budowy zapór. (6 zastrzeżeń)

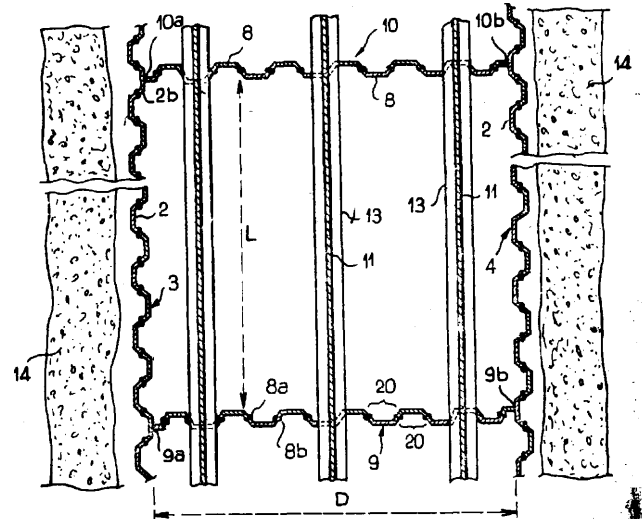

FIG. 2

E04B P. 221272 08.01.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 200158

Biuro Projektowe Przemysłu Elektronicznego „UNITRA-UNIPRO”, Warszawa, Polska (Wojciech Bojanowski, Andrzej Karpoś, Elżbieta Gałęcka).

Przekrycie płatwiowo-dźwigarowe budynku, zwłaszcza hali fabrycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia materiałów.

Przekrycie złożone z jednoprzęsłowych dźwigarów i jednoprzęsłowych płatwi przekrycia, które po zcaleniu z ukośnymi podporami międzydźwigarowymi płatwi, zamocowanymi z jednej strony do płatwi, a z drugiej strony do dolnego pasa dźwigara, tworzącymi przez to stężenie pionowe dźwigara, stanowiące płaski

układ belkowo-kratowy, wieloprzęsłowy, statycznie niewyznaczalny ma ściągi (1) jednoprzęsłowy zamocowany dwustronnie do dolnych pasów (2) dźwigarów i wchodzący do płaskiego układu belkowo-kratowego ściągiem, wieloprzęsłowego, statycznie niewyznaczalnego. (1 zastrzeżenie)

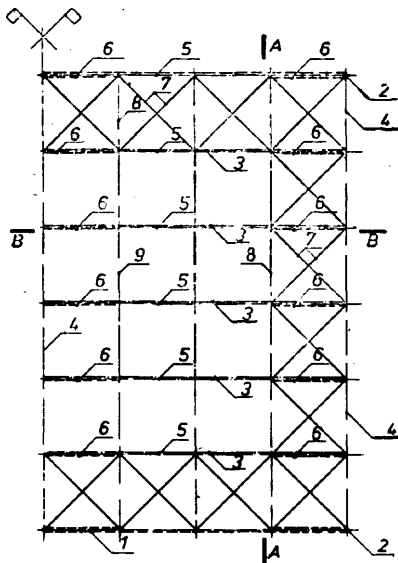

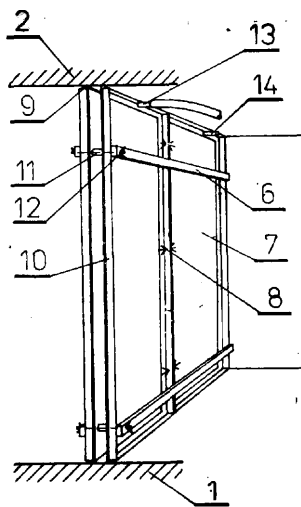
FIG 1

E04B P. 221667 28.01.1980
E04G

Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Zakład Budowlano-Remontowy, Koszalin, Polska (Zdzisław Niepoń, Janusz Bielak, Józef Czarnecki, Czesław Zamora, Andrzej Adamczak).

Sposób wytwarzania ścian działowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiego wznoszenia ścian przy wykonanym już stopie górnym.

Sposób wykonywania ścian działowych, zwłaszcza w budynkach mieszkalnych polega na ustawieniu wewnątrz pomieszczenia i uszczelnieniu po obwodzie formy z odpowietrzeniem u góry i wlewaniu do niej plastycznej lub ciekłej masy gipsowej albo betonowej.

Formę do zalewania ścianek działowych stanowią, umieszczone pomiędzy listwami prowadzącymi (6), płyty (7) ściągnięte ściąganiami (8) i uszczelnione po obwodzie uszczelkami (9). Płyty (7) zakończone kołnierzem

(10), ściągnięte są między sobą ściąganiami składającymi się z tulei dystansowej (11) z przechodzącymi przez nią śrubą dwustronną (12). Do jednej z płyt przymocowany jest króciec (13) służący do podłączenia węża, a do drugiej króciec odpowietrzający (14). (2 zastrzeżenia)

E04B P. 221879 07.02.1980

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego „MOTOPROJEKT”, Warszawa, Polska (Krzysztof Olak, Stefan Sobiecki).

Wiszące wstępnie napięte przekrycie dachu dla hal przemysłowych i pawilonów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia sztywności przekrycia dachu oraz umożliwienia odprowadzenia wody opadowej po powierzchni dachu do ścian budynku.

Wiszące wstępnie napięte przekrycie dachu dla hal przemysłowych i pawilonów składające się z cięgien nośnych, cięgien napinających i prętów lub cięgien do napinania według wynalazku charakteryzuje się tym, że cięgno napinające (3) jest przesunięte w płaszczyźnie pionowej względem cięgna nośnego (2), najkorzystniej o pół rozstawu cięgien nośnych (2), przyczyni przekrycie (1) spoczywa naprzemian na cięgnie nośnym (2) i cięgnie napinającym (3). (1 zastrzeżenie)

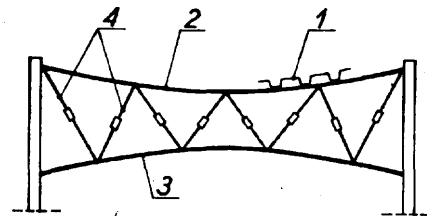

Fig 2

E04B P. 222040 14.02.1980

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego „MOTOPROJEKT”, Warszawa, Polska (Krzysztof Olak, Stefan Sobiecki)

Metalowe przestrzenne przekrycie dachowe dla hal przemysłowych i pawilonów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji, która będzie zbudowana tylko z jednego elementu konstrukcyjnego.

Metalowe przestrzenne przekrycie dachowe według wynalazku charakteryzuje się tym, że konstrukcję przestrzenną dachu tworzą ustawione skośnie kratownice płaskie (1) połączone między sobą śrubami (2), a na pasach kratownic płaskich (2) opiera się bezpośrednio przekrycie (3). (1 zastrzeżenie)

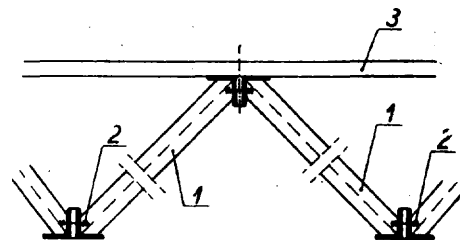

Fig 4

E04F P. 219600 14.11.1979
F24F

Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych „DOLMEL” im. Feliksa Dzierżyńskiego, Wrocław, Polska (Zygmunt Romaszkiwicz, Maciej Majer).

Konstrukcja i sposób łączenia koncentrycznych kanałów wentylacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kanałów wentylacyjnych o uproszczonej budowie umożliwiającej na częściowy odzysk ciepła z odprowadzanego do atmosfery gazu oraz opracowania sposobu **uproszcza ją** tego ich montaż.

Konstrukcja koncentrycznych kanałów wentylacyjnych według wynalazku charakteryzuje się tym, że koncentryczność segmentowego elementu kanału wewnętrznego (1) względem segmentowego elementu kanału zewnętrznego (2) zapewniają **wsporniki** (4), których wolne końce usytuowane są w narożach kanału **zewnętrznego** (2) złączone z sobą za pośrednictwem dzielonej obejmki podtrzymującej (3), w kanałach wentylacyjnych bez odgałęzień połączenia segmentowych elementów kanału: wewnętrznego (1) i zewnętrznego (2) są względem siebie przesunięte korzystnie o połowę długości segmentowego elementu natomiast w kanałach z odgałęzieniami połączenia segmentowych elementów kanałów zewnętrznych (2) przypadają w osi odgałęzienia trójkąta (5).

Dzielona obejmka podtrzymująca (3) jest nasadzona bezpośrednio na segmentowy element kanału wewnętrznego (1) korzystnie w połowie jego długości tak, aby wolne końce wsporników (4) były usytuowane obok krawędzi segmentowego elementu kanału zewnętrznego (2).

Sposób łączenia kanałów według wynalazku polega na tym, że w przypadku zestawiania kanału wentylacyjnego bez odgałęzień segmentowe elementy kanału: wewnętrznego (1) i zewnętrznego (2) montuje się na przemian tak, aby ich połączenia były względem siebie przesunięte o połowę długości tych elementów, przy czym jako pierwszy przytwierdza się segmentowy element kanału wewnętrznego (1) potem nakłada się a następnie dokręca segmentowy element kanału zewnętrznego (2), do którego, w przypadku montażu kanału z odgałęzieniem, najpierw przymocowuje się połowę segmentowego elementu kanału zewnętrznego (2), z segmentowym elementem kanału wewnętrznego (1) łączy się trójkąt (5) z odgałęzieniem oraz na zewnątrz dostawia się częściowe segmenty: lewy (6) i prawy (7) i składa się je tak, aby ich połączenie wypadło w osi odgałęzienia trójkąta (5).

(3 zastrzeżenia)

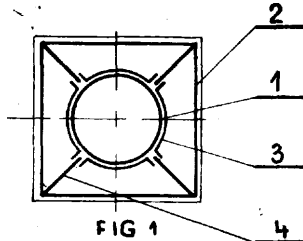

FIG 1

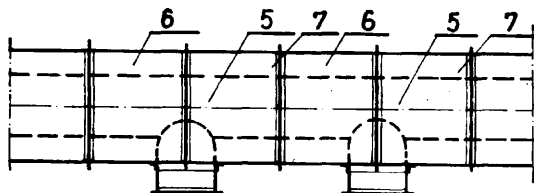

FIG 7

E04H

P. 222042

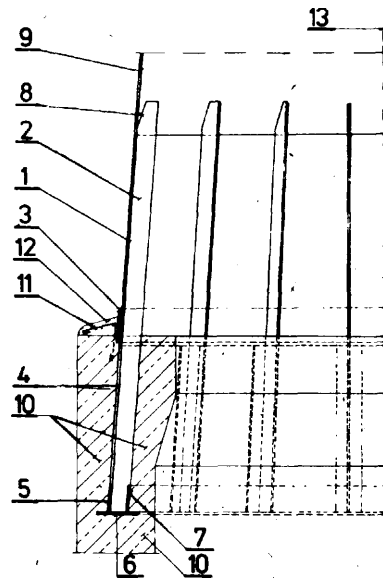
15.02.1980

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „BIPRO-HUT”, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Zbigniew Antoszewski, Adam Biskup, Jan Kałyniok, Ignacy Zak).

Komin stalowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia pewności i trwałości połączenia komina z fundamentem.

Komin stalowy charakteryzuje się tym, że dolny ostatni segment (1) komina, ma przymocowane, najlepiej wewnątrz, pionowe żebra (2), wpuszczane w dół, w fundament (10) i zalane betonem. Pionowe żebra (2), są u góry wypuszczone ponad krawędź górną dolnego ostatniego segmentu (1) płaszcza komina i mają naprowadzające następny segment płaszcza (9) komina, ukosy (8). Pionowe żebra (2) są zwieńczone u dołu dolnym pierścieniem (6) oraz mają pionowe wzmocnienia (4), a u dołu, łączniki zewnętrzne (5) i/lub wewnętrzne (7) tworzące z dolnym pierścieniem (6) biegnący wokół profil „U”. W miejscu styku dolnego segmentu (1) komina z fundamentem znajduje się ochronny pierścień (3). **Wokół** wejścia komina do fundamentu znajduje się pochyła ochronna nadlewka (12) ze zbrojeniem (11). (7 zastrzeżeń)

E04H

P. 227437

22.10.1980

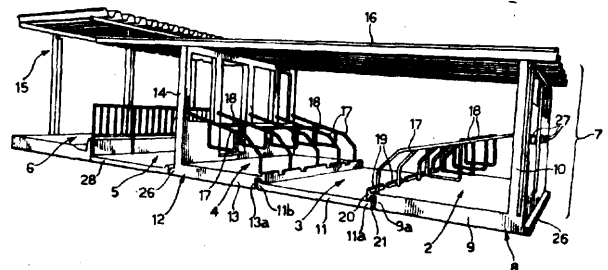
Pierwszeństwo: 22.10.1979 - Włochy (nr 26694 A/79)

\ Valdadige S.p.A., Werona, Włochy (Carlo Fiorini).

Prefabrykowana konstrukcja stajni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prefabrykowanej konstrukcji stajni umożliwiającej jej rozbudowę gdy wymaga tego konieczność zwiększenia powierzchni do hodowli.

Prefabrykowana konstrukcja stajni ma co najmniej jeden samonośny prefabrykowany element (8) w postaci dwóch płyt (9, 10), usytuowanych względem siebie pod kątem prostym, przy czym pierwsza płyta (9) stanowi podest dla zwierząt, zaś druga płyta (10) stanowi ścianę budynku. Samonośny prefabrykowany element (8) stanowi monolit. Pierwsza płyta (9) stanowiąca podest dla zwierząt ma na wolnej krawędzi (9a) wystające w górę występy rozstawione w ustalonej, ograniczonej odległości. Prefabrykowana konstrukcja ma co najmniej jeden prefabrykowany element w postaci płyty (11), który stanowi kanał do odchodów dla podestu. Pierwsza płyta (9), stanowiąca

podest dla zwierząt, ma na swej wolnej krawędzi skierowany w dół występ (20), a prefabrykowany element w postaci płyty (11) ma na swej wolnej krawędzi (11a) skierowanej w stronę pierwszej płyty (9) występ (21), który ząb się z występem (20) pierwszej płyty (9). (5 zastrzeżeń)

E05B
E05C

P. 220265

07.12.1979

Przedsiębiorstwo Produkcji Maszyn i Urządzeń Pralniczych „Pralfa-Wuteh” w Tarnowie, Zakład nr 2 w Kielcach, Kielce, Polska (Konrad Zaczek, Witold Kamiński, Stefan Olczyk, Zdzisław Wrona).

Zamek drzwi wsadowych **maszyny** pralniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która uniemożliwiałaby otwarcie drzwi wsadowych w czasie pracy maszyny pralniczej oraz uruchomienie maszyny przy otwartych drzwiach.

Zamek składa się z korpusu (1), w którym mocowany jest zaczep (3) blokowany ryglem (2). Rygiel (2) utrzymywany jest w położeniu „zamknięte” siłą sprężyny i otwierany elektromagnesem (10).

Zaczep (3) poprzez dźwignię (5) zwiera i rozwiera styki łącznika (4) połączonego z układem sterującym maszyny pralniczej. (2 zastrzeżenia)

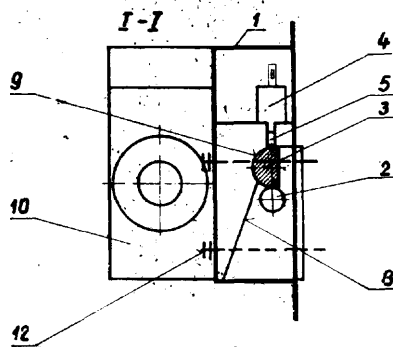

Fig 3

E05B

P. 222357

29.02.1980

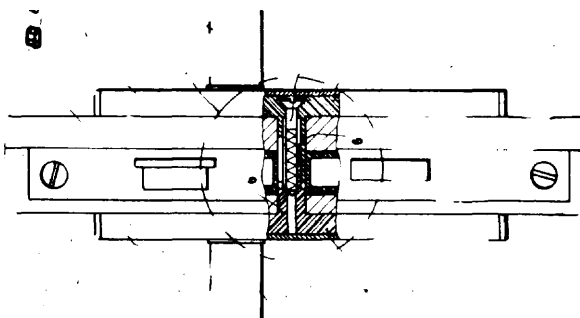
Pierwszeństwo: 07.01.1980 - Republika Federalna Niemiec, Belgia, Francja, Włochy, Holandia, Austria, Szwecja, Szwajcaria, Wielka Brytania (nr 30100047.2)

Willi Eigemeier, Bad Friedrichshall, Republika Federalna Niemiec (Willi Eigemeier).

Okucie zamka drzwi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji łatwej do wykonania i dobrze ustalonej w obudowie zamka.

Okucie zamka drzwi stanowią płytki korzystnie z tworzywa sztucznego mocowane po obu stronach płyty drzwi w obudowie zamka za pomocą bolców.

Okucie według wynalazku charakteryzuje się tym, że bolce (6, 6') płytek (5, 5') umiejscowionych naprzeciwko siebie są osadzone współosiowo w otworze w obudowie zamka, mają kształt rurowy i są połączone ze sobą za pomocą wkręta. Płytki (5, 5') są osłonięte dekoracyjnymi pokrywami, które są zamocowane na występach ewentualnie listwach.

(8 zastrzeżeń;

E05F

P. 226782 T

15.09.1980

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Włodzimierz Wietrzykowski, Zbigniew Błaszkiwicz).

Układ otwierania i zamykania drzwi zwłaszcza w **ganku** gnojowym chlewni

W celu zmechanizowania otwierania i zamykania drzwi zwłaszcza w ganku gnojowym chlewni opracowano układ w którym silnik (1) o zmiennym kierunku obrotów napędza przez sprzęgło przeciążeniowe (2) i ślimakową przekładnię (3) - bęben (4), na który częściowo nawinięte jest spiralnie ciągnio (5) bez końca, którego pozostała część przebiega nad drzwiami gnojowymi (8) i jest z nimi połączona przez ramiona (7) w jeden system jednoczesnego otwierania i zamykania drzwi w ganku gnojowym.

(1 zastrzeżenie)

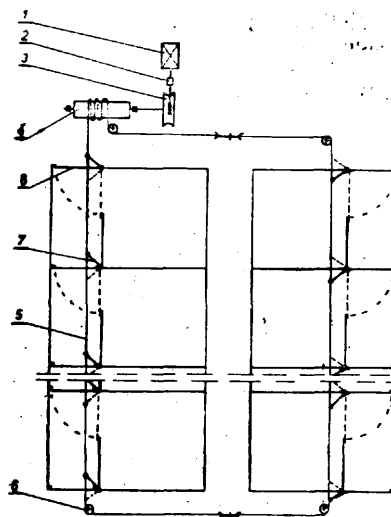

Fig 2

E21B

P. 222141

19.02.1980

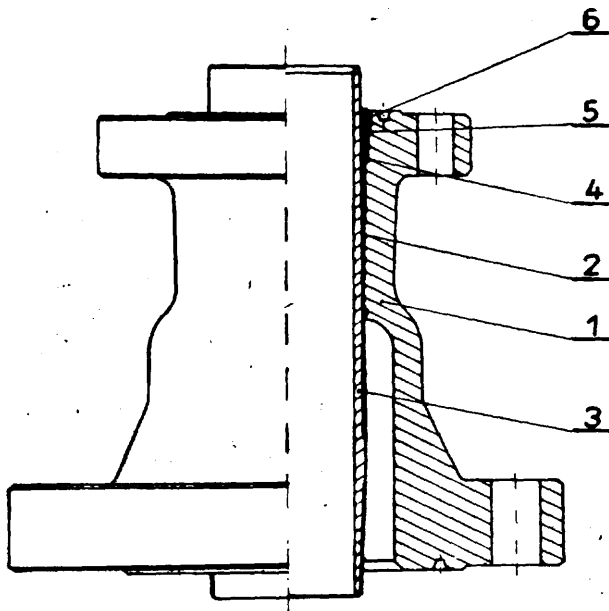
Przedsiębiorstwo Poszukiwań Nafty i Gazu, Jasło, Polska (Wiesław Kijowski, Jan Goleń, Marian Nowakowski, Adam Giermański, Zenon Galik).

Kadłub wieży rurowej gwintowanej

Przedmiotem wynalazku jest kadłub wieży rurowej gwintowanej, mający zastosowanie do ujęcia przestrzeni międzyrurowej górnego odcinka rur wiertniczych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kadłuba eliminującego migrację gazu z rur do przestrzeni międzyrurowej oraz umożliwiającego zapuszczanie kolumn rur przy użyciu głowicy przeciwybuchowej, gwarantując bezpieczne prowadzenie prac.

Kadłub według wynalazku charakteryzuje się tym, że wewnątrz korpusu (1) w górnej części ma gwint cylindryczny (2) umożliwiający za pomocą łącznika (3) połączenie wieży z rurami. Nad gwintem cylindrycznym (2) znajduje się uszczelnienie elastyczne (4) umieszczone w wyźłobieniu korpusu wieży, dociskane nakrętką (6). (1 zastrzeżenie)

E21B

P. 227844

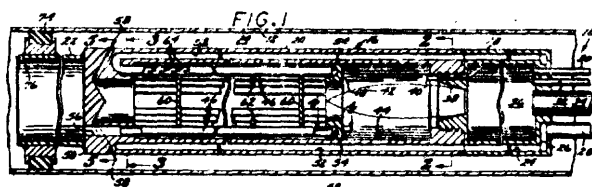
14.11.1980

Pierwszeństwo: 14.11.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 93978)
MCR Oil Recovery International Ltd., Beverley Hills, Stany Zjednoczone Ameryki (Thomas Meeks, Craig A. Rhoades).

Głębinowe urządzenie wytwarzające parę

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która **wytwarzałaby** parę o wysokiej jakości i temperaturze w miejscu, gdzie będzie ta para wykorzystywana.

Głębinowe urządzenie do wytwarzania pary, przeznaczone do zamocowania wewnątrz obudowy (12) otworu wiertniczego, według wynalazku zawiera osadę (16), przystosowaną do wpuszczenia w otwór wiertniczy, komorę (18) spalania, dla wymieszania i spalania paliwa z powietrzem, i wymiennik (20) ciepła, mający dużą liczbę wodnych rurek (24), będących w kontakcie z gorącymi gazami płynącymi z komory (18) spalania, dla dokonania przemiany wody w parę. Para jest wtryskiwana w dół w otwór wiertniczy, a spaliny przepływają do wolnej pierścieniowej przestrzeni (14) usytuowanej pomiędzy obudową (12) a osadą (16). Rozprężny uszczelniacz (74) uszczelnia wolną pierścieniową przestrzeń (14) w obszarze pomiędzy przestrzenią wtrysku pary a przestrzenią wylotu spalin. (10 zastrzeżeń)

E21C

P. 221948

08.02.1980

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zygmunt Kawecki, Bolesław Harylewicz, Wiesław Kowalczyk).

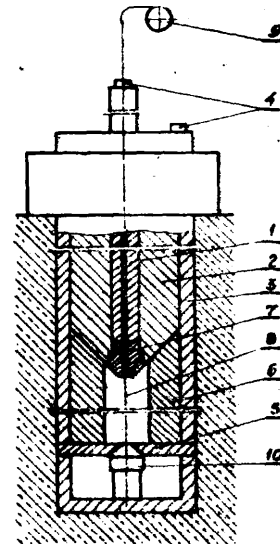
Głowica elektrohydrauliczna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu odpajania bloków skalnych oraz zagadnienie uproszczenia budowy głowicy i zwiększenia niezawodności jej działania. Głowica zawiera elektrodę środkową (1) otoczoną izolatorem (2) osadzonym w cylindrycznym

korpusie metalowym (3). Jeden z wystających poza izolator (2) końców elektrody środkowej (1) oraz **jeden** koniec korpusu metalowego (3) są wyposażone w końcówki (4) dla zacisków układu napięciowego. Natomiast drugi wystający poza izolator (2) koniec elektrody środkowej (1) jest usytuowany naprzeciwko elektrody drugiej (5) w kształcie krążka, połączonej z korpusem metalowym (3). Ponadto w korpusie metalowym (3), pomiędzy elektrodą drugą (5) i izolatorem (2), są osadzone kształtki kierownicze (6) przylegające jednymi bokami do korkusu metalowego (3).

Głowica według wynalazku charakteryzuje się tym, że jej elektroda **środkowa** (1) jest osadzona teleskopowo w izolatorze (2), przy czym drugi koniec elektrody środkowej (1) jest wyposażony w samoczynny podzespół podawania (7) drutu inicjującego (8), zaś elektroda druga (5) jest wyposażona w samoczynny podzespół odbierania (10) drutu inicjującego (8).

(2 zastrzeżenia)

E21C

P. 221998

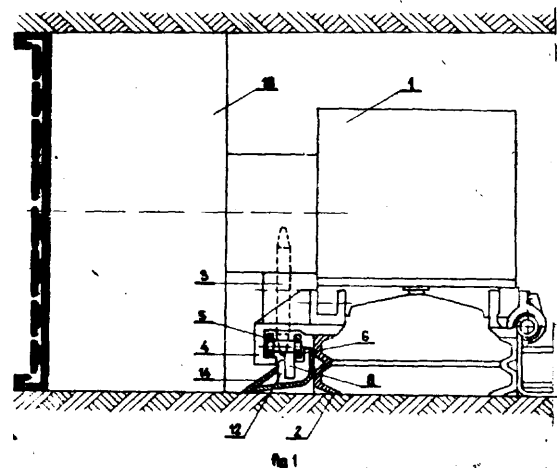
12.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego. Gliwice, Polska (Jan Rynik).

Zębátka, zwłaszcza do kombajnów węglowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia dodatkowych oporów ruchu na płozach kombajnu oraz zwiększenia stabilności pracy maszyny.

Zębátka, zwłaszcza dla kombajnów węglowych, składająca się z segmentów zębátki przymocowanych przegubowo do trasy jezdnej maszyny, według wynalazku charakteryzuje się tym, że uchwyty (8) segmentów zębátki **mocowane** są do rynien przenośnika (2) od strony organu urabiającego (18) kombajnu węglowego (1). (5 zastrzeżeń)

E21C P. 226397 05.09.1980

Pierwszeństwo: 22.09.1979 r. - RFN (P 29 38 408.5-24)

Halbach und Braum, Wuppertal, Republika Federalna Niemiec (Gert Braun).

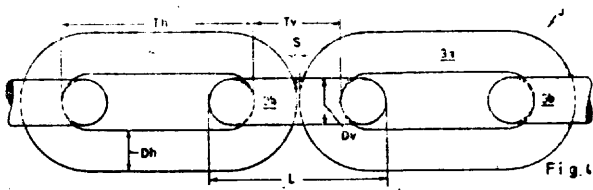
Urządzenie przenośnikowe i **wrebowe**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia, które zapewni prawidłowe zgodnie z podziałką ząbienie koła łańcuchowego i łańcuchem pierścieniowym, nawet w trudnych warunkach eksploatacyjnych.

Urządzenie zawiera przenośnik zgrzeblowy i wrębiarkę lub podobną maszynę wydobywczą, której napęd ma co najmniej jedno koło łańcuchowe ząbujące się z łańcuchem o okrągłych ogniach. Łańcuch jest umieszczony w kształtowniku szyny jezdnej ramy głównej, zamocowanej do ścianki rynny przenośnika od strony podsadzki.

Łańcuch o okrągłych ogniach składa się z długich ogniów poziomych (3a) i krótkich ogniów pionowych (3b), przy czym podziałka (Ty) prześwietlu ogniów pionowych (3b) odpowiada podwójnej średnicy (Db) ogniów poziomych (3a) z zachowaniem luzu ruchowego (S). Podziałka koła łańcuchowego jest dopasowana do długości (L) ogniów pionowych (3b).

(6 zastrzeżeń)

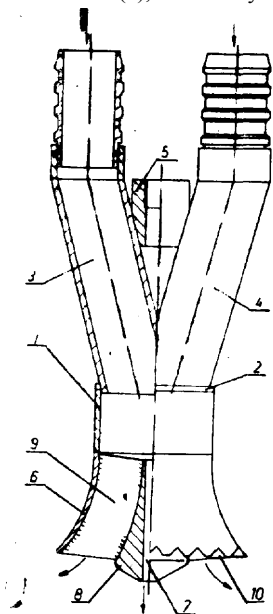
E21C P. 226960 T 26.09.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Wrocław, Polska (Zbigniew Pawłowicz, Stanisław Dołęga, Edward Krakowian).

Głowica do hydraulicznego urabiania złoza bursztynu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie urabiania złoza bursztynu poprzez wyflukiwanie za pomocą zanurzonej głowicy.

Głowica o ustalonym kierunku wypływu wody ma cylindryczny korpus (1) zaopatrzone w dno (2), zwrócone ku gnieździe żerdzi (6), w którym osadzone są

króćce (4) rur doprowadzających pod ciśnieniem wodę. Od strony wylotu głowica ma kielichowo rozszerzoną dyszę (6), przy czym współosiowo we wnętrzu dyszy (6) osadzony jest zaopatrzone w przelotowy wzdłużny otwór (7) rdzeń (8), który usytuowany jest swym grubszym końcem u wylotu dyszy (6), zaś wlot jego otworu (7) jest usytuowany korzystnie w cylindrycznym korpusie (1). (3 zastrzeżenia)

E21C P. 227099 T 03.10.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Zbigniew Pawłowicz, Stanisław Dołęga, Edward Krakowian).

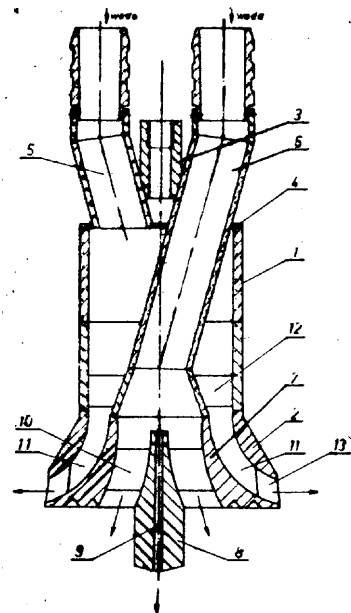
Głowica wielostrumieniowa do hydraulicznego urabiania złoza bursztynu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej głowicy, która umożliwiałaby urabianie tylko warstwy złoza bursztynu, co zwiększyłoby zdolność i szybkość jego wydobywania na powierzchnię.

Głowica wielostrumieniowa ma cylindryczny korpus (1), którego ujście wykonane jest w postaci dzwonu (2), a od strony gniazda żerdzi (3) jest zakończona dennicą (4), w której osadzone są dwie rury (5), (6) doprowadzające wodę.

Jedna rura (5) ma swe ujście w cylindrycznym korpusie (1), a druga (6) przechodzi przez korpus (1) i ma rozszerzone ujście w postaci kielicha (7).

We wnętrzu kielicha osadzony jest rdzeń (8). Zewnętrzna pobocznica kielicha (7) stanowi wewnętrzną powierzchnię obwodowej szczeliny (11) utworzona z tej pobocznic kielicha i wewnętrznej powierzchni dzwonowego zakończenia, cylindrycznego korpusu (1). Rdzeń (8), kielichowe zakończenie rury (6) oraz cylindryczny korpus (1) są ze sobą centrycznie połączone za pomocą żeber (16), (12) i (13). (1 zastrzeżenie)

E21C P. 227638 03.11.1980

Pierwszeństwo: 05.11.1979 - Austria (nr A7097/79-1)

Voest - Alpine Aktiengesellschaft, Wiedeń, Austria (Erich Dröschner, Hans Peter Pfundner, Herwig Wrulich).

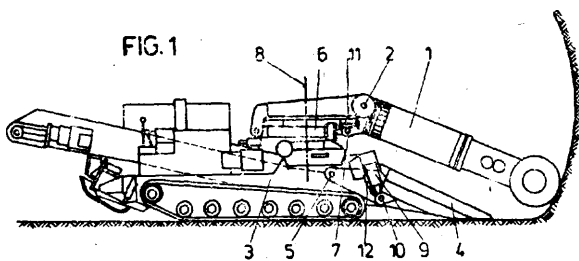
Urządzenie do zapobiegania kolizji pomiędzy częścią wrębniaka a częścią pomostu załadunkowego wrębiarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która pozwoliłaby na unikanie kolidacji

zji między wrębniakiem a pomostem załadowniczym, a jednocześnie nie wpływałyby ujemnie na powierzchnię ładunkową pomostu i mogłyby być w prosty sposób dostosowane do istniejących warunków.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że wrębniak (1) i pomost załadowniczy są wyposażone w zespoły cylinder-tłok (13, 14; 19, 21), które stanowią urządzenie nadawcze (11, 12) do określania położenia wrębniaka (1) i pomostu załadowniczego względem wrębniarki. Zmniejszające się przy opuszczaniu wrębniaka (1) i przy podnoszeniu pomostu załadowniczego przestrzenie robocze (24, 29) urządzeń nadawczych (11, 12) są połączone przewodami z przestrzenią roboczą (27) siłownika hydraulicznego (31), stanowiącego urządzenie odbiorcze (28). Przesunięcie tłoka w siłowniku (31) uruchamia organ łączący dla przerywania wrębniaka (1) i pomostu załadowniczego.

(6 zastrzeżeń)

E21C

P. 227650

04.11.1980

Pierwszeństwo: 07.11.1979 - RFN (nr P-2944885.9)

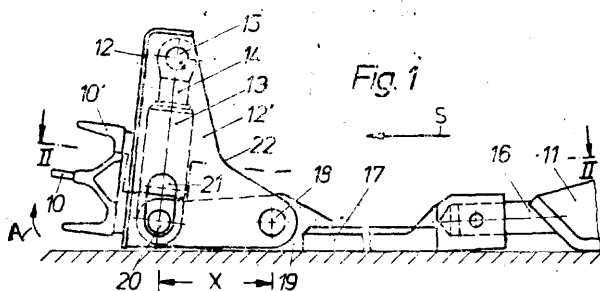
Gewerkschaft Eisenhitte Westfalia, Lünen, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do nastawiania poziomu cięcia struga

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, w której przestrzeń jazdy pomiędzy przenośnikiem a obudową kroczącą jest możliwie mało zabudowana przy zachowaniu dużego, skutecznego ramienia dźwigni przenoszącej działanie siłowników kroczących na drągi wysięgnikowe.

Urządzenie według wynalazku - charakteryzuje się tym, że ma przeguby wychylne (18) drągów wysięgnikowych (16) umieszczone w kietunku do podsadzki przestawnie wobec przegubów przyłączeniowych (20) siłowników nastawczych (13), a drągi wysięgnikowe (16) sięgają, przez przeguby wychylne (18), aż do ściany bocznej (10') od strony podsadzki przenośnika (10), gdzie one są połączone przegubami przyłączeniowymi (20) z siłownikami nastawczymi (13).

(6 zastrzeżeń)

E21C

P. 228114

27.11.1980

Pierwszeństwo: 07.12.1979 - RFN (nr P-2949373.0)
03.04.1980 - RFN (nr P-3013001.9)

Akzo NV., Arnhem, Holandia.

Waż rozprężony z tkaniny **wodoprzepuszczalnej**, zwłaszcza z włókien sztucznych o wysokiej wytrzymałości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, którą można wypełniać bez trudności przy większych średnicach łuków oporowych nawet w razie konieczności stosowania węży o większych średnicach, oraz która eliminowałaby w razie nieprzewidzianego nadmiernego wybrania konieczność stosowania węży przewymiarowanych.

Waż przeznaczony jest do stosowania w kopalniach, w których umieszczony jest między obudową i górtworem, po wypełnieniu go materiałem utwardzalnym oraz po utwardzeniu tego materiału dla utworzenia konstrukcyjnego złącza kształtowego. Wąż rozprężny według wynalazku jest tkaną bez szwu z włókien sztucznych o wytrzymałości na rozrywanie przynajmniej 70 cN/tex i ma wodoodporne wykończenie zatykające częściowo pory tkaniny.

(16 zastrzeżeń)

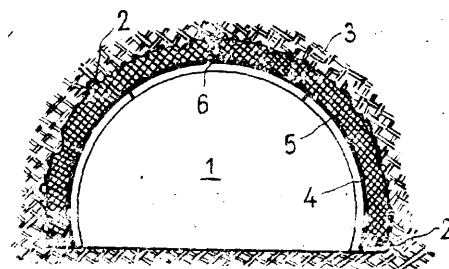

Fig. 1

E21D

P. 221475

18.01.1980

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Mysłowice, Polska (Stanisław Gąsior, Jan Kostrz, Franciszek Krzyżowski).

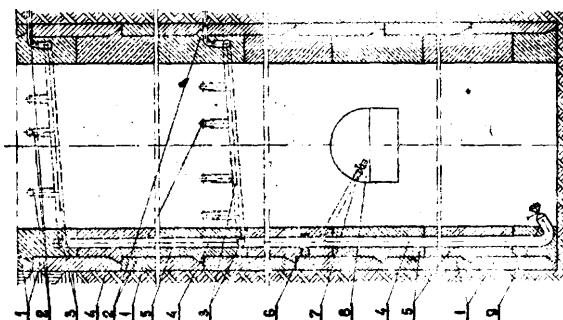
Sposób wykonywania obudowy szybowej oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wykonywania wodoszczelnej obudowy szybu oraz urządzenia, które umożliwiłoby zastosowanie tego sposobu.

Sposób wykonywania obudowy szybu polega na tym, że wykonuje się otwory drenażowe poprzez obudowę wstępną szybu (1) i umieszcza się w nich przewody drenażowe (2), a następnie łączy się przewody (2) z przewodami spływowymi (3) i pionowym przewodem odprowadzającym (4), po czym wykonuje się obudowę ostateczną szybu (5), wewnątrz której umieszcza się przewody (2), (3), (4), przy czym przewód odprowadzający (4) może być umieszczony na zewnątrz obudowy (5) w świetle szybu.

Urządzenie według wynalazku stanowią przewody drenażowe (2) które są połączone z uformowanym: w kształcie linii śrubowej przewodami spływowymi (3) oraz z przewodem odprowadzającym (4) wyposażonym w odgałęzienie (7) i kolano (9).

(2 zastrzeżenia)

E21D 1 :

P. 226438

27.08.1980

Pierwszeństwo: 29.09.1979 - Rep. Fed. Niemiec
(nr P-2939715.7-24)

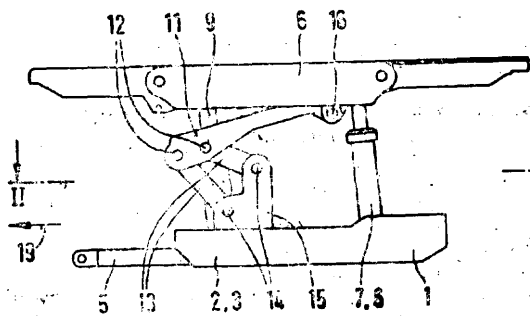
Thyssen Industrie AG, Essen, Republika Federalna Niemiec.

Rama obudowy kroczącej dla górnictwa podziemnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej ramy, która sama w sobie jest stateczna i sztywne na skręcanie bez kontaktu ze stropem nawet przy większej grubości pokładu oraz może **przyjmować** obciążenie mimoosiowe jak również duże siły poprzeczne od podsadzki bez trwałych odkształceń.

Rama obudowy kroczącej mająca kanał w spągnicy przeznaczony do umieszczenia w nim mechanizmu przesuwu oraz sterujący układ lemniskatowy osadzony przegubowo w spągnicy jak również usytuowany między stojakami hydraulicznymi ustawionymi jeden za drugim w kierunku przesuwu, przy czym układ lemniskatowy zawiera ramię prowadnicze zaczepione przegubowo do stropnicy, jak również dwie dźwignie lemniskatowe względnie dwie **pary** dźwigni połączonych przegubowo z ramieniem prowadniczym i ze wspornikiem łożyskowym osadzonym trwale na spągnicy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma stropnice (6) podparta na spągnicy (1) trzema stojakami hydraulicznymi (7, 8, 9), z których dwa (7, 8) ustawione są obok siebie, podczas gdy trzeci stojak (9) usytuowany jest w osi wzdłużnej ramy obudowy i przeprowadzony przez otwór znajdujący się w ramieniu prowadniczym (11), przynależnym do sterującego układu lemniskatowego.

Fig. 1

Dwa obok siebie ustawione stojaki hydrauliczne (7, 8) osadzone są po stronie podsadzki, a trzeci stojak (9) osadzony jest w ramieniu obudowy po stronie przodka węglowego, natomiast przegub (16) łączący ramię prowadnicze (11) ze stropnicą (6) usytuowany jest, patrząc w kierunku przesuwu, poza przegubami sworzniowymi (12) dźwigni układu lemniskatowego (13), znajdującymi się na drugim końcu ramienia prowadniczego (11) a samo ramię prowadnicze (11) pochylone jest ku dołowi w kierunku przesuwu. Ramię prowadnicze (11) i wspornik łożyskowy (12) posiadają w przybliżeniu co najmniej taką samą szerokość jak stropnica (6). (3 zastrzeżenia)

E21F

P. 219977

29.11.1979

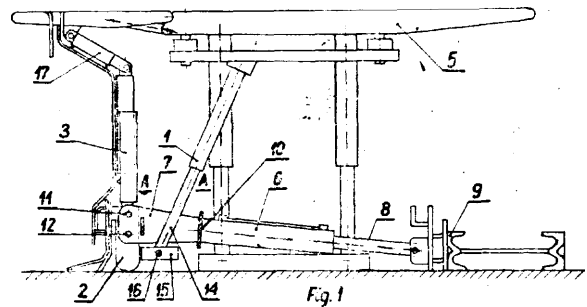
Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „KOMAG”, Gliwice, Polska (Edward Janik, Wincenty Pretor, Bronisław Lisiecki, Roman Regulski, Henryk Zych, Ryszard Serwotka).

Przesuwana tama górnicza

Przedmiotem wynalazku jest przesuwana tama górnicza, współpracująca z obudową zmechanizowaną przeznaczoną do likwidacji pustek poeksploatacyjnych mająca zastosowanie głównie w ścianowych obudowach wiszących.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej **tamy** górniczej, która będzie miała stały kontakt **obudowy** ze stropem podczas jej przesuwania.

Element konstrukcji nośnej tamy składa się z górnego członu (17) połączonego przegubowo z dolnym członem (3), który z kolei łączy się przegubowo z podstawą tamy (2); Podstawa tamy (2) jest połączona za pomocą sworzni (11, 12) z łącznikiem (7), połączonym z dnem (10) cylindra **przesuwownika** tamowego (6). Tłoczysko (8) przesuwownika połączone jest z przenośnikiem ścianowym (9). Łącznik (7) ma przelotowy otwór, przez który z dużymi luzami przechodzi tłoczysko (14) podnoszącego siłownika (1). Na końcówkę tłoczyska (14) przetkniętego przez otwór w łączniku (7) nałożony jest element oporowy (15) zabezpieczony przed wypadnięciem za pomocą sworznia (16). Siłownik (1) zawieszony jest w górnych zespołach obudowy (5). (3 zastrzeżenia)

F21F

P. 221942

08.02.1980

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „KOMAG”, Gliwice, Polska (Krzysztof Karowiec, Alojzy Mura, Janusz Sedlaczek, Jerzy Pawelczyk, Zbigniew Skrzypiec).

Urządzenie do zwalczania zapylenia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia do zwalczania zapylenia w wyrobiskach węglowych, które byłoby zdolne do wytwarzania wodnej mgły i wyrzucania jej wraz z powietrzem w dużych ilościach oraz do przesycania mgłą atmosfery kopalni.

Urządzenie do zwalczania zapylenia, zawierające wirującą tarczę osadzoną posobnie z wirnikiem wentylatora i ułożoną w kanale powietrznym, na którą to tarczę jest doprowadzana woda w obszarze jej osi obrotu, charakteryzuje się tym, że tarcza (2) zaopatrzona jest na obrzeżu w ramki (5) o zarysie prostokątnym, zamocowane prostopadle do powierzchni tarczy (2) w kierunku promieniowym, częścią (3) umieszczone w obszarze tarczy (2), a w części wystające poza obrzeże tarczy (2) i wychodzące poza powierzchnię (19) dna łopatek (11) wirnika wentylatora (1), przy czym przewód wodny (8) jest skierowany na tarczę (2) w jej osi i ma na swoim końcu znajdującym się **naprzeciwko** tarczy (2) kołnierz (9). (4 zastrzeżenia)

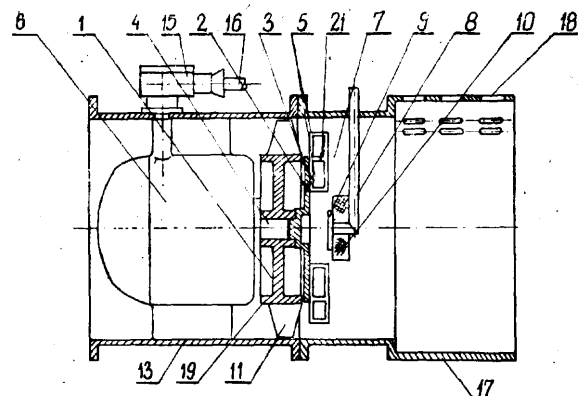

Fig. 1

E21F P. 227134 T 04.10.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Eugeniusz Bąk, Jerzy Remisz).

Urządzenie do wytwarzania mieszaniny
składników suchych i ciekłych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do wytwarzania mieszaniny składników suchych i ciekłych, zwłaszcza mieszaniny rekonsolidującej gruzowisko zawalowe w kopalniach głębinowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia umożliwiającego dokładne dozowanie składników suchych mieszaniny oraz utrzymanie w mieszaninie właściwej ilości składników ciekłych i odpowiedniej lepkości.

Urządzenie zaopatrzone jest w odmiarowy mieszalnik (1) połączony z magazynująco-mieszalnikowym zbiornikiem (2) wyposażonym w lepkościomierz (19). Odmiarowy mieszalnik składników suchych (A, B) i ciekłych (C) jest zamocowany przegubowo na osi leżącej poza jego środkiem ciężkości i opiera się na co najmniej jednym wagowym czujniku (4) połączonym poprzez wagowy wzmacniacz (11) i sterujący człon (12) z napędem transportera (14). Urządzenie może mieć dodatkowy zbiornik (24) wstępnego mieszania składników suchych (B) i ciekłych (C), opierający się na wagowym czujniku (25), połączonym poprzez wagowy wzmacniacz (26) ze sterującym członem (12), połączonym z napędem (27) pompy (28).

(4 zastrzeżenia)

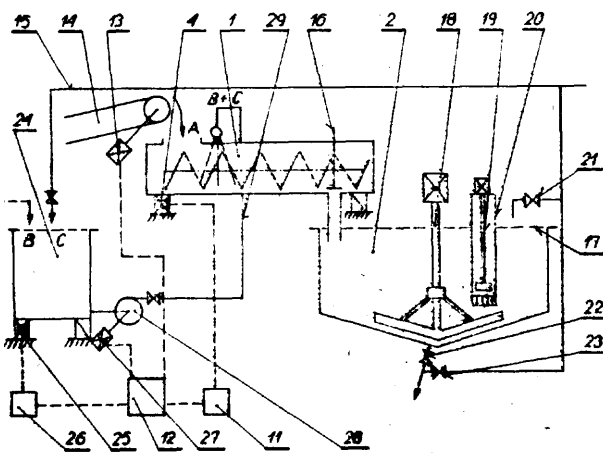

Fig. 2.

E21F P. 227363 T 16.10.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Adam Fiszer, Witold Charewicz).

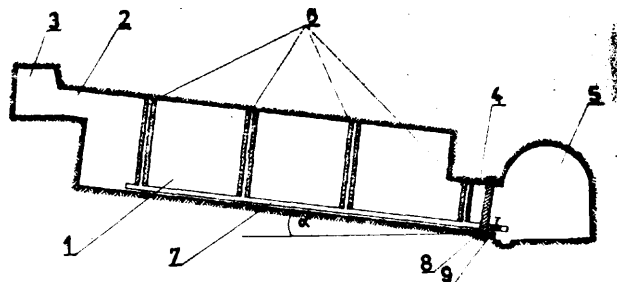
Górnicy wodny osadnik połowy

Przedmiotem wynalazku jest górniczy wodny osadnik połowy przeznaczony do klarowania wody dołowej i posadzkowej, stosowany zwłaszcza w kopalniach rud.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie oczyszczania wody stosowanej w procesach wydobywczych, a zwłaszcza regulowania stopnia oczyszczania.

Osadnik według wynalazku stanowi komora (1) połączona z jednej strony dościowym chodnikiem (2) z górnym chodnikiem (3) doprowadzającym wodę zanieczyszczoną, a z drugiej strony wylotowym chodnikiem (4) z dolnym odprowadzającym chodnikiem (5). Komora (1) wyposażona jest w żwirowe filtry (6) o regulowanym stopniu oczyszczania. Wzdłuż komory (1) na jej spągu umieszczony jest rurociąg (7) odprowadzający wodę oczyszczoną przez filtry (6), które są usytuowane poprzecznie do kierunku przepływu i połączone są z rurociągiem (7) za pomocą trójników. Osadnik zamknięty jest po stronie wypływu tamą (8), natomiast rurociąg przepuszczony jest przez tamę (8) i wyposażony w odcinający zawór (9). Osadnik nachylony jest do poziomu pod kątem ostrym.

(1 zastrzeżenie)

E21F P. 228342 09.12.1980

Pierwszeństwo: 14.12.1979 - St. Zjedn. Ameryki
(nr 103319)

Conoco, Inc., Ponca City, Stany Zjednoczone Ameryki (Richard Earl Doerr).

Sposób odstawy urobku produktu mineralnego
z powierzchni kopalni

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu bezpiecznego dla ludzi i sprzętu, eliminującego możliwość zablokowania tuneli w czasie awarii.

Sposób według wynalazku polega na tym, że usuwa się pas nakładu odsłaniając warstwę mineralną leżącą pod nim, układa się pierwszą parę przewodów ze spągu warstwy mineralnej do miejsca przeróbki, łączy się źródła cieczy z jednym z wymienionych przewodów i układów przetwarzania płuczki w miejscu urabiania do wymienionego pozostającego przewodu, łączy się ruchomy układ odstawy płuczki zawierający kruszarnię i środki urabiania płuczki z zakończeniem pary przewodów na spągu warstwy mineralnej, usuwa się minerał i umieszcza go w kruszarni i środkach urabiania płuczki na maksymalnym zasięgu wymienionego układu odstawy płuczki, układa się kolejne pary przewodów tak jak wymieniona pierwsza para i ponownie łączy się wymieniony układ odstawy płuczki tak jak wymieniony pierwszy układ, rozciąga się pierwszą parę przewodów w poprzek wyeksploatowanego pasa i powtarza etapy do końca usuniętego nakładu.

(3 zastrzeżenia)

DZIAŁ F
MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE;
UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

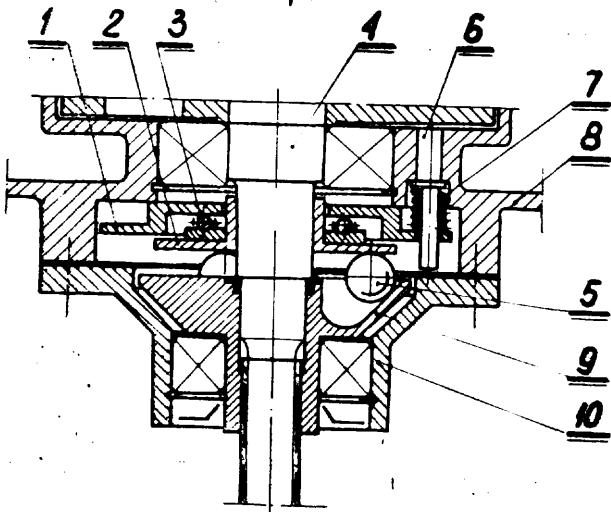
F02D P. 222177 20.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM-DEZAMET”, Nowa Dęba, Polska (Jacek Dalkowski, Władysław Mitianiec, Czesław Zdieszzyński).

Regulator prędkości obrotowej w silniku spalinowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania regulatora nie wymagającego wyprowadzania dodatkowego napędu, zabudowanego w obudowie silnika.

Regulator prędkości obrotowej, w którym przesuwany mechanizm regulacyjny osadzony jest na wale korbowym silnika, charakteryzuje się tym, że na wale korbowym (4) silnika zamocowany jest zabierak (9) mający skośne gniazdo prowadzące kul (5) dociskanych **plaską** tarczą prowadzącą (2), na której osadzone jest łożysko wzdluzne (3), którego kulki z jednej strony osadzone są w gnieździe płytki czołowej, z drugiej natomiast spoczywają na płaskiej tarczy dociskowej (1), prowadzonej na kołkach (6) i dociskanej sprężynami (7). (2 zastrzeżenia)

f.g 1

F02M P. 221897 07.02.1980

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”. Mielec, Polska (Jan Szymański, Tadeusz Ozga).

Regulator odśrodkowy z korektorem dawki paliwa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania korektora dawki paliwa paliwowych pomp wtryskowych o uproszczonej konstrukcji.

Regulator odśrodkowy według wynalazku ma korektor dawki **paliwa**, który stanowi sprężyna śrubowa (11) wkręcana w kształtowy **otwór** (12) wykonany w dźwigni głównej (4). Otwór (12) na części swej długości ma nacięcie śrubowe o średnicy mniejszej od zewnętrznej średnicy sprężyny śrubowej (11) w stanie swobodnym, a jego pozostała część ma średnicę większą od jej zewnętrznej średnicy.

Sprężyna śrubowa (11) opiera się **albo** poprzez trzpień kołnierzowy (13), albo bezpośrednio o dno otworu (12). W tym drugim przypadku, sprężyna śrubowa (11) opiera się również poprzez wycięcie częścią swego obwodu pierwszego zwoju pracującego, o dźwignię zderzaka (8). (3 zastrzeżenia)

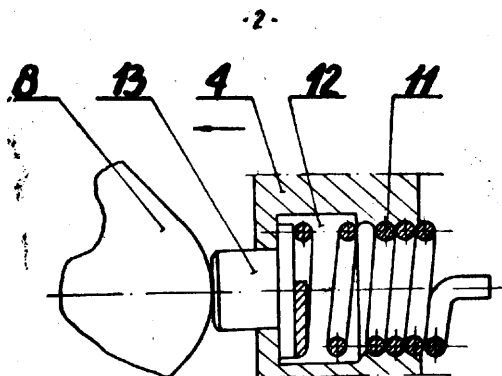

Fig.2

F02M P. 225902 26.07.1980

Pierwszeństwo: 19.02.1980 - Wielka Brytania (nr 8005553)

Lucas Industries Limited, Birmingham, Wielka Brytania (Christopher Costello).

Układ zasilania silnika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu, który zapewniałby w procesie wtryskiwania paliwa do silnika, doprowadzenie paliwa we właściwym czasie w zależności od parametrów pracy silnika oraz utrzymanie prędkości obrotowej silnika w określonych granicach.

Układ zasilania silnika zawierający pompę (10) mającą tłoczek (19) oraz elektromagnes (24) nastawiający tłoczek (19) przeciw działaniu **sprężyny** (21), który zawiera uzwojenia (31), pobudzane w celu wywołania wtrysku paliwa, charakteryzuje się tym, że zawiera układ elektroniczny (44, 45) pobudzający uzwojenie (31), gdy pożądaný jest wtrysk paliwa oraz drugi układ elektroniczny (46, 47) wyłączający zasilanie w uzwojeniu (31) oraz trzeci układ elektroniczny podający **sygnal** zapotrzebowania na paliwo do drugiego układu **elektronicznego**, który to układ otrzymuje również z przetwornika (38) sygnal położenia tłoczka (19), zaś zasilania prądem elektrycznym uzwojenia (31) elektromagnesu (24) po określonym przesunięciu tłoczka (19) zostaje wyłączone aby umożliwić powrót tłoczka (19) pod działaniem sprężyny (21). (4 zastrzeżenia)

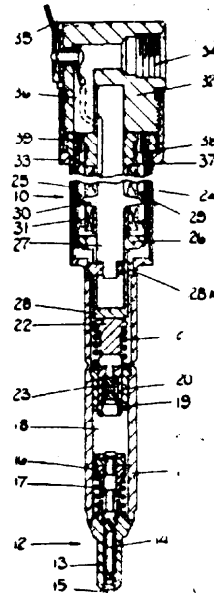
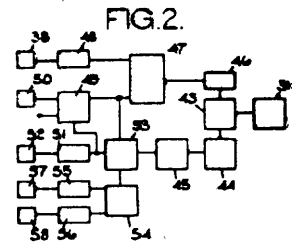

FIG1

F02N P. 222001 12.02.1980

Huta Stalowa Wola Kombinat Przemysłowy, Stalowa Wola, Polska (Henryk Cudziło, Tadeusz Raszek, Jan Ciosek, Ryszard Grzybek).

Układ grzewczy do ułatwienia rozruchu wysokoprężnych silników spalinowych w niskich temperaturach

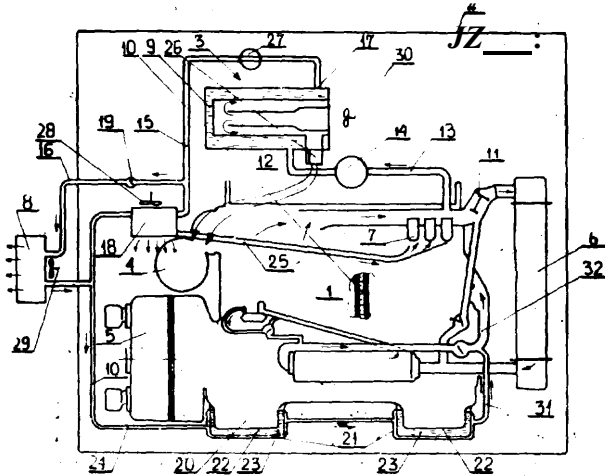
Przedmiotem wynalazku jest układ grzewczy do ułatwienia rozruchu wysokoprężnych silników spalinowych w niskich temperaturach do około minus 40°C, zwłaszcza dla maszyn budowlanych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania możliwie taniego, sprawnego i niezależnego od **obcych** źródeł energii układu grzewczego do ułatwienia rozruchu silników spalinowych wysokoprężnych w temperaturach do około minus 40°C.

Układ według wynalazku zawierający jedną nagrzewnicę **plamieniowo-cieczową** (3) o komorze cieczowej (9) włączonej do układu chłodzenia silnika (1)

charakteryzuje się tym, że w obiegu nagrzanej cieczy od komory (9) nagrzewnicy znajdują się następujące odbiorniki ciepła: dwa równoległe zasilane wymienniki ciepła, jeden (8) do nagrzewania powietrza kabiny operatora oraz drugi (18) do nagrzewania powietrza kierowanego pod maskę do komory (2) silnika, przy czym miska olejowa (20) silnika (1) ma podwójne ścianki (21 i 22), pomiędzy którymi znajduje się przestrzeń (23), przez którą przepływa ciecz grzewcza.

(5 zastrzeżeń)

F03B P. 228602 T 19.12.1980

Pierwszeństwo: 21.12.1979 - CSRS (nr PV 9215-79)

Tovarny strojirenske tehniky koncern, Praga, Czechosłowacja.

Wychylny silnik skrzydełkowy napędzany czynnikiem ciśnieniowym

Przedmiotem wynalazku jest wychylny silnik skrzydełkowy, napędzany czynnikiem ciśnieniowym, o regulowanym skoku kątowym i progresywnym tłumieniu biegu w punktach martwych.

Silnik według wynalazku składający się co najmniej z jednej sekcji charakteryzuje się tym, że sekcja robocza składa się z korpusu (1) wyposażonego w stałą ścianę boczną (3), do której jest przytwierdzony zderzak (8) i ściana działowa (9) i do której jest przymocowana regulowana kątowno ustawialna ściana (2) z przymocowanym do niej zderzakiem ograniczającym (7), przy czym w zderzaku ograniczającym (7) jest zawsze utworzony co najmniej jeden rowek dławiący (12), a ponadto wirnik (4) sekcji ro-

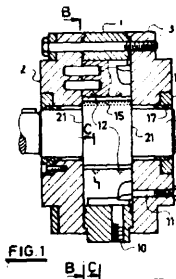

FIG 1

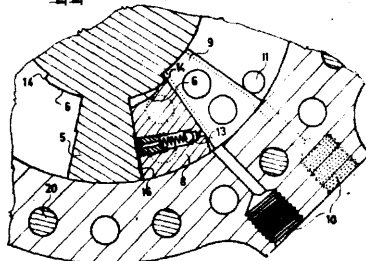

FIG 3

boczej zawiera skrzydło (5) z podstawą tłumiącą (6), zaś poszczególne sekcje robocze są wzajemnie połączone współosiowo.

Wynalazek ma zastosowanie przy zautomatyzowanym manipulowaniu narzędziami, materiałami lub przedmiotami w przemyśle maszynowym.

(8 zastrzeżeń)

F03D

P. 222109

18.02.1980

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska (Aleksander Tarnawski, Eugeniusz Tyrka, Elżoleta Kamińska).

Karuzelowy silnik wiatrowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiego silnika wiatrowego, którego wyróżnik szybkobieżności wynosiłby 1,0-2,0 a sprawność energetyczna byłaby 30-33%.

Karuzelowy silnik wiatrowy charakteryzuje się tym, że do pionowej osi (1) przymocowane są trzy ramiona (2), na końcach których umieszczone są na pionowych osiach (3), odpowiednio wygięte łopatki (4).

Obrót łopatek ograniczony jest dwoma punktami (5) i (6). Punkt (5) jest tak umieszczony aby linia łącząca oś łopatki z jej końcem tworzyła z promieniem karuzeli kąt w granicach 0 - 20°. Położenie punktu (6) jest takie, aby kąt między dwoma skrajnymi położeniami łopatki wahał się między 70 i 120°. Załamanie łopatki (7), równoległe do jej dłuższego boku znajduje się w odległości 1/5 do 1/3 szerokości łopatki (A) od osi obrotu (3). Kąt załamania łopatki wynosi od 90° do 140°. Szerokość łopatki (A) wynosi 10-20%, a wysokość (D) wynosi 40-80% długości promienia (R).

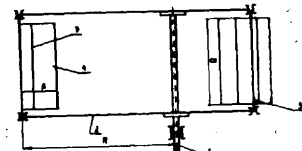

Fig 1

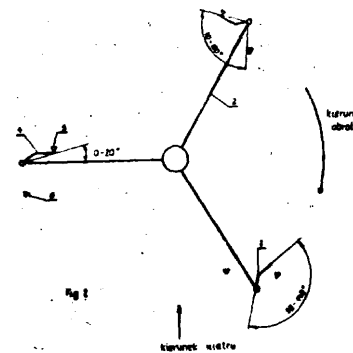

Fig 2

F04B

P. 221883

08.02.1980

Stanisław Walocha, Busko Zdrój, Polska (Stanisław Walocha).

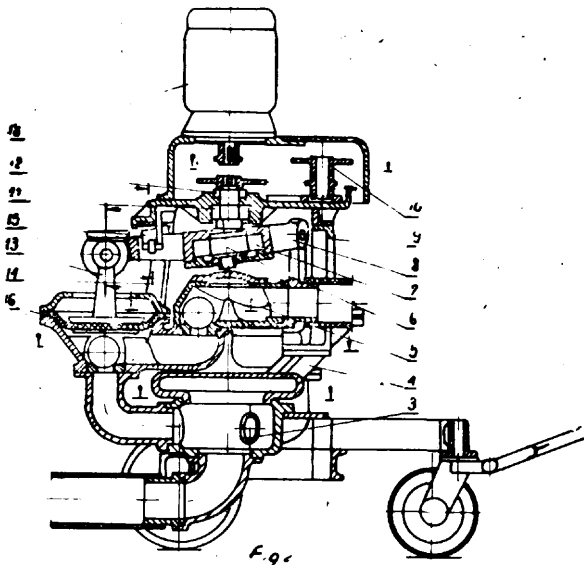
Wieloprzeponowa pompa o tłoczeniu wahlwym

Przedmiotem wynalazku jest pompa trójprzeponowa o tłoczeniu wahlwym do wody czystej i zanieczyszczonej, znajdująca zastosowanie w budownictwie, melioracji oraz pożarnictwie.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiej pompy, która zapewniłaby dużą wydajność przy zmniejszonej mocy silnika oraz wyeliminowałaby stosowanie dźwigni i wałów korbowych.

Pompa według wynalazku, w której ruch wahlwy przekazywany jest przeponom (16) za pomocą tłoczysk (13), charakteryzuje się tym, że ma wahadło trójramienne (8), które otrzymuje napęd od silnika

elektrycznego (18) za pomocą wałka o skośnym czopie (6) ułożyskowanego w łożysku stożkowym (12).
(4 zastrzeżenia)

F04C P. 222172 19.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „MEPROZET”, Gdańsk, Polska (Janusz Raszopin, Stanisław Stężala, Zbigniew Sochański, Ryszard Żywiecki, Ryszard Szczepiński, Zbigniew Grabowski, Stanisław Socha).

Sposób zmniejszania wymiarów roboczych elastycznych statorów do pomp śrubowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu który umożliwi zmniejszenie wymiarów roboczych statorów nadwymiarowych a więc wykorzystanie braków nadwymiarowych oraz zwiększenie stopnia ich uelastycznienia.

Sposób zmniejszania wymiarów roboczych elastycznych statorów do pomp śrubowych, w których elastyczny stator jest trwale połączony z metalowym płaszczem polega na tym, że po uformowaniu elastycznego statora w płaszczu, wykonuje się w nim symetryczne przecięcia wzdłużne.

Łączna szerokość przecięć wynosi 10—20% obwodu płaszcza, a ich długość wynosi 30—90% długości płaszcza.
(1 zastrzeżenie)

F15B P. 222086 18.02.1980
G05G

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczn Remontowych, Gdańsk, Polska (Tadeusz Saganiak, Franciszek Tokarzewski).

Sterownik urządzeń hydraulicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwiałaby łatwe i bezpieczne zmienianie prędkości i kierunku pracy urządzeń sterowanych.

Sterownik urządzeń hydraulicznych charakteryzuje się tym, że w korpusie (1) ma zamontowany obrotowy regulator przepływu (3). W korpusie (1) wykonany jest także rowek w kształcie dużej litery „U”, w którym porusza się dźwignia sterująca (7) oraz ułożyskowany jest obrotowo uchwyt (2) pokrętła regulatora, do którego jest zamontowana dźwignia sterująca (7). W przedniej części korpusu (1) jest zamontowana krzywka (6) i połączona z dźwignią sterującą (7) oraz dwa elektryczne łączniki (4) i (5).
(1 zastrzeżenie)

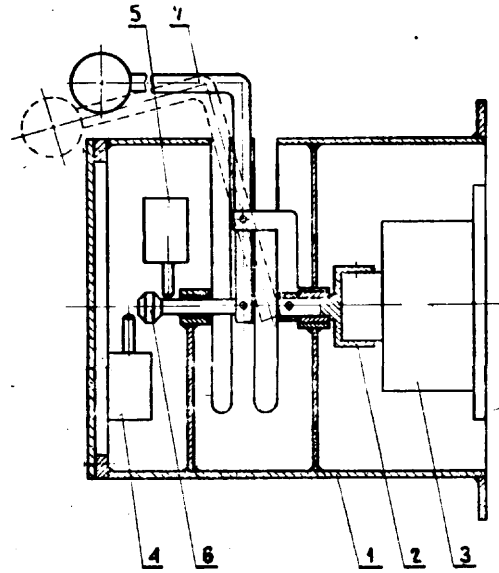

Fig.1

F16B P. 227705 06.11.1980

Pierwszeństwo: 08.11.1979 - Włochy nr 69178-A/79)

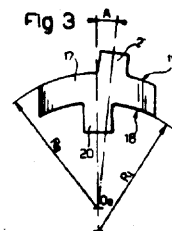
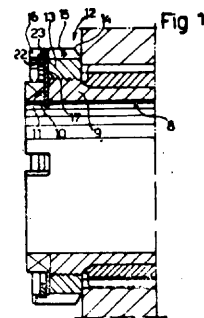
Fiat Allis Machine Movimento Terra, S.p.A., Zona Industriale Surbo, Lecce, Włochy.

Urządzenie blokujące do ustalania położenia nakrętki na gwintowanym korpusie cylindrycznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, w której element blokujący ustalony jest w określonym położeniu w bezpieczny sposób.

Urządzenie blokujące, zabezpieczające przed odkręceniem nakrętkę, nakręconą na gwintowany korpus cylindryczny, zawiera niewielki element blokujący (17), który jest umieszczony pomiędzy wewnętrzną powierzchnią cylindrycznego wgłębienia wykonanego na nakrętce (12), a promieniowo zewnętrzną powierzchnią wgłębienia wykonanego na gwintowanym członie cylindrycznym. W miejscu usytuowanym osiowo przy elemencie blokującym (17) korpus cylindryczny ma wiele promieniowych rowków (11), a nakrętka ma wiele szczelin (15).

Element blokujący (17) ma promieniowy występ (20) odchodzący do wewnątrz, tak aby wchodził w jeden z rowków cylindrycznego korpusu, oraz występ (21) odchodzący na zewnątrz, tak aby wchodził w jed-

ną ze szczelin nakrętki. Urządzenie zawiera również sprężysty pierścień zabezpieczający (23), który przez wejście w odpowiedni rowek pierścieniowy wykonany na gwintowanym korpusie cylindrycznym lub na nakrętce w miejscu sąsiadującym z elementem blokującym uniemożliwia osiowe przemieszczenie się elementu blokującego (17), a więc uniemożliwia odkręcenie się nakrętki (12). (10 zastrzeżeń)

F16C P. 221987 12.02.1980

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polaka (Józef Leś, Kazimierz Wilk, Antoni Filar, Leon Stępnik).

Łożysko oporowe smarowane hydrodynamicznie maszyny wirnikowej, zwłaszcza turbosprężarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania zjawiska zacierania się łożyska.

Łożysko według wynalazku charakteryzuje się tym, że jego płytka (8) oporowa wirująca ma na swej powierzchni wykonane rowki (10) promieniowe zakończone punktowymi wgłębieniami (11), natomiast płytka oporowa, nieruchoma ma osiowe kanałki o przekroju trójkątnym, zaś jej powierzchnia jest całkowicie gładka. (1 zastrzeżenie)

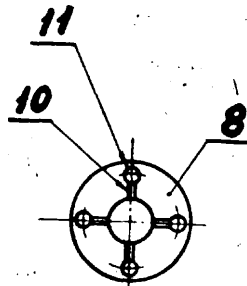

Fig. 3

F16C P. 227374 T 18.10.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Roman Ogrodniczek).

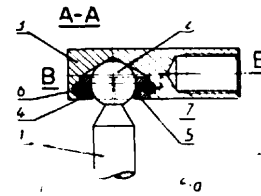
Złącze przegubowe

Przedmiotem wynalazku jest złącze przegubowe kulowe, służące do przenoszenia ruchu w układach mechanicznych sterowania maszyn, przeznaczone zwłaszcza do układów sterowania, w których występuje przekazywanie ruchu z drążka przemieszczanego liniowo na ramię, usytuowane do tego drążka pod kątem zbliżonym do 90°.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania złącza przegubowego cechującego się prostą budową i dużą niezawodnością działania nawet przy dużych obciążeniach.

Złącze stanowi ramię (1) zakończone niepełną kulą (2), która osadzona jest w gnieździe końcówki (3) współpracującego drążka. Do powierzchni kuli (2), poniżej jej płaszczyzny symetrii, od strony ramienia, przylegają co najmniej dwa segmenty pierścieniowe (4), (5), które od ich wewnętrznej strony, na przestrzeni od płaszczyzny czołowej do płaszczyzny symetrii kuli, mają kształt wycinków powierzchni kuli a po przeciwległej stronie tej płaszczyzny kształt wycinków powierzchni walca, przy czym promienie tych wycinków powierzchni kuli są równe promieniowi kuli (2).

Segmenty pierścieniowe (4), (5) na obwodzie zewnętrznym, którym stykają się z powierzchnią gniazda końcówki (3) drążka, mają rowek obejmujący częściowo kołki (6), (7), osadzone w otworach tej końcówki. (1 zastrzeżenie)

F16D P. 228212 02.12.1980

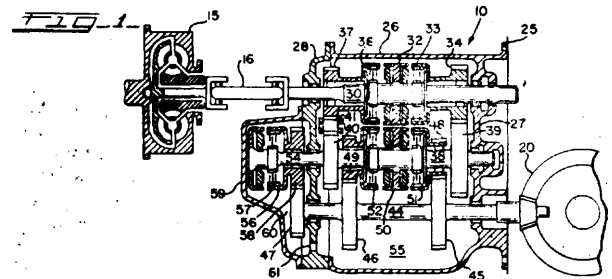
Pierwszeństwo: 18.12.1979 - Włochy (nr 69433-A/79)

Fiat-Allis Macchine Movimento Terra S.p.A., Lecce, Włochy (Giorgio Pietro Grattapaglia).

Przekładnia mechaniczna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, której koszt wytwarzania byłby mniejszy, sprawność działania większa, oraz która zapewniłaby skuteczniejsze wykorzystanie ciśnienia płynu i lepsze włączanie sprzęgieł.

Przekładnia mechaniczna z wałkiem pośrednim, ze wspomaganym przełączaniem biegów, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera obudowę (25) z pierwszą ścianką końcową (27) i drugą ścianką końcową (28), która jest rozłącznie przymocowana do obudowy (25) w odstępie od pierwszej ścianki końcowej, przy czym w każdej z tych ścianek końcowych (27, 28) wykonane są usytuowane na jednej linii otwory łożyskowe służące do obrotowego wspierania elementów przekładni.

W obudowie pomiędzy pierwszą (27) a drugą (28) ścianką końcową jest wykonana przegroda, aby utworzyć główną komorę wirujących części oraz jest zbiornik olejowy, elementy przekładniowe wsparte obrotowo przez pierwszą (27) i drugą (28) ścianką końcową w ich otworach łożyskowych, dla przekazywania napędu do jazdy w przód i wstecz oraz ze zmianą biegów. Zespół sterowania dołączony jest do tej przekładni (10), obwód przenoszenia płynu włączony jest pomiędzy główną komorę (55) elementów wirujących a zbiornik olejowy. (9 zastrzeżeń)

F16K P. 222035 13.02.1980

Zakłady Chemiczne Blachownia, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Ryszard Bracha, Ernest Gisman, Stanisław Wróbel, Jan Wilk, Jan Czerkawski, Mieczysław Maślanka).

Końcówka zaworu kąтового, zwłaszcza do zbiorników ciśnieniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przedłużenia żywotności zaworów kątowych.

Końcówka według wynalazku stanowi tuleję, której część cylindryczna (1) połączona jest z nakrętką (2), przy czym część cylindryczna (1) ma wyżłobienie (3) dla zamocowania uszczelki. Wewnętrzne powierzchnie części (1) i (2) są gwintowane. (4 zastrzeżenia)

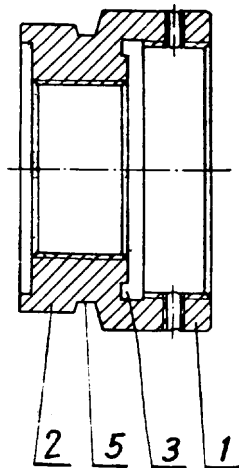

Fig. 1

F16K P. 222063 14.02.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Witold M. Lewandowski, Michał Witkowski).

Zawór zwrotny o zwiększonej szczelności

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szczelności zaworu i jego cech użytecznych.

Zawór według wynalazku ma w korpusie (1) zamocowany za pomocą membrany (2) przesuwny tłok (3) z gniazdem (4), w którym osadzona jest w prowadnicach motylkowych (6) przesuwna zwora (5) zamykająca przepływ medium. (3 zastrzeżenia)

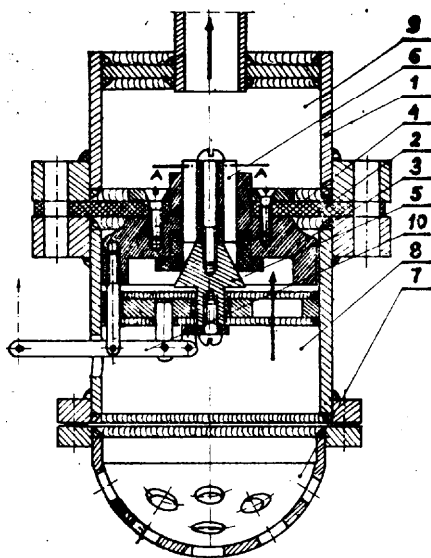

Fig. 1

F16L F04D P. 227147 T 07.10.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Zbigniew Cierpisz, Kazimierz Szymański).

Układ instalacji do termicznego izolowania rurociągów

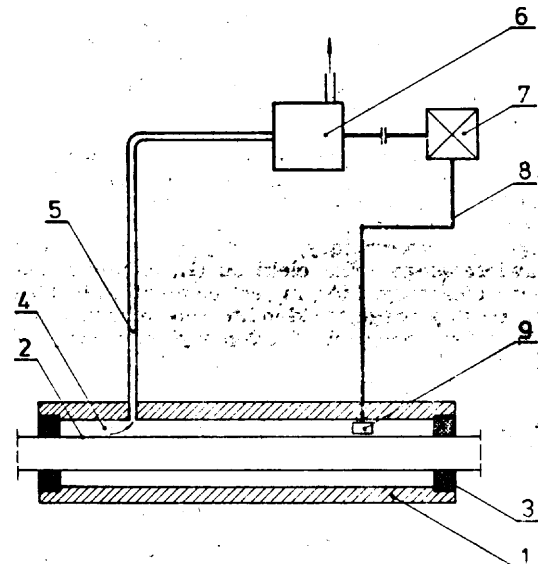
Przedmiotem wynalazku jest układ instalacji do termicznego izolowania rurociągów, zwłaszcza pro-

stych odcinków, szczególnie przydatny do rurociągów, które użytkowane są z dłuższymi przerwami.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności stosowania do izolowania dużej ilości materiałów izolacyjnych.

Układ według wynalazku zawiera rurę osłonową (1) osadzoną na izolowanym odcinku rurociągu (2) i uszczelnioną na swoich końcach. Między ściankami rury osłonowej (1) i rurociągu (2) znajduje się przestrzeń próżniowa (4), która połączona jest przewodem pneumatycznym (5) z pompą próżniową (6). Pompa próżniowa (6) ma napęd sprzężony z czujnikiem ciśnienia (9) umieszczonym w przestrzeni próżniowej (4).

Czujnik ciśnienia (9) ustala wartość podciśnienia w przestrzeni próżniowej (4) poprzez włączenie bądź wyłączenie napędu pompy próżniowej (6), gdy wartość podciśnienia odchyli się od wartości wymaganej (2 zastrzeżenia)

F16L E21F P. 227875 15.11.1980

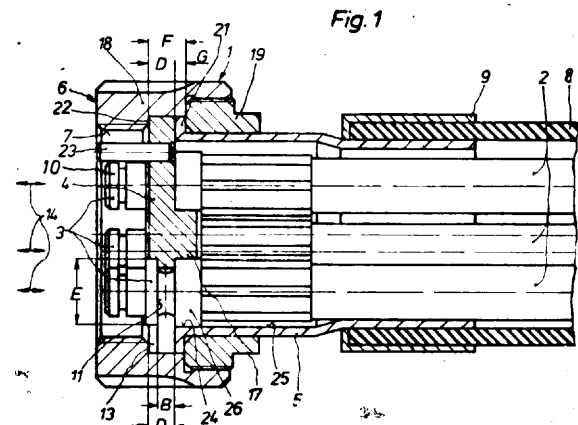
Pierwszeństwo: 16.11.1979 - RFN (nr P-2946315.8)

Gewerkschaft Eisenhiitte Westfalia, Lülfen, Republika Federalna Niemiec.

Wtyk do łączenia wiązek giętkich przewodów hydraulicznych maszyn i urządzeń w podziemnych kopalniach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która zapewni dobre mocowanie złączki wtykowej nawet przy wysokich ciśnieniach hydraulicznych przy małym koszcie jej wytwarzania.

Wtyk do łączenie wiązek giętkich przewodów, przy czym na końcach giętkich przewodów znajdują się

złączki wtykowe (3), które przechodzą przez tarczę mocującą i są do niej zamocowane, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wymiary rowków obwodowych (11) i czopów wtykowych (10) złączek wtykowych (3) dla każdej średnicy znamionowej przewodu odpowiadają w przybliżeniu odpowiednim wymiarom **pojedynczej** złączki wtykowej o ustalonym ukształtowaniu, każdorazowo o tej samej średnicy **znamionowej** co rowek dla klamry kołnierza węża.

Ponadto tarcza mocująca (4) ma większe wymiary od szerokości rowków obwodowych (11) w klamrach kołnierza węża. Przyjmowanie złączek wtykowych (3) w promieniowych szczelinach tarczy mocującej (4) jest możliwe dzięki wybraniom (13) w krawędziach wzdłużnych szczelin. (8 zastrzeżeń)

F16P

P. 229232

14.01.1981

Zakład Remontowy Energetyki, Katowice, Polska
(Janusz Chalecki, Jan Linek, Jerzy Kurzak).

Zespół zabezpieczający turbiny przed osiowym przesuwem wału

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zabezpieczającej turbinę przed osiowym przesuwem wału i zapewniającej niezawodne, awaryjne zatrzymanie turbozespołu.

Zespół zabezpieczający, składający się z czujnika zawierającego **kilka** elektrod (1), elementu zawierającego elektrody, **którym** jest element wału (3) oraz układu elektrycznego, w skład którego wchodzi człon zasilania, człon pomiarowy i człon wykonawczy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma na obwodzie wału (3) wykonany rowek (2), na którego ściankach wyfrezowano występy (7), stanowiące bezpośredni element zawierający elektrody (1) wysunięte w rowek (2), połączone kablem z układem elektrycznym. (3 zastrzeżenia)

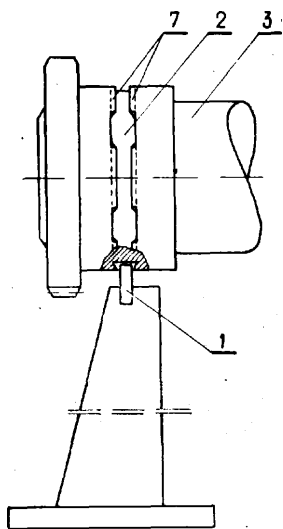

Fig. 1

F23D
B22D

P. 228664

22.12.1980

Pierwszeństwo: 29.12.1979 - NRD (nr WPB22D/218237)

VEB Kombinat Giessereianlagenbau und Gusserzeugnisse „GISAG”, Lipsk, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Tunel chłodniczy dla sterowanego, ciągłego chłodzenia wymuszonego ogrzanych wyrobów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie takiego doprowadzenia środka chłodniczego do wnętrza tunelu **aby** uniknąć jego nagrzania lub znacznie go ograniczyć oraz dozowania tego środka, tak **aby** przy wystarczającym działaniu ochłodzenia zminimalizować jego zużycie.

Tunel chłodniczy dla sterowanego ciągłego chłodzenia wymuszonego ogrzanych wyrobów, zwłaszcza odlewów, które są transportowane za pomocą urządzenia przenośnikowego (3), składający się z wielu umieszczonych jeden za drugim odcinków (4, 5, 6), oddzielonych przez ruchome klapy, z urządzeniami do doprowadzenia środka chłodzącego, według wynalazku charakteryzuje się tym, że tunel chłodniczy (1) składa się z odcinka wstępnego chłodzenia (4), odcinka zasadniczego chłodzenia (5) i odcinka suszenia (6), które powyżej i poniżej odlewów (2), transportowanych na przenośniku do transportu ciągłego (3) posiadają zamknięte przez płyty dysz (9) przestrzenie spiętrzania (8) dla środka chłodzącego w postaci gazu, jak również z boku przenośnika do transportu ciągłego zasadniczo równoległe do wykładziny (7) tunelu chłodniczego (1) umieszczone urządzenia przewodzące (17) dla gazowego środka chłodzącego prowadzonego w strumieniu poprzecznym, **oraz** że w odcinku zasadniczego chłodzenia (5) znajdują się dające się wyłączać elementy (31) do rozpryskiwania płynnego środka chłodzącego, przyporządkowane płytom dysz (9), oraz dalsze elementy regulacyjne do dopasowania przygotowania płynnych **środków** chłodzących. (4 zastrzeżenia)

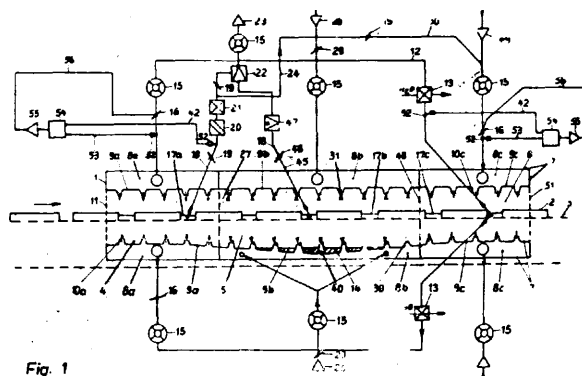

Fig. 1

F23N

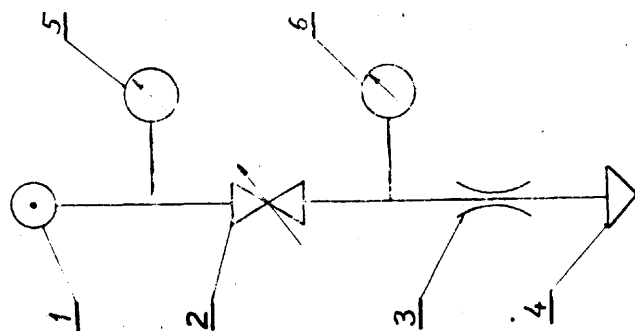
P. 222124

19.01.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Szymon Staniszewski).

Układ pneumatyczny do ustawiania płomieni oszczędnościowych w kurkach palnikowych kuchni i kuchenek gazowych

Układ pneumatyczny do ustawiania kurków palnikowych kuchni i kuchenek gazowych na płomieni oszczędnościowych ma wzorcową dyszę (3) szeregowo połączoną z ustawianym kurkiem (2) palnikowym i ze źródłem (1) zasilania, oraz dwa ciśnieniomierze (5 i 6) służące do pomiaru spadków ciśnień powietrza na wzorcowej dyszy (3) i na ustawianym kurku (2). Powierzchnia przekroju wzorcowej dyszy (3) jest proporcjonalna do powierzchni przekroju odpowiedniej dyszy palnikowej, której kurek jest ustawiany. Przy czym stosunek tych powierzchni jest prawie równy stosunkowi jaki tworzą obciążenie cieplne płomienia oszczędnościowego do obciążenia cieplnego nominalnego odpowiedniego palnika. (2 zastrzeżenia)

F27B

P. 221951

09.02.1980

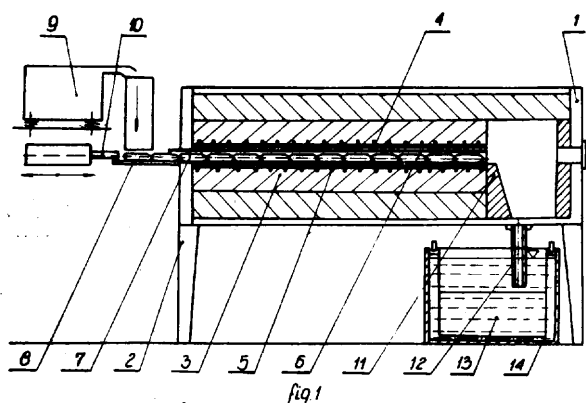
Fabryka Pras Automacyjnych „PONAR-PLASOMAT”, Zakład Nr 4 „FORMET”, Bydgoszcz, Polska (Hieronim Anioła, Zbigniew Miłosz, Krzysztof Święci-chowski).

Piec przepychowy do obróbki cieplnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania pieca do pracy automatycznej, o małym zużyciu energii oraz dużej wydajności obróbki części drobnych przy niewielkich gabarytach pieca.

Piec według wynalazku charakteryzuje się tym, że w komorze grzejnej (4) umieszczona jest co najmniej jedna prowadnica (6) przedmiotów **obrabianych** (7). Na wejście do komory (4) piec wyposażony jest w urządzenie podające (9), z popychaczem (10) korzystnie oddzielnym dla każdej prowadnicy (6). Kilka ułożonych obok siebie komór (4) umożliwi prowadzenie równoległe procesu dla wielu części, a wymienne prowadnice (6) **pozwalają** na ich dopasowanie do przedmiotów (7) i zabezpieczają je przed spiętrzaniem.

Piec może znaleźć zastosowanie w zakładach produkcyjnych drobne detale, szczególnie typu kołek lub tuleja. (6 zastrzeżeń)

F27B

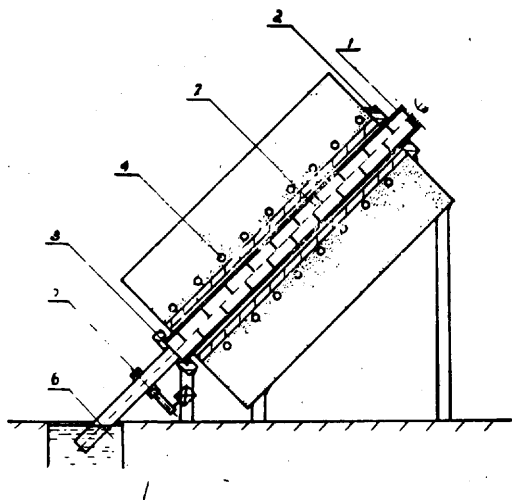
P. 222015

14.02.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Edward Goździk, Jerzy Wyszkowski).

Piec do obróbki cieplnej lub cieplno-chemicznej drobnych elementów stalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji pieca o małych gabarytach z uproszczonym napędem retorty tak aby uzyskać mniejszy pobór energii elektrycznej, większą wydajność oraz możliwość przystosowania pieca do obróbki elementów o różnych kształtach i wymiarach.

Piec do obróbki cieplnej lub cieplno-chemicznej drobnych elementów stalowych, zwłaszcza w atmosferze regulowanych, według wynalazku ma retortę (1) wraz z **pólkami** (7), która jest ustawiona pod regulowanym kątem ostrym i jest ułożyszowana wokół jej osi wzdłużnej, a płaszcz termoizolacyjny pieca wraz z elementami grzejnymi (4) jest zamocowany nieruchomo i równoległe do osi wzdłużnej retorty (1). Półki (7) są wykonane w postaci płytek prostokątnych do ścianki retorty (1), z których każda zasłania co najmniej połowę przekroju **poprzącznego** retorty (1). Półki (7) są usytuowane w stosunku do wewnętrznej ścianki retorty (1) pod kątem mniejszym od 90°, tworząc korzystnie spiralę. Zestaw półek (7) jest wykonany w postaci wymiennego wkładu retorty (1). Półki (7) są wykonane jako wgłębienia w wewnętrznej ściance retorty (1). (5 zastrzeżeń)

F27D

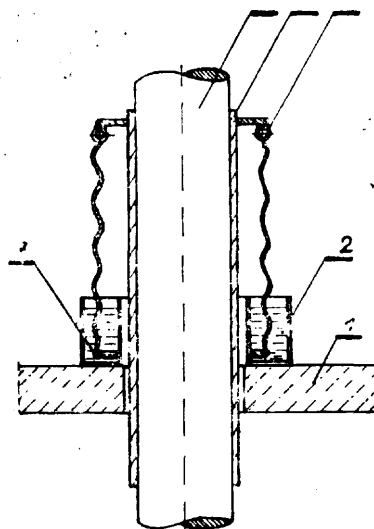
P. 229577

05.02.1981

Huta „ŁAZISKA”, Łaziska Górne, Polska (Alfred Ratka, Werner Badura).

Zamknięcie wodne elektrody pieca łukowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia szczelności. Zamknięcie wodne składające się z osadzonej na obudowie pieca i wypełnionej wodą rynny i zanurzonej w niej, zamocowanej do płaszcza elektrody przegrody, według wynalazku charakteryzuje się tym, że przegrodę stanowi kotara z tkaniny azbestowej (6), zawieszona na podziurkowanej i włączonej w obieg wody rurze (5) i obciążoną u dołu ciężarem (7). (1 zastrzeżenie)

F28D

P. 221925

09.02.1980

F27D

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „HUTMASZPROJEKT”, Katowice, Polska (Tadeusz Senkara, Stanisław Bednarczyk, Sławomir Pasierb, Teodor Waliczek, Janusz Chmielewski, Zbigniew Makarewicz).

Rekuperator sitowy metalowo-ceramiczny

Przedmiotem wynalazku jest rekuperator sitowy metalowo-ceramiczny służący do odzyskiwania ciepła zawartego w spalinach pochodzących z pieców grzewczych stosowanych w **hutnictwie** żelaza i metali nieżelaznych.

Rekuperator sitowy metalowo-ceramiczny według wynalazku ma na zewnątrz przesłony (2) w pewnym odstępnie od niej obudowę ceramiczną lub metalowo-ceramiczną (4) koncentryczną w stosunku do kanału

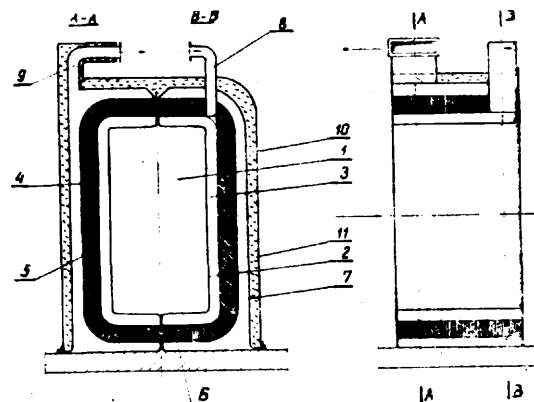
(1) przepływu spalin. Obudowa (4) wyposażona jest w otwory sitowe skośne (5) i **lub** prostopadłe (6) do kierunku przepływu spalin. Ponadto za obudową (4) w pewnym odstępie od niej znajduje się kanał (7) odpływowy powietrza, a całość izolowana jest przesłoną (11) i obudowana konstrukcją stalową (10).

d

Stosunek - średnicy otworów sitowych do odstępu

s

osi tych otworów od siebie wynosi $0,5 \div 3$ przy średnicy d od 1 do 30 mm. Rekuperator wykonany jest w postaci dwóch oddzielnych części, z których każda ma kształt litery C. W obudowie (4) znajduje się wypełnienie granulatem, między którego ziarnami przepływa powietrze, a obudowa (4) wykonana jest z materiału porowatego przepuszczającego czynnik nagrzewany. (4 zastrzeżenia)

DZIAŁ G FIZYKA

G01B
D01H

P. 227100 T

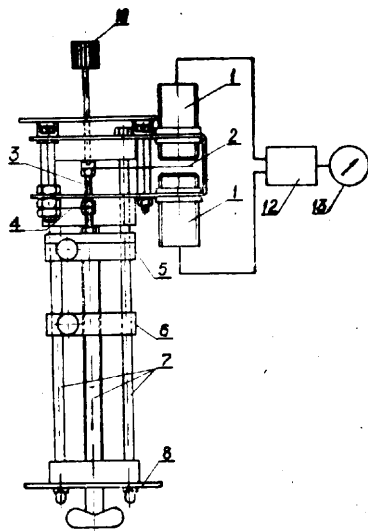
03.10.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Witold Zurek, Bolesław Durski, Iwona Frydrych).

Przyrząd do pomiaru wydłużenia i przewężenia włókien w stanie naprężonym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego przyrządu który będzie się charakteryzował dużą czułością i stabilizacją, nawet przy bardzo małych naprężeniach włókna.

Przyrząd do pomiaru wydłużenia i przywężenia włókien w stanie naprężonym jest wyposażony w dwa indukcyjnościowe czujniki (1) połączone z miernikiem (13) za pośrednictwem mostka pomiarowego wraz ze wzmacniaczem (12), przy czym w szczelnie powietrznej utworzone między indukcyjnościowymi czujnikami (1) znajduje się przewodzący ekran (2) w postaci aluminiowej blaszki, który jest połączony za pomocą jednoramiennej dźwigni (3), ze swobodnym końcem sprężyny (4) napinającej badane włókno nadto na swobodnym końcu sprężyny (4) jest umieszczony jeden zacisk (5) do mocowania włókna, natomiast drugi zacisk (6) do mocowania włókna jest usytuowany przesuwnie na przewodnicy (7), złożonej z trzech równoległych do siebie prętów, z których środkowy jest **nagwintowany**, przy czym przewodnica (7) jest zamocowana do jednej ze ścian bocznych (8) korpusu przyrządu, do której jest zamocowany przesuwny element drugiej takiej samej przewodnicy wyposażonej w ramkę do mocowania przyrządu do ławy optycznej. (1 zastrzeżenie)

flg. 1

G01B
B23Q

P. 227163 T

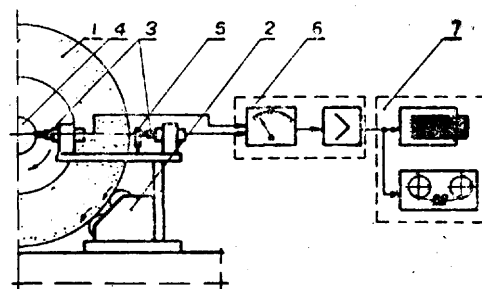
08.10.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Stanisław Płaska).

Sposób pomiaru profilu obwodowego roboczej powierzchni ściernicy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia obserwacji zmian błędów kształtu na profilu obwodowym utworzonego przez czujniki (3) względem stałej bazy (4) bez zdejmowania ściernicy z wrzeciona obrabiarki.

Sposób według wynalazku polega na tym, że pomiar dokonywany jest za pomocą układu różnicowego utworzonego przez czujniki (3) względem stałej bazy (4) bez zdejmowania ściernicy z wrzeciona obrabiarki. (1 zastrzeżenie)

G01C
G02B

P. 221975

12.02.1980

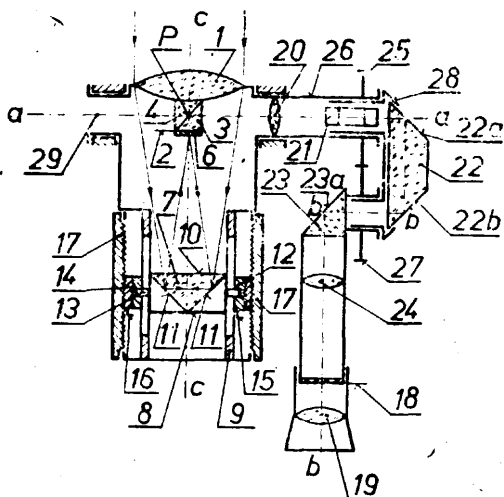
Instytut Geodezji i Kartografii, Warszawa, Polska (Mieczysław Smółka, Jerzy Markowski).

Luneta celownicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zapewniającej utrzymanie stałych warunków geometrycznych lunety.

Luneta celownicza o poziomej osi obrotu (a-a) i obiektywie (1) trwale połączonym z zespołem pryzmatów prostokątnych (3) i (4), których **przeciwprostokątne** powierzchnie stanowią powierzchnie odbijające, według **wynalazku** ma przesuwny pryzmat trójścienny (7) ogniskujący obraz celu w płaszczyźnie siatki pomiarowej (2) naniesionej na płytkę (6), trwale połączonej z pryzmatem prostokątnym (3) oraz usytuowany mimośrodowo względem osi celowej (c-c) lunety zespół okularowy. Zespół okularowy stanowi układ optyczny składający się z soczewki (20), pryzmatu (21), dwóch pryzmatów (22) i (23) o powierzchniach odbijających (22a), (22b) i (23a), soczewki (24) oraz płytki ogniskowej (18) i okularu (19). Obraz utworzony w płaszczyźnie

siatki pomiarowej (2) jest przenoszony na płytkę ogniskową (18) układu optycznego okularu za pomocą płaszczyzny odbijającej pryzmatu (3) nachylonej względem osi celowej (c-c) i osi obrotu (a-a) lunety pod kątem 45°. (5 zastrzeżeń)

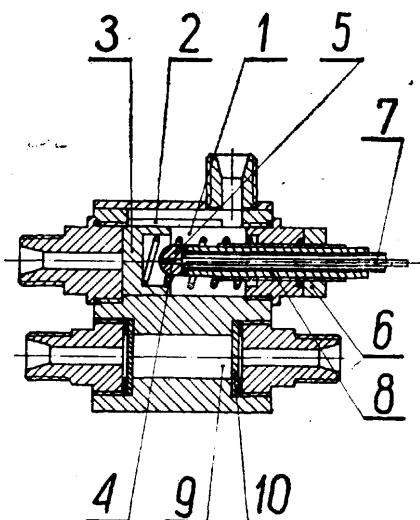
G01F P. 222073 15.02.1980
G03B

Opolskie Zakłady Aparatury Spawalniczej, Opole, Polska (Eugeniusz Stawiński).

Urządzenie do sygnalizacji przepływu wody

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji.

Urządzenie według wynalazku ma komorę przepływową (1) ze szczeliną (2) i napiętą sprężyną tłokiem (3) oraz kowadełko (4) w otulinie elastycznej (5), zawierające element sygnalizacyjny (6) z przewodem (7) i rurką (8). (3 zastrzeżenia)

G01F P. 228011 21.11.1980

Pierwszeństwo: 23.11.1979 - RFN (nr P-2953267.0)

Gustav F. Gerdts KG, Brema, Republika Federalna Niemiec.

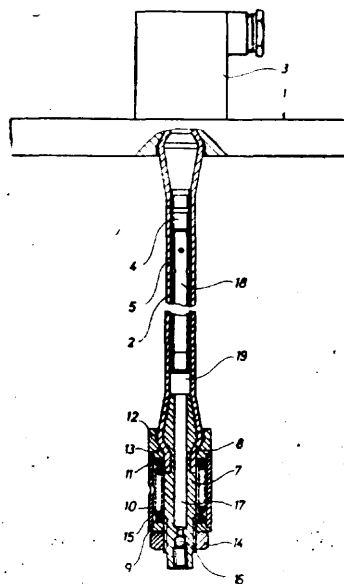
Sonda pomiarowa stanu napełnienia do objętościowego rozpoznawania poziomu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która wyposażona byłaby w zamknięcie na wolnym końcu tulei izolującej umożliwiające

wykonanie go na zwykłych obrabiarkach i umożliwiające stosowanie go pod wysokimi naciskami roboczymi i temperaturami.

Objętościowa sonda stanu napełnienia zawiera elektrodę (2), która jest otoczona przez tuleję izolującą (5). Wolny koniec tulei izolującej (5) jest zamknięty przez zatyczką (7) ze stożkiem zaciskowym (8) osadzoną w tym końcu i pierścieni zaciskowy (12) osadzony na tulei izolującej (5). (4 zastrzeżenia)

Fig.1

G01K P. 221973 11.02.1980

Centralne Biuro Techniczne Przemysłu Papierniczego, Łódź, Polska (Janusz Tysiak, Witold Gajewski).

Miernik współczynnika „H” w procesie gotowania

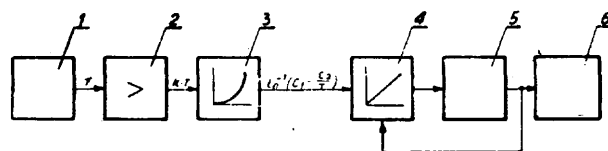
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania miernika do pomiaru współczynnika H podczas procesu gotowania drewna wg wzoru:

$$H = \leftrightarrow (C_1 - \frac{C_2}{T}) dt$$

gdzie: C₁, C₂ - stałe, T - temperatura bezwzględna, t - czas.

Miernik zawiera czujnik temperatury (1), wzmacniacz (2), generator funkcyjny (3), układ całkujący (4), dyskryminator (5) oraz licznik (6).

(1 zastrzeżenie)

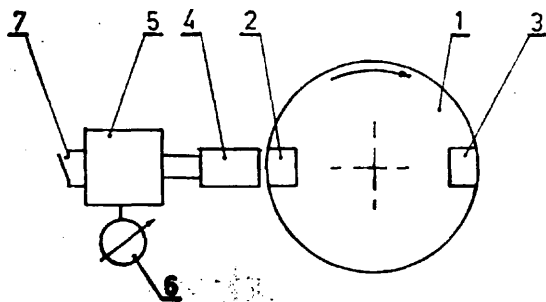
G01K P. 227433 T 21.10.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Mieczysław Haładewicz).

Sposób bezkontaktowego pomiaru temperatury elementów wirujących, zwłaszcza bębnowo-przenośników taśmowych stosowanych w górnictwie podziemnym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia stopnia pewności pomiaru temperatury wskazanych elementów w niekorzystnych warunkach kopalnianych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do elementu wirującego (1) mocuje się co najmniej dwie kształtki (2, 3), z których jedna wykonana jest z materiału ferromagnetycznego o temperaturze punktu Curie odpowiadającej wartości mierzonej temperatury, a druga z materiału ferromagnetycznego o temperaturze punktu Curie znacznie przewyższającej zakres mierzonej temperatury i w płaszczyźnie ich wirowania umieszcza się czujnik magnetoindukcyjny (4), w którym przetwarza się zmiany strumienia magnetycznego na impulsy elektryczne, przy czym mierzy się ich amplitudę i częstotliwość w układzie elektronicznym (5). (2 zastrzeżenia)

G01L P. 222046 15.02.1980

Politechnika Warszawska, Polska (Jan Bek, Tadeusz Czwał).

Element do kompensacji błędów temperaturowych, zwłaszcza czułości, tensometrycznych przetworników oporowych wysokiej dokładności

Element według wynalazku tworzą co najmniej dwie warstwy przewodzące o dobranej grubości i jednakowym kształcie geometrycznym ale o różnych współczynnikach zmiany rezystancji w funkcji temperatury. (1 zastrzeżenie)

G01L P. 222078 18.02.1980

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Wiesław Majewski).

Sposób pomiaru ciśnienia i przetwornik pojemnościowy do pomiaru ciśnienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i przetwornika pozwalających na pomiar niewielkich różnic ciśnienia.

Sposób według wynalazku polega na tym, że mierzy się zmianę pojemności kondensatora różnicowego,

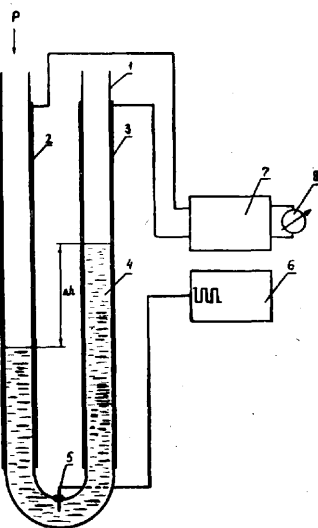

Fig. 1

w którym wspólną elektrodą jest ciecz poddawana działaniu ciśnienia, a dwie stałe elektrody tego kondensatora są pokryte dielektrykiem o własnościach hydrofobowych.

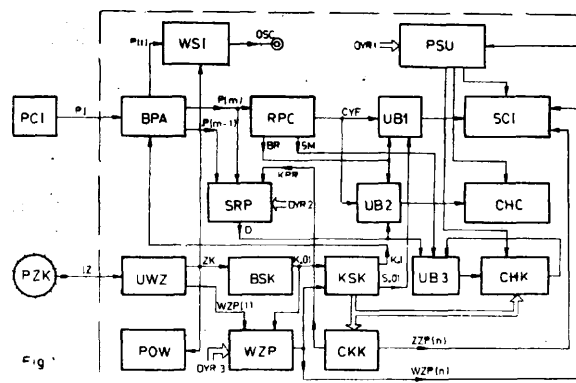
Przetwornik według wynalazku charakteryzuje się tym, że w obu ramionach U-rurki (1) ma umieszczone elektrody metalowe (2, 3) zanurzone w cieczy (4) i pokryte dielektrykiem, ewentualnie umieszczone na powierzchni zewnętrznej U-rurki (1), przy czym elektrody (2, 3) są połączone z detektorem (7) i woltomierzem (8), a elektroda kontaktowa (5) jest trwale połączona z U-rurką (1), najkorzystniej w miejscu jej przegięcia i zanurzona w cieczy (4) oraz połączona z generatorem impulsów prostokątnych (6). (3 zastrzeżenia)

G01L P. 227426 T 20.10.1980

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Jerzy Rokosz, Kazimierz Bagiński, Andrzej Malinowski, Ryszard Wójtowicz).

Cyfrowy analizator ciśnienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania cyfrowego analizatora ciśnienia, stosowanego szczególnie w cylindrach silników wysokoprężnych i przeznaczanego do analizy rozwiniętego wykresu indykatorowego ciśnienia dla oceny stanu parametrów pracy.

Cyfrowy analizator ciśnieniowy charakteryzuje się tym, że tor kalkulacji średniego ciśnienia indykowanego ma wejście (PJ), połączone z analogowym czujnikiem (PCJ) i połączony jest z wejściem bloku próbkowania analogowego (BPA), którego wyjścia $\langle P/m \rangle$ i $\langle P/m-1 \rangle$ są połączone odpowiednimi dwoma wejściami selektora rodzaju pomiaru (SRP), przy czym wyjście (P/m) dołączone jest ponadto do wejścia sygnałowego realizatora próbki cyfrowej (RPC). Trzecie wyjście bloku (BPA) jest połączone z wejściem wzmacniacza sygnału indykowanego (WSJ), którego wyjście stanowi zarazem wyjście (OSC) analizatora. Do wejścia znacznikowego wzmacniacza (WSJ) dołączone jest wyjście znaczników kąta wału układu wydziałelnia znaczków (WUZ), natomiast wejście sterujące bloku (BPA) jest złączone z wyjściem kątów jednostkowych konwertera funkcji suw-kąt (KSK).

Wyjście sygnałowe realizatora próbki cyfrowej (RPC) jest dołączone równolegle do wejść sygnałowych układów bramkujących (UB1 i UB2), których wyjścia są odpowiednio dołączone do wejść członu pomiarowego średniego ciśnienia indykowanego (SCI) i członu pomiarowego charakterystycznych wartości ciśnienia (CHC). Ponadto wejścia sterujące układu (UB1), z których pierwsze jest zwarte z pierwszym wejściem sterującym układu (UB2), są odpowiednio połączone - pierwsze z wyjściem sygnałów (BR) realizatora (RPC), a drugie z wyjściem jednostkowych przyrostów suwu (S.01) konwertera (KSK).

Wyjścia sterujące kierunkiem zliczania członu pomiarowego (SCJ) są dołączone odpowiednio do wyjść impulsów zwrotnych cyfrowego komparatora kątów

stałych (CKK) i generatora znaczników (WZP). Wejście uśredniające tego czlonu jest połączone z trzecim wyjściem programatora stopnia uśredniania (PSU).
(3 zastrzeżenia)

G01N P. 221349 11.01.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Jerzy Walczak, Andrzej Rogala, Wilhelm Samson).

Urządzenie do pobierania próbek materiałów sypkich w przesypach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia pobierania reprezentatywnej próbki dla całego przekroju strugi.

Wynalazek dotyczy urządzenia do pobierania próbek materiałów sypkich w przesypach. Urządzenie ma szczególnie zastosowanie do pobierania próbek węgla.

Urządzenie według wynalazku ma pojemnik przymocowany po obu bokach do dwu łańcuchów (8) napiętych na dwie pary kół łańcuchowych (1), z których jedna jest zaopatrzona w napęd. Poszczególne pary kół łańcuchowych (1) są osadzone na wspólnych wałach (2, 3) zamocowanych w ramie (5). Pojemnik ma kształt opływowy w przekroju poprzecznym, korzystnie eliptyczny i jest przymknięty od góry odchylnymi ścianami (10). Ponadto urządzenie ma dwie pary listew prowadzących (22, 23) z których listwy górne (22) są usytuowane pod łańcuchem (8) a dolne (23) pod torem przemieszczania się przewodników przy odwróconym pojemniku. (6 zastrzeżeń)

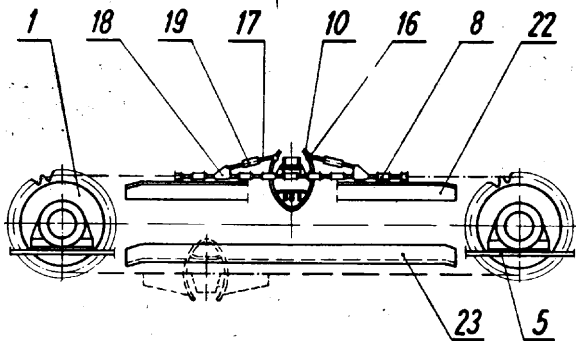

Fig 1

G01N B01D P. 221994 12.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Gebhardt Zdzisław).

Sposób odzyskiwania sadzy z płomienia do analizy ilościowej w mieszaninie cieczo-gazowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia kosztów stosowanych materiałów.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do próbki spalin zawierających sadzę dodaje się płyn niepalny korzystnie wodę destylowaną, która powoduje natychmiastowe wychłodzenie i wygaszenie spalin, po czym otrzymaną mieszaninę odciąga się z przestrzeni płomienia sondą chłodzoną wodą na zespół filtracyjny, w którym dokonuje się rozdział faz stałej, ciekłej i gazowej. (1 zastrzeżenie)

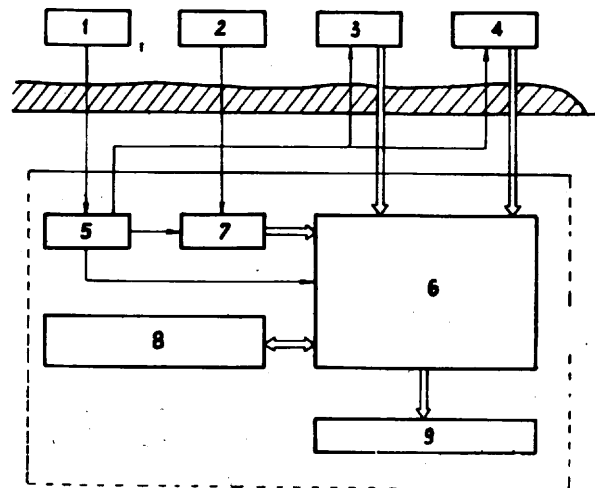
G01N P. 222036 13.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Zbigniew Będkowski, Wacław Górny, Leszek Jardeł, Tadeusz Kożuch, Ireneusz Motyka, Wiesław Zieliński).

Urządzenie do pomiaru średnich ważonych parametrów jakościowych kopaliny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego dokładny pomiar średnich ważonych parametrów jakościowych kopaliny transportowej strugą ciąglą na przenośniku taśmowym.

Urządzenie składa się z mierników parametrów zawartości popiołu (3) i wilgoci (4) oraz elektromechanicznej wagi taśmociągowej (2) umieszczonych wzdłuż trasy przenośnika taśmowego. Na przenośniku zabudowany jest generator impulsów drogi (1) sprzęgnięty mechanicznie z napędem tamy przenośnika i połączony z układem sterowania (5). Układ sterowania jest połączony równolegle z blokiem pamięci programu i rejestrów operacyjnych (6), miernikami zawartości popiołu (3) i wilgoci (4) oraz z licznikiem masy (7). Wyjście bloku pamięci programu i rejestrów operacyjnych (6) jest połączone z mikroprocesorem (8) oraz z cyfrowym wskaźnikiem odczytu (9). (1 zastrzeżenie)

G01N P. 227250 T 10.10.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Henryk Popko, Rimma Popko, Kazimierz Markiewicz).

Sposób oznaczania jakościowego i ilościowego metali w produktach spożywczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania konieczności mineralizacji i rozdzielania oznaczanych metali do ich analizy.

Sposób według wynalazku polega na kolejnym umieszczeniu próbki badanej i uprzednio przygotowanych próbek badanych z dodatkiem wzrastającej ilości badanego metalu w strumieniu promieni rentgenowskich, wzbudzających promieniowanie wtórne charakterystyczne dla oznaczanego metalu i pomiarze długości fal i ich natężenia. (1 zastrzeżenie)

G01N P. 227489 24.10.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Cynku i Ołowiu w Bukowniu, Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzeł Biały”, Piaski Śląskie, Polska (Zdzisław Buchwald, Andrzej Poloczek).

Sposób pomiaru pochłaniania gazów przez materiały zwłaszcza materiały ochronników dróg oddechowych i urządzenie do pomiaru pochłaniania gazów przez materiały

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia zapewniających miarodajność wyników pomiarów oraz hermetyzację urządzenia dla wyeliminowania zagrożenia dla obsługi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że strumień powietrza przepuszcza się z regulowaną prędkością ponad roztworem gazu, a przygotowaną mieszaninę powietrza i badanego gazu rozdziela się na dwie

strugi, z których jedną kieruje się na badany na pochłaniałość materiał, a po przejściu przez ten materiał ze strugi tej wydziela się wielokrotnie zmniejszoną strugę i wychwytuje w płuczce zawarty w niej badany gaz.

Badany gaz porywa się z nad jego roztworu strumieniem **przedmuchiwanego** powietrza stanowiącego tylko część całości powietrza z którego sporządza się mieszaninę z badanym gazem. Przygotowaną mieszaninę powietrza i badanego gazu zasysa się przez badany materiał pochłaniający o **powierzchni odpowiadającej** powierzchni ochronnika, zaś z powietrza po przejściu przez badany materiał pochłaniający rozdziela się strugę co najmniej równoważną 1/6 wydajności płuc i przepuszcza się ją przez płuczkę o pojemności 1/2 l roztworu.

Urządzenie do pomiaru pochłaniałości gazów przez materiały charakteryzuje się tym, że ma dodatkową komorę mieszania (7), a w tej komorze (7) i w komorze ekspozycyjnej (13) ma na wlotach do tych komór prostopadle ustawione ekrany (9, 14).

Urządzenie ma również pompę próżniową (8) w której układzie oprócz wymienionych komór (7, 13) umieszczone są głowice ekspozycyjne (15, 16) i zamknięte płuczki pochłaniające (22, 23). **Przewody** wychodzące z głowic do płuczek (22, 23) mają na końcówkach rozszerzenie. Również przewody wyprowadzające powietrze z płuczek (22, 23) do pompy (8) mają tuż nad płuczką wypukłość. Na przewodzie (18) od głowicy (15, 16) do płuczek (22, 23) zainstalowany jest mikromanometr. (5 zastrzeżeń)

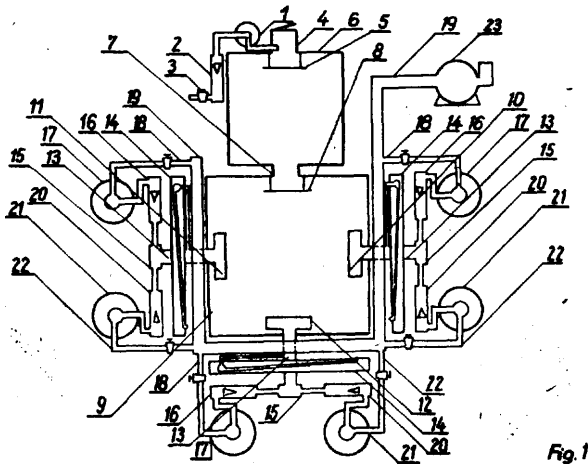

Fig. 1

G01R
H03K

P. 221903

07.02.1980

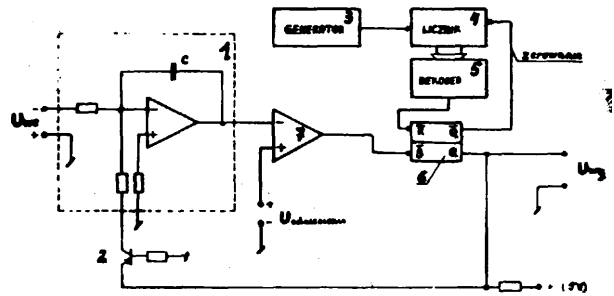
Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Zdzisław Kachlicki, Marek Portalski).

Przetwornik napięcie-częstotliwość

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornika o wysokiej stabilności parametrów termicznych i czasowych, odpornego na zakłócenia zewnętrzne.

Przetwornik zawierający integrator, układ porównujący napięcia oraz układ generujący impulsy okresowo rozładowujące kondensator integratora, według wynalazku charakteryzuje się tym, że układ generujący impulsy ma generator (3) o stałej częstotliwości połączony z **przerzutnikiem R-S** (6) poprzez licznik (4) i dekodery (5). Sterowany napięciem wejściowym (U_{we}) integrator (1) jest połączony z wejściem (S) przerzutnika R-S (6) poprzez komparator (7) porównujący napięcia, natomiast **wyjście** (Q) przerzutnika R-S (6) jest połączone z wejściem Integratora (1) poprzez tranzystor przełączający (2).

Przetwornik znajduje szerokie zastosowanie w przetwornikach **analogowo-cyfrowych**, w cyfrowych przyrządach pomiarowych, w urządzeniach telekomunikacyjnych oraz w automatyce przemysłowej. (1 zastrzeżenie)

G01R
03K

P. 222099

19.02.1980

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Edmund Porządkowski, Grzegorz Witold Kowalski).

Układ automatycznej indykacji momentu poprzedzającego zjawisko okresowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej konstrukcji i dużej niezawodności działania, przy jednoczesnej minimalnej inercji indykacji momentu poprzedzającego zjawisko okresowe o czas zależy od częstotliwości.

W układzie według wynalazku wyposażonym w przetwornik fazy zjawiska okresowego na napięcie, którego wyjście połączone jest z jednym z wejść komparatora (K) do drugiego wejścia komparatora (K) dołączony jest kondensator (C), który ma w swoim obwodzie ładowania i rozładowania zespół rezystorów (R1, S2, S3) dołączanych do tego obwodu za pomocą kluczy (K1, K2) sterowanych z co najmniej jednego przetwornika, korzystnie **monostabilnego (PM1, PM2)**, którego wejście wyzwalające połączone jest z wyjściem komparatora (K) stanowiącym wyjście układu. (1 zastrzeżenie)

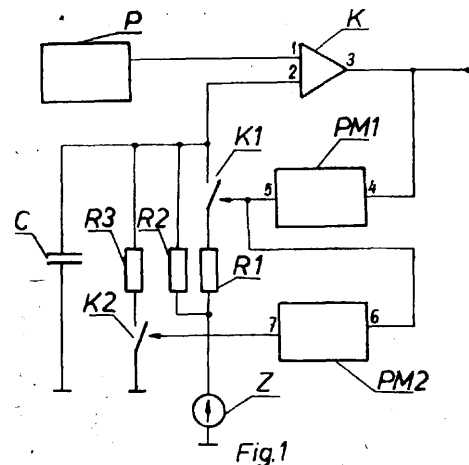

Fig. 1

G01R

P. 222130

19.02.1980

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Janusz Chorowski, Andrzej Żeleński).

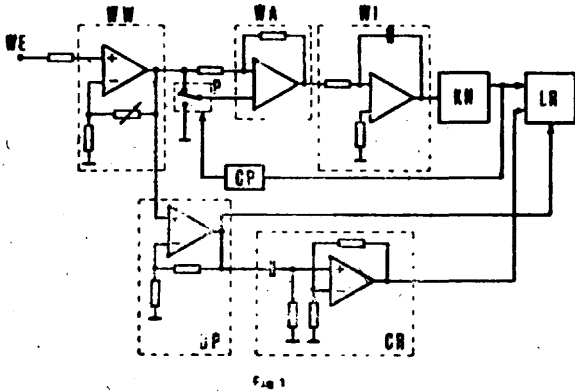
Sposób pomiaru i układ do pomiaru średniej wartości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, pozwalających na mierzenie dowolnie zmieniających się **przebiegów**, w tym również przebiegów zmieniających polaryzację w czasie jednego cyklu całkowania.

Sposób polegający na zmianie kierunku całkowania i zliczaniu liczby tych zmian, według wynalazku charakteryzuje się tym, że dodatkowo zlicza się liczby zmian polaryzacji mierzonego przebiegu przy jedno-

czesnym uzależnieniu kierunku **zliczania** licznika rewersyjnego od polaryzacji mierzonego **przebiegu**.

Układ według wynalazku zawiera wzmacniacz wstępny (WW), który poprzez zestyk **przełącznika** (P) i wtórnik anodowy (WA) jest połączony z integratorem (WJ). Na wyjściu integratora jest **komparator** napięcia (KN), którego wyjście jest połączone z wejściem zbierającym licznika rewersyjnego (LR) oraz poprzez człon pamięci (CP) - z wejściem sterującym przełącznika (P). Do wyjścia wzmacniacza wstępnego (WW), jest również połączony dyskryminator polaryzacji (DP), którego wyjście jest połączone z wejściem zmiany kierunku zliczania licznika rewersyjnego (LR) i poprzez człon różniczkujący (CR) - z wejściem zliczającym tego licznika (LR). (3 zastrzeżenia)

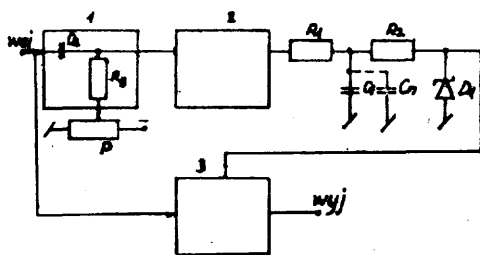
G01S P. 227379 T 17.10.1980

Wyższa Szkoła Morska, Szczecin, Polska (Łukasz Goc).

Układ do wytwarzania cienia w symulatorze radarowym

Wynalazek (rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej budowie i regulacji, a tym samym o większej **niezawodności** działania).

Układ do wytwarzania cienia w symulatorze radarowym według wynalazku składa się z połączonych szeregowo: układu różniczkującego (1), układu generatora **monostabilnego** (2), czwórnika typu „T” oraz układu komparatora ze strobowaniem (3). Sygnał reprezentujący echa radarowe obiektów jest podawany jednocześnie na układ różniczkujący (1) i układ komparatora ze strobowaniem (3). (1 zastrzeżenie)

G01V P. 226145 08.08.1980

Pierwszeństwo: 08.08.1979 - St. Zjednoczone Ameryki (PCT/US 79 00590)

Conoco, Inc. Ponca City, Stany Zjednoczone Ameryki (Delbert Wayne Fair).

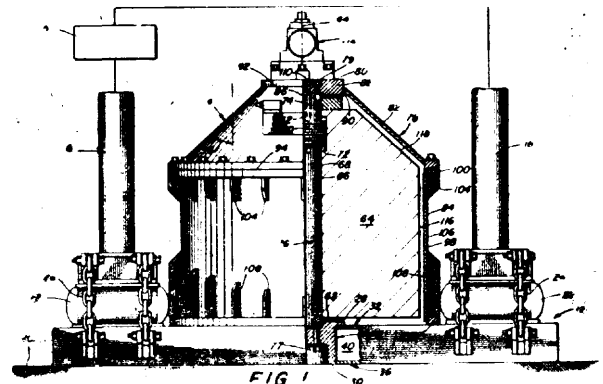
Urządzenie przetwarzające i przetwornik sejsmiczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia przetwarzającego i przetwornika sejsmicznego mających obudowę i płytkę podstawy, które umożliwiają pracę przy relatywnie szerokim zakresie częstotliwości aż do 250 Hz i powyżej.

Urządzenie przetwarzające do indukowania fal w elastycznym środowisku zawiera płytę podstawy (12), stykającą się z elastycznym środowiskiem, reakcyjną

masę (64) mającą walcowy otwór (66), tłok z dwustronnym tłoczyskiem (68), usytuowany w otworze (66), przy czym reakcyjna masa (64) jest przemieszczana ruchem posuwisto-zwrotnym względem tłoka (68), zaś koniec pierwszego tłoczyska (76) tłoka (68) jest sztywno połączony z płytą podstawy (12), obudowę (78) sztywno łączącą koniec drugiego tłoczyska (74) tłoka (68) z płytą podstawy (12) mającą sekcję (82) w postaci ściętego stożka, którego koniec o mniejszej średnicy jest sztywno połączony z końcem drugiego tłoczyska (74) natomiast koniec o większej średnicy jest sztywno połączony z płytą podstawy (12). Obudowa (78) ma walcową sekcję (84), której jeden koniec jest sztywno połączony z końcem płyty podstawy (12) a drugi koniec jest sztywno połączony z końcem o większej średnicy sekcji (82) w postaci ściętego stożka.

Przetwornik sejsmiczny zawiera płytę podstawy (12) stykającą się z powierzchnią ziemi i indukującą w ziemi fale sejsmiczne Skonstruowaną tak, aby siły dynamiczne przenoszone z przetwornika do ziemi były zgodne w fazie na całej powierzchni styku płyty podstawy (12) z ziemią, przy czym płyta podstawy (12) ma centralną piastę (26), pierwsze poszycie (32) i drugie poszycie (36), wystające promieniowo na zewnątrz z centralnej piasty (26) i **wzmacniające żebra** (40), sztywno zamocowane do pierwszego poszycia (32) i drugiego poszycia (36) oraz ma reakcyjną masę (64) mającą otwór cylindra (66), tłok z dwustronnym tłoczyskiem (68), usytuowany w otworze cylindra (66), przy czym reakcyjna masa (64) jest przesuwana hydraulicznie ruchem posuwisto zwrotnym względem tłoka (68). (21 zastrzeżeń)

G01V P. 226146 08.08.1980

Pierwszeństwo: 08.08.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 79/00591)

Conoco, Inc., Ponca, City, Stany Zjednoczone Ameryki (Delbert Wayne, Fair).

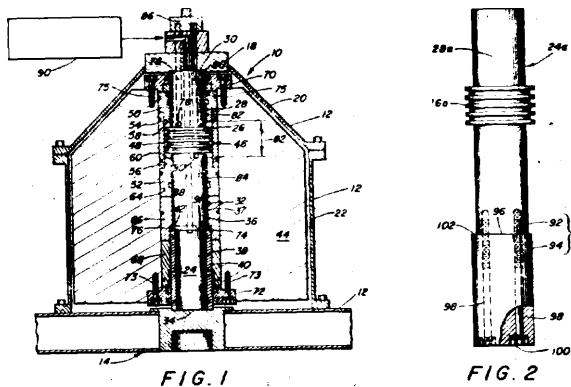
Wibrator hydrauliczny i przetwornik sejsmiczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji wibratora hydraulicznego przystosowanej do pracy w zakresie częstotliwości przekraczających 250 Hz oraz konstrukcji przetwornika sejsmicznego przystosowanego do pracy w zakresie częstotliwości przekraczających 80 Hz.

Wibrator hydrauliczny i przetwornik sejsmiczny zawiera pionowy tłokowy człon (24a) z dwustronnym tłoczyskiem, mający roboczy tłok (26a), wystające z tego tłoka górne tłoczysko (28a), zamocowane górnym końcem (30) do obudowy, (12) oraz dolne tłoczysko mające pierwszą część (92) wystającą z tłoka (26a) i drugą część (94) połączoną z pierwszą, dla utworzenia działającego ku górze, **odsadzenia** (102), i zamocowaną końcem (100) do obudowy (12). Na tłokowym członie (24a), jest zamocowany przesuwnie reakcyjny blok (44), tworzący wokół niego hydrauliczny roboczy cylinder (46), a pod nim, pomiędzy działającym ku dołowi **odsadzeniem** na reakcyjnym bloku (44) i działającym ku górze **odsadzeniem** (102) na dolnym tłoczysku (32a), hydrauliczny wyrównawczy cylinder (76). W tłokowym

członie (24a) są wykonane kanały (78, 80) połączone ze źródłem ciśnienia hydraulicznego i roboczym cylindrem (46) i doprowadzające ciecz do tego cylindra, powodującego ruch posuwisto zwrotny reakcyjnego bloku (44) względem roboczego tłoka (26a) oraz kanały (88) doprowadzające ciecz hydrauliczną do wyrównawczego cylindra wyrównawczego (76).

Roboczy cylinder (46) jest utworzony przez cylindryczną tuleję (48), w której jest osadzony roboczy tłok (26, 26a) oraz przez dwie panewki (50, 52), których koncentryczne zakończenie (58, 60) spełniają rolę pokryw roboczego cylindra (46), przez co długość cylindra (46) może być zmieniona przez zmianę odstępów (62) panewek (50, 52), wchodzących do tuleji (48) stanowiącej jego korpus. (15 zastrzeżeń)

G04G

P. 227352 T

17.10.1980

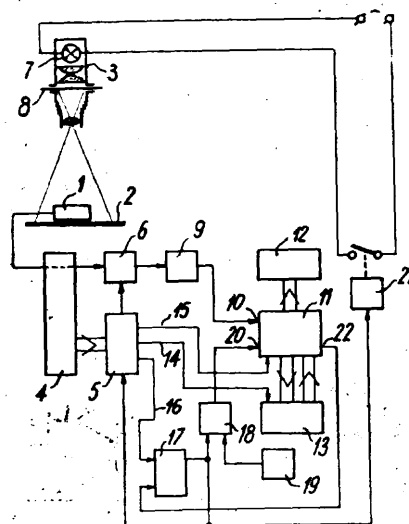
Janusz Słowiński, Warszawa, Wiesław Kacprzak, Łowicz, Polska (Janusz Słowiński, Wiesław Kacprzak).

Cyfrowy układ określania odmierzania czasu ekspozycji papierów fotograficznych

Przedmiotem wynalazku jest cyfrowy układ określania i odmierzania czasu ekspozycji papierów światłoczułych przeznaczony do sterowania procesem naświetlania w ciemniach fotograficznych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego uzyskiwanie dużych dokładności pomiarów natężenia światła i dużą ich stabilność.

Według wynalazku układ składający się z sondy z elementem światłoczułym, połączonej giętym przewodem z pozostałą częścią układu, klawiatury ręcznego wybierania rodzajów pracy i inicjowania pracy układu, bloku sterowania sprzężonego z klawiaturą i układu załączania źródła światła ma wyzwalany przez blok sterowania (5) pierwszy generator (6) generujący impuls o czasie trwania zależnym od natężenia światła padającego na połączoną z tym generatorem sondę (1), drugi generator (9) generujący w czasie trwania tego impulsu paczkę impulsów o ustawianej częstotliwości powtarzania impulsów w paczce odwrotnie proporcjonalnej do czułości papieru, programowany licznik rewersyjny (11) z wejściem do liczenia w przód (10) połączonym z wyjściem drugiego generatora (9), pamięć pośredniczącą (18) do zapamiętywania stanu licznika rewersyjnego (11) w procesie określania czasu ekspozycji, której wyjścia połączone są z wejściami równoległego wprowadzenia danych do programowanego licznika rewersyjnego (11), generator impulsów wzorcowych czasu (19), przerzutnik (17), którego wejście zapalające połączone jest z blokiem sterowania (5) zaś wejście gaszące połączone jest z wyjściem przeniesienia równoległego przy liczeniu wstecz (22) licznika rewersyjnego (11), bramką (18), której jedno wejście połączone jest z wyjściem generatora impulsów wzorcowych czasu (19), drugie jej wejście połączone jest równocześnie z wyjściem przerzutnika (17), blokiem sterowania (5) i układem załączania źródła światła (21), a jej wyjście połączone jest z wejściem do liczenia wstecz (20) licznika rewersyjnego (11), oraz zespół wskaźników (12) wyświetlających aktualny stan licznika rewersyjnego. (4 zastrzeżenia)

G05B
G05F
H02H

P. 227304 T

15.10.1980

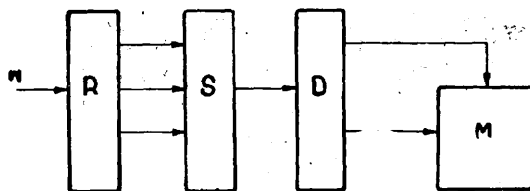
Polskie Koleje Państwowe, Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Jan Łyżwiński, Henryk Kalinowski).

Układ elektroniczny sterujący matrycą przekaźników wykonawczych z systemu zdalnego sterowania urządzeniami zabezpieczenia ruchu kolejowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia zespołu przekaźnikowego przy uzyskaniu dowolnej kolejności zadziałań przekaźników wykonawczych oraz zapewnienia zwiększenia niezawodności działania układu.

Układ według wynalazku ma deszyfrator (D) ze wzmacniaczami, a pomiędzy wejściem (W) tego układu a deszyfratorem (D) włączony jest szeregowo rejestr (R) i selektor (S).

Na wejście (W) wprowadzana jest informacja o adresach przekaźników wykonawczych, które mają byćysterowane. (1 zastrzeżenie)

G05D

P. 221957

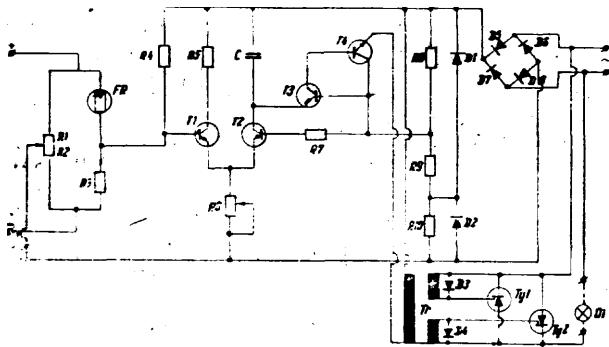
12.02.1980

Biuro Studiów i Projektów Przemysłowych Urządzeń Elektrycznych „Elektroprojekt”, Warszawa, Polska (Henryk Polak).

Elektroniczny układ automatycznej regulacji zwłaszcza natężenia oświetlenia elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego uzyskanie płynnej regulacji natężenia prądu w obwodzie oświetlenia elektrycznego, w zależności od oświetlenia naturalnego i oszczędne zużycie energii elektrycznej.

Układ według wynalazku ma kondensator (C) włączony w obwód kolektora tranzystora (T₂) wzmacniacza różnicowego (T₁, T₂), który sterowany jest różnicą napięć z mostka pomiarowego (R₁, R₂, R₃, FR) i źródła stałego napięcia odniesienia, na dzielniku oporowym (R₈, R₉, R₁₀). (1 zastrzeżenie)

G05D P. 222056 14.02.1980

Institut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Czesław Kwiecień, Józef Gargul, Włodzimierz Henclik, Józef Wiechecki, Jerzy Dobrzański, Stefan Walkowiak, Marian Tymowski).

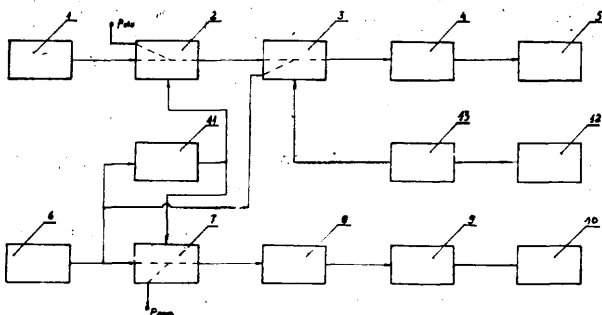
Sposób i układ sterowania rozkładem temperatur na długości bębna obrotowego suszarek

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sterowania rozkładem temperatur na długości bębna obrotowego suszarek przeznaczonych zwłaszcza do suszenia koncentratów rud metali nieżelaznych.

Sposób sterowania według wynalazku polega na tym, że w przypadkach gdy na wlocie do bębna, temperatura jest niższa od dolnej granicznej otwiera się maksymalnie przepływ gazu i wyłącza się dmuch powietrza zimnego, w pozostałych przypadkach stabilizuje się temperaturę spalin na wyjściu bębna przez zmianę ilości gazu a temperaturę na wejściu przez zmianę ilości dodawanego powietrza zimnego. W przypadku chwilowego wyłączenia obrotów bębna po ich ponownym załączeniu, przez minimum 3 minuty, stabilizuje się temperaturę na wejściu bębna ilością podawanego gazu.

Układ według wynalazku w pętli stabilizacji temperatury na wyjściu bębna zawiera dwa elementy przełączające (2) i (3), a w pętli stabilizacji temperatury na wejściu bębna element przełączający (7). Położenie elementów przełączających (2) i (7) sterowane jest z komparatora z histerezą (11), natomiast położeniem elementu przełączającego (3) sterowane jest z detektora obrotów (12) przez układ opóźniający (13).

(2 zastrzeżenia)

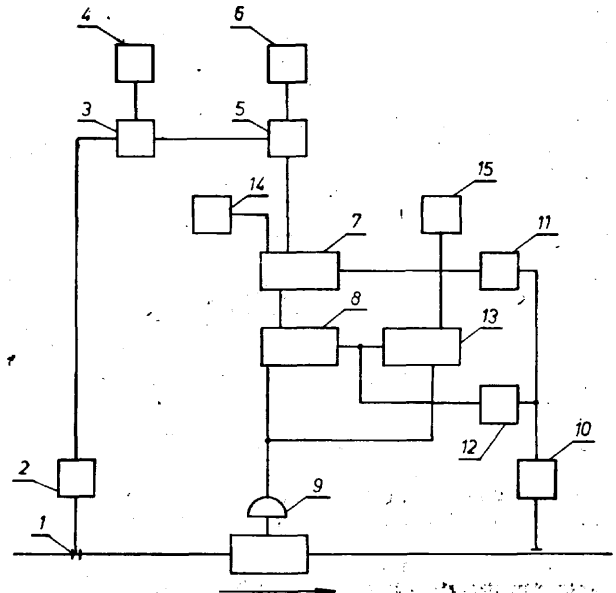
G05D P. 222145 19.02.1980

Institut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Ireneusz Kalinowski, Marek Kuliński, Hanna Miąsek).

Pneumatyczny układ regulacji ciśnienia w gazowych stacjach redukcyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy układu zapewniającego automatyczną regulację ciśnienia gazu w stacjach redukcyjnych w zależności od chwilowej wartości natężenia przepływu.

Układ zawiera element pomiarowy (1) siłownik pneumatyczny (9) i przetwornik ciśnienia (10). Między elementem pomiarowym (1) a siłownikiem pneumatycznym (9) znajduje się przetwornik różnicy ciśnienia (2), przyrząd mnożący (3) i przystawka sumująca (5) do których przyłączone są reduktory precyzyjne (4) i (6) oraz zawory trójdrogowe (7) i (8) przy czym do zaworu trójdrogowego (7) przyłączony jest reduktor precyzyjny (14). Między siłownikiem pneumatycznym (9) i przetwornikiem ciśnienia (10) znajduje się przekładnik ciśnienia (12) połączony z zaworami trójdrogowymi (8) i (13). Z zaworem trójdrogowym (13) połączony jest reduktor precyzyjny (15) oraz przekładnik ciśnienia (11) połączony z zaworem trójdrogowym (7). (1 zastrzeżenie)

G05D P. 228165 29.11.1980
F24D

Pierwszeństwo: 30.11.1979 - Węgry (nr 14846)

Csöszerelepári Vállalat, Budapest, Węgry (Zoltan Vajna, József Talpag, Kálmán Csohány).

Sposób nastawiania systemów o wzajemnie połączonych przepływowych obwodach, w aspekcie strumienia o biegu owego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego nastawienie systemu ogrzewczego w stosunkowo krótkim odstępie czasu.

Sposób według wynalazku znajduje zastosowanie zwłaszcza dla nastawiania systemów ogrzewczych dużych bloków mieszkalnych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przy otwartym położeniu organów regulacyjnych systemu kontrolowany jest strumień objętościowy wytwarzany przez maszynę i - zależnie od rezultatu - w przypadku koniecznym przez przestawienie pojedynczego organu regulacyjnego i/albo wymianę pompy nastawiany jest stan podstawowy systemu, a następnie nastawiane są poszczególne organy regulacyjne w uprzednio ustalonej kolejności i strumień objętościowy określony dla momentu nastawienia i kontrolowany przez pomiar. (1 zastrzeżenie)

G05F P. 222258 20.02.1980

Óśrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Automatyki, Poznań, Polska (Jan Roeske).

Układ dwustawnego regulatora mocy czynnej

Przedmiotem wynalazku jest układ dwustawnego regulatora mocy czynnej znajdujący zastosowanie w

objektach, w których **wymagana** jest praca elektrycznego urządzenia wykonawczego przy żądanej wartości obciążenia. Regulator uzależnia sygnał przetworzony nie tylko od natężenia, ale również od napięcia prądu oraz od współczynnika mocy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu regulatora mocy, który przy dużej uniwersalności stosowania i szerokim **zakresie** regulacji byłby niezawodny i mało wrażliwy na zakłócenia.

Regulator ma człon wyjściowy (4) stanowiący blokadę przeciążeniowo-czasową, wyposażony w wyjście logiczne i/lub przełącznikowe. Wejścia członu wyjściowego (4) są połączone z czujnikiem mocy czynnej (1) poprzez komparator (2) i przerzutnik (3) oraz z członem czasowym (5). Wyjście członu wyjściowego (4) jest połączone z członem wykonawczym (6) oddziałującym na obiekt sterowany, sprzężony z czujnikiem mocy czynnej (1). (3 zastrzeżenia)

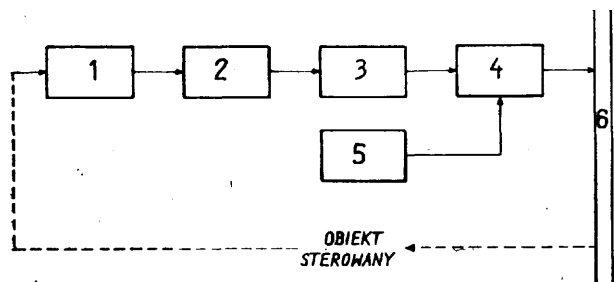

Fig. 1

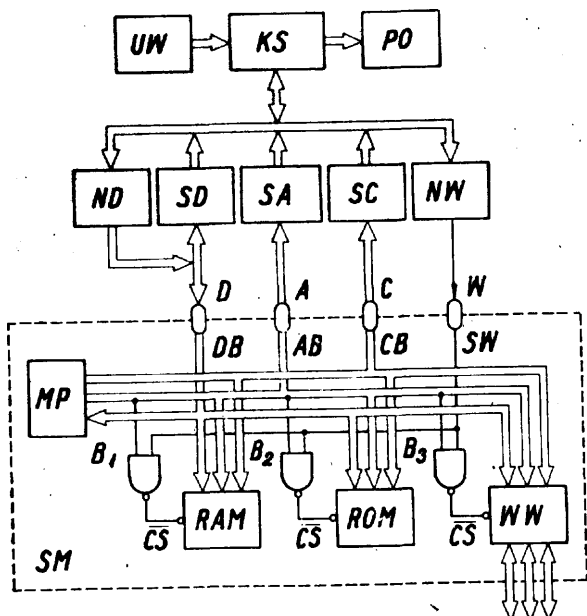
G06F P. 221419 16.01.1980

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Michał Choński, Bogusław Jackiewicz).

Sposób zmiany zawartości rejestrów systemu mikroprocesorowego oraz urządzenie diagnostyczne do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie badania i zmiany zawartości **rejestrów** systemów mikroprocesorowych nie mających własnych układów i pTOgramów diagnostycznych.

Sposób według wynalazku polega na połączeniu badanego systemu z **urządzeniem** diagnostycznym i po wyłączeniu za pomocą tego urządzenia pamięci i bramek interfejsowych badanego systemu, wprowadzeniu kodów rozkazów wysyłania zawartości badanych re-

jestrów do **zewnętrznej** pamięci lub do bramek interfejsowych albo kodów rozkazów podstawienia nowej zawartości odpowiednich rejestrów, przy **czym** zawartość ta jest odczytywana z szyny danych i rejestrowana w dostępnej dla operatora pamięci. Urządzenie diagnostyczne według wynalazku składa się z kontrolera sterującego (KS), układu wprowadzania danych (UW), **poła** odczytowego (PO) oraz **zespołów** separatorów (SD, SA, SC) i nadajników (ND, NW), odpowiednio połączonych. (3 zastrzeżenia)

G06F P. 222010 14.02.1980
G01B

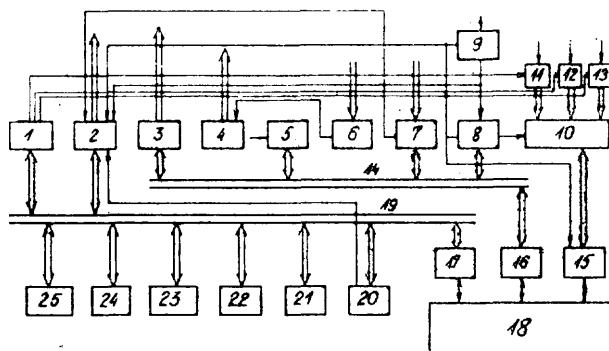
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 210280

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Witold Widomski, Zbigniew Chuchro).

Układ sterowania i przetwarzania informacji dla **trójkoordynatowej** maszyny pomiarowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na hamowanie maszyny pomiarowej po zetknięciu się głowicy pomiarowej z mierzoną przedmiotem niezależnie od działania jednostki centralnej.

Układ według wynalazku ma hardwarowe zatrzymanie ruchu maszyny oraz blokadę sterowania **napedów** poprzez połączenie pulpitu (20) z układami sterowania napędu układu elektrycznego głowicy pomiarowej (9) z układów (2) oraz ma hardwarowe zabezpieczenie głowicy pomiarowej przed zniszczeniem poprzez połączenie układu elektronicznego głowicy pomiarowej (9) z układami sterowania napędów (2) oraz układu elektronicznego głowicy pomiarowej (9) z interfejsem BCD (15), a ponadto ma automatyczne ustawienie liczników (11, 12, 13) przez jednostkę centralną (18) poprzez połączenie układów sygnalizacji (1) z licznikiem osi X (11), z licznikiem osi Y (12) i licznikiem osi Z (13). (3 zastrzeżenia)

G06F P. 222017 14.02.1980
G05B

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Wolfenburg, Wiesław Zabłocki).

Sposób i urządzenie do cyklicznego przesyłania sygnałów cyfrowych, zwłaszcza do sterowania i sprawdzania stanu oddalonych obiektów

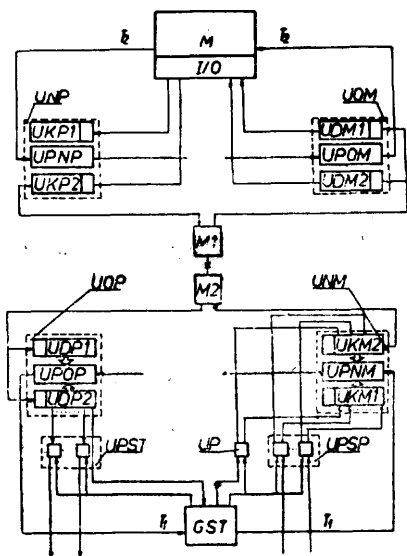
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, **pozwalających** na zwiększenie szybkości transmisji przesyłanej informacji.

Sposób, w którym binarne sygnały sterujące przesyła się z komputera do obiektów sterowanych, a z obiektów sterowanych przesyła się binarne sygnały zawierające informacje o stanie obiektów do komputera, według wynalazku charakteryzują się tym, że w każdym cyklu przesyłania grupę sygnałów binarnych sterujących czy sygnałów zawierających informację o stanie obiektów wprowadza się do dwóch jednakowych układów kodujących, a następnie spraw-

dza się ich zgodność logiczną oraz przesyła się z jednego z układów kodujących grupę sygnałów binarnych wraz z dołączonymi do niej sygnałami kontrolnymi jednocześnie do dwóch układów dekodujących, gdzie w każdym z nich sprawdza się zgodność sygnałów kontrolnych z grupą sygnałów binarnych oraz sprawdza się zgodność logiczną grupy sygnałów binarnych wraz z sygnałami kontrolnymi w obu układach dekodujących.

Urządzenie składa się z układu nadawczego poleceń (UNP) połączonego z układem odbiorczym poleceń (UOP) i układu nadawczego meldunków (UNM) połączonego z układem odbiorczym meldunków (UOM). Układ nadawczy poleceń (UNP) i układ odbiorczy meldunków (UOM) połączone są z komputerem (M), a układ odbiorczy (UOP) poleceń i układ nadawczy meldunków (UNM) współpracują ze sterowanymi obiektami. Każdy z układów nadawczych (UNP, UNM) wyposażony jest w parę układów kodujących (UKP1, UKP2, UKM1, UKM2) o wyjściach dołączonych do wejść porównujących swojego układu porównującego (UPNP, UPNM) oraz każdy z układów odbiorczych (UOP, UOM) składa się z dwóch układów dekodujących (UDP1, UDP2, UDM1, UDM2) o wyjściach dołączonych do wejść porównujących swojego układu porównującego (UPOP, UPOM).

Ponadto urządzenie ma generator sygnałów testowych (GST), którego wyjścia synchronizujące połączone są z układami pośredniczącymi do sterowania obiektami (UPST) i układami pośredniczącymi do sprawdzania stanu obiektów (UPSP). (10 zastrzeżeń)

G06F
A61B

P. 222019

14.02.1980

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jerzy Kopeć, Jan Rawski, Michał Wołyński).

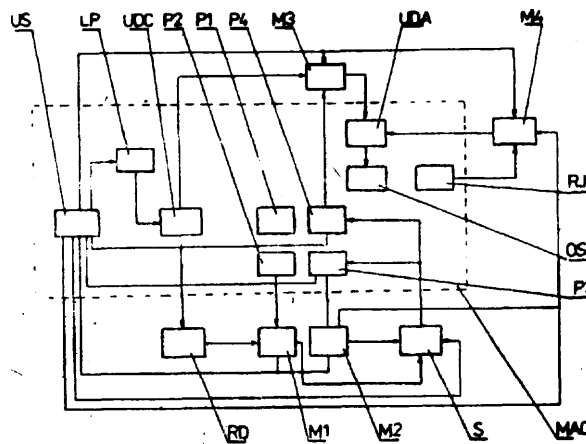
Elektroniczne urządzenie do uzyskiwania histogramu częstości występowania zdarzeń w funkcji ich amplitudy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego urządzenia umożliwiającego bezpośredni odczyt histogramów amplitud i histogramów interwałów potencjałów ruchowych mięśni istot żywych.

W urządzeniu zawierającym multiplexery, sumator, rejestr dzielenia oraz maszynę analogowo-cyfrową wyposażoną w oscyloskop, układ sterowania, licznik pomiarów, układ dzielenia cyfrowego, układ dzielenia analogowego i rejestr wartości średnich, według wynalazku charakteryzuje się tym, że jedno z wyjść układu dzielenia cyfrowego (UDC) połączone jest z wejściem rejestru dzielenia (RD), a wejście tego rejestru jest połączone z jednym z wejść pierwszego multiplexera (M1), którego drugie z wejść jest połączone z wyjściem drugiej pamięci (P2) maszyny

(MAC), zaś jego wyjście (M1) jest połączone z jednym z wejść sumatora (S), natomiast drugie z wejść tego sumatora (S) jest połączone z wyjściem drugiego multiplexera (M2), gdzie jedno z wejść tego multiplexera (M2) jest połączone z wyjściem trzeciej pamięci (P3) maszyny (MAC), zaś wyjście sumatora (S) połączone jest z jednym z wejść pamięci trzeciej (P3) oraz z jednym z wejść pamięci czwartej (P4) maszyny (MAC), przy czym wyjście pamięci czwartej (P4) jest połączone z jednym z wejść trzeciego multiplexera (M3) zaś wyjście tego multiplexera (M3) jest połączone z jednym z wejść układu dzielenia analogowego (UDA) maszyny (MAC), natomiast drugie wejście tego układu (UDA) jest połączone z wyjściem czwartego multiplexera (M4), a jedno z wejść tego multiplexera (M4) jest połączone z wyjściem rejestru, wartości średnich (RJ) maszyny analogowo-cyfrowej (MAC).

(1 zastrzeżenie)

G06F
G06K

P. 222041

15.02.1980

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Jerzy Kulik, Witold Jerzy Widomski).

Interfejs odbiorczy dla współpracy z uniwersalną szyną transmisyjną

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia współpracy dowolnego urządzenia wyjścia danych z uniwersalną szyną transmisyjną pracującą według standardu IEC 625-1.

Interfejs składający się z układu dopasowania sygnałów szyny, dekodera rozkazów, adresatora, układu sterowania transmisją i układu dopasowania sygnałów, według wynalazku charakteryzuje się tym, że dekodery rozkładów ma dekodery BCD/1 z 10 (8, 9) oraz czterowejściową bramkę NAND (10) dołączoną do czterech młodszych bitów, a wyjściem do bramki

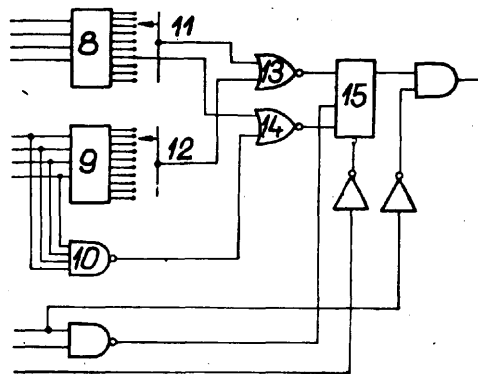

Fig. 2

NOR (14), zaś adresator ma przełączniki (11, 12) połączone z jednej strony z wyjściami dekodatorów (8, 9), a z drugiej strony z bramkami NOR (13, 14), których wyjścia połączone są z wejściami przerzutnika J-K (15). (1 zastrzeżenie)

G06G P. 227197 T 09.10.1980

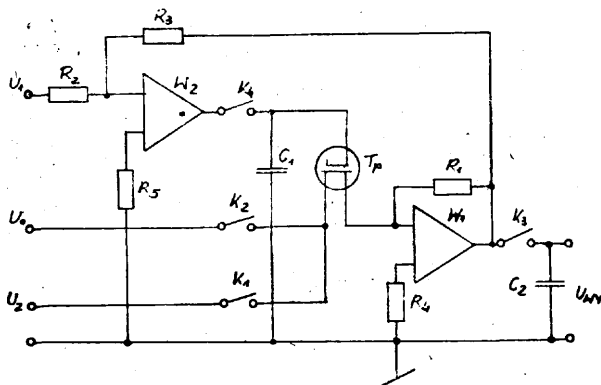
Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Marek Wołoszyk, Miron Galewski).

Układ elektroniczny do mnożenia analogowego dwóch **sygnałów**

Przedmiotem wynalazku jest układ elektroniczny do mnożenia analogowego dwóch sygnałów stosowany zwłaszcza w układach pomiarowych oraz **regulacji** automatycznej.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu cechującego się prostotą budowy, oraz małą wrażliwością na zmiany temperatury oraz zmiany innych warunków otoczenia.

Układ według wynalazku zawiera tranzystor polowy z izolowaną bramką (T_p), którego dren jest połączony poprzez klucz elektroniczny pierwszy (K_1) ze źródłem napięcia wejściowego (U_2), a poprzez klucz elektroniczny drugi (K_2) ze źródłem napięcia odniesienia (U_0), a źródło tego tranzystora (T_p) połączone jest z jednym wejściem wzmacniacza operacyjnego pierwszego (W_1), którego drugie wejście połączone jest z masą układu poprzez rezystor polaryzacji wzmacniacza pierwszego (R_4), przy czym wzmacniacz (W_1) ma w pętli sprzężenia zwrotnego rezystor **sprzęgający** (R_1), a jego wyjście poprzez klucz elektroniczny trzeci (K_3) połączony jest z zaciskami wyjściowymi układu, połączonymi z okładkami kondensatora wyjściowego (C_2). Bramka tranzystora polowego (T_p) połączona jest za pośrednictwem kondensatora bramkowego (C_1) z masą układu, a poprzez klucz elektroniczny czwarty (K_4) z wyjściem wzmacniacza operacyjnego drugiego (W_2), jedno wejście którego połączone jest z masą układu poprzez rezystor polaryzacji wzmacniacza drugiego (R_5), a drugie wejście, za pośrednictwem rezystora wejściowego (R_2), połączone jest ze źródłem napięcia sterującego (U_1), a za pośrednictwem rezystora wejściowego (R_3) z wyjściem wzmacniacza operacyjnego pierwszego (W_1), tworząc pętlę sprzężenia zwrotnego. (1 zastrzeżenie)

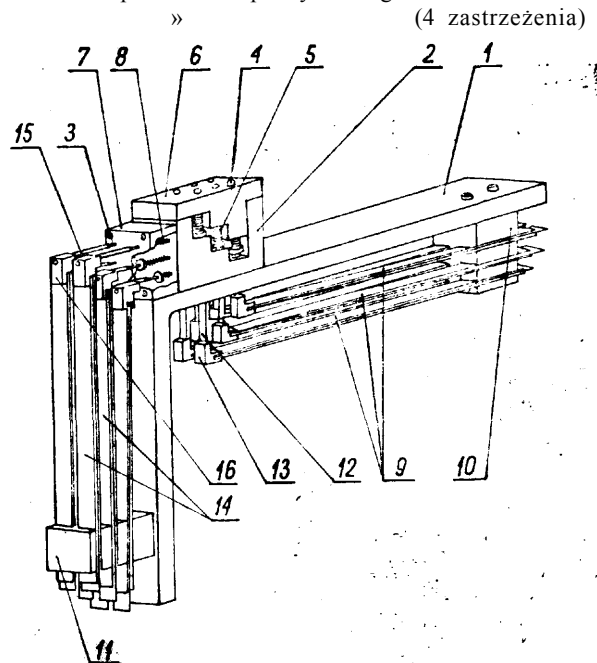
G06K P. 221868 07.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Józef Penksa, Magdalena Fibiger).

Wskaźnik do odczytu w kodzie Braille'a znaków alfanumerycznych

Przedmiotem wynalazku jest wskaźnik do odczytu dotykiem w kodzie Braille'a znaków alfanumerycznych, umożliwiający niewidomym posługiwanie się cyfrowymi przyrządami pomiarowymi na stanowiskach pracy obsługiwanych przez ludzi widzących, jak również umożliwiającą im korzystanie z komputerów.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wskaźnika o takiej konstrukcji, która zapewni mały ciężar i wymiary urządzenia, jego cichą pracę i dużą niezawodność. We wskaźniku według wynalazku do wysuwania kołeczków-punktów (4) we wzorze Braille'a zastosowane są elementy piezoelektryczne (9) sterowane w sposób statyczny i jeden lub więcej elementów piezoelektrycznych (14) blokujących - po przyłożeniu do nich stałego napięcia sterującego - wysunięte kołeczki-punkty (4). Po zdjęciu pobudzeń z piezoelektrycznych elementów: wysuwającego (9) i blokującego (14) każdy wysunięty kołeczek-punkt (4) powraca do położenia spoczynkowego. (4 zastrzeżenia)

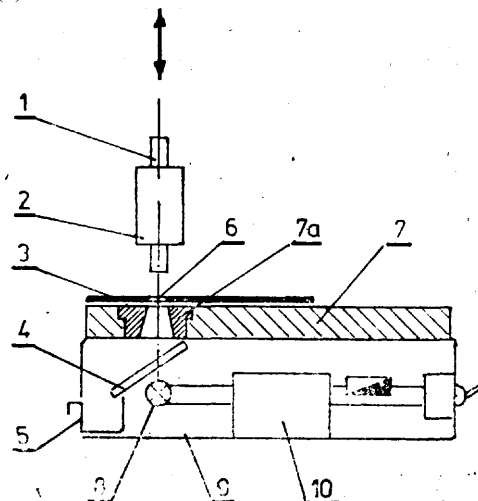
G06K P. 222113 20.02.1980

Instytut Technologii Elektronowej, Warszawa, Polska (Zdzisław Softys).

Urządzenie do wykonywania otworów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania małego rozbudowanego konstrukcji o dużej dokładności dziurkowania, uniwersalnej w odniesieniu do rodzaju perforowanego **materiału**.

Urządzenie do wykonywania otworów, zwłaszcza do dziurkowania kart przeziernych lub kartotekowych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że oś układu dziurkującego tego urządzenia umieszczona jest w osi orientującej płamki świetlnej (6). **Obra** płamki (6) na karcie (3) powstaje przez projekcję otworu matrycy (7a) promieniowaniem źródła światła (8), zasilanego i włączanego układem (10) sterującym z obudowy (9). (1 zastrzeżenie)

G08B
E21F

P. 221977

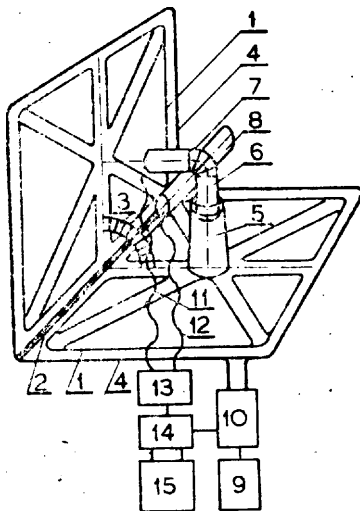
13.02.1980

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Jan Dzwinel, Krzysztof Sojka).

Sposób i urządzenie do elektromagnetycznego ostrzegania przed tąpnięciami i zawałami górnictwymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, zapewniających zarówno bezpośrednią obserwację zmian stanu naprężeń górotworu w kopalni, jak i prognozowanie zachodzących zjawisk fizycznych w górotworze.

Sposób według wynalazku polega na tym, że prognozowanie stref zawałów i tępnię określa się poprzez obserwację znormalizowanych zmian amplitudy i fazy spłotu sygnału kodowego w antenach odbiorczych z upływem czasu drogą systematycznych powtórzeń pomiarów i wydzielenia stref anomalnych zmian gradientu czasowego amplitudy i fazy, a przez porównanie kodu tych zmian ze zmianami wzorcowymi uzyskanymi doświadczalnie w skali laboratoryjnej dla danej kopalni, prognozuje się bezpieczny okres pobytu w strefie zagrożenia tąpnięciem lub skuteczność podjętych zabiegów przeciwzawałowych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że na karkasie (1) utworzonym z płaszczyzn dwóch ram połączonych na zawiasie (2) o kącie rozwarcia regulowanym kątomierzem (3) nawinięty jest kabel, stanowiąc obwód indukcyjny (4), a w centralnej części poziomej ramy karkasu (1) na statywie (5) w środku przecięcia się osi symetrii obu płaszczyzn karkasu (1) umieszczony jest zestaw płaszczyzn karkasu (1) umieszczony jest zestaw trzech anten (6, 7, 8), korzystnie o jednakowych czułościach, z których jedna (6) jest prostopadła do jednej płaszczyzny ramy, druga antena (7) jest prostopadła do drugiej płaszczyzny ramy, a trzecia antena (8) jest równoległa do obu płaszczyzn ram, przy czym obwód indukcyjny (4) zasilany jest ze źródła prądu (9) poprzez elektrotechniczne urządzenie (10), formujące przebieg prądowy składający się z kilku przebiegów cyklicznych o określonym stosunku amplitudy natężenia prądu i ich przesunięciach fazowych, najkorzystniej w paśmie częstotliwości 0,05—100 Hz, które jest sprzężone z urządzeniem pomiarowym (14) połączonym z jednej strony z rejestratorem (15), a z drugiej strony poprzez multiplexer (13) połączony kablem (11) z antenami (6 i 7) i kablem (12) z anteną (8).

(2 zastrzeżenia)

G68C
E21C

P. 221921

09.02.1980

Kombinat Górnictwo-Hutniczy Miedzi, Zakład Doświadczalny „Cuprum”, Lublin, Polska (Jerzy Tenełowicz, Jan Foligowski, Wiesław Trzak).

Sposób i układ do określania wielkości rozwarstwienia stropu zasadniczego w strefie zawałowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, pozwalających na bezpieczne, bez zbliżania się człowieka w rejon strefy zawałowej, określenie wielkości rozwarstwienia się skał stropowych bezpośrednio po samoczynnym lub wymuszonym zawałe.

Sposób według wynalazku polega na określeniu wielkości rozwarstwienia za pomocą systemu bezprzewodowego na podstawie zmiany częstotliwości pola elektromagnetycznego emitowanego przez układ antenowy czujnika.

Układ według wynalazku składa się z jednego lub więcej zespołów pomiarowych usytuowanych w stropie strefy zawałowej, oraz zestawu aparatury odbiorczej usytuowanej poza strefą zawałową.

(3 zastrzeżenia)

G09B

P. 226108 T

05.08.1980

Włodzimierz Erdmann, Gdańsk, Polska (Włodzimierz Erdmann).

Pantograf graficzny procentowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwiłaby uzyskiwanie dowolnego podziału odcinka.

Pantograf według wynalazku składa się z podstawy (1), listew prowadzących (2, 3) i listew bocznych (4, 5). W podstawie (1) jest wycięcie (6). Do górnego brzegu listwy prowadzącej (3) przymocowany jest liniał metryczny (8), zaś pomiędzy wycięciem (6) a dolną listwą prowadzącą (2) znajduje się liniał procentowy (9). Ponadto pantograf ma przytwierdzone za pomocą nitu (10) ramię obrotowe (11) z kreską podziałową (12) i szczeliną podziałową (13). Po listwach prowadzących (2, 3) przesuwają się suwak (14) dociskany do nich sprężyną (15).

Wynalazek znajduje zastosowanie do wyznaczania środków mas części i całego ciała na zdjęciu przy analizach biomechanicznych pozycji statycznych i ruchu.

(1 zastrzeżenie)

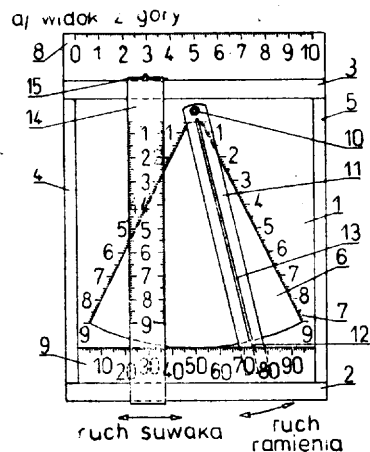
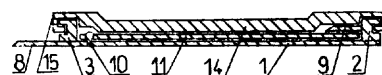

Fig. 4.

b/ przekroj, boczny,

G10D

P. 221943

08.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Bogdan Skalmierski, Krzysztof Mróz).

Sposób wykonania pudła rezonansowego instrumentów smyczkowych, **zwłaszcza** skrzypiec

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia warunków akustycznych- pudła rezonansowego.

Sposób wykonania pudła rezonansowego instrumentów smyczkowych zwłaszcza skrzypiec, polega na tym, że wprowadza się stan naprężeń w pudle rezonansowym, przez wykonanie płyty dolnej i górnej w formie łuku wygiętego w przeciwną stronę do tendencji **wyginania** ich naciąganiem strun oraz sprężyste ukształtowanie bocznych wieńców, przy czym po wstępnym sprężystym wygięciu bocznych przykleja się do nich listewki, odkształca sprężysto wieńce bocznych do kształtu finalnego i skleja wieńce bocznych z górną płytą ukształtowaną w formie łuku wklejając metodą belkę basową i zamyka się pudło rezonansowe płytą dolną ukształtowaną w formie łuku. (1 zastrzeżenie)

G01K
A63H

P. 221990

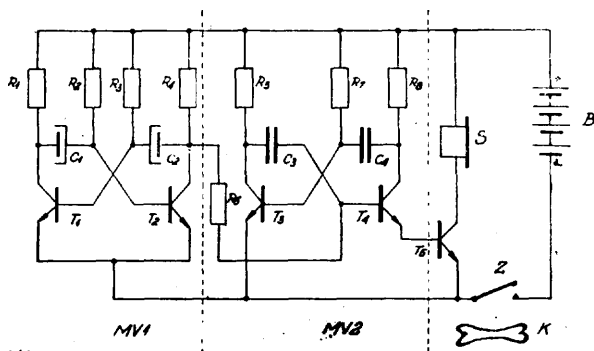
12.02.1980

Politechnika Rzeszowska im. J. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Tadeusz Szp'echt).

Układ elektroniczny zabawki **imitującej** szczekanie psa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu cechującego się małym poborem prądu i niskim kosztem wytwarzania.

Układ składa się z dwóch **multiwibratorów** **astabilnych** (MV1 i MV2) sprzężonych ze sobą poprzez rezystor (R6) połączony z wyjściem multiwibratora (MV1) oraz bazą tranzystora (T4) multiwibratora (MV2), przy czym tranzystory (T1—T5) obu multiwibratorów stanowią układ scalony. (4 zastrzeżenia)

G11B

P. 226746 T

13.09.1980

Pierwszeństwo: 15.09.1979 - RFN (nr P. 2937396.4)

BASF **Aktiengesellschaft**, Ludwigshafen, RFN.

Kaseta z taśmą magnetyczną i urządzenie do współpracy z tą kasetą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kasety i urządzenia do współpracy z tą kasetą, które spełniałyby wymagania odnośnie małych wymiarów kasety, jak i dużej swobody ruchu podpory nawojów taśmy magnetycznej.

Kaseta z taśmą magnetyczną mająca prostokątną obudowę podpórę ruchomą, na **której** zamocowane są obrotowo rdzenie nawojów, pomiędzy którymi przewijana jest taśma magnetyczna oraz elementy **sprężyste**, które utrzymują podpórę w naprężeniu względem wyposażonej w otwory powierzchni przedniej obudowy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że podpórę (1) rdzeni (7, 7) nawojów jest przesuwana równoległe do powierzchni dennej i powierzchni pokrywy obudowy kasety (1), a elementy sprężyste (22) działające w kierunku do

powierzchni przedniej (5) wspierają tę podpórę na obudowie kasety.

Urządzenie według wynalazku ma uchwyt dla obudowy kasety i dla elementów prowadzących oraz elementy blokujące (57, 57') do unieruchomienia kasety (1). Urządzenie to ma również głowicę magnetyczną i rolki napędowe (47, 47') przechodzące przez otwory przedniej powierzchni (5) kasety (1). Rolki napędowe pod dociskiem sprężyn doprowadzone są do styku z nawojami taśmy magnetycznej (8). (16 zastrzeżeń)

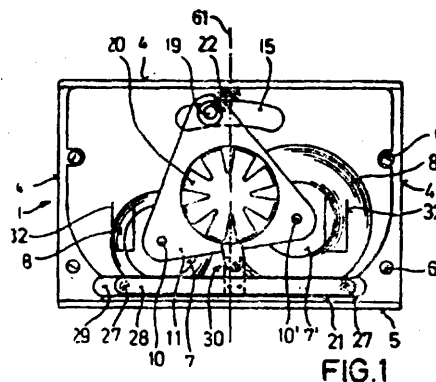

FIG.1

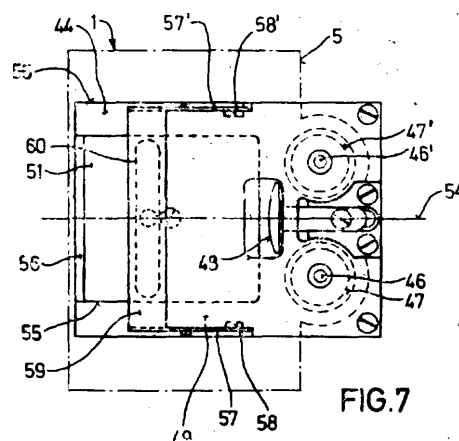

FIG.7

GUB

P. 228141

28.11.1980

Pierwszeństwo: 28.11.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 098254 i nr 098412)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Am. (Leslie Albert Torrington, Clyde Franklin Coleman).

Kaseta ochronna dla płyty do gramofidu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kasety ochronnej dla płytki do gramofidu, umożliwiającej wkładanie i wyjmowanie płyty bez jej dotykania przez użytkownika.

Kaseta ochronna dla płyty do gramofidu zawiera płaszcz (12) z otworem na krawędzi, łączącym się z gniazdem (16) na płytę (28) oraz ma płaską ramę (18), zawierającą płytę mającą główną powierzchnię (20), wsuwaną do płaszcza (12), pierwszą część, tworzącą zamknięcie otworu na krawędzi i drugą część (24), zabezpieczającą przed płaskim przesunięciem płyty (28) względem ramy (18), przy czym zamykająca część ramy ma szczelinę, w którą wchodzi ustalający element gramofidu.

Rama (18) jest zaopatrzona w parę zaczepowych palców (30, 32) do rozłącznego łączenia ramy (18) z płaszczem (12), których swobodne końce (34, 36) odchylają się w kierunku równoległym do głównej powierzchni (20) i prostopadle do kierunku wsuwania ramy (18), oraz które mają w pobliżu swobodnego końca **wystający** element (38, 40) mający nachyloną powierzchnię (46, 48) odległą od swobodnego końca

palca (30, 32), rozciągającą się prostopadłe do głównej powierzchni <20> i nieprostopadłe do kierunku wsuwania ramy (18).

Każdy wystający element (38, 40) ma w pobliżu swobodnego końca palca (30, 32) prostokątną powierzchnię (42, 44) prostopadłą do głównej powierzchni i do kierunku wsuwania ramy (18). Płaszcz (12) ma parę wgłębień (50, 52), w które wchodzi wystające elementy palców ramy (18).

Zamykająca część ramy (18) ma parę wycięć (58, 60), w które wchodzi zaciskowe elementy gramowidu w momencie dojścia kasety do położenia całkowitego wsunięcia do gramowidu, dla złączenia ramy (18) z gramowidem. (6 zastrzeżeń)

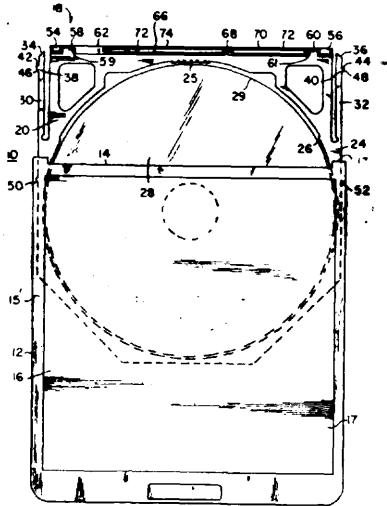

Fig.1

G11C

P. 222074

15.02.1980

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG”, Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Bronisław Prochwicz, Bolesław Firganek, Stanisław Cierpisz, Wiesław Balicki, Andrzej Lipczyk, Leonard Pełczyński, Andrzej Płaszczycza, Maciej Gadomski, Krystian Żymełka, Piotr Bojarek, Andrzej Bulanda, Janusz Kozłowski).

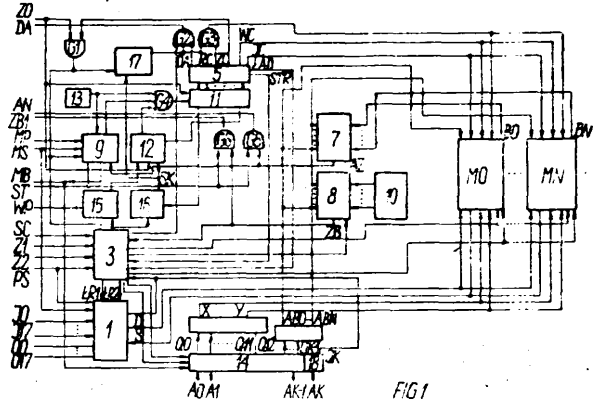
Układ pamięci ferrytowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pamięci ferrytowej umożliwiającego detekcję i sygnalizację realizowanej aktualnie fazy przy pracy w cyklu dzielonym, wykrywanie niezgodności adresu, blokadę i wykrywanie zablokowanych obszarów pamięci oraz pracę pamięci na słowach będących podwielokrotnością długości słowa podstawowego.

Układ zawierający układy wejścia-wyjścia, rejestry i deszyfratory adresowe oraz układy sterujące, według wynalazku charakteryzuje się tym, że układ wyboru rodzaju pracy (3) pamięci jest połączony z generatorem taktów (11) poprzez detektor końca fazy odczytu (zerowania (16), układ inicjacji fazy zapisu) regeneracji (15) oraz wskaźnik fazy (12). Sygnały wyjściowe z tych układów sterują pracą generatora taktów (11).

Pomiędzy deszyfrator adresów bloków pamięci, a bloki pamięci (MO-MN) jest włączony układ wykrywania niezgodności adresu (7), oraz układ wykrywania zablokowanego obszaru (8) wraz z matrycą zablokowanego obszaru (10), przy czym sygnały wyjściowe z tych układów (AZ) i (ZB) blokują układy:

inicjacji operacji (9) i wyboru rodzaju pracy (3) oraz przez bramki (G5) i (G6) strobowane sygnałem startu pamięci (ST) są przekazywane do maszyny cyfrowej. (4 zastrzeżenia)

G11C

P. 227850

14.11.1980

Pierwszeństwo: 16.11.1979 - Węgry (nr 14 187)

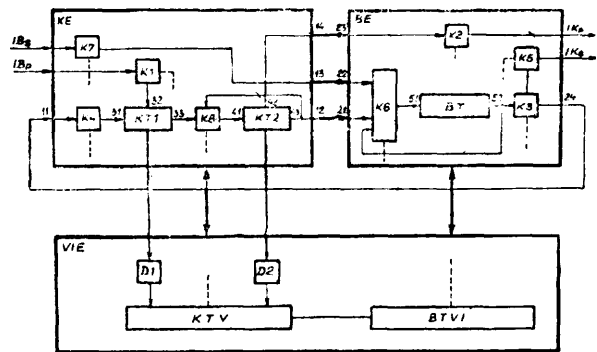
Telefongyár, Budapeszt, Węgry (Szilárd SASS, Alfred Bauer, László Schöller, János Keller, Istvan Hatlaczky, Attila Körmendy).

Układ elektryczny do zapamiętywania informacji w teledacyjnych punktach abonenckich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu, za pomocą którego można by jednocześnie wprowadzać informacje do pamięci i wyprowadzać je z niej, a wprowadzone znaki dowolnie często powtarzać, kasować, uzupełniać oraz podczas eksploatacji sprawdzać.

Układ elektryczny zawierający zespół do zapamiętywania znaków, przyłączony do jego wyjścia blokowy zespół pamięciowy, a także zespół sterujący i opóźniający, połączony z zespołem do zapamiętywania znaków i blokowym zespołem pamięciowym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zespół (KE) do zapamiętywania znaków zawiera połączone szeregowo: pierwszy podzespół (KT1) do zapamiętywania znaków i drugi podzespół (KT2) do zapamiętywania znaków, a blokowy zespół pamięciowy (BE) zawiera blokowy podzespół pamięciowy <BT> z wyjściem (52), sprzężonym zwrotnie z jego wejściem (51). Układ można zaopatrzyć w elementy do wykonywania wszelkich kombinacji szeregowego i równoległego wprowadzania i wynrowadzania informacji.

(10 zastrzeżeń)

DZIAŁ H

ELEKTROTECHNIKA

H01B   **P. 222097**   17.02.1980

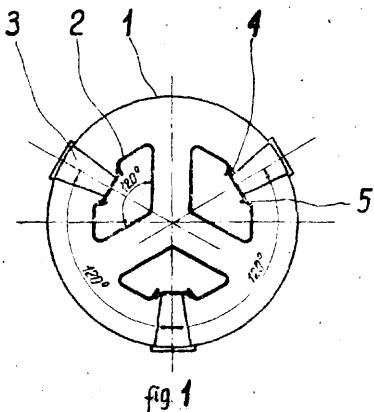
Przedsiębiorstwo **Montażu Elektrycznego** „Elektrobudowa”, Katowice, Polska (Zygmunt Hołoga, Gustaw Muzyk, Gerard Bartodziej, Jerzy Gnip, Cyryl Walkowiak).

Wielkoprądowy przewód szynowy trójfazowy w osłonie z rury, zwłaszcza wysokiego napięcia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wielkoprądowego przewodu **szynowego** trójfazowego w osłonie z rury, zwłaszcza wysokiego napięcia pozwalającego na zmniejszenie strat energii, materiałochłonności oraz czasu montażu, znajdującego zastosowanie w elektrowniach, elektrociepłowniach, w których zaciski generatorów rozstawione są w trójkąt bądź stosowane są trójfazowe łączniki.

Przewód szynowy według wynalazku stanowią szyny prądowe (2) umieszczone wewnątrz osłony rurowej (1) na jej obwodzie, mające postać otwartego profilu o kształcie niezamkniętego rombu.

Ponadto krawędzie szyn prądowych (2) przyjmujące wyżej wskazany kształt w miejscu otwartego profilu zakończone są zagięciami (5). (2 zastrzeżenia)

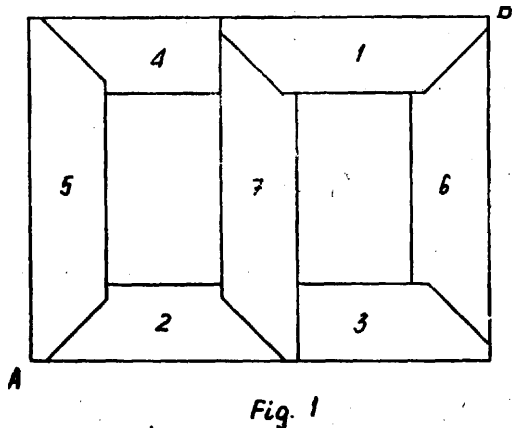

H01F   **P. 222080**   18.02.1980

Fabryka Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „ELTA” im. Bojowników PPR, Łódź, Polska (Aleksander Aniołczyk).

Magnetyczny rdzeń trójkolumnowy do transformatorów lub dławików

Przedmiotem wynalazku jest blachowany, uwarstwiony, magnetyczny rdzeń trójkolumnowy, o dobrej wytrzymałości mechanicznej i małych stratach, do transformatorów lub dławików.

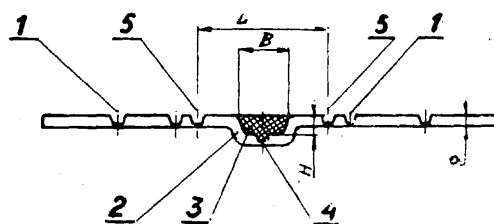
Rdzeń według wynalazku charakteryzuje się tym, że blachy jarzmowe i kolumnowe w każdym cyklu mają różne kształty wykroju. Także w każdym cyklu linia połączenia jednego (A) z dwóch naroży (A, B), znajdujących się na jednej przekątnej rdzenia oraz linia połączenia, utworzona z drugim końcem odnośnej blachy jarzmowej (2), mają mniejsze odcinki swoich łamanych linii połączeń równoległe do wzdłużnej osi blachy kolumnowej. W tym samym cyklu linia połączenia drugiego (B) z dwóch naroży (A, B), znajdujących się na tej przekątnej oraz linia połączenia, utworzona z drugim końcem odnośnej blachy jarzmowej (1), mają mniejsze odcinki połączeń prostopadłe do wzdłużnej osi blachy kolumnowej. (1 zastrzeżenie)

H01H   **P. 221616**   25.01.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Bogdan Krasuski, Tadeusz Lipski, Edward Szymański, Józef Ossowski, Jerzy Chromy, Franciszek Feldek, Krzysztof Białynicki-Birula, Walter Skalbaniok, Marian Cybulak, Alfons Intek).

Bezpiecznik topikowy o charakterystyce zwłocznej lub zwłoczno-szybkiej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania bezpiecznika topikowego, zapewniającego regulację charakterystyki czasowo-prądowej. Bezpiecznik topikowy o charakterystyce zwłocznej lub zwłoczno-szybkiej, o przewężeniach walcowanych i z miejscem przeciążeniowym decydującym o przebiegu charakterystyki czasowo-prądowej w zakresie „małych prądów przeciążeniowych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że miejsce przeciążeniowe w środkowej części topika taśmowego (1) wykonane jest w postaci korytka (2) o przekroju trapezowym wzdłuż całej szerokości topika (1) i wypełnione całkowicie lutowiem cynowo-olowowym (3). Ponadto w części środkowej dna korytka jest przewężenie walcowane (4) o takich samych wymiarach jak pozostałe przewężenia (5). (4 zastrzeżenia)

H01H   **P. 227360 T**   16.10.1980

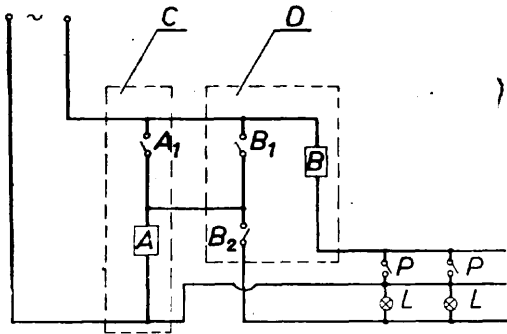
Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Zakład Projektowania i Usług Inwestycyjnych „Inwestprojekt”, Radom, Polska (Janusz Bujak, Jerzy Koziński).

Układ wyłącznika schodowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu wyłącznika schodowego, zabezpieczającego automaty schodowe przed uszkodzeniem.

Układ wyłącznika schodowego zawiera aparat włączający (D) z cewką (B), której jeden koniec połączony jest z przyciskiem (P), a drugi koniec połączony jest równoległe z zestykami zwiernymi (B₁) aparatu włączającego (D) i (A₁) automatu schodowego (C), natomiast drugi zacisk zestyku zwiernego (B₁) połączony jest z zestykiem rozwiernym (B₂) aparatu włączającego (D) i zestykiem zwiernym (A₁) automatu (C) oraz z cewką (A), a z kolei drugi koniec zestyku rozwiernego (B₂) jest połączony z oprawami (L). Pozostałe końce opraw (L) i przycisków (P) połączone są z cewką automatu (C).

Układ znajduje **zastosowanie** w oświetleniu klatek schodowych w budynkach wielokondygnacyjnych. (1 zastrzeżenie)

H01J P. 227738 07.11.1980

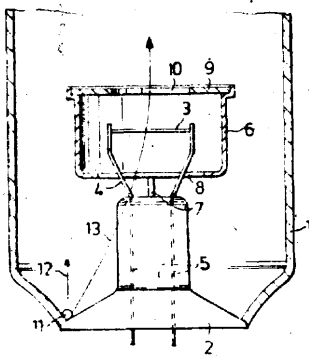
Pierwszeństwo: 07.11.1979 - Szwecja (nr 7909213-6)

Lumalampan Aktiebolag, Karlskrona, Szwecja.

Zespół katodowy lampy fluorescencyjnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zespołu katodowego o znacznie zwiększonej żywotności, przeznaczonego dla lampy fluorescencyjnej. Zespół katodowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że katoda (3) jest otoczona elektrycznie przewodzącym ekranem (6) w postaci cylindrycznej obudowy, która jest jednak elektrycznie odizolowana od katody. W dnie ekranu wykonany jest otwór (8) dla wprowadzenia katody (3). Otwarty koniec ekranu (6) jest szczelnie zamknięty za pomocą płytki (9), korzystnie wykonanej z miki i mającej usytuowany po środku otwór. Średnica otworu w płytce mikowej (9) powinna być jak najmniejsza, przy uwzględnieniu tego, że napięcie startowe lampy nie powinno przekroczyć określonej wartości. (5 zastrzeżeń)

Fig. 1

H01J P. 228451 13.12.1980

Pierwszeństwo: 14.12.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 103445)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Leopold Albert Harwood, Erwin Johann Avenue, Robert Loren Shanley).

Urządzenie do automatycznego ograniczania prądu wiązki w kineskopie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do automatycznego ograniczania prądu do sekwencyjnego sterowania składowych międzyszczytowych oraz składowych stałoprądowych sygnału wizyjnego.

Urządzenie według wynalazku ma źródło sygnału reprezentującego przewodzenie wiązki prądu kineskopu, tranzystor (75) reagujący na reprezentatywny sygnał w pierwszym, drugim i trzecim zakresie nadmiarowych prądów wiązki powyżej poziomu progowego oraz tranzystor (80). Sygnał sterujący (Ep) otrzymywany z tranzystora (75) modyfikuje amplitudę międzyszczytową sygnału wizyjnego (poziom kontrastowości) przy wystąpieniu prądów wiązki większych od poziomu progowego. Sygnał wyjściowy tranzystora (75) jest selektywnie przekazywany do wejścia tranzystora (80) w przypadku, gdy wystąpią prądy wiązki znajdujące się poza pierwszym zakresem. Sygnał sterujący (EB) uzyskiwany z tranzystora (84) modyfikuje składową stałoprądową sygnału wizyjnego (poziom jaskrawości) dla ograniczenia prądów wiązki poza pierwszy zakres, natomiast zarówno amplituda międzyszczytowa, jak i składowe stałoprądowe są modyfikowane w drugim zakresie. Pierwszy sygnał sterujący jest stabilizowany do poziomu stałego wówczas, gdy prądy wiązki znajdują się poza drugim zakresem, natomiast składowa stałoprądowa sygnału wizyjnego jest modyfikowana oddzielnie, dla ograniczenia prądów wiązki w trzecim zakresie. (14 zastrzeżeń)

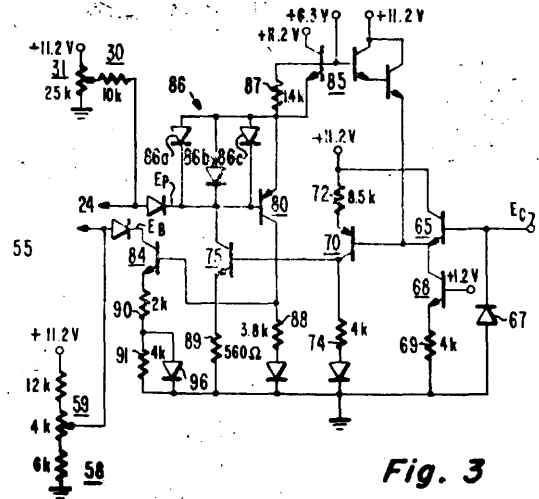

Fig. 3

H01J P. 228506 16.12.1980

Pierwszeństwo: 17.12.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 103920)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Frederick Charles Raih).

Sposób nakładania warstw na płyty czołowe mające ścianki boczne

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego sposobu nakładania warstw na płyty czołowe kineskopów kolorowych. Sposób według wynalazku polega na tym, że pewną ilość mieszaniny zawierającej cząsteczki luminoforu, wprowadza się na powierzchnię wewnętrzną części ekranowej płyty czołowej, rozprowadza się mieszaninę równomiernie po powierzchni wewnętrznej części ekranowej, zwilża się powierzchnię wewnętrzną ścianek bocznych na obszarach, które nie mają być powleczone mieszaniną luminoforową, po czym usuwa się nadmiar mieszaniny, odprowadzając ją ku ściankom bocznym i przez krawędź płyty czołowej. Następnie mieszaninę ze ścianek bocznych usuwa się mechanicznie lub za pomocą ultradźwięków. (1 zastrzeżenie)

H01J P. 228528 17.12.1980

Pierwszeństwo: 18.12.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 104823)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Am. (Richard Addison Nolan).

Kineskop kolorowy mający udoskonaloną maskę cieniową typu szczelinowego oraz sposób jej wytwarzania

Przedmiotem wynalazku jest maska cieniowa typu szczelinowego, pozwalająca na zwiększenie współczynnika przepuszczania energii elektronów wiązki przechodzącej przez maskę bez pogarszania właściwości mechanicznych maski.

Kineskop mający maskę szczelinową cieniową z otworami szczelinowymi, w której otwory szczelinowe są uporządkowane w kolumny, a otwory w każdej kolumnie są od siebie oddzielone mostkami, według wynalazku charakteryzuje się tym, że maska (24) ma części o pełnej grubości oraz inne części o zmniejszonej grubości. Na części o pełnej grubości składają się paski (66) między kolumnami otworów i wysepki (68) na mostkach. Paski i wysepki są oddzielone od siebie innymi częściami (70) o zmniejszonej grubości. Pola przekrojów poprzecznych w różnych miejscach mostka (64) są zasadniczo jednakowe.

(2 zastrzeżenia)

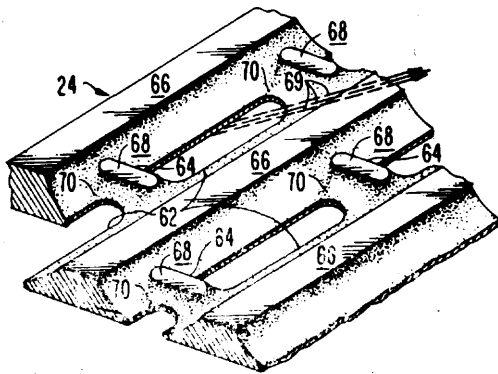

Fig. 4

H01J

P. 228529

17.12.1980

Pierwszeństwo: 18.12.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 104828)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Am. (Donald Lee Roberts).

Kineskop kolorowy mający udoskonaloną szczelinową maskę cieniową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji maski cieniowej, w której wpływ mostków na parametry energetyczne kineskopu byłby znacznie zredukowany.

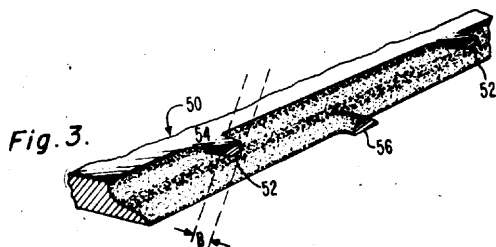

Fig. 3.

Kineskop kolorowy mający ekran luminoforowy, wyrzutnię elektronową oraz maskę z otworami szczelinowymi umieszczoną między ekranem i wyrzutnią, w której szczeliny są uszeregowane w kolumnach i oddzielone mostkami, według wynalazku charakteryzuje się tym, że co drugi mostek (52, 6) w kolumnie ma mniejszą grubość niż zasadnicza grubość maski. Przy tym ten co drugi mostek ma przekrój poprzeczny, którego środek geometryczny jest przesunięty w kierunku powierzchni ekranowej (54) maski (50). {3 zastrzeżenia}

HOU

P. 228760

24.12.1980

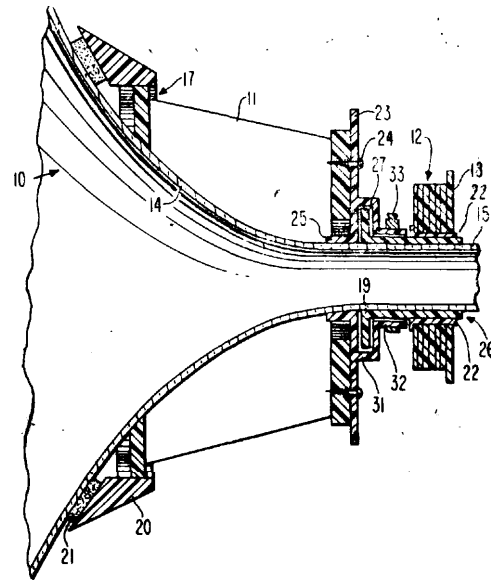
Pierwszeństwo: 27.12.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 107589)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjednoczone Ameryki (Tom Wendell Rranton).

Urządzenie wpływające na wiązkę elektronów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zbieżności wiązek elektronów w kineskopie kolorowym.

Urządzenie wpływające na wiązkę elektronów zawierające zespół odchylający z obejmującym szyjkę kineskopu pierścieniem elektrycznym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że pierścień (32) jest usytuowany nad częścią ślizgowo zamontowanej tulejki (26), a zespół (12) pierścieniowych magnesów trwałych jest zamontowany obrotowo na tulejce ślizgowej (26). Pierścień (32) i tulejka (26) są ukształtowane tak, aby zespół odchylający (11) i pierścień (32) mogły obracać się niezależnie od tulejki ślizgowej (26), lecz tak aby przemieszczenie wzdłużne zespołu odchylającego (11) mogło wywołać przemieszczenie wzdłużne także i tulejki ślizgowej (26). Pojedynczy zacisk (33) jest wykorzystywany do zabezpieczenia pierścienia (32), jak również tulejki (26) ślizgowej na szyjce (15) kineskopu. Pierścień (32) może być połączony z płytą regulacyjną (23) przeznaczoną do regulacji położenia zespołu odchylającego (11), który umożliwi przemieszczenie poprzeczne przy zachowaniu stacjonarnej pozycji płyty regulacyjnej (23). (3 zastrzeżenia)

H01L

P. 221423

17*01.1980

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Bohdan Majewski, Jerzy Buza).

Sposób wykonywania połączeń drutu z polami kontaktowymi elementów półprzewodnikowych i układów scalonych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności wykonywania połączeń drutu z polami kontaktowymi oraz polepszenia ich jakości.

Sposób wykonywania połączeń drutu z polami kontaktowymi elementów półprzewodnikowych i układów scalonych metodą termokompresji, charakteryzuje się tym, że połączenie drutu z polami kontaktowymi dokonywane jest przez uderzenie narzędzia o masie od 0,5 do 5 gramów, które powoduje deformację drutu lub wytworzonej na końcu drutu kulki, a następujący po tym krótki docisk statyczny narzędzia o czasie od 5 do 30 ms wytwarza trwałe połączenie elementów. (2 zastrzeżenia)

H01L
H05K

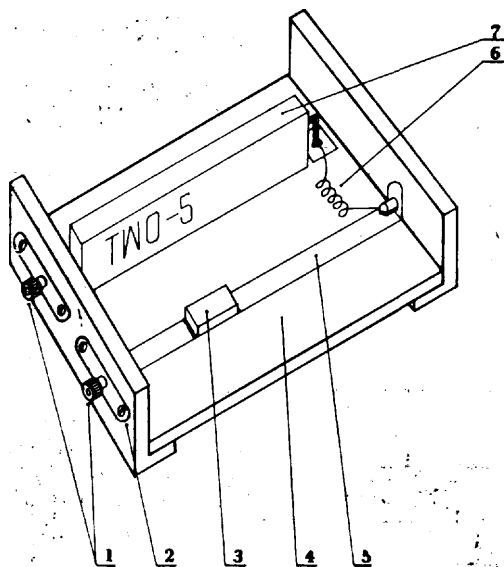
P. 227050 T

02.10.1980

Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy im. Sylwestra Kaliskiego, Warszawa, Polska (Wiesław Galus, Roman Jarocki, Bogdan Rafalski).

Układ zasilania szybkich fotodetektorów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zasilania szybkich fotodetektorów, zwłaszcza dla zakresu subnanosekundowego. Układ, w którym źródło zasilania jest połączone szeregowo z fotodetektorem przez rezystor, ustalający jego prąd polaryzacji, według wynalazku charakteryzuje się tym, że na płycie laminatu (4) dwustronnie foliowanej metalem jest z jednej strony wytrawiona linia paskowa (5) o dobranej impedancji falowej, która ma w ustalonym miejscu poprzeczną przerwę, o szerokości najkorzystniej 1 mm, a do obu krawędzi przerwy jest przyłutowany kondensator (3) w kształcie prostokątnianu, natomiast obok na wytrawionej powierzchni płytki w odległości korzystnie 3-ch szerokości paska jest umieszczony rezystor (7) ustalający prąd polaryzacji, który jest podłączony z jednej strony do gniazda (1) umożliwiającego przyłączenie zasilacza prądu sta-

łego, a z drugiej strony jest dołączony do linii paskowej (5) przez dławik (6) o małej indukcyjności i pojemności własnej, natomiast linia paskowa (5) jest obustronnie podłączona do koncentrycznych gniazd wyjściowych (1) osadzonych w metalowym kątowniku (2), łączących linię (5) z fotodetektorem i przez kondensator (3) z wyjściowym układem rejestracji.

(1 zastrzeżenie)

H01L

P. 227472

24.10.1980

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Ameryki (Lawrence Alan Goodman).

Tranzystor polowy MOS

Przedmiotem wynalazku jest tranzystor polowy MOS o strukturze pionowej wytwarzany metodą podwójnej dyfuzji, odznaczający się minimalnym pasywnym efektem bipolarnym.

Tranzystor polowy, w którym obszary źródła i drenu są usytuowane tak, iż wyznaczają część kanałową w obszarze bazy, według wynalazku charakteryzuje się tym, że część kanałowa (25) jest wytworzona w części bazy (8) o względnie małej przewodności, natomiast pozostała część obszaru bazy ma większą przewodność. Bramka (12) jest umieszczona nad częścią kanałową.

(2 zastrzeżenia)

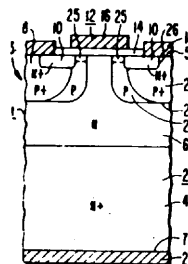

Fig 1

H01R

P. 228043

22.11.1980

Pierwszeństwo: 22.11.1979 - Japonia (nr 54-150665) Chugai Denki Kogyo Kabushiki - Kaisha, Tokio, Japonia (Akira Shibata).

Bimetaliczne połączenie elektryczne oraz sposób wykonywania bimetalicznych połączeń

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykonywania bimetalicznych połączeń o kształtach i wymiarach dotychczas nie stosowanych.

Bimetaliczne połączenie elektryczne zawiera krótkie druty, trzon z metali nieszlachetnych i łączącą część z metali szlachetnych, które są spojone ze sobą na zimno na jednym albo na obu końcach trzonu, przy czym stosunek wielkości średnicy trzonu do średnicy łączącej części wnosi od 1:1 do mniej niż 1:1,5. Łącząca część jest wykonana wyłącznie z metali szlachetnych.

Sposób wykonywania bimetalicznych połączeń elektrycznych polega na wykonaniu na jednym, na wielu albo wszystkich końcach drutów, które mogą być na zimno spojone, jednego albo więcej występów o średnicy mniejszej niż średnica końców drutów, osadzeniu w obsadzie albo obsadach matrycy o średnicy, która odpowiada średnicy drutów jednego, wielu albo wszystkich drutów, a następnie poddaniu działania nacisku skierowanego wzdłuż drutów, dla spęcenia występów na ich przylegających powierzchniach i łączeniu ich ze sobą.

(3 zastrzeżenia)

H02B
G08B

P. 221961

12.02.1980

Specjalistyczna Spółdzielnia Pracy, Zakład Urządzeń Teatralnych, Warszawa, Polska (Krzysztof Endzelm, Andrzej Sosnowski, Eugeniusz Stefankiewicz).

Przenośny pulpit inspicjenta

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przenośnego pulpitu inspicjenta, zaspakajającego współczesne wymogi w zakresie łączności i sygnalizacji przy realizacji widowisk teatralnych w salach pozbawionych odpowiednich urządzeń stacjonarnych.

Pulpit wyposażony w podzespoły urządzeń elektroakustycznych, zasilacz oraz kilka lub kilkanaście indywidualnych zacisków do podłączenia stanowisk zewnętrznych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyjścia zainstalowanych na jednej linii mikrofonowych wzmacniaczy ($E_1, E_2, \dots, E_n$) są połączone szeregowo, zaś wejścia głośnikowych wzmacniaczy ($R_{ob1}, R_{ob2}, \dots, R_{obn}$) są połączone równolegle. Na końcach linii są zainstalowane rezystory (R_z) dzielące sumę napięć na pół.

(2 zastrzeżenia)

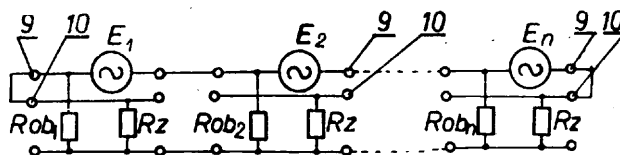

Fig 3

H02B

P. 222062

14.02.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Wojciech Winiarski, Stanisław Kampert, Zdzisław Dzitko, Roman Partyka).

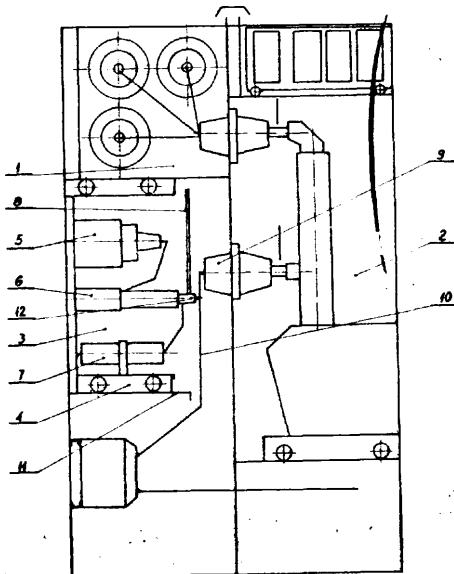
Oslonięta rozdzielnica średniego napięcia,
zwłaszcza dla okrętownictwa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania rozdzielnicy wygodnej w eksploatacji.

Rozdzielnica ma wysuwne człony pomiarowo-zabezpieczeniowe zawierające zestawy przekładników napięciowych (5), bezpieczników wysokiego napięcia (6) i ochronników od przepięć (7) lub inne zestawy tych elementów lub tylko przekładniki napięciowe czy transformatory małej mocy, albo tylko ochronniki. Powyższe zestawy umieszczone są na konstrukcji zawierającej prowadnicę umożliwiającą wysunięcie członu i są wyposażone we wtyki korzystnie podatne tulipanowe. Wysuwne człony pomiarowo-zabezpieczeniowe umieszczone są w polach szyn zbiorczych oraz polach zasilających czy odejściowych.

Wtyki zainstalowane są na podstawach bezpiecznikowych, ochronnikach lub przekładnikach napięciowych i tworzą zestyk bezpośredni ze sworzniami izolatorów przepustowych lub sworzniami montowanymi na elementach wiodących prąd.

(2 zastrzeżenia)

H02G

P. 222126

19.02.1980

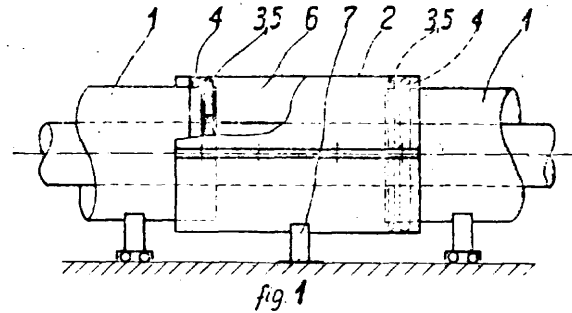
'Przedsiębiorstwo Montażu Elektrycznego „Elektrobudowa”, Katowice, Polska (Zygmunt Hołoga, Eugeniusz Bartosik, Kazimiera Mikocka, Tadeusz Feruś).

Kompensator osłon szynoprzewodów silnoprądowych,
zwłaszcza osłon rurowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kompensatora o prostej budowie, długiej trwałości i łatwego w obsłudze.

Kompensator osłon szynoprzewodów silnoprądowych, zwłaszcza osłon rurowych składa się z osłony (1) szynoprzewodu, na obwodzie której nałożony jest sznur uszczelniająco-kompensujący (4), pierścienia usztywniającego (3), z osadzonej na tym pierścieniu nakładki izolacyjno-ślizgowej (5) oraz z osłony zewnętrznej rozbiieralnej (2) chroniącej przestrzeń wewnętrzną szynoprzewodu (6), sznur uszczelniająco-kompensujący (4) łącznie z pierścieniem (3) i nakładką izolacyjno-ślizgową (5).

Kompensator według wynalazku znajduje zastosowanie zarówno w jednofazowych połączeniach generatorów, jak i w trójfazowych szynoprzewodach połączeń transformatorów średniej mocy. (3 zastrzeżenia)

H02H
G05F

P. 222129

19.02.1980

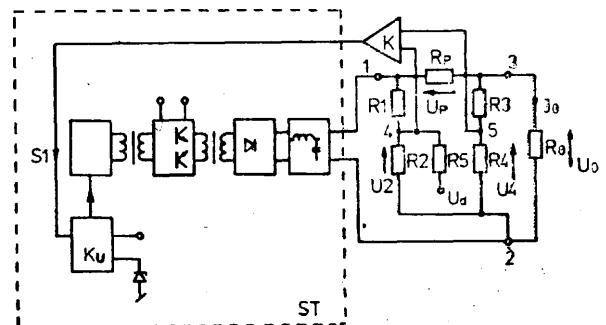
Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Seweryn Kozłowski, Jerzy Przybyś, Antoni Skurzyński).

Układ elektroniczny zabezpieczający stabilizator
napięcia stałego przed przeciążeniem
prądowym i zwarcim

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu elektronicznego zabezpieczającego stabilizatory napięcia stałego, w których wymagana jest duża sprawność przetwarzania.

Układ według wynalazku zawiera dzielniki napięcia zbudowane z rezystorów (R1, R2, R3, R4) oraz komparator (K), którego wejścia są połączone z wyjściami (4, 5) dzielników. Ponadto wyjście (4) jednego z dzielników ma połączenie poprzez rezystor (R5) wstępnie polaryzujący z napięciem dodatkowym (Ud). Układ działa na zasadzie kontroli prądu wyjściowego (Io) poprzez pomiar napięcia (Up) na rezystorze pomiarowym (Rp).

Układ ma zastosowanie zwłaszcza do stabilizatorów impulsowych. (2 zastrzeżenia)

H02J

P. 222135

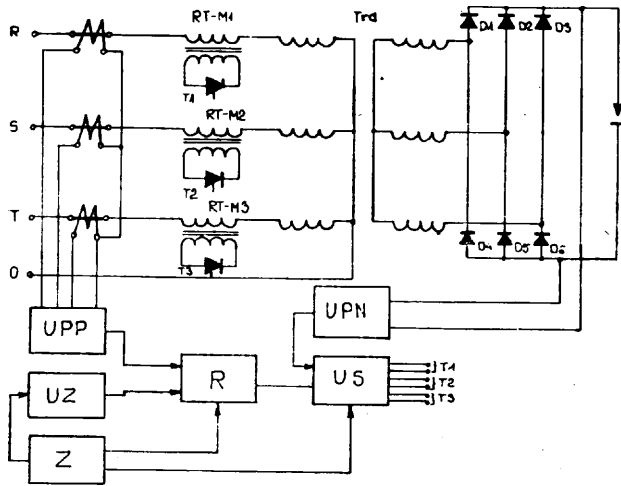
19.02.1980

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Zygmunt Kuczewski, Tadeusz Rodacki, Kazimierz Gierlotka, Edward Piecha).

Układ zasilania łuku elektrycznego prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego szeroki zakres regulacji prądu łuku z dużą dokładnością.

Układ zasilania łuku elektrycznego prądu stałego ma po stronie pierwotnej transformatora dopasowującego (Trd) włączone tyrystorowo-magnetyczne regulatory napięcia składające się z dławików dwuuzwojeniowych (RT-M1), których strona wtórna jest zwierana przez jeden tyrystor (T), którego kąt występowania należy zmieniać od 0 do π , przy czym występujące dodatnie kompensujące napięciowe sprzężenie zwrotne podawane jest bezpośrednio do układu (US) sterowania tyrystorami. (1 zastrzeżenie)

H02J P. 228007 21.11.1980

Pierwszeństwo: 21.11.1979 - Szwecja (nr 79 09623-6)

Bele Invent Aktiebolag, Sztokholm, Szwecja (Karl Johnie Röstlund).

Urządzenie do ładowania baterii prądem pulsującym

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ładowania suchych baterii lub baterii akumulatorów za pomocą impulsów prądu zmiennego lub innych przerywanych impulsów dowolnego rodzaju przy nieznanym rozładowywaniu baterii lub akumulatorów w okresach czasu przedzielających impulsy ładowania. Urządzenie zawierające obwód przełączający oraz połączony z nim układ ładowania z zaciskami do ładowania jednej lub większej liczby baterii, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma prostownik (8) przesyłający prąd stały do regulowanego układu sterowania (9).

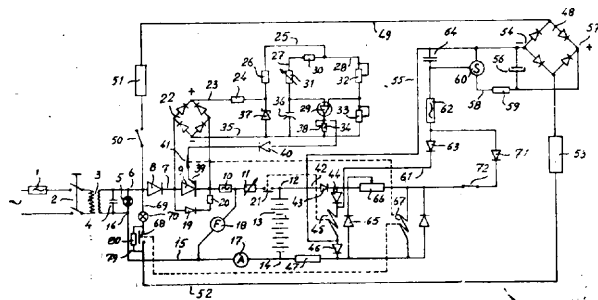

Fig. 2

Urządzenie zawiera układ sterujący połączony z układem sterowania (9) i określający czas podczas impulsu prądu zmiennego lub innego przerywanego impulsu, w którym wzbudzony zostaje układ ładowania i do baterii (13) zostaje przyłożone napięcie ładowania. Układem sterowania (9) może być tyristor wprowadzany w odpowiednim momencie w stan przewodzenia przez układ sterujący. Układ sterujący zawiera układ do ciągłego lub skokowego określania czasu zwolnienia impulsu ładowania w okresie ładowania i tym samym sterowania długością okresów ładowania i przedzielających je okresów rozładowania. Urządzenie zawiera układ do regulacji poziomu i czasu trwania napięcia ładującego podczas operacji ładowania, a w szczególności do zwiększania napięcia ładowania i jednoczesnego przesuwania czasu zwolnienia impulsu ładowania, po pewnym okresie ładowania tak, aby czas trwania okresu ładowania skracał się, a czas trwania okresu rozładowania wydłużał się. (10 zastrzeżeń)

H02J

P. 228659

22.12.1980

Pierwszeństwo: 21.12.1979 - Wielka Brytania (nr 7944227)

Lucas Industries Limited, Birmingham, Wielka Brytania (Maurice James Allport).

Układ ładowania akumulatora

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania taniego i niezawodnego w działaniu układu ładowania akumulatora.

Układ ładowania akumulatora ma akumulatory: główny (113) i dodatkowy (116), które są połączone szeregowo dla uruchomienia silnika. Główny akumulator (113) jest dołączony przez prostownik pełnokresowy (111) do uzwojenia (110) stojana prądnicę prądu przemiennego. Diody (117) dołączone są trwale do dodatkowego akumulatora (116). Przekaznik (119) dołączony do przełącznika (118) rozrusznika uruchamia zestyk (119a), który łączy akumulatory szeregowo jedynie dla uruchomienia silnika, a diody (117) wówczas izolują dodatkowy akumulator (116) od stojana. (6 zastrzeżeń)

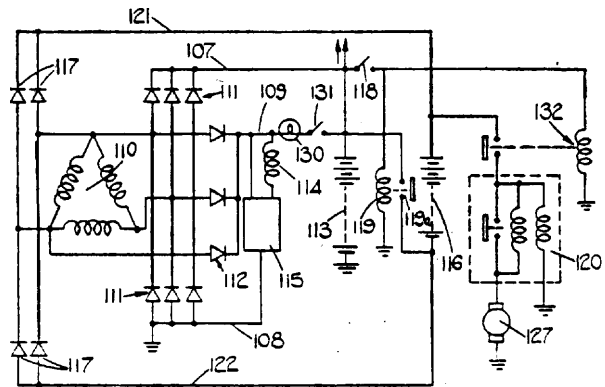

FIG. 1.

H02K

P. 228012

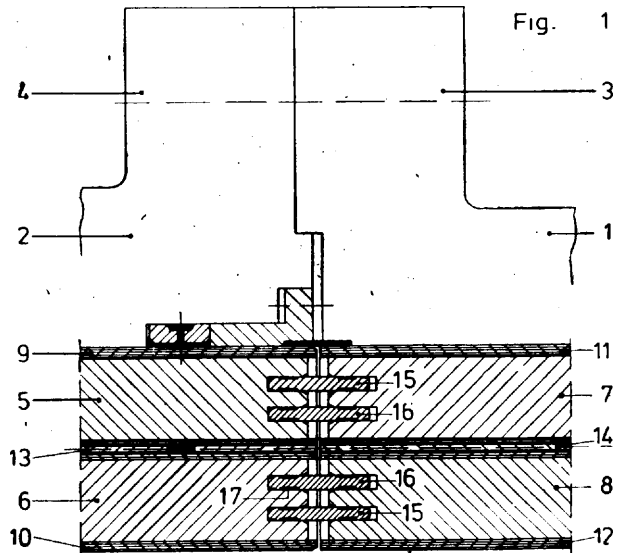
21.11.1980

Pierwszeństwo: 23.11.1979 - RFN (nr P 29 47 192.9)

BBC Aktiengesellschaft Brown, Boveri und Cie., Baden, Szwajcaria.

Sprzęgło do wałów przeznaczone do przenoszenia momentu obrotowego i przewodzenia prądu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sprzęgła do wałów, o małych wymiarach, przeznaczo-

nego do przenoszenia momentu obrotowego i przewodzenia prądu, zwłaszcza stosowanego do maszyn elektrycznych.

Sprzęgło według wynalazku charakteryzuje się tym, że przewody szynowe (5—8) umieszczone w wydrążonych wałach, są elektrycznie połączone ze sobą za pomocą wtyków łącznikowych (15, 16), których powierzchnie stykowe są ukształtowane jako wtyki płaskie. (8 zastrzeżeń)

H02M P. 222059 14.02.1980

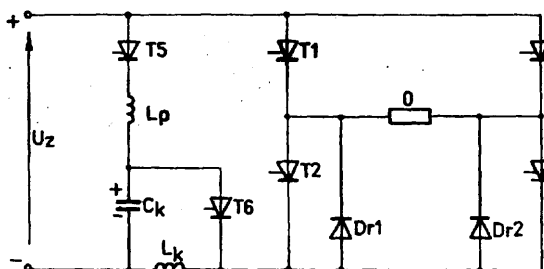
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Leon Goluński).

Tyristorowy przerywacz prądu stałego do pracy **nawrotnej**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tyristorowego przerywacza prądu stałego do pracy nawrotnej o małej liczbie elementów biernych i czynnych, nie wymagającego pomocniczego źródła zasilania.

Tyristorowy przerywacz prądu stałego zawierający układ o komutacji centralnej z kondensatorem komutacyjnym włączonym szeregowo z tyristorami roboczymi, znajdującymi się w mostku jednofazowym, według wynalazku charakteryzuje się tym, że kondensator komutacyjny (C_k) połączony jest jednym końcem poprzez indukcyjność pomocniczą (L_p) i tyristor pomocniczy (T5) z dodatnim biegunem źródła zasilania (U_z), a drugim końcem z ujemnym biegunem źródła zasilania (U_z), natomiast dwie diody rozładowcze (Dr1 i Dr2) dołączone są przeciwnolegle do tyristorów roboczych (T2 i T4) mających zwarte katody lub do tyristorów roboczych (T1 i T3) mających zwarte anody.

Opisany układ może znaleźć zastosowanie w układach napędowych i automatyki, w których członem wykonawczym jest silnik prądu stałego, a także jako człon regulujący wartość średnią napięcia stałego. (1 zastrzeżenie)

H02M P. 222133 19.02.1980

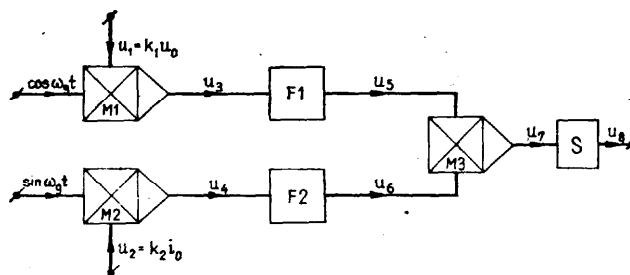
Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Leszek S. Czarniecki).

Sposób przetwarzania mocy biernej przenoszonej przez niesinusoidalne przebiegi okresowe na napięcie stałe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego wyznaczyć bezpośrednio, bez potrzeby składania wyników częściowych, całkowitą moc bierną odbiornika.

Sposób przetwarzania mocy biernej przenoszonej przez niesinusoidalne przebiegi okresowe na napięcie stałe, polega na tym, że napięcia (u₁) i (u₂) proporcjonalne do napięcia (u₀) i prądu (i₀) odbiornika mnoży się jednocześnie w układach mnożących (M1) i (M2) przez napięcia sinusoidalne o ustalonej częstotliwości w_g i przebiegach cos w_gt oraz sin w_gt, otrzymując na wyjściu układów (M1) i (M2) napięcia (u₃) i (u₄), które następnie filtruje się parą filtrów (F1) i (F2) tłumiących jedno z pasm częstotliwości leżących powyżej lub poniżej częstotliwości w_g oraz możliwie najdokładniej względem siebie zbliżonych właściwo-

tych filtrów napięć (U5) i (u₆) mnoży się przez siebie ściach elektrycznych, a parę otrzymanych na wyjściu w układzie uśredniającym (S) otrzymując napięcie (u_s), proporcjonalne do mocy biernej odbiornika. (1 zastrzeżenie)

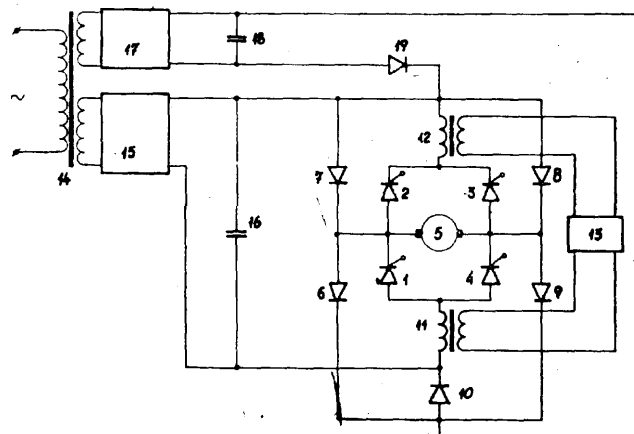
H02M P. 227254 T 10.10.1980
H02P

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Stefan Haniewicz, Włodzimierz Andrusiczek).

Tyristorowy układ napędu rewersyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie rekuperacji energii silnika prądu stałego do sieci prądu przemiennego tyristorowego układu napędu rewersyjnego zasilanego z sieci prądu przemiennego poprzez prostownik niesterowany.

Układ, w którym silnik prądu stałego włączony jest w przekątną mostka tyristorowego i równocześnie w przekątną mostka o odwrotnym kierunku przewodzenia, zbudowanego na diodach, według wynalazku charakteryzuje się tym, że przekazywanie energii silnika prądu stałego do sieci prądu przemiennego realizowane jest za pomocą sterowanego napięciem sieci falownika (17) połączone z punktami wspólnymi diod zwrotnych (6, 9) i (7, 8). Obwód falownika (17) zabezpieczony jest przed przepływem prądu bezpośrednio z obwodu prostownika niesterowanego za pomocą dodatkowych diod (10, 19) spolaryzowanych przeciwnie w odniesieniu do zacisków niesterowanego prostownika (15). Wyjście falownika (17) połączone jest z uzwojeniem pomocniczym transformatora zasilającego (14).

Galwaniczne połączenie między wyjściem mostka diod zwrotnych (6, 9), a wejściem tyristorów (1, 4) mostka sterowanego wykonane jest przy użyciu diody (10) kierunkowej i uzwojenia wtórnego transformatora komutacyjnego (11), natomiast połączenie galwaniczne między wyjściem mostka tyristorowego (2, 3), a wejściem niesterowanego mostka diod zwrotnych (7, 8) wykonane jest tylko poprzez uzwojenie wtórne drugiego transformatora komutacyjnego (12). (1 zastrzeżenie)

H02P P. 221384 16.01.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska {Kazimierz Redlarski, Zbigniew Szczerba, Andrzej Grono}.

Sposób realizacji stałego czasu wyprzedzenia w impulsowym synchronizatorze prądnic synchronicznych

Wynalazek " rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu realizacji stałego czasu wyprzedzenia w automatycznym synchronizatorze prądnic synchronicznych, wykonanym w formie urządzenia autonomicznego.

Sposób wykorzystujący przejścia przez zero napięć sieci i synchronizowanej prądnic dla kształtowania prostokątnych napięć pomocniczych w taki sposób, by ich iloczyn logiczny był miarą kąta rozchyłu wektorów synchronizowanych napięć, charakteryzuje się tym, że czas t_w zamykania wyłącznika prądnicowego koduje się w postaci liczby M stanowiącej wielokrotność okresu napięcia sieci T wyrażonej zależnością:

a czas t do przewidywanej chwili zgodności fazowej przedstawia się w postaci liczby N stanowiącej również wielokrotność okresu napięcia sieci T i obliczonej z zależności:

$$N = \frac{t_i}{t_{i-1} - t_i}$$

gdzie przez oznaczono czas koincydencji prostokątnych napięć pomocniczych w i -tym cyklu pomiarowym natomiast przez t_{i-1} ten sam czas w okresie poprzedzającym i -ty cykl pomiarowy. Następnie w każdym okresie napięcia sieci porównuje się ze sobą całkowite wartości liczb M i N , a decyzję o załączeniu podejmuje się w chwili, w której całkowita wartość malejącej liczby N zrówna się z całkowitą wartością liczby $M + 1$.

Impuls na załączenie wyłącznika jest generowany z opóźnieniem At

$$At = (1 + N - M) T$$

w stosunku do 'chwili zakończenia i -tego impulsu koincydencyjnego w którym podjęto decyzję o załączeniu. (1 zastrzeżenie)

H02P P. 221708 31.01.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Marek Kwaskowski, Lech Plantos, Józef Hreczuch, Bogdan Wiśniewski, Tomasz Korzeniowski).

Sposób i układ hamowania silnika synchronicznego o wirniku połączonym z dużą masą

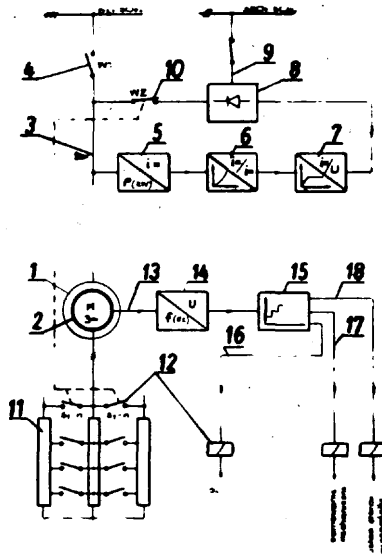
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu, powodujących zahamowanie silnika wraz z całym urządzeniem napędzanym przy zachowaniu stałego czasu hamowania przy różnych stopniach obciążenia silnika.

Sposób według wynalazku polega na tym, że odłącza się uzwojenia stojana od zasilania i dołącza do uzwojeń wirnika dodatkowe rezystory. Do stojana wprowadza się prąd stały, którego wartość uzależnia się od obciążenia silnika w momencie zasilania. Podczas hamowania mierzy się prędkość obrotową wirnika i przetwarza na wielkość elektryczną. Na podstawie wielkości elektrycznej dobiera się wartość dodatkowych rezystorów dołączonych do uzwojeń wirnika.

Układ hamowania zawierający rezystory podłączone do uzwojenia wirnika oraz wyłącznik zasilania stojana, według wynalazku charakteryzuje się tym, że

do przewodu zasilającego (3) ma podłączone źródło prądu stałego (8) z możliwością regulacji, sterowane zespołem regulacyjnym. Do wirnika (2) dołączony jest zespół pomiaru obrotów (14) z przekształtnikiem (15) o co najmniej trzech wyjściach, z których jedno jest połączone z wyłącznikiem (12) dodatkowych rezystorów (11) wirnika (2).

Wynalazek przeznaczony jest do napędu urządzeń o dużej masie jaką może stanowić przenośnik taśmowy. (4 zastrzeżenia)

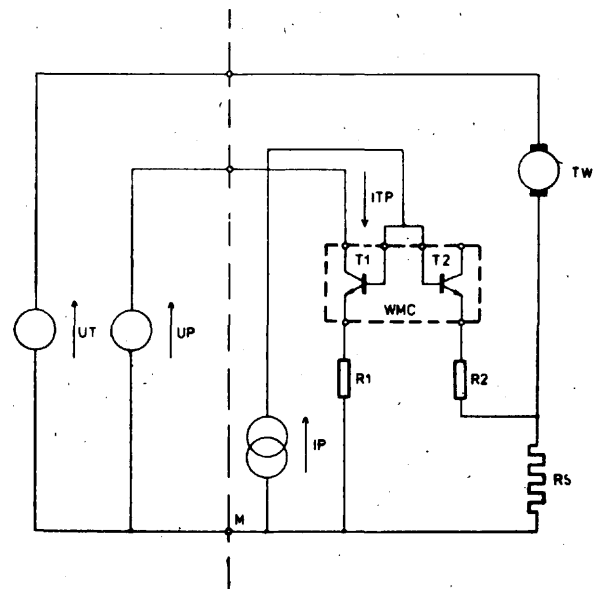

H02P P. 221988 12.02.1980

Politechnika Rzeszowska im. J. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Jan Duplaga, Jan Gruszecki, Krzysztof Gosztyła).

Układ elektroniczny przetwornika prądu twornika silnika prądu stałego dla elektronicznego sterowania silnikiem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i energooszczędnego układu sterowania silnikiem prądu stałego, zwłaszcza niskonapięciowym silnikiem obcowzbudnym. Układ według wynalazku ma parę identycznych tranzystorów (T1, T2), których emitery dołączone są przez odpowiednie oporniki (R1, R2) emiterowe do końcówek opornika (RS) o niewielkiej rezystancji, włączonego szeregowo z twornikiem (TW) w obwodzie głównym twornika. Bazy tranzystorów (T1, T2) są zwarte i przyłączone do jednego z biegunów pomocniczego źródła prądowego polaryzu-

jącego złącza emiter-baza tych tranzystorów w kierunku przewodnictwa prądem płynącym z kierunkiem prądu twornika (TW). Kolektor tranzystora (T1) jest wyjściem układu przetwornika, który to przetwornik jest w istocie skompensowanym termicznie źródłem prądowym o wydajności sterowanej spadkiem napięcia na szeregowym oporniku (RS) obwodu twornika (TW).

Układ może być zasilany ze wspólnego całego układu sterowania silnikiem źródła i nie wymaga dodatkowych napięć zasilających, wychodzących poza zakres wspólnego napięcia zasilającego układ regulacji. (2 zastrzeżenia)

H02P
H02J

P. 221991

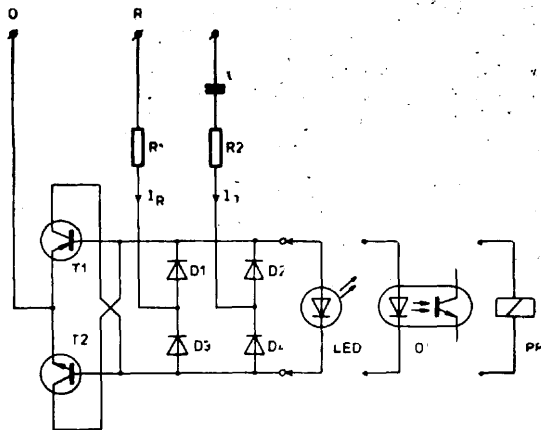
12.02.1980

Politechnika Rzeszowska im. J. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Jan Duplaga, Jan Gruszecki, Krzysztof Koszyła).

Układ elektroniczny sygnalizatora/przełącznika zgodności faz w sieci trójfazowej prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sygnalizacji zgodności faz w sieci trójfazowej prądu przemiennego. Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że do dwóch przewodów fazowych (R i T) badanej sieci włączony jest mostek diodowy (D1, D2, D3, D4), połączony parą tranzystorów (T1, T2) o zwartych emiterach, przyłączonych do przewodu zerowego (0) sieci. Mostek włączony jest do przewodów fazowych (R i T) za pośrednictwem oporników (R1, R2) i kondensatora (C).

Bazy i kolektory tranzystorów (T1 i T2) przyłączone są naprzemiennie do bieguna dodatniego i ujemnego mostka. Do zacisków stałoprądowych mostka włączona jest dioda elektroluminescencyjna (LED) sygnalizująca zaświeceniem zgodną kolejność napięcia faz. W miejsce diody (LED) może być włączony transpoptor (OT) albo cewka przełącznika pośredniczącego (PP). (2 zastrzeżenia)

H02P

P. 227247 T

10.10.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Stefan Haniewicz, Włodzimierz Andrussczuk).

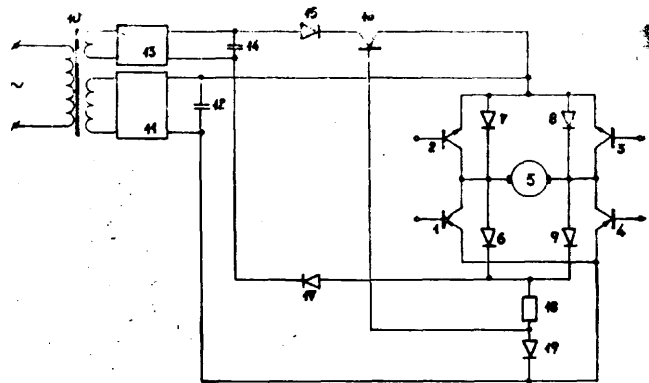
Sposób rekuperacji energii i elektryczny układ napędu rewersyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie rekuperacji energii hamowania silnika prądu stałego włączanego w przekątną mostka zbudowanego na sterowanych elementach półprzewodnikowych i mostka diod zwrotnych, zasilanego z sieci prądu przemiennego poprzez niesterowane urządzenie prostownicze, a także elektrycznego układu napędu rewersyjnego.

Sposób według wynalazku polega na przełączaniu silnika wykonawczego za pomocą dodatkowego ele-

mentu półprzewodnikowego do obwodu rekuperacji, którego główną częścią jest sterowany napięciem sieci falownik przekazujący energię hamowania silnika prądu stałego do sieci prądu przemiennego. W czasie pracy silnikowej maszyny elektrycznej, falownik pracuje na biegu jałowym i w każdym momencie przygotowany jest do przyjmowania energii hamowania.

Układ według wynalazku zawiera falownik (13), którego wejście połączone jest jednym zaciskiem z wyjściem mostka diod zwrotnych (6, 7, 8, 9), a drugim zaciskiem poprzez diodę (15) i łącze kolektor-emiter pomocniczego tranzystora przełączającego (16) z punktem galwanicznie zwierającym wyjście mostka tranzystorowego oraz wejście mostka diod zwrotnych. Wyjście falownika (13) połączone jest z uzwojeniem pomocniczym transformatora zasilającego (10). Wyjście mostka diod zwrotnych połączone jest galwanicznie poprzez opornik (18) i diodę kierunkową (19) z wejściem mostka komutowanych elementów siłowych (14). (3 zastrzeżenia)

H03B

P. 222005

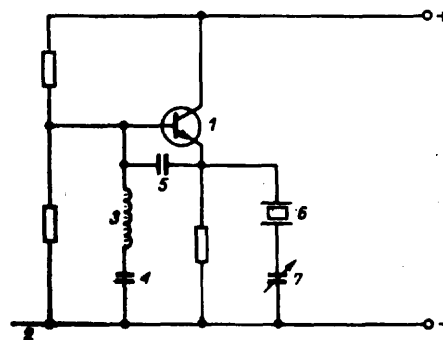
13.02.1980

Instytut Tele- i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Marek Jeziorowski, Adam Fiok).

Kwarcowy owertonowy generator z przestrajaniem częstotliwości

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy stabilności częstotliwości przestrajanych owertonowych generatorów kwarcowych przy równoczesnej minimalizacji liczby stosowanych elementów indukcyjnych.

Kwarcowy owertonowy generator z przestrajaniem częstotliwości pracujący w układzie jednotranzystorowym trójpunktowym Colpittsa charakteryzuje się tym, że szeregowy dwójnik złożony z indukcyjności (3) i pojemności (4), włączony między bazę tranzystora (1) i wspólny punkt (2), tworzy wraz z pojemnością (5), włączoną między bazę i emiter tranzystora (T), szeregowy obwód częstotliwości rezonansowej większej niż częstotliwość rezonansu podstawowego rezonatora kwarcowego (6) lecz mniejszej niż częstotliwość wykorzystywanego drgania owertonowego rezonatora kwarcowego (6). Szeregowy dwójnik złożony z pojemności przestrajającej (7) i rezonatora kwarcowego (6) włączony jest między wspólny punkt (2) i emiter tranzystora (1). (1 zastrzeżenie)

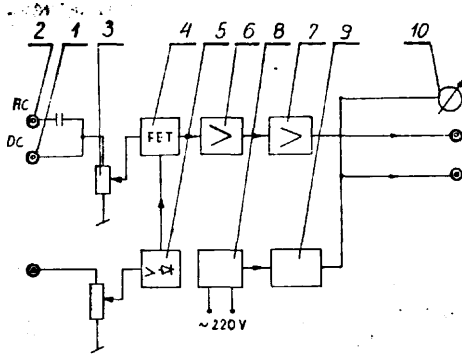
H03F P. 222297 18.02.1980

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Zenon Łagowski).

Wzmacniacz mocy prądu stałego do sterowania elektrodynamicznych wzbudników drgań

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania półprzewodnikowego wzmacniacza mocy prądu stałego.

Wzmacniacz zawiera tranzystor polowy (4), sterowany sygnałem z generatora sinusoidalnego poprzez wejścia (AC, DC) i sygnałem ze wzmacniacza błędu (5), połączonego szeregowo z przedwzmacniaczem (6) i wzmacniaczem mocy (7). (1 zastrzeżenie)

H03F P. 223688 23.12.1980

Pierwszeństwo: 28.12.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 108027)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjedn. Ameryki (Merle Vincent Hoover).

Kwazilinearny wzmacniacz przeciwobny klasy AB

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania beztransformatorowego kwazilinearnego wzmacniacza klasy AB, zbudowanego na tranzystorach polowych z kanałem „p” i z kanałem „n” o wzbogaconym przewodnictwie.

Kwazilinearny wzmacniacz zawierający tranzystory polowe z kanałem „p” i z kanałem „n”, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma tranzystorowe wtórniki (Q3, Q4) źródłowe z kanałem „p” i kanałem „n”, których odpowiednie źródła są bezpośrednio dołączone do bramki wyjściowej tranzystora polowego (Q1) z kanałem „p” i do bramki wyjściowej tranzystora polowego (Q2) z kanałem „n” oraz których odpowiednie dreny dołączone są do szyny dodatniego napięcia (B+) pracy i do szyny ujemnego napięcia (B-) pracy. (22 zastrzeżenia)

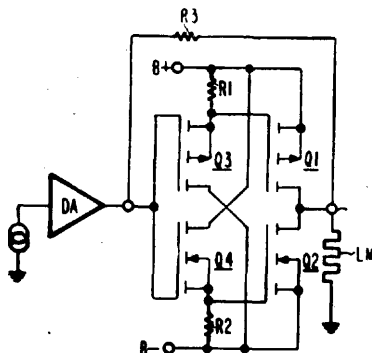

Fig. 1

H03H P. 222084 18.02.1980

Osrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku, Warszawa, Polska (Jerzy Zdrojewski).

Piezoelektryczny filtr hybrydowy o strukturze drabinkowej z ośmioma rezonatorami ceramicznymi w gałęziach szeregowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania filtru o symetrycznej charakterystyce tłumienia.

Piezoelektryczny filtr hybrydowy o strukturze drabinkowej z ośmioma rezonatorami ceramicznymi w gałęziach szeregowych, kondensatorami w gałęziach równoległych, trzema strojonymi obwodami rezonansowymi LC, oraz układami korekcyjnymi, według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma dodatkowy wewnętrzny układ korekcyjny włączony w środek układu filtru, złożony z cewki indukcyjnej (L2) i kondensatorów korekcyjnych wewnętrznych (CK2, CK3) oraz zewnętrznych (CK5, CK6) łączących tę cewkę z punktami wspólnymi rezonatorów środkowych (Z3, Z4, Z5, Z6) i cewkami zewnętrznymi (L1, L3).

Filtr znajduje zastosowanie w układach elektronicznych, w szczególności w układach wzmacniaczy pośredniej częstotliwości odbiorników radiokomunikacyjnych lub wysokiej klasy odbiorników radiofonicznych. (4 zastrzeżenia)

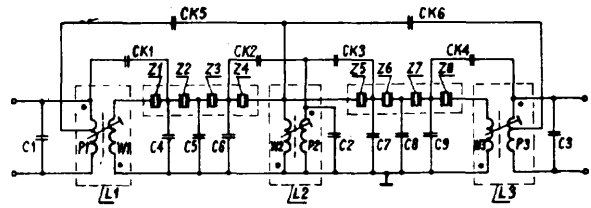

Fig. 1

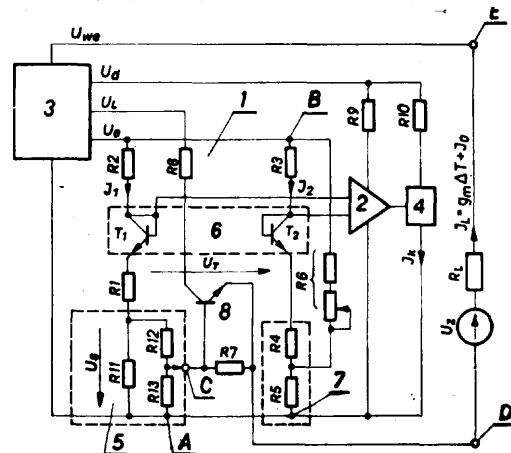
H03K P. 220393 12.12.1979
G05B

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Czesław Osiński, Jan Sawicki).

Układ przetwornika temperatury na elektryczny sygnał analogowy

Przedmiotem wynalazku jest układ przetwornika temperatury na elektryczny sygnał analogowy, przeznaczony głównie do stosowania w systemach pomiarów, regulacji i rejestracji temperatury w zakresie od -50°C do +150°C.

W układzie według wynalazku pierwsze i drugie przyległe ramiona mostka (1) zawierają co najmniej po jednym diodowo połączonym tranzystorze czujnika (6), przy czym w trzecie ramię tego mostka jest włączony rezystor (R5), który z nastawnym rezystorem (R6) tworzy szeregową gałąź podłączoną równolegle do wyjścia stabilizatora (3) dla napięcia (U0). Z kolei w czwarte ramię wspomnianego mostka (1) jest włączony wyjściowymi zaciskami czwórnik (5), którego zacisk wspólny dla wejścia i wyjścia jest połączony w węzle (A) z zasilającymi końcówkami wzmacniacza (2 i 4). (3 zastrzeżenia)

H04L
G06F

P. 220914

28.12.1979

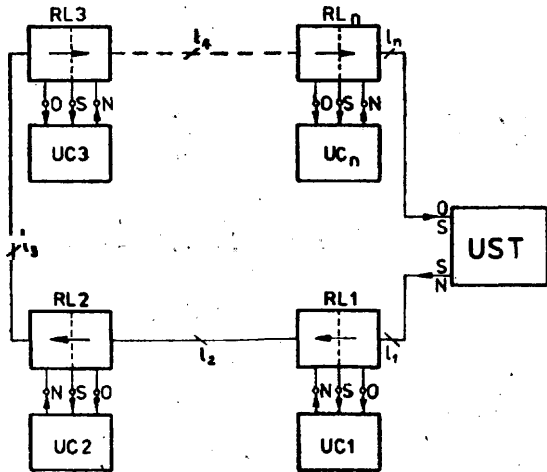
Institut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Jerzy Nawrot).

Sposób transmisji sygnałów cyfrowych w torze przesyłowym o układzie pętli

Przedmiotem wynalazku jest sposób transmisji sygnałów cyfrowych w torze przesyłowym o układzie pętli, mający zastosowanie w automatyce cyfrowej, głównie zaś w lokalnych systemach zbierania danych pracujących w paśmie naturalnym z wieloma urządzeniami cyfrowymi.

Sposobem według wynalazku sygnały cyfrowe podaje się na liniowe repetytory (RL) sprzęgające cyfrowe urządzenia (UC) z linią transmisyjną, przy czym każdemu z tych urządzeń przekazuje się z dwuprzewodowego toru przesyłowego po jednym odgałęzieniu dla nadawania (N) i odbioru (O), zaś z toru cztero-przewodowego dodatkowo przekazuje się po jednym odgałęzieniu synchronizującym (S) transmisję, przy tym sygnał cyfrowy zachowuje stały poziom i ciągłość transmisji w toku między pracującymi urządzeniami (UC) zarówno przy odłączaniu jak i włączaniu do linii innych urządzeń cyfrowych. Natomiast w momencie gotowości urządzeń (UC) do transmisji danych dzieli się dwuprzewodowy tor pętlowy na segmenty dla kierunku odbiorczego i nadawczego za pośrednictwem liniowego repetytora (RL) współpracującego z urządzeniem (UC) zaadresowanym przez urządzenie sterujące transmisją (UST) i jednocześnie dalszą drogę sygnału cyfrowego przeznaczonego dla wybranego urządzenia (UC) blokuje się na czas trwania kontaktu transmisyjnego z wybranym urządzeniem (UC).

(1 zastrzeżenie)

G09B
H04N

P. 221989

12.02.1980

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Antoni Woźniacki, Stanisław Wiczorek, Antoni Zajac, Jerzy Stokłosa, Wojciech Bieniasz).

Zintegrowany układ telewizji dydaktycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zintegrowanego układu telewizji dydaktycznej pracującego w systemie zamkniętym.

W skład układu według wynalazku wchodzi trzy sekcje: sekcja nadawcza (1), sekcja dydaktyczna (2) i sekcja reżyserska (3), tworzące studio telewizyjne. Studio połączone jest systemem przewodów z salami dydaktycznymi (4, 5, 6), tworząc integralną całość układu.

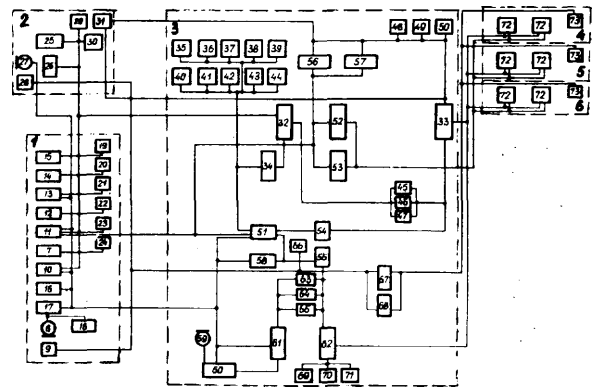
Układ wizyjny połączony jest z układem fonicznym, co pozwala na przesyłanie sygnałów wizyjnych i fonicznych przy pomocy tych samych łącz. Sygnały wizyjne emitowane przez urządzenia nadawcze, jak kamery (25, 7), magnetowidy (11, 51), telediaskop (12)

itp. podawane są do sekcji reżyserskiej (3), gdzie montuje się obraz przy pomocy 10-ciowejściowego miksera (34) i 10-ciowejściowej krosownicy (32) mającej trzy wyjścia, otrzymując trzy niezależne sygnały, które po wzmocnieniu przez wzmacniacz (45-47) przesyłane są na drugą krosownicę (33), przy pomocy której rozdzielane są trzy obrazy na dziesięć bloków sal i odtwarzane na monito-telewizorach (72). Sygnały foniczne przekazywane są i przetwarzane podobnie jak sygnały wizyjne i odtwarzane przy pomocy tych samych monito-telewizorów (72).

Sygnały foniczne przekazywane są i przetwarzane podobnie jak sygnały wizyjne i odtwarzane przy pomocy tych samych monito-telewizorów (72).

Układ zawiera ponadto niezależny układ interkomunikacji fonicznej pozwalający na wzajemne porozumiewanie się wykładowcy ze słuchaczami i reżyserem, składający się z dwóch pulpitych rozdzielczych (67-68) zainstalowanych w sekcji reżyserskiej (3) i zespołów nadawczo-odbiorczych (9, 28, 66, 73) zainstalowanych w poszczególnych pomieszczeniach.

(3 zastrzeżenia)

H04N

P. 227438

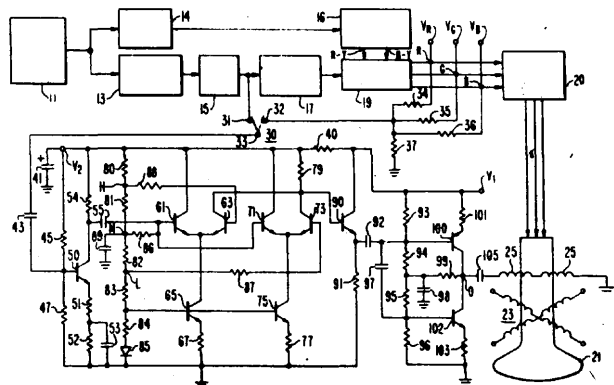
22.10.1980

Pierwszeństwo: 23.10.1979 - Wielka Brytania (nr 7936746)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Ameryki.

Procesor sygnału dla modulacji prędkości wiązki wybierającej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia ostrości kolorowego obrazu telewizyjnego, zwłaszcza obrazu tekstowego. W procesorze według wynalazku sygnał wizji uzyskiwany z toru luminancji odbiornika jest doprowadzany do różniczkującego układu RC, a sygnał wyjściowy z układu różniczkującego jest doprowadzany do bazy pierwszego tranzystora (61) tworzącego z drugim tranzystorem (63) pierwszy wzmacniacz różnicowy i do bazy trzeciego tranzystora (71) tworzącego z czwartym tranzystorem (73) drugi wzmacniacz różnicowy. Wspólny układ (90) obciążenia dla dwustronnego ogranicznika utworzonego przez dwa wzmacniacze jest dołączony do kolektorów trzeciego i czwartego tranzystora. Polaryzacja bazy dla

drugiego tranzystora jest przesunięta w kierunku dodatnim w stosunku do wspólnej polaryzacji bez pierwszego i trzeciego tranzystora, podczas gdy polaryzacja bazy czwartego tranzystora jest przesunięta w kierunku ujemnym. Stopień (100, 102) wyjściowy procesora reagujący na napięcie występujące na wspólnym obwodzie obciążenia steruje dodatkowe cewki (25, 25') odchylające poprzez kondensator (105) sprzęgający, którego częstotliwość rezonansu szeregowego z cewkami leży w środkowym paśmie zakresu częstotliwości sygnału wizyjnego. (6 zastrzeżeń)

H01N P. 227703 06.11.1980

Pierwszeństwo: 09.11.1979 - Holandia (nr 79 08216)

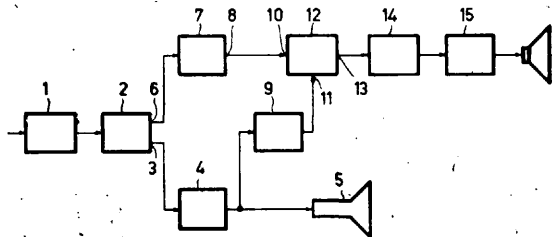
N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven, Holandia.

Odbiornik telewizyjny dla odbioru nośnej obrazu o amplitudzie modulowanej sygnałem wizyjnym oraz nośnej dźwięku o częstotliwości modulowanej sygnałem akustycznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania odbiornika, w którym sygnał różnicowej fali nośnej dźwięku doprowadzony do demodulatora częstotliwości byłby wolny od niepożądanego modulacji amplitudy bez stosowania ogranicznika poprzedzającego demodulator częstotliwości.

Odbiornik telewizyjny zawierający obwód mieszania wytwarzający zdemodulowany sygnał wizyjny i amplitudowo modulowany sygnał różnicowej fali nośnej dźwięku oraz zawierający demodulator częstotliwości wytwarzający zdemodulowany sygnał akustyczny, według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera zwielokrotniająco-rozdzielający obwód dla rozdzielenia sygnału różnicowej fali nośnej dźwięku.

Obwód zwielokrotniająco-rozdzielający zawiera generator funkcji (9) oraz obwód mnożenia (12). (5 zastrzeżeń)

FIG.1

H04N P. 228262 04.12.1980

Pierwszeństwo: 04.12.1979 - Francja (nr 7929765).

Thomson-Brandt, Paryż, Francja (Joseph Colineau, Gérard Rilly).

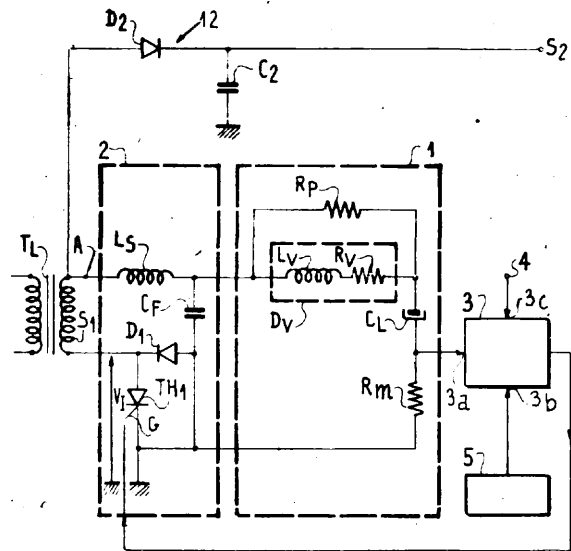
Generator ciągłego napięcia zasilającego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania generatora ciągłego napięcia zasilającego w odbiorniku telewizyjnym dla układu wybierania pola o pracy komutacyjnej.

Generator zawiera układ wybierania pola, w którym energia wytwarzająca prąd płynący w układzie odchylenia (D_V) pola jest dostarczana wyłącznikiem z układu (2) zasilanego przez impulsy linii powrotu dostarczane przez uzwojenie wtórne (S_1) transformatora (T_L). Kondensator (C_L) jest połączony szeregowo z układem odchylenia (D_V) pola. Układ (2) zawiera czynny wyłącznik (TH_1 , D_1) sterowany i modulowany z częstotliwością linii. Układ prostownika (12) jest dołączony do uzwojenia wtórnego (S_1) układu (2).

Generator znajduje zastosowanie we wzmacniaczach stopnia wizyjnego w odbiorniku telewizyjnym. (6 zastrzeżeń)

FIG.1

H01N P. 228391 11.12.1980

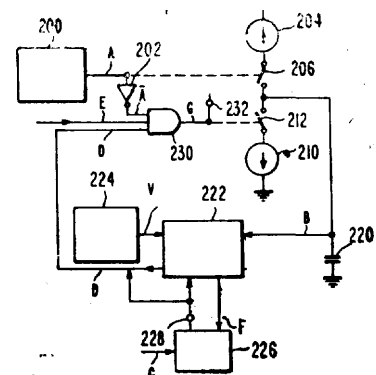
Pierwszeństwo: 11.12.1979 - St. Zjed. Am. (nr 102575)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjednoczone Ameryki (Alvin Reuben Balaban, Steven Alan Steckler).

Generator impulsowy dla układu odchylenia linii

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania generatora impulsowego wytwarzającego impulsy o stałym czasie trwania, do sterowania układem odchylenia linii w odbiorniku telewizyjnym.

Generator impulsowy zawiera układ (220) magazynujący ładunek, pierwsze źródło (204) prądu, drugie źródło (210) prądu oraz źródło (200) impulsów regulacyjnych. Wyłącznik (206) reaguje na impulsy regulacyjne. Do układu (220) magazynującego ładunek jest dołączony komparator (222), do którego jest dołączony element logiczny I (230). (7 zastrzeżeń)

Fig. 1.

H04N P. 228530 17.12.1980

Pierwszeństwo: 20.12.1979 - Holandia (nr 7909177)

N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven, Holandia.

Układ modulatora amplitudy do modulowania sygnału wizji na sygnale nośnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu automatycznie eliminującego zjawisko nierównowagi w modulatorze.

Układ modulatora zawiera stopień sumatora (17) oraz pierwszą pętlą sterowania (14, 15, 16), która to pierwsza pętla zawiera pierwszy obwód próbkowania i podtrzymywania (15, 16), który działa podczas części sygnału odniesienia dla wytwarzania sygnału kompensacji prądu stałego, dodawanego do sygnału wizji. Na skutek tego sygnał na zacisku wejścia modulatora (x) ma wartość, dla której podczas interwału próbkowania sygnał na zaciskach wyjściowych jest zasadniczo niezależny od sygnału na zacisku wejścia nośnej. Druga pętla sterowania (14, 22, 23), która zawiera drugi obwód próbkujący i podtrzymujący (22, 23) działający podczas części sygnału odniesienia, wytwarza drugi sygnał kompensacji prądu stałego, który jest dodawany do sygnału na zacisku wyjściowym. **Eliminuje to zmianę poziomu napięcia stałego na zacisku wyjściowym.**

(17 zastrzeżeń)

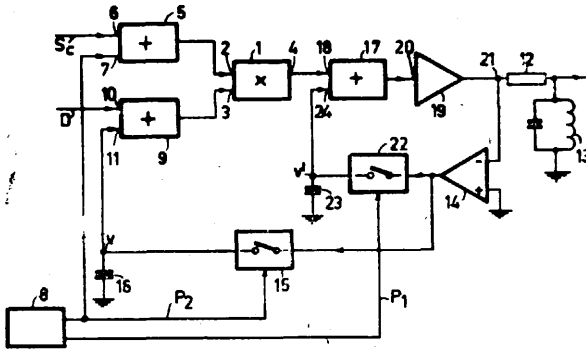

FIG 3

H04N P. 228597 19.12.1980

Pierwszeństwo: 20.12.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 105548)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Jan Kaufmann Clemens).

Transkoder

Przedmiotem wynalazku jest transkoder przeznaczony do przekształcania fazy jednej z dwóch składowych podnośnej dwustęgowo zmodulowanej amplitudowo, której składowe mają różnicę fazy równą 90°. Transkoder zawiera pierwszy układ (10) próbkowania i zapamiętywania, wytwarzający próbki amplitudy podnośnej w momentach czasowych odpowiadających momentom każdego przecięcia się każdej ze składowych podnośnej z osią odciętych. Wejście układu (10) próbkowania i zapamiętywania jest dołączone do zacisku wejściowego (16) transkodera, do którego doprowadzany jest sygnał dwustęgowy zmodulowany amplitudowo z wytłumioną podnośnią. Drugie wejście układu (10) jest połączone z wyjściem korektora fazy (22), którego wejście jest połączone z drugim zaciskiem wejściowym (20), do którego doprowadzany jest sygnał odniesienia. Do wyjścia korektora fazy (22) dołączony jest dzielnik częstotliwości (24). Do wyjścia układu (10) próbkowania i zapamiętywania dołączony jest inwerter (12), którego drugie wejście jest połączone z wyjściem dzielnika częstotliwości (24). Wyjście inwertera (12) jest połączone z filtrem dolno-przepustowym (14), którego wyjście jest połączone z zaciskiem wyjściowym (18) transkodera.

Transkoder znajduje zastosowanie w systemach telewizji kolorowej. (9 zastrzeżeń)

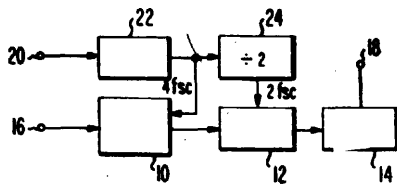

Fig. 1

H04N

P. 228598

19.12.1980

Pierwszeństwo:

20.12.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 105504);
28.01.1980 - St. Zjedn. Am. (nr 116249)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (William George McGuffin, Todd J. Christopher).

Układ czujnika położenia igły na płycie wizyjnej

Przedmiotem wynalazku jest układ czujnika położenia igły na płycie wizyjnej, przeznaczony do określania względnego położenia igły przetwornika sygnałowego względem zespołu wózka, który przenosi igłę przetwornika radialnie w poprzek płyty. Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że elektroda (13) jest na stałe zamocowana na ruchomym ramieniu (11) i jest usytuowana między pierwszą (14) i drugą (15) elektrodami, tak iż tworzą one dwa kondensatory o regulowanej pojemności. Pojemność regulowanych kondensatorów zmienia się w zależności od przemieszczenia igły.

Sygnały komplementarne z układów (7, 20) są doprowadzane do pierwszej i drugiej elektrody, które to sygnały są proporcjonalne do odpowiednich regulowanych pojemności utworzonych przez elektrody kondensatorów. Suma algebraiczna sygnałów doprowadzanych do elektrod, sprzężonych z igłą, odwzorowuje położenie igły. (9 zastrzeżeń)

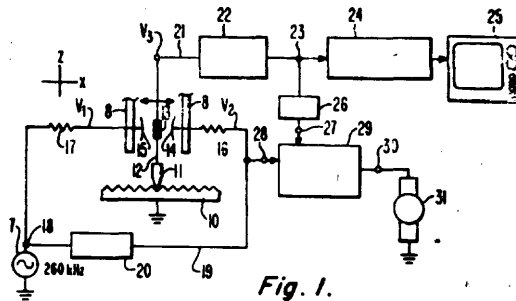

Fig. 1.

H04N

P. 228599

19.12.1980

Pierwszeństwo: 20.12.1979 - St. Zjedn. Ameryki (nr 105503)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjednoczone Ameryki (Steven Alan Steckler, Alvin Reuben Ballaban).

Układ regulacji napięcia i odchylenia odbiornika telewizyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego wytwarzanie opóźnionego impulsu zasilającego dla układu odchylenia i opóźnionego impulsu sterującego dla przełączanego zasilacza mocy.

Układ regulacji zawiera układ pętli (70, 72, 74, 76) mający pierwsze wejście czułe na impulsy wytwarzane przez pierwszy układ pętli, drugie wejście czułe

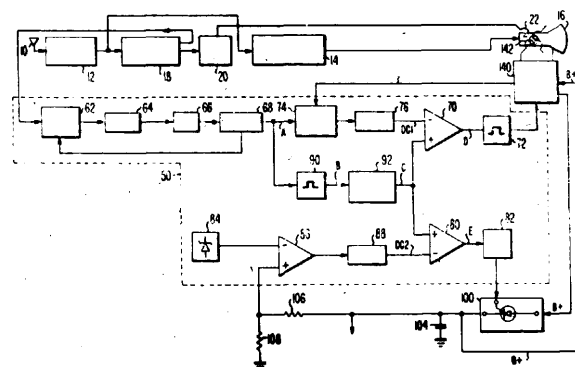

Fig. 1

na sygnał powrotny, wyjście dołączone do układu odchyłania (140) linii i trzecie wejście czułe na przebieg piłokształtny oraz regulator (100) zawierający sterowany przyrząd przełączający, układ (86) czuły na regulowane napięcie stałe i napięcie odniesienia źródła (84), a także układ (80, 82) z pierwszym wejściem czułym na sygnał błędu i drugim wejściem czułym na przebieg piłokształtny oraz wyjściem dołączonym do wejścia sygnału sterującego. (7 zastrzeżeń)

H04N P. 228661 22.12.1980
 Pierwszeństwo: 21.12.1979 - Francja (nr 79 31485)
 Thomson CSF, Paryż, Francja (Francois Van Zanten).

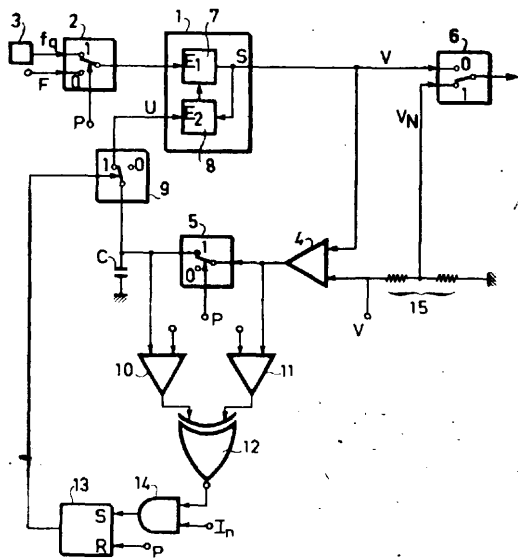
Układ demodulacji częstotliwościowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu demodulatora częstotliwości, w którym wzmocnienie byłoby regulowane automatycznie w sposób ciągły, bez jakichkolwiek regulacji.

Układ zawiera przetwornik częstotliwościowo-napięciowy (1), którego napięcie wyjściowe jest proporcjonalne do iloczynu częstotliwości wejściowej przez napięcie (U) sprzężenia zwrotnego. Logiczny układ zabezpieczający (9-14) umożliwia zamykanie petli sprzężenia zwrotnego.

Układ służy do demodulacji sygnałów chrominacji w telewizji kolorowej. (10 zastrzeżeń)

FIG. 2

H05B P. 221861 06.02.1980
 Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mikroelektroniki Hybrydowej i Rezystorów oraz Krakowskie Zakłady Elektroniczne „TELPOD”, Kraków, Polska (Piotr Buczek, Jerzy Mrugalski, Edward Leja).

Grzejnik elektryczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania grzejnika zapewniającego równomierne rozprzowanie ciepła w elemencie ogrzewanym.

Grzejnik według wynalazku ma izolacyjne podłoże (1), na które nałożona jest jednolita warstwa rezystywna (2), do której za pośrednictwem elementu kontraktowego (3) przyłączone są przewody prądowe (4). Elementy przewodzące prąd zabezpieczone są korzystnie osłoną izolacyjną w postaci naniesionej techniką grubowarstwową warstwy izolacyjnej. W przewod prądowy (4) włączony jest korzystnie regulator (6) regulujący parametry prądu zasilania.

Grzejnik według wynalazku ma bardzo rozległe, różnorodne zastosowania. Może być stosowany jako podgrzewacz tac, talerzy dla dzieci, zewnętrznych lusterek pojazdów mechanicznych oraz grzejnik naczyń zasilanych na przykład z akumulatorów samochodowych. (8 zastrzeżeń)

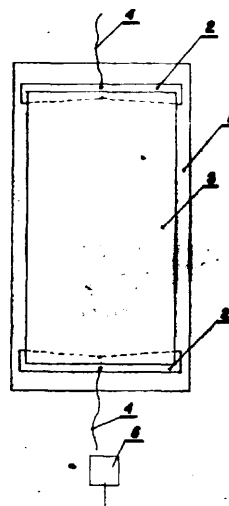

FIG. 1.

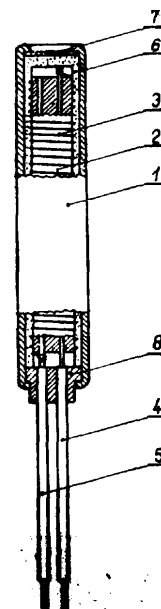
H05B P. 229855 23.02.1981
 Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn i Urządzeń Chemicznych „Metalchem”, Toruń, Polska (Janusz Mularczyk).

Grzejnik patronowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania grzejnika o średnicy minimalnej 6 mm i mocy rzędu 60-400 W, wymaganej w maszynach do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Grzejnik składa się z cylindrycznej obudowy metalowej (1) i z umieszczonej wewnątrz tej obudowy wkładki ceramicznej (2) z drutem oporowym (3) nawiniętym na jej powierzchni zewnętrznej. Wkładka ceramiczna (2) odizolowana jest od obudowy metalowej (1) wypełniaczem izolacyjnym (6).

Grzejnik patronowy przeznaczony jest do stosowania w maszynach do przetwórstwa tworzyw sztucznych i zgrzewarkach do folii rekawowej. (2 zastrzeżenia)

H05K

P. 227338 T

15.10.1980

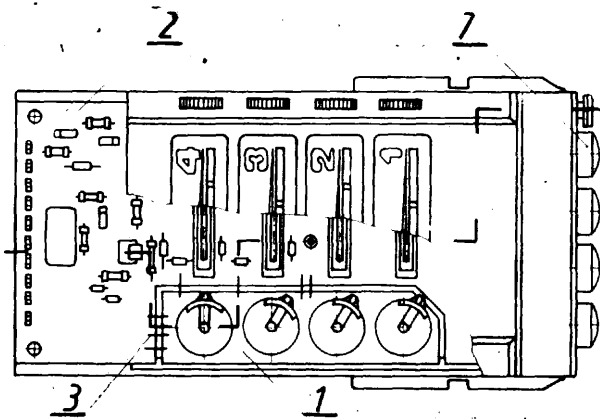
Białostockie Zakłady Podzespołów Telewizyjnych „Unitra-Biazeł”, Białystok, Polska (Grzegorz Sobolewski, Władysław Zakarzecki).

Zespół **załączająco-programujący**, zwłaszcza do odbiornika telewizyjnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zespołu **załączająco-programującego**, który przy zachowaniu wysokich parametrów eksploatacyjnych zapewniałby prosty montaż mechaniczny.

Zespół **załączająco-programujący** ma płytkę drukowaną rozdzieloną na płytkę (1), na której zamontowany jest przełącznik zakresów, korzystnie ze złocnymi stykami oraz płytkę (2), na której umieszczone są pozostałe elementy układu elektronicznego. Strony płytek zawierające ścieżki drukowane są wzajemnie odwrócone o 180°, a płytki (1) i (2) są połączone elektrycznie mostkami (3) oraz połączone mechanicznie z korpusem zaczepami zatraskowymi.

Zespół **załączająco-programujący** stosowany jest w odbiornikach telewizyjnych, a także w tunerach do magnetowidów. (2 zastrzeżenia)

1106L
H01H

P. 227447 T

21.10.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Edward Sokół).

Układ **elektropneumatyczny** samoczynnego opuszczania odbieraka prądu w przypadkach awaryjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego **opuszczania** odbieraka prądu w przypadkach awaryjnych za pomocą układu **elektropneumatycznego**.

Układ według wynalazku wyposażony w siłownik pneumatyczny (SP) i zawór trójdrogowy elektropneumatyczny (ZE), charakteryzuje się tym, że ma na waleńnym wałku (1) odbieraka prądu (OP) zamocowaną krzywkę (3), którą dotyka rolka (2) wyłącznika krańcowego (WK) zawierająca zestyki przełączne, które są połączone szeregowo z zestykami (P3-4) przekaźnika pośredniczącego (P) w obwodzie jego samopodtrzymania.

(1 zastrzeżenie)

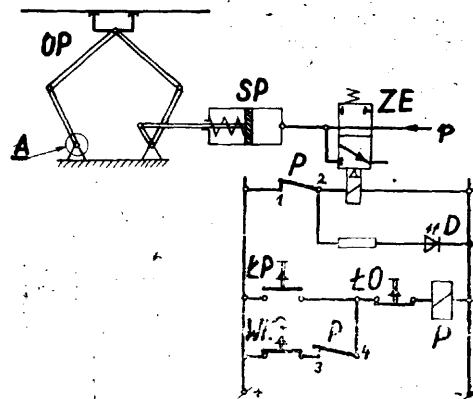

Fig. 1

II. WZORY UŻYTKOWE

DZIAŁ A

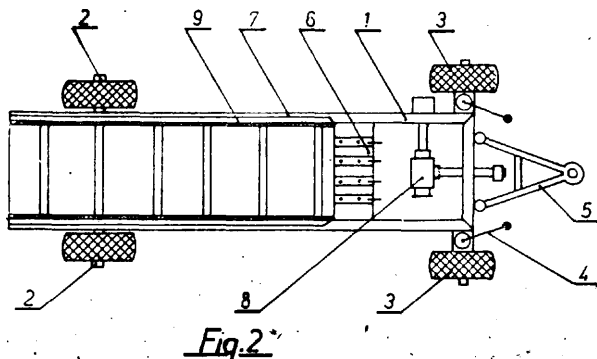
PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01D W. 65645 12.11.1980

Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Pogorzela, Polska (Jerzy Malecha, Mirosław Szczepaniak).

Ladowacz samobierający

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ładowacz samobierający do liści buraczanych i ściętych roślin charakteryzujący się tym, że oprócz kół jezdnych (2) ma umieszczone na przedniej części ramy nośnej (1) dwa koła nastawcze (3) zaopatrzone w mechanizmy nastawcze i korby (4), zaś koryto (7) mieszczące przenośnik łańcuchowy za zgarniakami umieszczone jest w ramie częścią wlotową zbliżoną do podbieracza palcowo-sprężynowego (6) i tak usytuowane, że oś symetrii tego koryta pokrywa się z osią podłużną całego urządzenia. (1 zastrzeżenie)

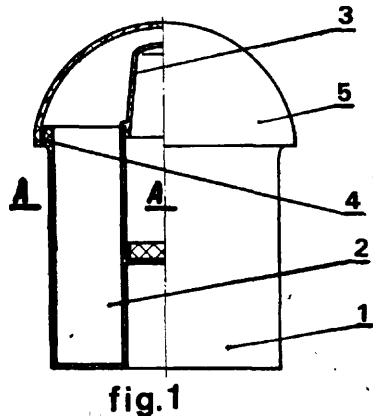

A41H 19.11.1980

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „ZGODA” V Kraków, Polska (Lucyna Kotula).

Przyborek do szycia

Celem wzoru użytkowego było opracowanie konstrukcji takiego przyborka do szycia, który byłby

funkcjonalny, dostosowany wymiarami do powszechnie używanych szpulek oraz zajmował mało miejsca.

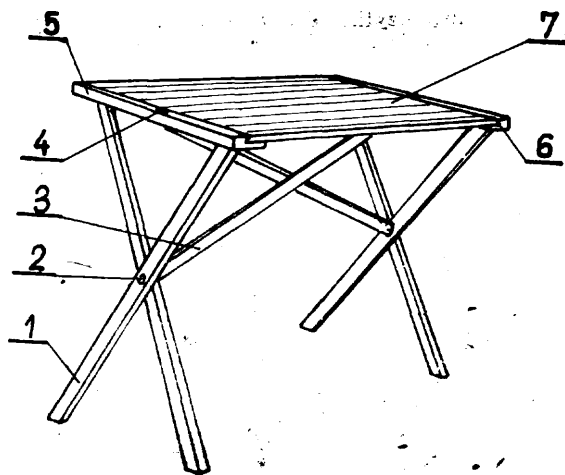
Przyborek do szycia według wzoru posiada kształt grzybka, którego nóżka stanowi pojemnik (1) składający się z siedmiu wzajemnie równoległych i tworzących wiązkę cylindrów (2). Sześć obwodowych cylindrów służy do przechowywania nici a środkowy zamknięty napałstkiem (3) służy do przechowywania igieł. Górna część pojemnika zakończona jest kryzą (4) zaopatrzoną w gwint, na który nakręcana jest nakrętka (5) w formie czaszy stanowiąca kapelusz grzybka. (1 zastrzeżenie)

A47B W. 65651 15.11.1980

Zakłady Wytwórcze Grupa Techniczna-Urania, Nauczycielska Spółdzielnia Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Bryliński).

Turystyczny stolik składany

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji stolika turystycznego, całkowicie składanego łącznie z blatem. Zgodnie z wzorem przedmiotowy stolik ma dwie boczne listwy (5) zaopatrzone we wcięcia (6), w które jest wsuwany blat (7) składający się z listew naklejonych na płótnie, przy czym te listwy (5) są mocowane do krzyżujących się wsporników (3) za pomocą śrub (4) z nakrętkami motylkowymi. (1 zastrzeżenie)

A47C W. 64764 26.06.1980

Zakład Doświadczalny Regionalnego Związku Spółdzielni Inwalidów, Warszawa, Polska (Stanisław Szcotkowski).

Pneumatyczny fotel-materac

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego fotelo-materaca, który odznaczałby się małymi gabarytami, lekkością oraz możliwością wymiany w nim uszkodzonych dętek.

Pneumatyczny fotel-materac według wzoru składa się z pokrowca (1) posiadającego co najmniej dwie wewnętrzne komory (2), w których umieszczone są dętki (3) korzystnie przeciwnie. Zawory (4) dętek (3) znajdują się na mniejszym boku pokrowca (1). Szerokości dętek (3) są znacznie większe od szerokości komór (2). Pokrowiec (1) na większych bokach ma kółka mocujące (5), do których połączone są usztywniacze taśmowe (6).

Na bokach mniejszych pokrowiec (1) ma co najmniej dwa otwory (7) służące do zasnuwania oraz na krańcach większych boków tuleje (8) służące do umocowania podparcia (9). (1 zastrzeżenie)

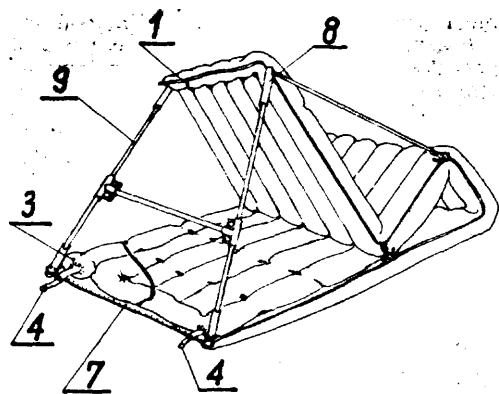

Fig. 1

A47C

W. 65700

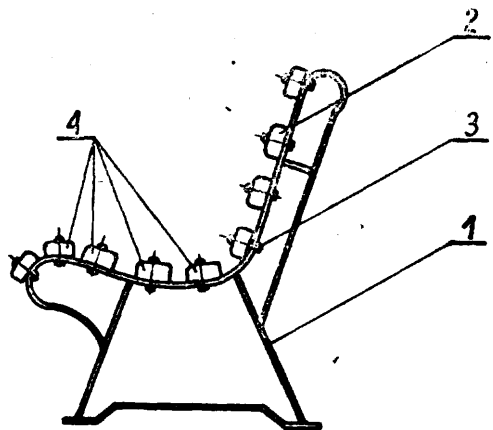
17.11.1980

Robotnicza Spółdzielnia Pracy „Współpraca” Inowrocław Polska (Jerzy Przekwas, Teofil Kosicki, Czesław Matuszak).

Ergonomiczna ławka parkowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania ławki o takiej konstrukcji, która pozwalałaby uzyskać najkorzystniejsze z punktu widzenia ergonomii, warunki siedzenia.

Istota wzoru użytkowego polega na tym, że ławka składa się z podstawy (1) ukształtowanej pod kątem 110° - 120° między siedziskiem (4) a oparciem (2), tworząc siedzisko (4) z oparciem (2) w kształcie odwróconej litery „L”. (1 zastrzeżenie)

A47G

W. 65712

19.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Gospodarstwa Domowego „DOMGOS”, Kraków, Polska (Ryszard Ciula, Stanisław Wijes).

Szczypce do potraw, zwłaszcza do spaghetti

Szczypce do potraw zwłaszcza do spaghetti, składają się ze szczęki (1) i (2) połączonych zawiasem (3). Szczeka (1) przechodzi w uchwyt (4), w kształcie litery „U”. Szczeka (2) przechodzi w uchwyt (5), który w pierwszym momencie przylega do swobodnego końca uchwyty (4), a następnie jest wygięty i usytuowany w pewnej odległości od uchwyty (4).

Szczeka (1) i (2) w przedniej części ma palce chwytne (6), łukowato odgięte od siebie, przy czym w dolnej części palce (6), przylegają do siebie.

(1 zastrzeżenie)

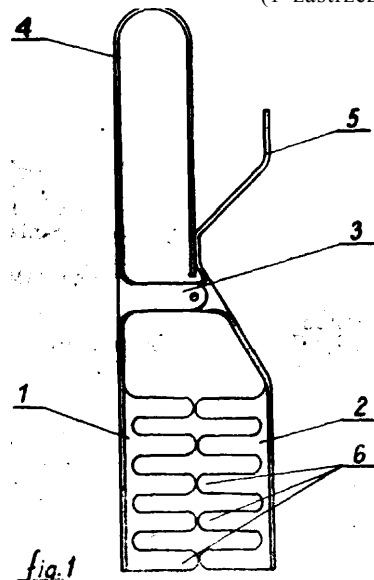

fig.1

A47J

W. 65220

22.09.1980

Myszkowska Fabryka Naczyn Emaliowanych, Myszków, Polska (Tadeusz Jaros, Jan Szczypka).

Rożen domowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania rożna domowego o prostej konstrukcji oraz łatwej obsłudze do stosowania w piekarniach różnych typów kuchni.

Rożen domowy ma miskę (1) oraz dwa wsporniki (3) w kształcie kątowników, których krótsze ramiona zamocowane są do miski (1). Na dłuższych ramionach znajdują się wycięcia (5), w których osadzony jest szpikuliec (2).

Wsporniki (3) mają ponadto promieniście usytuowane otwory (6), do których zakładana jest końcówka (4) szpikulca (2). (1 zastrzeżenie)

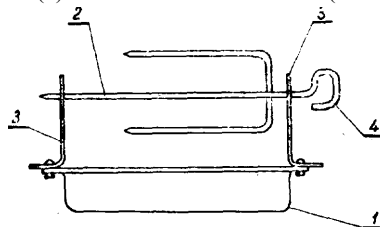

Fig.1

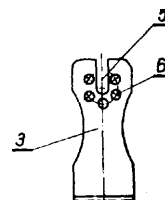

Fig.2

A47J W. 65539 29.10.1980

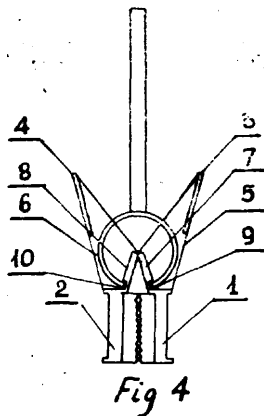
Tadeusz Szczepański, Warszawa, Polska (Tadeusz Szczepański).

Wieszak

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania wieszaka o nowej konstrukcji, zapewniającego trwałe i wygodne mocowanie odzieży.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wieszak składający się z listew (1 i 2) z odstającymi na zewnątrz elementami (3 i 4), mających w części środkowej otwory (5 i 6), przesłonięte częściowo ściankami (7 i 8), pod którymi wykonane są kanały (9 i 10), w które osadzone są krawędzie tulei stanowiące uchwyt. W górnych krawędziach ścianek (7 i 8) są wykonane parami otwory i odpowiadające im zaczepy.

(1 zastrzeżenie)

A61A W. 65641 13.11.1980
A63B

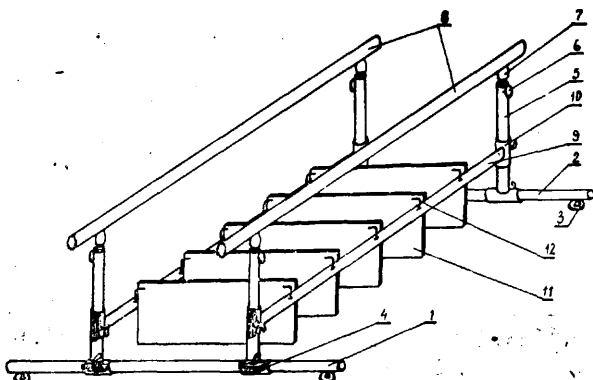
Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Janusz Górny).

Przyrząd przeszkodowy dla rehabilitacji pacjentów z dysfunkcją narządów ruchu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu o lekkiej przenośnej konstrukcji mającego możliwość zmiany wysokości poręczy oraz wysokości pionowych płytek przegrodowych.

Przyrząd przeszkodowy dla rehabilitacji pacjentów składa się ze stelażu rurowego z poręczami i z zespołu pionowych płytek usytuowanych przy podłodze między tymi poręczami, poprzecznie do osi głównej przyrządu. Na elementach stabilizujących (1) i (2) osadzone są po dwie prowadnice (5), w których są osadzone poręcze (8) równoległe do osi głównej przyrządu.

Dwie prowadnice (5) osadzone na przeciwnych elementach stabilizujących (1) i (2) połączone są łącznikami (9) tak, że tworzą czworobok ze stabilizującymi elementami rurowymi. Na łącznikach (9) nawiercone są otwory w ten sposób, że umożliwiają

dowolny rozstaw elementów przeszkodowych (11). Elementy przeszkodowe (11) w postaci płytek zamocowane są do łączników (9) w pozycji pionowej za pomocą hakowych zaczepów (12). (1 zastrzeżenie)

A61B W. 65551 31.10.1980

Zgłoszenie dodatkowe do prawa ochronnego nr 29872

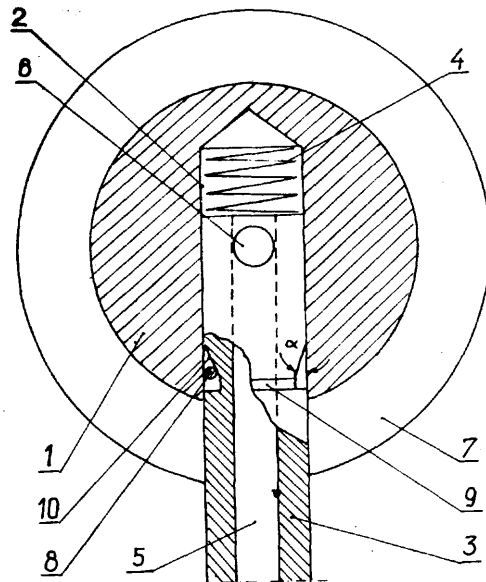
Andrzej Krysztof, Łomianki, Polska (Andrzej Krysztof).

Podwójna słuchawka stetoskopowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie przyłączenia do stetoskopu wybranego członu akustycznego w postaci płaskiej słuchawki membranowej oraz muszli osłuchowej poprzez obrót rurki wylotowej słuchawki o kąt 180° , bez konieczności uprzedniego wciśnięcia jej do oporu, przy jednoczesnym zabezpieczeniu słuchawki przed samoczynną zmianą położenia układu słuchowego.

Słuchawka według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że jej rurka wylotowa (3) ma wyfrezowane dwie przeciwległe wnęki (10) o pionowym profilu w postaci klina zbieżnego w kierunku końca tej rurki (3) i stycznego podstawą z pierścieniowym kanałkiem (9), przy czym kąt (α) zbieżności tego klina jest zawarty w granicach 35° do 45° .

(1 zastrzeżenie)

A61H W. 65642 13.11.1980
A63B

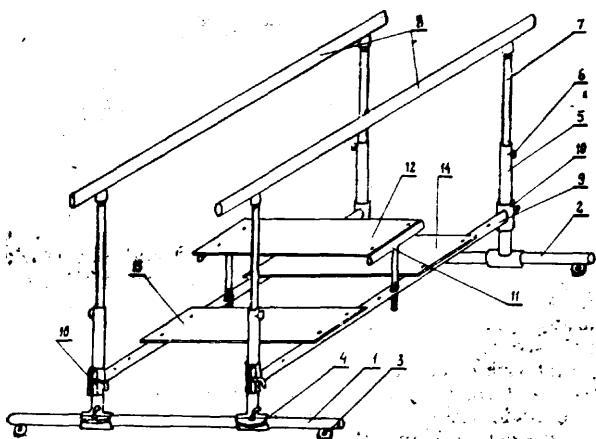
Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Janusz Górny).

Przyrząd przeszkodowy dla rehabilitacji pacjentów z dysfunkcją narządów ruchu

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania lekkiej i przenośnej konstrukcji przyrządu, która umożliwi jego stosowanie również poza ośrodkiem rehabilitacyjnym.

Przyrząd składa się ze stelażu rurowego z poręczami. Stelaż ma dwa stabilizujące elementy rurowe (1 i 2) ułożone poprzecznie do osi głównej przyrządu. Na elementach rurowych (1 i 2) osadzone są dwie pionowe prowadnice (5), w których z kolei osadzone są poprzez żerdzie (7) poziome poręcze (8) równoległe do osi głównej przyrządu. Każde dwie prowadnice (5) osadzone na przeciwnych stabilizujących elementach rurowych (1 i 2) połączone są łącznikami (9) tak, że wraz ze stabilizującymi elementami rurowymi tworzą czworobok.

Na łącznikach (9) nawiercone są otwory, przy czym w otworach leżących pośrodku tych łączników umieszczone są wsporniki (11), na których znajduje się pozioma płytki (12) górnego stopnia. Z obu stron płytki górnego stopnia (12) na łącznikach (9) osadzone są dwie płyty (13 i 14) dolnych stopni. (1 zastrzeżenie)

A61H

W. 65644

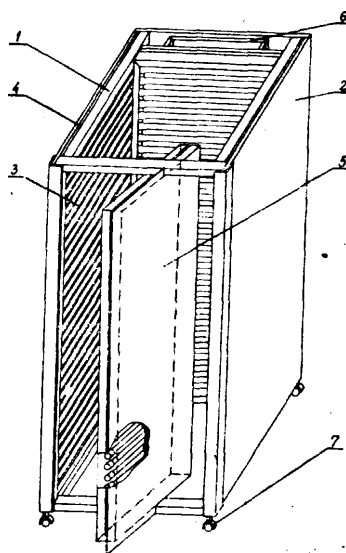
13.07.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Polam”, Warszawa, Polska (Andrzej Langner, Hanna Durańska, Elżbieta Muławska).

Urządzenie do naświetlania promieniami ultrafioletowymi

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która wyeliminowałaby działanie rumieniotwórcze oraz nie wymagałaby stosowania filtrów i dodatkowego chłodzenia.

Urządzenie z lampami wyładowczymi emitującymi promieniowanie w zakresie długości fal 320—400 nm, według wzoru użytkowego zawiera ramę (1) z obudową (2) w kształcie pobocznicy prostopadłościanu tworzącą kabinę, w której na każdej ze ścian są zamocowane świetlówki (3) ze wspólnym odbłyśnikiem (4), przy czym świetlówki (3) znajdują się równolegle względem siebie i w odstępach zapewniających równomierne natężenie napromieniowania. (5 zastrzeżeń)

A63F
A63H

W. 66157

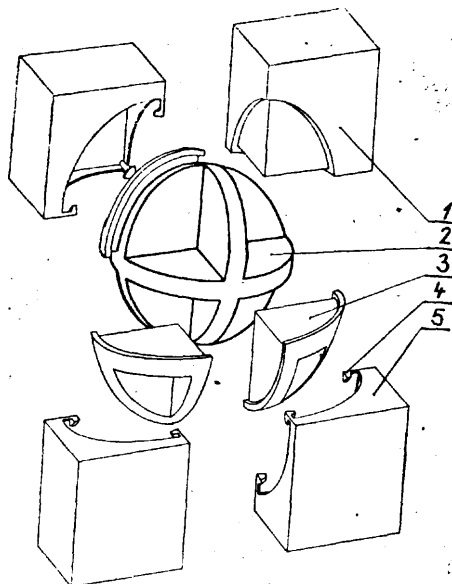
23.01.1981

Andrzej Pruszyński, Warszawa, Polska (Andrzej Pruszyński).

Mały sześcián magiczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej niezależny ruch obrotowy połowy elementów względem pozostałych w trzech płaszczyznach.

Sześcián charakteryzuje się tym, że każda z siedmiu jego kostek (5) zawieszona jest trzema trzpieniami zakończonymi główką (4) na kryzach (3) połączonych sztywno ze sferycznym krzyżakiem (2). Ośma kostka (1) łączy się sztywno ze sferycznym krzyżakiem (2) w celu ustalenia położenia główek trzpieni (4) kostek (5) na skrzyżowaniach szczelin między kryzami (3). (3 zastrzeżenia)

A63H

W. 65510

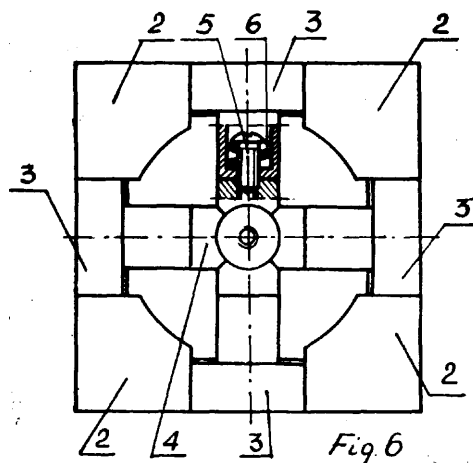
22.10.1980

Krzysztof Tomczyk, Warszawa, Polska (Krzysztof Tomczyk).

Zabawka w postaci układanki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej zwiększenie ilości wariantów układanych figur i ich maksymalne utrudnienie.

Zabawka w postaci układanki składa się z ośmiu elementów z zaczepami, dwunastu elementów (2) z zaczepami, sześciu elementów (3) oraz jednego krzyżaka (4). Szkieletem zabawki jest zestaw sześciu elementów (3) połączonych z krzyżakiem (4) za pomocą wkrętów (5) osadzonych w sprężynach (6). (1 zastrzeżenie)

DZIAŁ B
RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

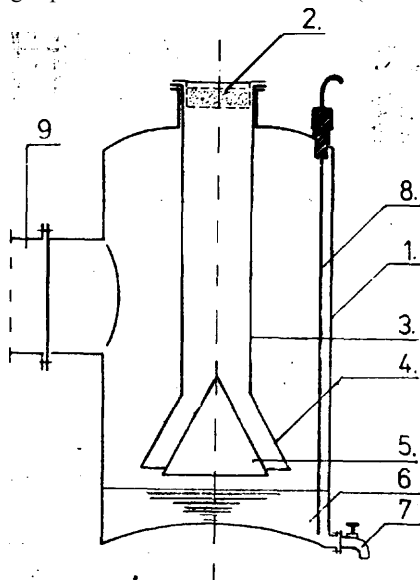
B01D   **W. 65709**   19.11.1980

Elbląski Kombinat Budowlany, Elbląg, Polska (Marian Rybka, Franciszek Lisiecki).

Filtr powietrza zasysanego przez sprężarkę

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiego filtra powietrza, który by zwiększał stopień oczyszczania powietrza zasysanego przez sprężarkę a ponadto nasycił je parą oleju, co ma dodatni wpływ na pracę sprężarki i przedłużenie cykli remontowych.

Filtr powietrza charakteryzuje się tym, że jest wyposażony w rurę ssącą (3) stożkowo poszerzoną (4) na jej dolnym końcu. W poszerzeniu tym jest umieszczona stożkowa dysza (5) odśrodkowo rozpraszająca zasysane powietrze. Zbiornik (1) filtra jest naplniony olejem (6) do poziomu nieco poniżej wspomnianego stożkowego poszerzenia. (2 zastrzeżenia)

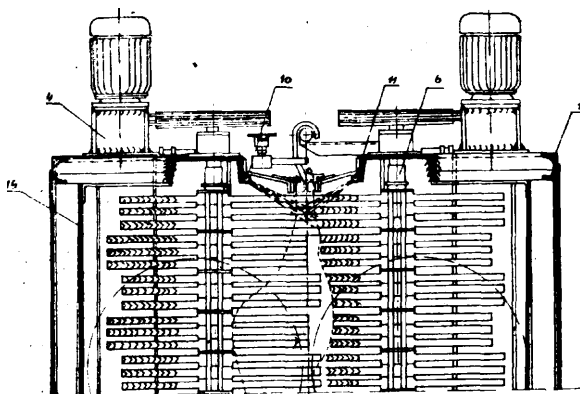
B08B   **W. 65616**   14.11.1980

Zakłady Remontowo-Montażowe Przemysłu Mięsnego „Metalowiec”, Bydgoszcz, Polska (Henryk Mikuś).

Myjka tunelowa zwłaszcza do tusz wieprzowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest myjka tunelowa do mycia tusz trzody zwłaszcza wieprzowych przed procesami obróbki.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia skuteczności mycia tusz oraz poprawę bezpieczeństwa

stwa pracy poprzez wyeliminowanie **rozbryzgu wody** poza tunel myjki.

Myjka według wzoru charakteryzuje się tym, że ma osłony wewnętrzne (16) wykonane z blachy nierdzewnej mocowane do ram (1) myjki, płaszczy gumowe umieszczone na wejściu i wyjściu tunelu myjki, osłony górne mocowane do prowadnic oraz cztery bębny poziome umieszczone w komorze doczyszczania myjki. (1 zastrzeżenie)

B22D   **W. 65707**   18.11.1980

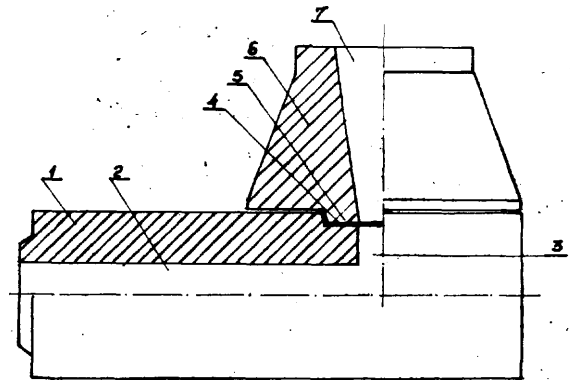
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Opoczyńskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Opoczno, Polska (Andrzej Kloska, Irena Stożek, Mieczysław Obara, Jerzy Dyka).

Dwudzielna kształtka ogniotrwała do syfonowego rozlewania stali

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania ulepszonej konstrukcji dwudzielnej kształtka ogniotrwałej.

Według wzoru dwudzielna kształtka ogniotrwała do syfonowego rozlewania stali ma kształt walca z centrycznie wykonanym nieprzelotowym kanalikiem (2) który jest połączony z prostopadłe do niego wykonanym drugim kanalikiem (3), w którego wylocie jest umocowany kołnierz (5) dodatkowej kształtki (6), mającej postać ściętego stożka, ograniczonego od góry i od dołu pierścieniami, przy czym dodatkowa kształtka (6) ma w osi symetrii przelotowy otwór (7) w postaci ściętego stożka odwróconego o 180°.

(1 zastrzeżenie)

B23C   **W. 65714**   20.11.1980

Zakłady Kuziennicze i Maszyn Rolniczych, Jawor, Polska (Jerzy Jateczak).

Frez trzpieniowy

Frez trzpieniowy przeznaczony jest do skrawania bardzo twardych powierzchni, zwłaszcza grawerowania.

Frez ma trzpień (1) z walcowym chwytem (2) i dwuszczkowy uchwyt (3), z nakrętką zaciskową (4), w której mocowana jest wymienna płytka skrawająca (7). Jedna ze szczęk (5) uchwytu (3) jest stała i sta-

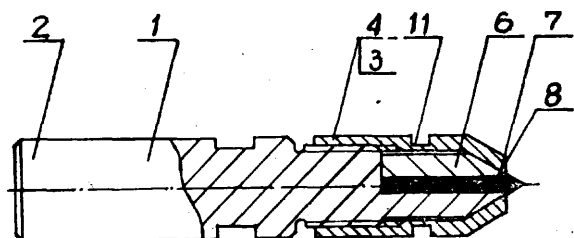

fig. 1

nowi część trzpienia (1), natomiast druga szczeka (6) jest ruchoma i osadzona jest wewnątrz nakrętki zaciskowej (4).

Płytkę skrawającą (7) osadzona jest pomiędzy szczekami (5 i 6), we wzdluznych rowkach (9), i zaciśnięta stożkowym zaciskiem (8) nakrętki (4). Na walcowych powierzchniach trzpienia (1) i nakrętki zaciskowej (4) wykonane są wycięcia (11) na klucze do dokręcania śrub. (2 zastrzeżenia)

B23K

W. 65629

12.11.1980

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „PROMOR”, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Zdzisław Kielczewski, Janusz Kaszyński, Władysław Korczak).

Nastawny odciąg belkowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności pracy oraz polepszenia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach spawania długich przedmiotów.

Nastawny odciąg belkowy, składa się z ssącego kanału (1), zaopatrzonego na zewnątrz w jezdne szyny na których umieszczona jest przesuwne na rolkach (5) ssawka (4), wyposażona w prętowe występy (7). (1 zastrzeżenie)

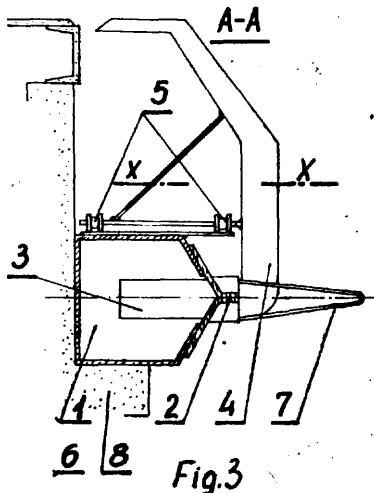

Fig. 3

B23K

W. 66238

03.10.1980

Institut Spawalnictwa, Gliwice, Polska (Andrzej Konieczny, Stanisław Kot, Zbigniew Kamiński, Zygfryd Materia, Adam Lachowicz).

Urządzenie do wykonywania spoin i napoin

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia do wykonywania spoin i napoin ciągłych lub przerywanych z możliwością wykonywania spoin liniowych, śrubowych i obwodowych na różnych przedmiotach produkowanych w seriach z możliwością stosowania łuku krytego i w atmosferze gazów ochronnych, a także z możliwością zbierania topnika.

Urządzenie do wykonywania spoin i napoin wyposażone jest w usytuowany na wspólnej ramie (2) spawalniczy manipulator (20) oraz w osi manipulatora (20), na drugim końcu ramy (2) odejmowalny i przestawialny konik (21), zaś między nimi w osi manipulatora (20) przestawialnie usytuowana jest rolkowa podpora (22). Obok osi manipulatora (20), równoległe do niej, na trwale do ramy (2) przytwierdzone są stojaki (3), zwieńczone poziomą suportową belką (5), po której wzdluznie przesuwa się z regulowaną prędkością, napędzany motoreduktorem (7) wózek (6), do którego przymocowane są: znanej konstrukcji wymienny spawalniczy uchwyt, podajnik (19) drutu elektrodowego i bęben (18) z tym drutem oraz pneumatyczny zbierak (16) topnika, a także zespół łączników, współpracujących z wymiennymi, nastawialnymi

krzywkami osadzonymi w sterowniczej listwie, biegnącej wzdluz jazdy wózka (6), a sterujące mechanizmami jazdy wózka (6), zasilaniem prądu spawania i podajnikiem (19) drutu elektrodowego. Urządzenie posiada podstawowy układ (26) i pomocniczy układ (27) sterowania oraz zainstalowany na manipulatorze (20) zespół (25) łączników współpracujących z wymiennymi nastawialnymi krzywkami na bębnie (24). (2 zastrzeżenia)

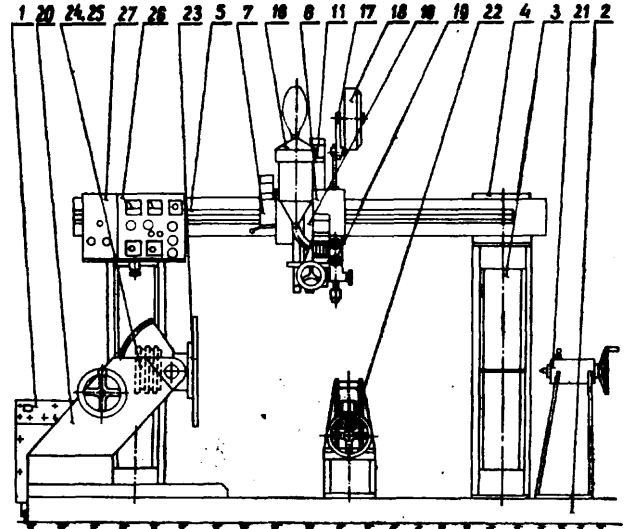

Fig. 2

B23P

W. 65656

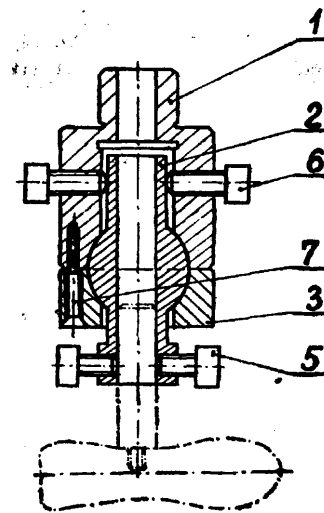
17.11.1980

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Mielec”, Mielec, Polska (Józef Wątorok).

Oprawka erody

Przedmiotem wzoru użytkowego jest oprawka do mocowania i ustawiania elektrody obrabiarek erozyjnych.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie możliwości zmiany kąta ustawienia osi elektrody względem osi obrabiarki.

W gnieździe kulistym korpusu (1) mocowanym w uchwycie obrabiarki jest osadzona tuleja (2) dociskana pierścieniem (3) przykręconym śrubami (7). Elektroda robocza jest przykręcona śrubami (5). Rozmieszczone na obwodzie cztery śruby (6) mocują i ustalają określone położenie katowe tulei (2), a zarazem i elektrody. (2 zastrzeżenia)

B23Q
B23C

W. 65622

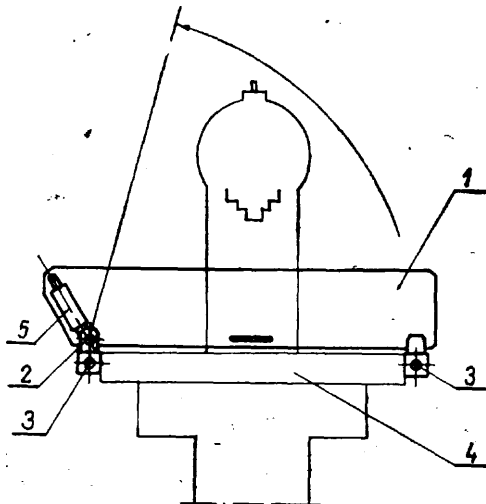
10.11.1980

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Walerian Gawlicki, Józef Łukasik, Jacek Siwek).

Odchylna osłona stołu obrabiarki

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia pracownika obsługującego frezarkę przed urazami mechanicznymi.

Osłonę stanowi przezroczysta płyta (1) osadzona obrotowo w przegubie (2) i zaopatrzona we wspomagające sprężyny gazowe (5). (1 zastrzeżenie)

B23Q

W. 66237

04.04.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia W. 65673

Kłodzka Fabryka Urządzeń Technicznych „Zetkama”, Kłodzko, Polska (Antoni Misiak).

Tuleja zaciskowa rozprężna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania tulei umożliwiającej mocowanie zróżnicowanych wymiarowo przedmiotów niezależnie od ich kształtu.

Tuleja zaciskowa rozprężna stosowana przy uchwytach lub oprawkach, zwłaszcza samocentrujących, składa się z korpusu, w którym przecięcia tworzą sprężyste szczęki posiadające otwarte od środka tulei gniazda, a w gniazdach umieszczone są mocujące wkładki (1) w kształcie walca posiadającego boczne wybrania (2) zakończone płaską powierzchnią (3). Mocowany przedmiot jest zaciskany płaską powierzchnią (3) wkładki (4) i styka się z nią. (1 zastrzeżenie)

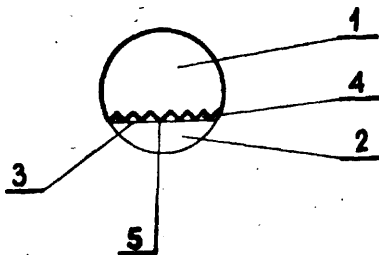

Fig.2

B24D

W. 65342

29.09.1980

Przedzalnia Czesankowa „ARELAN”, Łódź, Polska (Stanisław Paruch, Stefan Bajerski, Tadeusz Jach).

Uchwyt do mocowania ściernic trzepieniowych na szlifierce uniwersalnej

Uchwyt zawierający trzpień osadzony na stożku wrzeciona i mocowany śrubą według wzoru charakteryzuje się tym, że trzpień (1) ma nacięty gwint (5) do nakręcania tulei dociskowej (6) oraz ma gniazdo (3) do osadzania zacisku sprężynującego (4) i sprężyny (2), przy czym gniazdo (3) ma część stożkową przechodzącą w dolnej części w cylindryczną.

Zacisk sprężynujący (4) stanowi tuleja w formie stożka ściętego zakończonego walcem, mającego co najmniej jedno promieniowe nacięcie (11) ułatwiające zaciskanie mocowanego elementu. (5 zastrzeżeń)

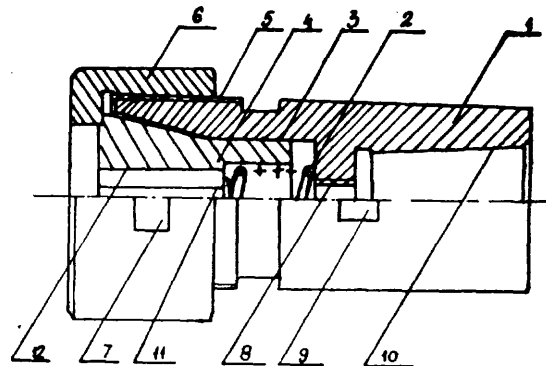

fig.1

B25H

W. 65708

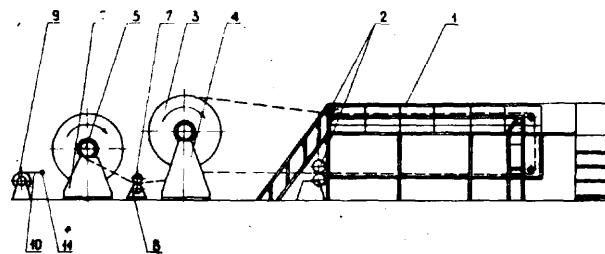
19.11.1980

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „POLTEGOR”, Wrocław, Polska (Jan Kubicki, Józef Ąrekl, Tadeusz Bielous, Wiesław Polewczak).

Urządzenie do regeneracji i naprawiania taśm przenośnikowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zastosowania ciągłego procesu technologicznego naprawy i regeneracji taśmy.

Urządzenie ma dwupoziomowy stół (1) do konfekcjonowania, zespoły rolek prowadzących (2) taśmę oraz rozwijadło (3) i zwijadło (5) usytuowane na przedłużeniu stołu (1) po jednej jego stronie. Stojak (4) rozwijadła (3) jest wyższy od stojaka (6) zwijadła (5) i jest od niego usytuowany bliżej stołu (1). (2 zastrzeżenia)

B26B

W. 65615

10.11.1980

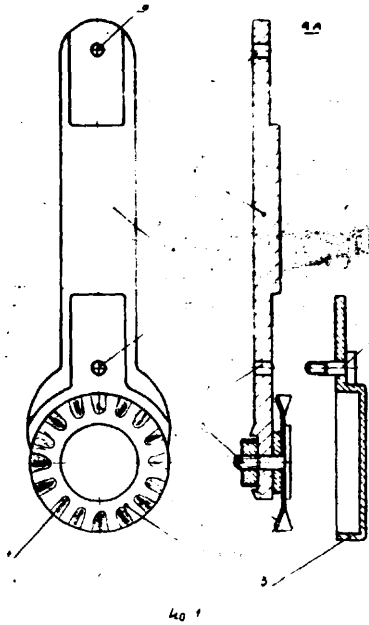
Tomasz Rusinowicz, Warszawa, Polska (Tomasz Rusinowicz).

Nóż obrotowy do cięcia tkanin

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego noża do cięcia tkanin, który zostawia krawędź cięcia w kształcie linii falistej lub piłokształtnej, co zapobiegłoby strzępieniu się tkaniny i nie wymagałoby obrębiania jej.

Nóż obrotowy zwłaszcza do cięcia tkanin, według wzoru użytkowego jest wykonany w postaci tnącego

kółka (1), którego oś obrotu jest osadzona prostopadle do osi podłużnej uchwyty (2) i prostopadle do płaskiej jego części, przy czym wyróżnia się tym że kółko tnące (1) ma obwodową krawędź tnącą (4) wykonaną w kształcie odbiegającym od linii okręgu, najkorzystniej w postaci linii falistej, względnie piłokształtnej, przy czym krawędź (4) na całym swym obwodzie jest ostrzem tnącym. (1 zastrzeżenie)

B41B

W. 65753

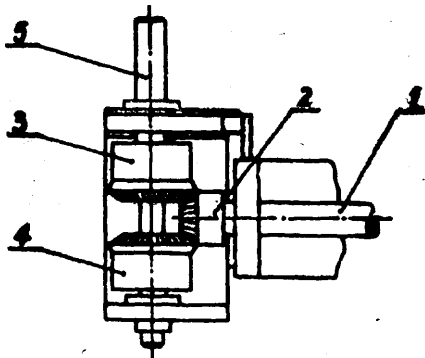
30.01.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędów Informatyki „Mera-Błonie”, Błonie koło Warszawy, Polska (Wiesław Nowosad, Krzysztof Bańkowski).

Napęd taśmy barwiącej w urządzeniach drukujących z silnikiem głównym dwukierunkowym

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia napędzania taśmy barwiącej z silnika głównego dwukierunkowego bez konieczności zastosowania oddzielnego silnika.

Napęd ma osadzone na osi napędzającej (1) koło zębate (2) zazębione z ruchomymi obudowami dwóch sprzęgieł jednokierunkowych (3, 4) osadzonych na osi (5) napędzającej szpulę taśmy barwiącej. Sprzęgła te pracują w tym samym kierunku. (1 zastrzeżenie)

B43L

07.10.1980

Zakłady Energetyczne Okręgu Centralnego, Warszawa, Polska (Stanisław Żyłowski).

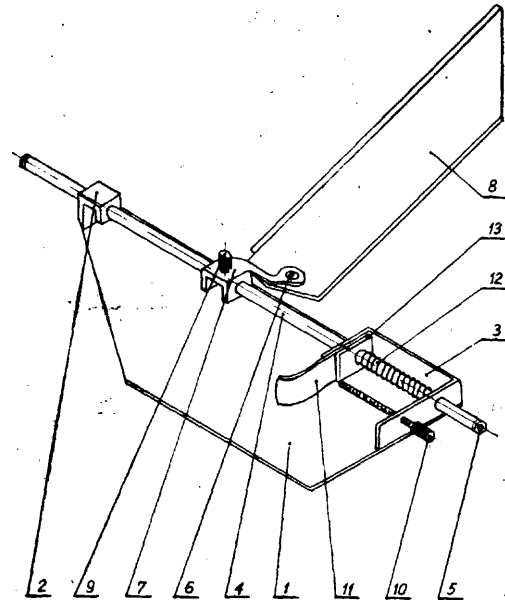
Przyrząd do kreskowania przekrojów rysunkowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego przyrządu do kreskowania, który byłby prosty w konstrukcji i łatwy w obsłudze.

Przyrząd według wzoru posiada suwliwie osadzony w prowadnicach (2) i (3) stalowy pręt (4), na którym jest

zamocowany zaciskowy uchwyt (7) wymiennego liniału (8). Okresowy ruch do przodu pręta (4) z liniałem (8) o stały skok regulowany oporową śrubą (10) wkręconą w ściankę prowadnicy (3) wywołuje naciśnięcie języczka (11) nasadzonego na ten pręt w prowadnicy (3).

Przemieszczanie się pręta (4) w prowadnicach (2) i (3) następuje z pokonaniem pewnej siły tarcia, której wartość jest regulowana. Każdorazowy powrót języczka (11) do pierwotnego położenia zapewnia sprężyna (12) dociskająca go do ścianki prowadnicy (3). (1 zastrzeżenie)

B60R

W. 65571

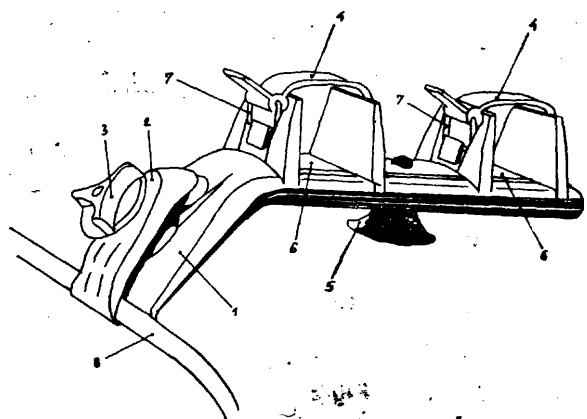
30.10.1980

Włodzimierz Świerzyński, Łódź, Polska (Włodzimierz Świerzyński).

Bagażnik samochodowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i lekkiej konstrukcji bagażnika, który do mocowania na dachu samochodu nie wymaga używania żadnych narzędzi oraz pewnie mocuje narty bez ich uszkodzeń.

Bagażnik samochodowy, służący do przewożenia długich przedmiotów, a zwłaszcza nart na dachu samochodu, składa się z korpusu (1) z materiału termoplastycznego, mocowanego do rynienki (8) dachu samochodu jedną śrubą (3) z łbem fasonowym (1) poprzez płytkę (2) oraz podpórki (5). Korpus (1) ma dwa wgłębienia (6), w których umieszcza się narty i mocuje elastycznymi paskami (4) za pomocą klamer (7). (2 zastrzeżenia)

B60T

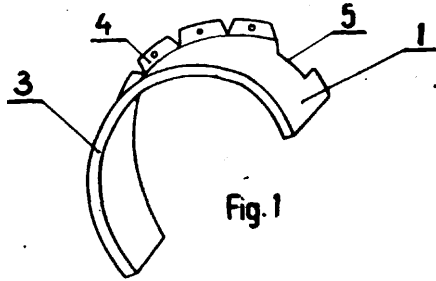
W. 65341

29.09.1980

Eugeniusz Reszkowski, Toruń, Polska (Eugeniusz Reszkowski).

Ośłona hamulca tarczowego do samochodów

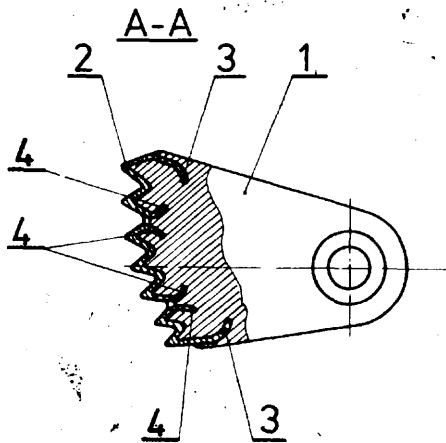
Ośłona tarczy hamulcowej do samochodów ma kształt wycinka cylindra (1) o średnicy nieco większej od średnicy tarczy hamulcowej, z jedną krawędzią wgiętą do środka tworzącą powierzchnię czołową (3) o średnicy wewnętrznej nieco mniejszej od średnicy tarczy hamulcowej i z drugą krawędzią wygiętą na zewnątrz tworzącą elementy (4) do jej zamocowania. Ta dodatkowa osłona cylindryczna jest przymocowana do istniejącej już w samochodzie osłony tarczowej i obejmuje tarczę hamulcową od góry, poczynając od górnej powierzchni strzemięcia hamulca na około połowie obwodu tarczy hamulcowej. (2 zastrzeżenia)

B63H W. 65599 06.11.1980
Idzi Ciesielski, Gdańsk, Polska (Idzi Ciesielski).

Szczeka knagi szczękowej

Przedmiotem wzoru jest szczeka knagi szczękowej stosowanej głównie w jachtowych jednostkach pływających. Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji charakteryzującej się prostą technologią wykonania przy zachowaniu lekkości wyrobu jak również wzrostu odporności zębátki na ścieranie. Szczeka knagi szczękowej charakteryzuje się tym, że roboczą powierzchnię szczęki stanowi metalowa zębátka (2) wtopiona w ukształtowany z tworzywa sztucznego korpus (1). (1 zastrzeżenie)

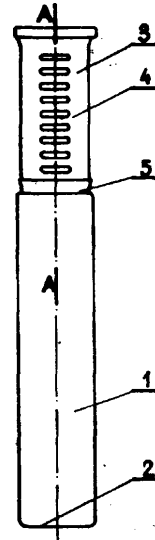
B65D W. 65696 17.11.11

Spółdzielnia Pracy „AREOMETR” Wytwórnia Przemysłowych Przyrządów Szklanych, Warszawa, Polska (Janusz Chudzyński, Stanisław Kiciński, Marian Drożdż).

Opakowanie szklanych przyrządów pomiarowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania powtarzalnego opakowania dla takich szklanych przyrządów pomiarowych, jak areometry, ter-

moareometry i termometry, niezależnie od długości tych przyrządów. Zgodnie z wzorem opakowanie to, wykonane z tworzywa sztucznego w postaci cylindrycznej tulei zewnętrznej, w której jest osadzona wydłużona podstawka cylindryczna, charakteryzuje się tym, że podstawka (3) jest zaopatrzona na swych przeciwległych bokach w owalne występy (4) rozmieszczone w równych odległościach i współdziałające zastrzaskowo z pierścieniową krawędzią wewnętrzną (5) tulei zewnętrznej (1), odgiętej od jej wnętrza. (1 zastrzeżenie)

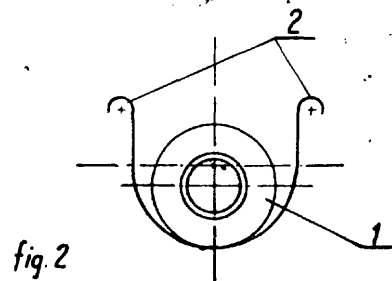

B65D W. 65711 19.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Gospodarstwa Domowego „DOMGOS” w Katowicach Oddział w Krakowie, Kraków, Polska (Ryszard Ciuła, Stanisław Wijes).

Pojemnik na flaszkę

Pojemnik na flaszkę, zwłaszcza do mocowania do półki w lodówce, ma kształt litery „U”, której ramiona (2) są na końcach odgięte na zewnątrz. (1 zastrzeżenie)

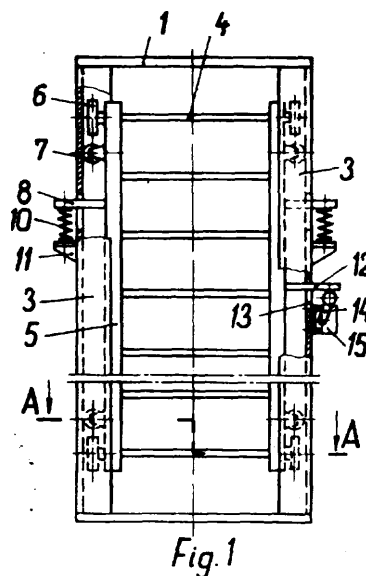
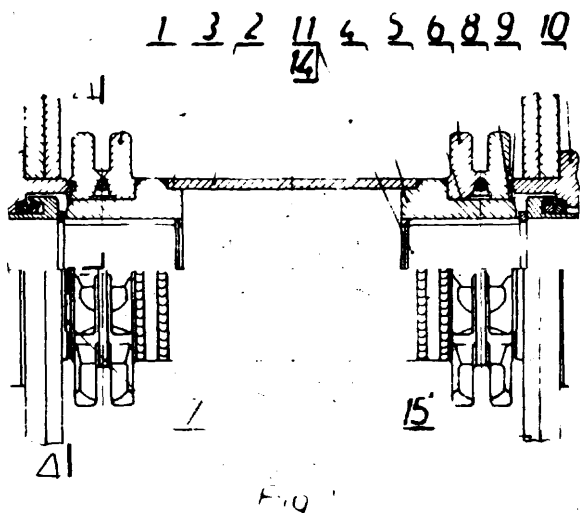
B65G W.65603 07.11.1980

Rybnicka Fabryka Maszyn „RYFAMA”, Rybnik, Polska (Józef Wodecki, Wojciech Skolik, Stefan Zeifert, Henryk Rojek, Stanisław Szyniel).

Bęben napędowy górniczego przenośnika zgrzeblowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości i niezawodności bębna napędowego górniczego przenośnika zgrzeblowego. Bęben według wzoru składa się z co najmniej dwóch niedzielonych wzdłużnie napędowych gwiazd (1) połączonych sztywno ze sobą za pośrednictwem dystansowej tulei (2) spoczywającej na cylindrycznych obrzeżach (3) piast (4).

Do zewnętrznych odsadzeń (5) piast (4) zamocowane są trwale gwiazdy (1) składające się z dwóch zwróconych do siebie uzębionych wieńcy (6), przy czym zewnętrzne czołowe powierzchnie (7) gwiazdy (1) mają po co najmniej jednym obwodowym, prostokątnym rowku (8) zazębającym się z pierścieniowym wypustem (9) wystającym z przekładni (10). Otwory (11) piast (4) mają znane wielowypustowe rowki współpracujące z zębami **wielowypustu** naciętego na czopach (14) wyjściowych wałów przekładni (10)

B66F

W. 65619

10.11.1980

Zakłady Przemysłowe „Komuna Paryska”, Radomsko, Polska (Henryk Zawadzki, Tadeusz Kocik, Stefan Bakalarz, Józef Starczewski, Hieronim Stępień).

Przystawka do dźwigu kontenerowego

Przystawka do dźwigu kontenerowego, przeznaczona do transportu ładunków nawiniętych na szpule, charakteryzuje się tym, że ma do ramy (1) o budowie kartownicowej, zaopatrzonej w otwory (6) przystosowane do zaczepienia chwytakowych czopów dźwigu, zamocowane uchylne dwa haki (4). Szpule (7) z ładunkiem są zawieszane na hakach (4) za pośrednictwem ruchomej nośnej belki (5). (1 zastrzeżenie)

zamocowanych do ramy (15) napędu przenośnika.

Wzór użytkowy może mieć zastosowanie w górniczych przenośnikach zgrzeblowych cechujących się nierównomiernością obciążenia i dynamicznym charakterem pracy. (3 zastrzeżenia)

B66C

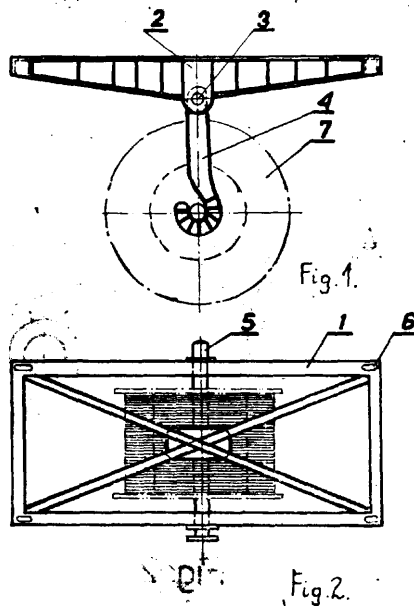
W. 65653

15.11.1980

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Ryszard Babczyk, Tadeusz Powęzka, Henryk Nowak, Jerzy Kęszicki, Andrzej Kulak).

Konstrukcja drabinkowa wejścia na pomost dźwigni

Konstrukcja drabinkowa według wzoru użytkowego służąca do bezpiecznego wchodzenia na pomost dźwigni, charakteryzuje się tym, że stała rama (1) przytwierdzona do mostu ma dwie pionowe korytkowe prowadnice (3), zaś podłużnice (5) sztywnej drabinki (4) mają elementy toczne (6) i (7) przylegające do wewnętrznych powierzchni prowadnic (3) oraz zawierają w górnej części prostopadłe wysięgniki (8) wsparte na elementach sprężystych (10), osadzonych na półkach (11) prowadnic (3). (1 zastrzeżenie)

DZIAŁ C CHEMIA I METALURGIA

C23C

W. 65660

17.11.1980

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Józef Panasiuk, Jan Zysk).

Szafka technologiczna do azotowania regulowanego

Szafka technologiczna do azotowania regulowanego, charakteryzuje się według wzoru tym, że stanowi

ją szkielet (1) z nogami (2), który ze wszystkich stron w górnej części obudowany jest przykręcanymi osłonami, na lewej i prawej ścianie posiada otwierane drzwi (3), na górnej ścianie jest króciec wylotowy gazów (4), na dolnej ścianie króciec wlotowy i wylotowy gazów (5) i przepusty prądowe (6), a na stronie frontowej pokrętła zaworów dozujących (7) wzierniki rotametrów oraz wysuwany panel elektryczny (8), na którego frontowej ścianie umieszczony jest regulator temperatury (9), wyłącznik elektryczny (10), przyciski sterownicze (11), lampki sygnalizacyjne (12), bezpieczniki elektryczne (13), a pod czołową płytą frontowej ściany umieszczone są przekazy i stycznik.

Opracowanie wzoru rozwiązuje zagadnienie bezpiecznej, estetycznej i wygodnej szafki do azotowania regulowanego, (1 zastrzeżenie)

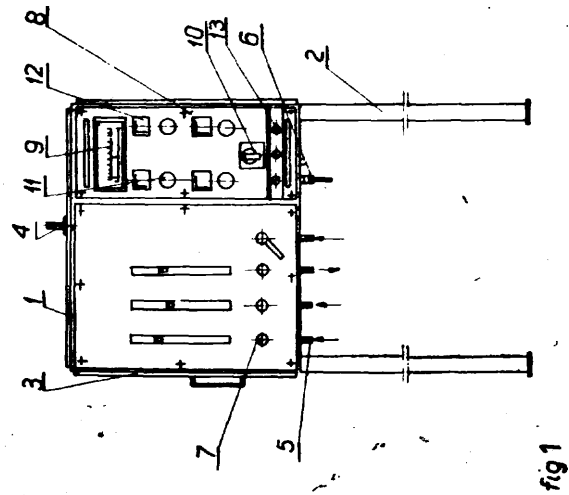

fig 1

DZIAŁ D WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D06F

W. 64979

06.08.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „MEDOM”, Kraków, Polska (Roman Dębicki, Jerzy Biel).

Suszarnia domowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest suszarnia domowa o dużej pojemności suszenia i niewielkich gabarytach.

Suszarnia domowa składa się z dwóch pionowych ramek (1) i (2) utworzonych z Wygiętych w kształcie litery „U” prętów o ramionach skierowanych w dół i połączonych poprzeczkami (3). Końce prętów zakończone są kółkami jezdnymi (5).

Ramki (1 i 2) połączone są ze sobą przy pomocy nitów osadzonych w łożyskach tulejkowych (6). Na jednej z ramek na kilku poziomach zamocowane są czopy (7) z łbami kulistymi, służące do zawieszania na każdej parze czopów dwóch połówek półek (8).

(1 zastrzeżenie)

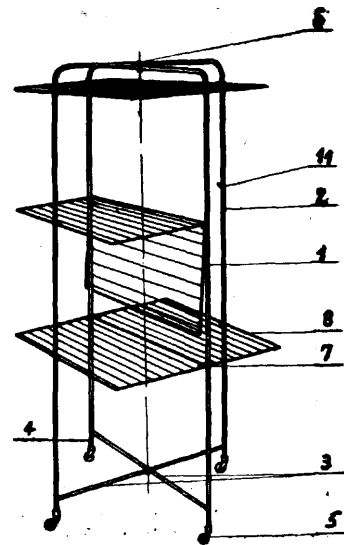

Fig.1

DZIAŁ E BUDOWNICTWO; GÓRNICCTWO

E02D

W. 65722

11.11.1980

E21B

G01N

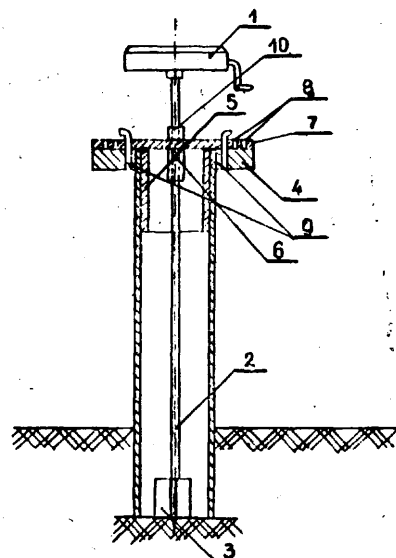
Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wiertniczo-Geologiczne, Tychy, Polska (Krzysztof Grajewski, Henryk Wojtaszczyk, Gerard Małek).

Polowa sonda obrotowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia sondowania gruntu bezpośrednio wiertnicami mechanicznymi oraz we wszystkich średnicach zarurowanych otworów wiertniczych wykonanych systemem ręcznym lub mechanicznym.

Polowa sonda obrotowa zaopatrzona jest na żerdzi w przystawkę składającą się z cylindra (5) z pokrywą (7), w której wykonane są otwory (8), w które wchodzi bolce kotwiące (9), zaś na środku pokrywy (7) przelotowo zabudowana jest tuleja zaciskowa (10).

(1 zastrzeżenie)

F04B
E04C

W. 65631

13.11.1980

Miejskie Biuro Projektów „WARCENT”, Warszawa, Polska (Jadwiga **Abłamowicz-Potapowicz**).

Dźwiękochłonny strop

Wzór rozwiązuje zagadnienie obniżenia poziomu hałasu, zwłaszcza na niskich częstotliwościach.

Dźwiękochłonny strop trapezowy składa się z szeregu zespolonych elementów **prefabrykowanych** w postaci paneli (1) o przekroju trapezowym z wykształtowanymi kołnierzami (2) z otworami (3) połączonych ze sobą poprzez złączki dystansowe i podwieszonych do dowolnego stropu, przy czym współczynnik perforacji paneli (1) jest w granicach 18%, zaś wysokość (H) trapezu z przekroju paneli (1) równa się 0,8 jego podstawy (L), zaś wielkość (D) kołnierza (2) stanowiącego mniejszą podstawę równa się 0,16 jego większej podstawy (L). (1 zastrzeżenie)

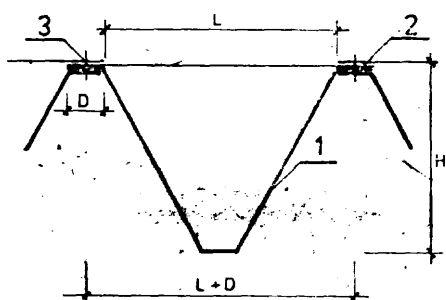

FIG 2

E04D

W. 65591

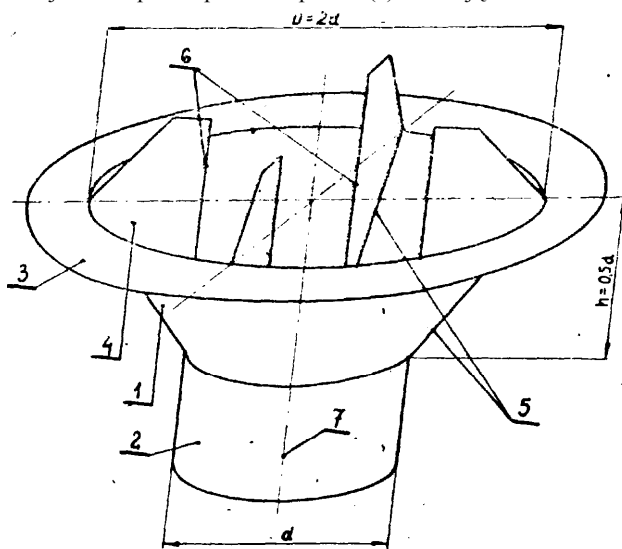
03.11.1980

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Czesław Grabarczyk, Jan Bagiński, Marek Molenda, Witold Niedzielski).

Wpust dachowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia spiętrzenia wody na krawędzi wlotowej wpustu oraz zwiększenia zdolności przepustowej.

Wpust dachowy według wzoru użytkowego z częścią przyjmującą w kształcie ściętego stożka o górnej średnicy (D) równej dwukrotnej dolnej średnicy (d) i wysokości (h) równej połowie średnicy (d), połączoną trwale z elementem walcowym łączącym część przyjmującą (1) z pionem deszczowym i z płaskim kołnierzem przy krawędzi górnej o średnicy (D), ma wewnątrz części przyjmującej (1) zamocowane cztery wzajemnie prostopadłe łopatkę (4) kierujące.

Łopatkę (4) mają kształt trójkątów, których długość jednego ramienia (5) wyznaczona jest długością tworzącej stożka ściętego części przyjmującej (1). Podstawy (6) tych trójkątów, stanowiące najdłuższe krawędzie łopatek (4) kierujących, są równoległe do osi (7) wpustu i pokrywają się z pooczną **walcowego** elementu (2) łączącego. Ponadto te trójkątne łopatkę (4) mają ścięte górne narożniki w płaszczyźnie równoległej do płaszczyzny kołnierza (3) części przyjmującej (1). (1 zastrzeżenie)

E04D

W. 65701

17.11.1980

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego „MIASTOPROJEKT - WROCLAW”, Wrocław, Polska (Ewa **Smieszek**, Krystyna **Szmit**, Karol **Gołda**).

Prefabrykowane koryto dachowe

Przedmiotem wzoru użytkowego jest prefabrykowane koryto dachowe stosowane do odprowadzenia wody z połaci dachowych do rury spustowej.

Wzór rozwiązuje zagadnienie uzyskania różnej wysokości podpór koryt dachowych przy użyciu tylko dwóch rodzajów prefabrykatów podporowych.

Koryto według wzoru ma wyrównawcze, prefabrykowane elementy (5) układane pod korytowe płyty (3) na podporowych elementach (4) w różnej ilości, zależnej od żadanego spadku koryta, przy czym wyrównawcze elementy (5) są wykonane w kształcie stylizowanej litery „C”, której ramiona mają długość odpowiadającą połowie grubości jej ściany. (1 zastrzeżenie)

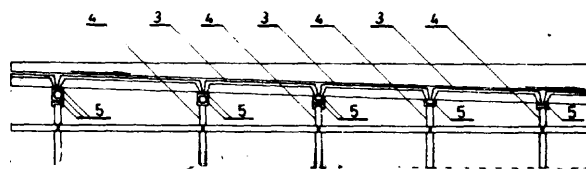

fig. 2

E04F

W. 65648

14.11.1980

Widzewskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „1 Maja”, Łódź, Polska (Włodzimierz **Smiałkowski**).

Bariera ochronna

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej bariery, która będzie integralnie związana z szybem dźwigowym i nie ograniczy przestrzeni transportowej.

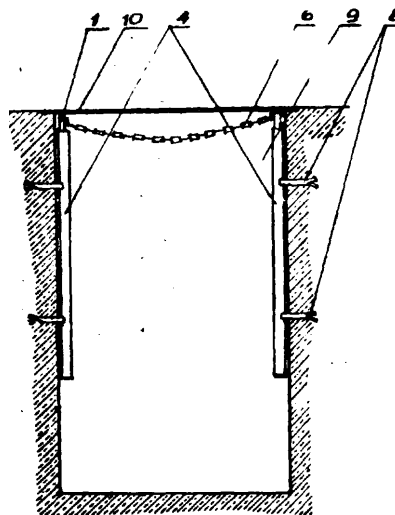

Fig. 1

Bariera ochronna szybu dźwigowego stosowana w warunkach dużego utrudnienia dróg komunikacyjnych w halach fabrycznych, składa się z teleskopowych słupków spiętych łańcuchami (6) wysuwanych ponad powierzchnię szybu (3) po usunięciu pokrywy (10), przy czym teleskopowy słupek składa się z nośni (1) zaopatrzonej w mocowania łańcucha (6) i sworznia stanowiącego zabezpieczenie w górnym położeniu nośni (1) po jej wyciągnięciu z nosiwa (4) mocowanego kotwami (8) w narożach szybu (9). (2 zastrzeżenia)

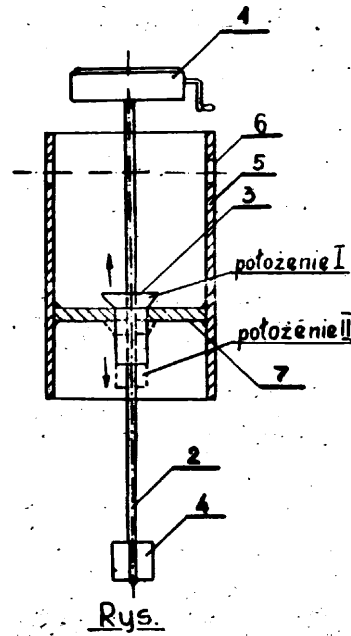
E21B W. 65624 11.11.1980
E02D
G01N

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wiertniczo-Geologiczne, Tychy, Polska (Krzysztof Grajewski, Henryk Wojtaszczyk, Gerard Małek).

Polowa sonda obrotowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej sondy połowej, która jest wciskana w grunt, a jej stosowanie skraca czas wykonywania badań.

Polowa sonda obrotowa według wzoru zaopatrzona jest w tuleję (5) umieszczoną na podbębniku (3) w pozycji do wciskania lub podbębniem (3) w pozycji do wyciągania zaopatrzona jest wewnątrz w pierścień oporowy (7) zaś w górnej części tulei (5) w otwory (6). (1 zastrzeżenie)

DZIAŁ F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

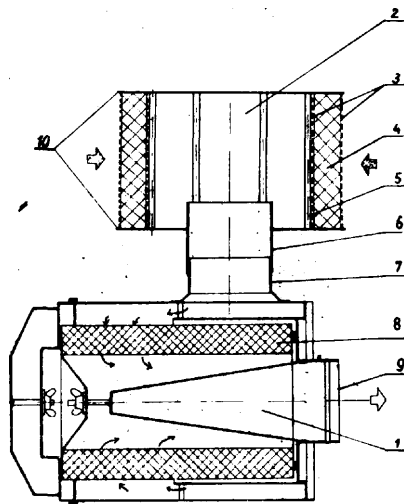
F02M W. 65597 05.11.1980

Instytut Techniki Ciepłej, Łódź, Polska (Jerzy Ciemnoczołowski).

Filtr powietrza
zwłaszcza dla silników spalinowych
maszyn transportowo-dostawczych
stosowanych w górnictwie

Wzór rozwiązuje zagadnienie przedłużenia okresu eksploatacji wkładów papierowych filtra.

Filtr powietrza zwłaszcza dla silników spalinowych maszyn transportowo-dostawczych stosowanych w górnictwie, charakteryzuje się tym, że ma przedfiltr włókninowy (2) nasadzony kanałem wylotowym (6) na wlot powietrza (7) filtra (1). (1 zastrzeżenie)

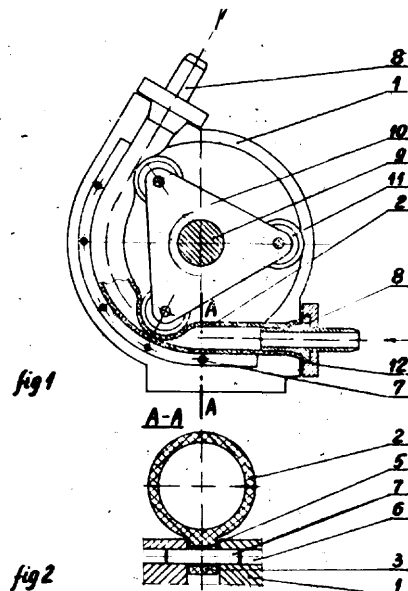
F04C W. 65699 18.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomp Przemysłowych, Warszawa, Polska (Romuald Sidak, Jan Sieradzki).

Przewód roboczy pompy perystaltycznej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przewód roboczy pompy perystaltycznej, wykonany z materiału elastycznego, ustalany w korpusie pompy i poddawany działaniu mechanizmu, który ściskając przesuwnie przewód wypełniony cieczą, wywołuje efekt pompowania.

Wzór rozwiązuje zagadnienie ulepszenia ko'onstrukcji zamocowania przewodu w pompie. Istota wzoru polega na tym, że w pompie perystaltycznej, do wzdłuż-

nego ustalenia przewodu roboczego (2), posiadającego zewnętrzny, wzdłużny, ciągły **występ** (3) grzbietowy zastosowano kołki (7) przechodzące przez otwory (6) w korpusie (1) pompy i (5) w występie (3) grzbietowym przewodu roboczego (2). (2 zastrzeżenia)

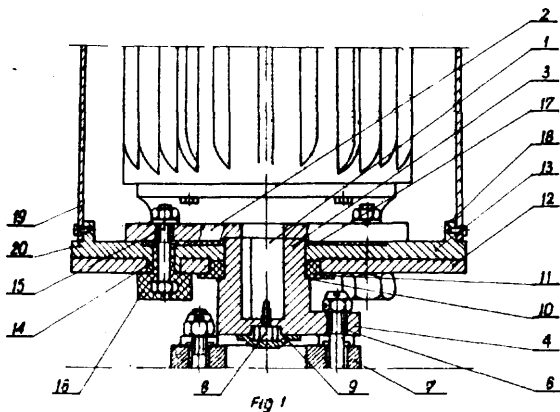
F16D W. 63837 25.02.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki i Urządzeń Precyzyjnych „**MERA-POLTIK**”, Łódź, Polska (Roman Żorga, Marian Hatyjewski, Zbigniew Lasowski, Władysław Górecki, Wojciech Swaczyna, Wiesław Kwapiński, Bernard Kowalski).

Urządzenie elektryczne z silnikiem kołnierzym w **obudowie** izolacyjnej napędzającym poprzez sprzęgło sztywne ciężkie narzędzia robocze

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia o takiej izolacji i szczelności, która w sposób pewny zabezpieczy **obsługę** narzędzi przed porażeniem prądem.

Urządzenie elektryczne z silnikiem kołnierzym w izolacyjnej obudowie z rozłącznym dnem, zamocowanym kołnierzem i czopem wału, napędzającym poprzez sprzęgło sztywne głowice robocze ciężkich narzędzi zwłaszcza budowlanych, mające nałożony na wał silnika izolacyjny łącznik ruchomy w kształcie tulei według wzoru charakteryzuje się tym, że łącznik (3) zakończony jest w dolnej części poziomą tarczą (4) z dwustopniowym koncentrycznym otworem, w kształcie trójkąta równobocznego o zaokrąglonych wierzchołkach, w pobliżu których są wykonane otwory przelotowe (6), a na krawędziach bocznych tarczy są łukowate wybrania, zaś na części cylindrycznej łącznika (3) wokół zewnętrznej bocznej ścianki znajduje się poziomy uskok (10). (4 zastrzeżenia)

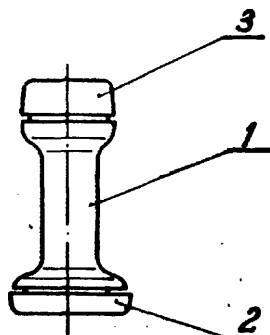

F16F W. 65627 11.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom”, Kraków, Polska (Leszek Kosmała, Stanisław Litak, Roman Dębicki).

Amortyzator drgań

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy amortyzatora cechującego się dobrymi własnościami tłumiącymi i łatwością montażu.

Amortyzator drgań składa się z kształtki **gumowej** (1) zakończonej po obu stronach szyjkami (2) i (3) o różnych średnicach (1 zastrzeżenie)

F16K W. 65618 10.11.1980
F24B

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wyrobów Metalowych „Medom”, Kraków, Polska (Henryk Gramatyka, Andrzej Kostur).

Zawór zwłascza do kuchni gazowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania zaworu o niewielkich gabarytach i o konstrukcji takiej, która pozwalałaby na regulację płomienia bez demontażu zaworu.

Zawór zwłascza do kuchni gazowej według wzoru wyposażony jest w ogranicznik (2) mający wypust (7) i wycięcie (6) oraz otwór (8) na wkręt (5) do mocowania ogranicznika (2). (1 zastrzeżenie)

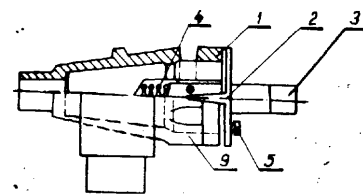

Fig.1

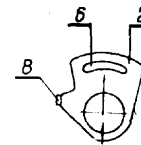

Fig.2

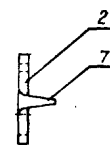

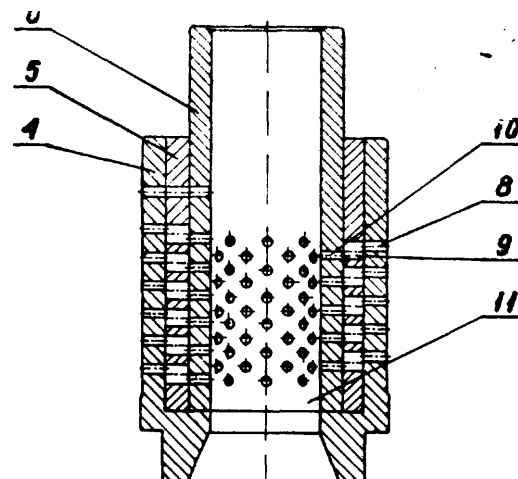
Fig.3

F16K W. 65632 14.11.1980

Instytut Techniki Ciężkiej, Łódź, Polska (Konrad Adamowicz, Adam Buben, Aleksander Rybicki, Zdzisław Senderski).

Zawór regulacyjny na wysokie spadki ciśnienia

Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii wytwarzania zaworu, zapewnienia skuteczności stopniowej redukcji, ciśnienia oraz zapobiegania zjawisku kawitacji.

Zawór o wielostopniowym rozprężaniu przepływającego czynnika ma zespół dławiący składający się z „n” tulejek zestawionych koncentrycznie. W ściankach tulejek znajdują się promieniowe kanały (8), (9) i (10) na przemian o średnicach mniejszej „d” i większej „D”, rozmieszczone tak, że każda grupa otworów tworzy kanał przepływowy o zmiennym przekroju, przy czym średnica „d” $\leq 0,5$ średnicy „D” a osie kanałów (8) i (10) mające średnice „d” są przesunięte względem siebie. (1 zastrzeżenie)

F16L W. 65206 16.09.1980

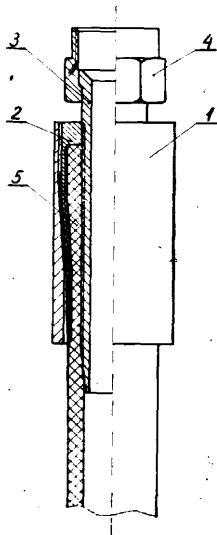
Zarząd Portu Gdynia, Gdynia, Polska (Miroslaw Sewera, Mieczyslaw Pancierz).

Końcówka przewodu elastycznego, zwłaszcza węża wysoko ciśnieniowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji łatwej w montażu i umożliwiającej wielokrotne stosowanie w przypadku zużycia lub uszkodzenia samego przewodu.

Końcówka przewodu elastycznego według wzoru użytkowego składa się z korpusu (1), w którym jest zamocowany wysokociśnieniowy wąż (5), nałożony na łączniki z kołnierzem (3). Wysokociśnieniowy wąż (5), jest zaciskany na łączniku z kołnierzem (3) za pomocą zaciskowej tulei (2). Zaciskowa tuleja (2) ma na obwodzie dowolną ilość nacięć wzdłużnych, a na wewnętrznej średnicy gwint. Na łączniku z kołnierzem (3) z jednej strony jest umieszczona złączna nakrętka (4), a z drugiej wysokociśnieniowy wąż (5).

(2 zastrzeżenia)

F16M W. 65650 15.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wytwarzania Metalowych „MEDOM”, Kraków, Polska (Andrzej Kostur, Leszek Kosmala, Bolesław Zabiegaj).

Zawieszenie silnika

Przedmiotem wzoru jest zawieszenie silnika elektrycznego. Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji.

Zawieszenie według wzoru charakteryzuje się tym, że na obwodzie korpusu ma trzy uchwyty (1) w odstępach co 120°, które mają wyprofilowane otwory (2) przystosowane do mocowania amortyzatorów.

(1 zastrzeżenie)

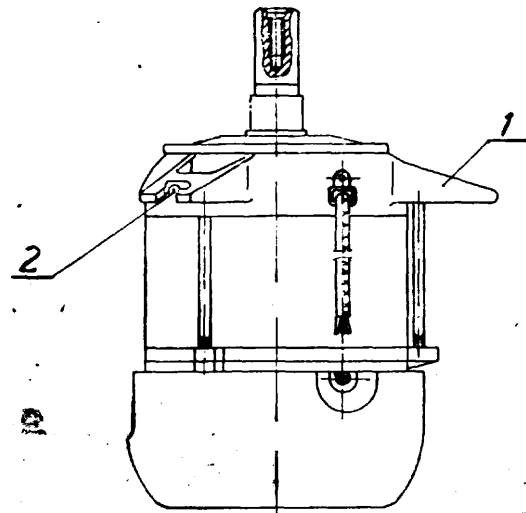

Fig.1

F21L 12.11.1980

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego „POLAM”, Szczecinek, Polska (Adam Rachwalski, Stefan Półtorak).

Lampa przenośna z urządzeniem do zwijania przewodu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania przenośnej lampy, o prostej konstrukcji, łatwej w montażu i taniej w produkcji.

Lampa przenośna z urządzeniem do zwijania przewodu według wzoru użytkowego składa się z korpusu (1), połączonej z nim pokrywy (3) w kształcie stożka ściętego, wewnątrz której wykonany jest stożkowy odbłyśnik (5), otwór z kanałami do mocowania żarówki (8) i elementów stykowych (9). W dolnej części pokrywy (3) umieszczony jest stopniowany walcowy występ stanowiący bęben nawojowy dla przewodu zasilającego (11) zakończonego współśrodkową wtyczką przeznaczoną do włączania do gniazdka zapalniczki samochodowej. Do pokrywy (3) umocowana jest rozłącznie przezroczysta osłona (16) o kształcie stożka ściętego. (2 zastrzeżenia)

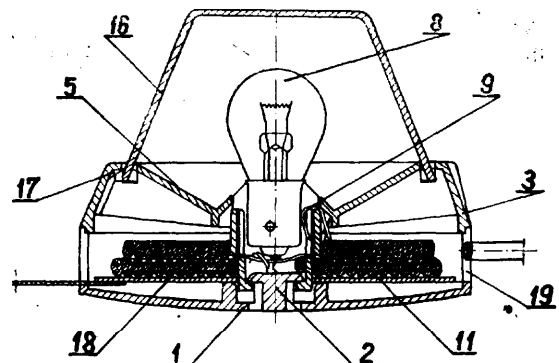

Fig.1

F21S W. 65698 18.11.1980

Krzysztof Kudas, Zegrze, Polska (Krzysztof Kudas).

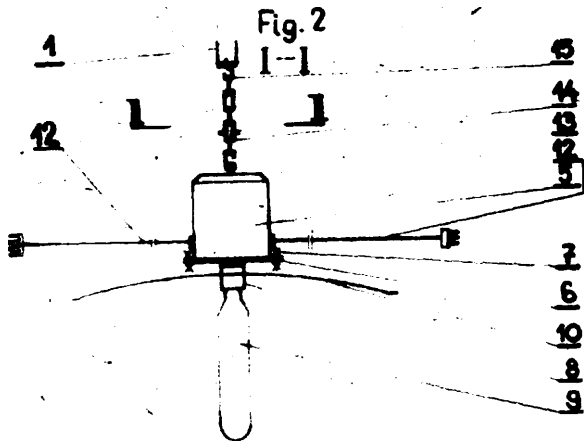
Urządzenie do doświetlania roślin w mnożarkach

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania energooszczędnego urządzenia do doświetlania roślin w mnożarkach, które stosowane w równoległych zestawach mogłyby doświetlić dowolnie dużą powierzchnię oraz

które umożliwiają szybki montaż i demontaż, a także regulację odległości i wysokości zawieszenia doświetlaczy.

Urządzenie do doświetlania roślin w množarkach zbudowane z segmentowej szyny nośnej, z przymocowaną w środku puszką rozgałęźną, z której wychodzą dwa przewody, według wzoru charakteryzuje się tym, że do każdego z przewodów podłączone są połączone między sobą doświetlacze, zawieszane na łańcuchowych zawieszach (14).

Doświetlacze zamknięte są od dołu pokrywką (6), do której przytwierdzona jest zaopatrzona w osłonę (10) porcelanowa oprawka z gwintem E-40 (8), w którą wkręcona jest wysokoprężna lampa sodowa (9). (1 zastrzeżenie)

F21V

W. 65626

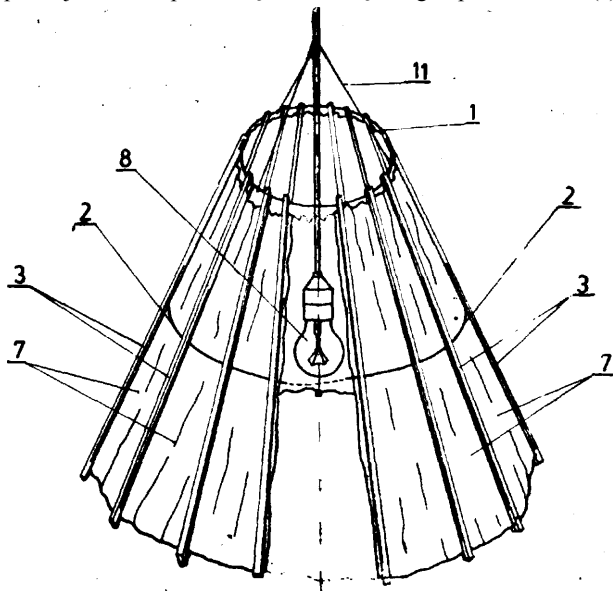
13.11.1980

Anna Rudkiewicz, Warszawa, Polska (Anna Rudkiewicz).

Lampa z ruchomym abażurem

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania lampy z ruchomym abażurem pozwalającym na regulację strumienia światła emitowanego przez znajdującą się wewnątrz żarówkę. Abażur składa się z nieruchomego, mniejszego pierścienia (1) górnego oraz ruchomego, większego pierścienia (2) dolnego, przy czym na mniejszym pierścieniu (1) są zamocowane wahliwie wsporniki (3), mające zamknięte podłużne wycięcia, wewnątrz których jest umieszczony większy pierścień (2).

Poszczególne wsporniki (3) są przytwierdzone promieniowo do krążka (7) wykonanego z tkaniny odpornej na temperaturę. Do większego pierścienia (2)

są przymocowane linki ściągające, które opierając się przesuwają na nieruchomym pierścieniu (1) górnym, drugimi końcami są mocowane wspólnie do kulistej ciężarka o odpowiednio dobranej wadze. Taka konstrukcja lampy zapewnia trwałe zachowanie dowolnie wybranego położenia ruchomego abażura, od kąta ostrego przy całkowitym złożeniu, do kąta rozwartego przy pełnym odsłonięciu żarówki (8).

(1 zastrzeżenie)

F23D

W. 65623

10.11.1980

Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Budownictwa Przemysłowego „Słask”, Katowice, Polska (Zenon Zieliński, Tadeusz Filiciak).

Palnik gazowy zwłaszcza do nadtapiania masy powłokowej papy grzewanej

Palnik gazowy przeznaczony jest głównie do grzewania mniejszych odcinków papy grzewalnej i do nadtapiania pogrubionej warstwy powłokowej (lepiku) na obrzeżach arkuszy papy oraz może być także stosowany do osuszania podłoży betonowych pod powłoki izolacyjne oraz podłoży pod wykładziny podłogowe.

Palnik gazowy ma końcówkę, w której dysza (1) wkręcona jest w gniazdo (2). Dysza (1) usytuowana jest w osi połączonego z gniazdem (2) cylindra (3) zaopatrzonego w przegrodę (4) oddaloną od dyszy (1) o 60–70 wielokrotności średnicy wewnętrznej dyszy (1). Gniazdo (2) dyszy (1) połączone jest z łącznikiem (8). Między łącznikiem (8) a gniazdem (2) umieszczona jest ołowiana uszczelka (9) a przed samą dyszą (1) zainstalowana jest siatka (10). (3 zastrzeżenia)

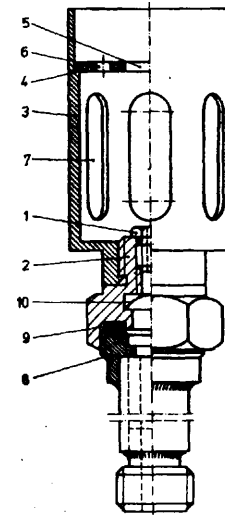

FIG. 1

F24B

W. 65617

10.11.1980

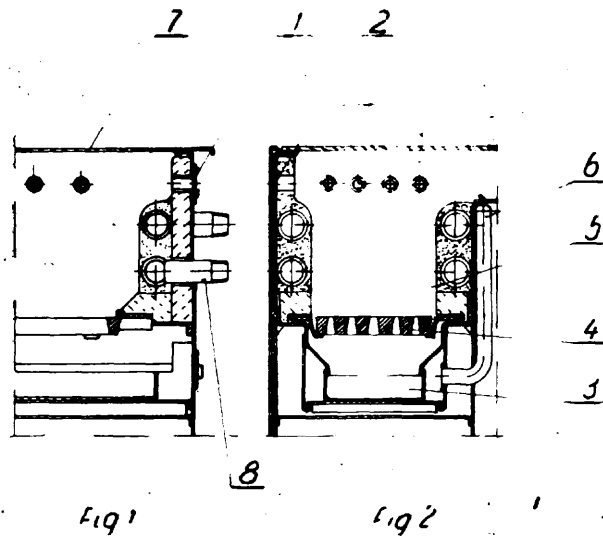
Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Przemysłu Wytwarzania Metalowych „MEDOM”, Kraków, Polska (Leszek Kosmala, Stanisław Litak, Andrzej Piłat, Henryk Gramatyka, Roman Gościński).

Kuchnia węglowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiej kuchni, w której dodatkowe doprowadzenie powietrza zapewni pełne spalanie paliwa, lepsze efekty cieplne oraz wyeliminuje powstawanie dużej ilości sadzy.

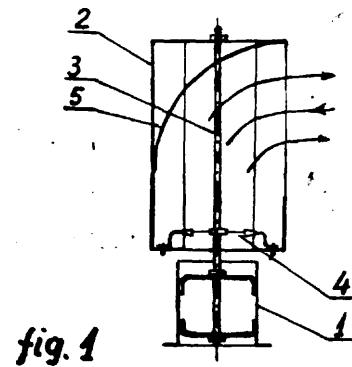
Kuchnia węglowa ma komorę spalania (5), która ma w górnej części na całym obwodzie otwory (2) dla prowadzenia powietrza wtórnego nad ruszt. Otwory (2) mają regulowane przysłony (1) od położenia całkowicie otwartego do zamkniętego. Pozostałymi podzespołami są zbiornik popiołu (3) ruszt (4) płyta grzewcza (7) węzownica (8) oraz rura (6) doprowadzająca powietrze wtórne. (1 zastrzeżenie)

Nawiewnik - wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji

Wzór rozwiązuje zagadnienie lepszego rozproszenia czynnika w pomieszczeniu dla ludzi lub zwierząt.

Nawiewnik-wywiewnik dla instalacji ogrzewania, chłodzenia i wentylacji pomieszczeń zawierający obudowę, zamocowaną obrotowo na osi do kanału doprowadzającego lub odprowadzającego czynnik, składa się z części nieruchomej (1), części obracającej się (2), kierownicy dla przepływającego czynnika (5) oraz z elementu obrotowego, który stanowi tarcza (4), posiadającą na obrzeżu promieniowe, nachylone pod kątem do płaszczyzny tarczy, skrzydełka, przyczem tarcza (4) jest zamocowana na stałe do części (2) obudowy i obrotowo na osi (3). (1 zastrzeżenie)

F21F W. 65595 21.03.1977

Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski, Warszawa, Polska (Marian Badowski, Dariusz Badowski, Mirosław Badowski).

**DZIAŁ G
FIZYKA**

G01B W. 65420 09.10.1980

Trzpień pomiarowy

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia W. 63845

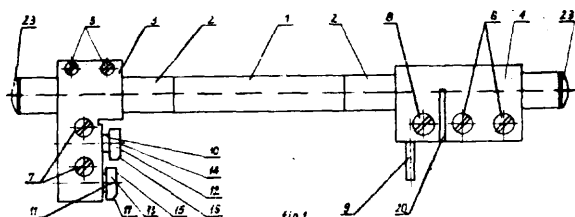
Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, Polska (Wojciech Kien, Bolesław Kortylewski, Jan Staniszewski, Kazimierz Miński, Włodzimierz Balcerek).

Przyrząd do sprawdzania położenia otworów od bazy

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego przyrządu do sprawdzania położenia otworów względem powierzchni bazowych, w którym można uzyskać dowolne wartości tolerancji w wybranej klasie dokładności oraz w którym kształt i wymiary kowadełek i bazowego kółka pomiarowego są jednakowe.

Przyrząd taki według wzoru charakteryzuje się tym, że ma w szczęce (2) dwa nastawne kowadełka pomiarowe (10) i (11), których powierzchnie miernicze (14) i (15) zaopatrzone wzdłuż cięciwy obwodu w ścięcia (16) i (17) są przesunięte względem siebie o wartość tolerancji sprawdzanego wymiaru.

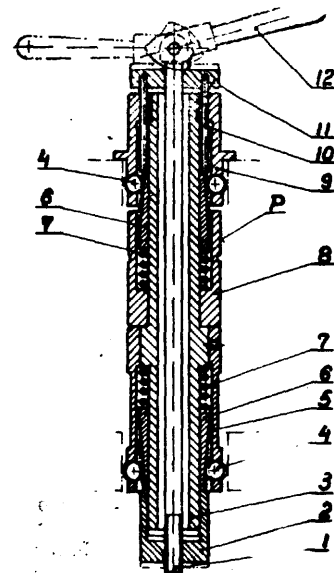
(1 zastrzeżenie)

Przedmiotem wzoru użytkowego jest trzpień pomiarowy przeznaczony do pomiarów kształtu i położenia powierzchni różnych części maszyn, zwłaszcza otworów korpusów w procesie pomiarów międzyoperacyjnych.

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego trzpienia pomiarowego, który będzie miał możliwość wymienności tulei z kulkami centrującymi oraz zapewni stały nacisk kulek na powierzchni otworu bazującego.

Na cięgnię (1) zakończonym z jednej strony gwintem nakręcona jest nasadka (2) nałożona suwliwie na tuleję wewnętrzną (3). Kulki (4) są umieszczone w otworach promieniowych na obwodzie tulei koro-

G01B W. 65428 13.10.1980

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-MIELEC”, Przedsiębiorstwo Państwowe, Mielec, Polska (Józef Krępa, Rudolf Kalina).

nowych (5) i (9). Na tulei wewnętrznej umieszczone są suwliwe pierścienie stożkowe (6) przesuwane sprężynami (7), oraz tuleja pomiarowa (8) o powierzchni (P). Tuleja koronowa (9) jest umocowana na drugim końcu tulei (3) i ma otwory wzdłużne przez które przechodzą suwliwe popychacze (10) umocowane jednym końcem w zderzaku (11).

Przez otwór osiowy zderzaka przechodzi ciągnio (1) na którego końcu jest umocowana dwuramienna przegubowa dźwignia (12) zakończona krzywką i rękojeścią. Zmiana położenia kąтового dźwigni (12) powoduje za pośrednictwem: krzywki, zderzaka (11), popychaczy (10), nasadki (2) i sprężyn (7) ruch osiowy pierścieni stożkowych (6), które powodują równomierny ruch promieniowy kulek (4). (3 zastrzeżenia)

G01B

W. 65494

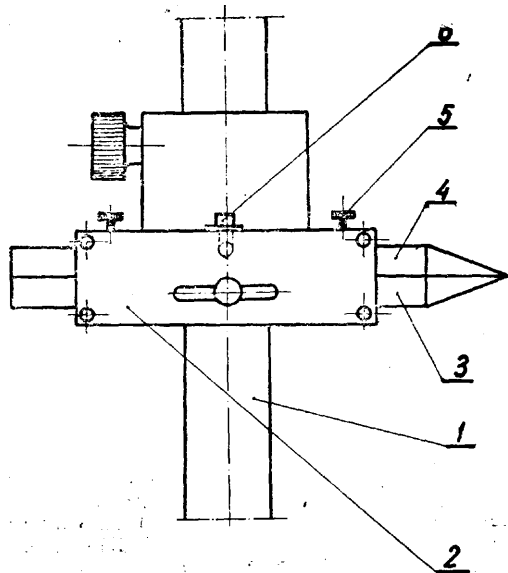
22.10.1980

Fabryka Samochodów Osobowych POLMO, Warszawa, Polska (Bogdan Krajewski, Henryk Brzeziński).

Wysokościomierz traserski

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego wysokościomierza traserskiego, którego konstrukcja eliminowałaby błędy pomiaru.

Wysokościomierz według wzoru użytkowego posiada statyw (1) z uchwytem (2), w którym znajdują się dwie wysuwane szpilki (3, 4) stykające się ze sobą płaszczyznami bazowymi. Szpilki (3, 4) blokowane są znanymi zaciskami (5) i zatrzaskiem (6). (1 zastrzeżenie)

G01B
E21F

W. 65586

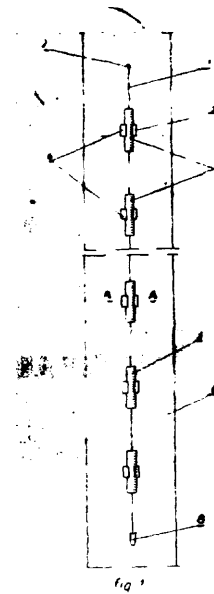
28.10.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Mnich, Zygmunt Rogusz, Władysław Stec).

Urządzenie do pomiaru odkształceń liniowych, zwłaszcza obudów szybowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia do pomiaru odkształceń, które pozwalałoby na dokonywanie systematycznej kontroli odkształceń pionowych obudów szybowych w sposób szybki i dokładny.

Urządzenie według wzoru ma ciągnio (1), na którym zawieszono są szeregowo linały (2) z naniesioną skalą (3). Linały te są osadzone przesuwnie w pomiarowych prowadnicach (4) z podziałem noniuszowym (5). Prowadnice (4) są drugostronnie trwale zamocowane do obmurza obudowy szybowej (6). Ciągnio (1) w górnej części jest zamocowane do zaczepu (7), a w dolnej części obciążone balastem (8). (1 zastrzeżenie)

G01B

W. 65640

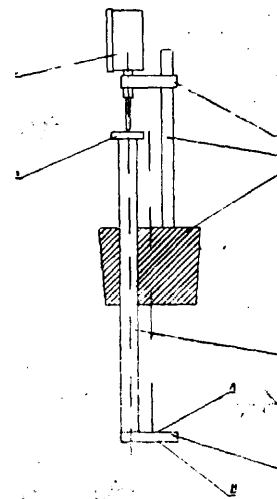
13.11.1980

Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Gdynia, Polska (Wincenty Siemieniec, Stefan Czyż, Zbigniew Karnacewicz).

Miernik położenia tłoka w cylindrze silnika spalinowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie umożliwienia określenia położenia tłoka w cylindrze względem powierzchni głowicy silnika spalinowego.

Miernik zaopatrzony jest w podstawę (1), zamocowaną do niej za pośrednictwem uchwyty (6) i wspornika (7) czujnik przemieszczeń liniowych (5) oraz trzon (2) umieszczony mimośrodowo w podstawie (1), na którego dolnym końcu zamocowane jest ramie (3) mające dwie bazy pomiarowe, z którym dolna (B) służy do określenia górnego martwego punktu tłoka, a górna (A) do pomiaru wysokości komory sprężania. Górny koniec trzonu ma kółko pokrętne (4), które oddziałują na czujnik (5). (1 zastrzeżenie)

G01C

W. 65602

07.11.1980

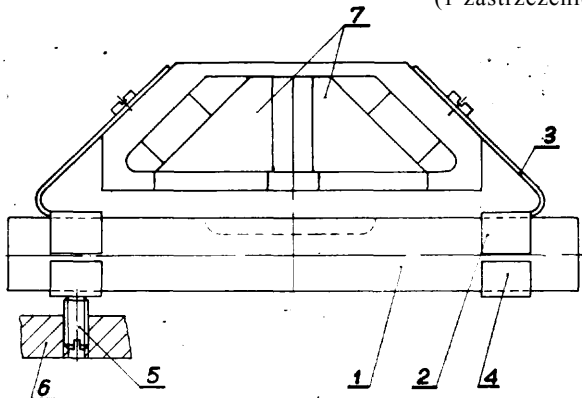
Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Wacław Kozłowski).

Uchwyt regulacyjny libelli w niwelatorach libellowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej szybkie, łatwe, precyzyjne i płynne przeprowadzenie rektyfikacji.

Uchwyt według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że ma libellę (1) osadzoną w dwóch sprężystych elementach (2) wykonanych w kształcie płaskiej sprężyny (3) zakończonej obejmą (4) libelli (1). Na obejmę (4) wywiera nacisk rektyfikacyjny wkret (5) połączony gwintem z zamkniętą obudową (6) niwelatora.

Libella (1) podwieszona jest pod pryzmatami (7) na płaskich sprężynach (3) sprężystego elementu (2). (1 zastrzeżenie)

G01F W. 65418 09.10.1980

Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, Kraków, Polska (Antoni Gondek).

Sonda uśredniająca do pomiaru natężenia przepływu płynów

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej sondy do pomiaru natężenia przepływu płynów, która pozwalałaby na szybki i dokładny pomiar w przewodach o przekroju prostokątnym.

Sonda według wzoru ma kształt rurki (1) i przekroju kołowym z sześcioma otworami (4) w ścianie, rozmieszczonymi w ściśle określonych odległościach od zamkniętego końca rurki (1) spłaszczonego w kształcie klina, przy czym odległości te wynoszą odpowiednio: $0,0829 \sqrt{a^2+b^2}$, $0,2042 \sqrt{a^2+b^2}$, $0,3674 \sqrt{a^2+b^2}$, $0,6325 \sqrt{a^2+b^2}$, $0,7975 \sqrt{a^2+b^2}$, $0,9170 \sqrt{a^2+b^2}$, gdzie a i b oznaczają długość boków prostokątnego przekroju przepływu. Rurka (1) sondy umieszczona jest wzdłuż przekątnej prostokątnego przekroju przepływu i połączona z manometrem różnicowym. (2 zastrzeżenia)

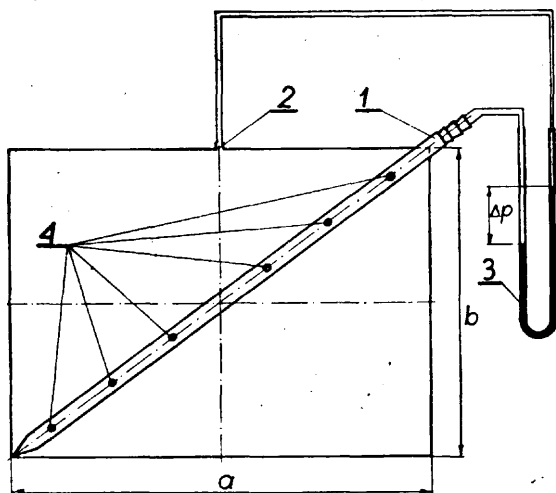

Fig. 3.

G01F W. 65477 17.10.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Jerzy Borek, Tadeusz Gołąbek, Alfred Polko).

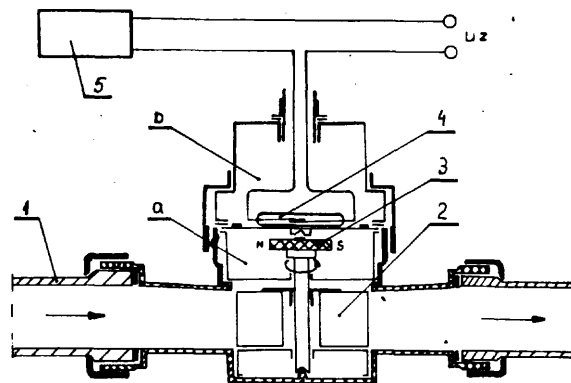
Wodomierz cyfrowy

Przedmiotem wzoru jest wodomierz cyfrowy przeznaczony do odmierzania określonej zadanej porcji płynu przepływającej przez rurociąg.

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego wodomierza, który będzie mógł być stosowany w układach sygnalizacji, sterowania i automatyki.

Wodomierz mający obudowę podzieloną na dwie komory, komorę mokrą (a) i suchą (b), według wzoru charakteryzuje się tym, że w komorze mokrej (a) umieszczony jest od strony komory suchej (b) magnes stały (3) sprzęgnięty mechanicznie z wirnikiem (2).

W komorze suchej (b) wodomierz ma umieszczony w zasięgu pola magnetycznego magnesu stałego (3) wodorowy zestaw zwierny (4) połączony z licznikiem impulsów (5). (1 zastrzeżenie)

G01G W. 65657 17.11.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urzędzeń Transportowych, Bytom, Polska (Aleksander Bobik, Leszek Kruk).

Zespół mechaniczny elektronicznej wagi przenośnikowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności ważenia oraz umożliwia wykorzystanie całego zakresu pomiarowego czujników.

Zespół mechaniczny elektronicznej wagi przenośnikowej, z pomostem wiszącym zawierającym zestawy krążników wsporczych, zawieszonym na konstrukcji stałej, ustalonym w kierunku ruchu taśmy, według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że ma cztery dwuramienne dźwignie (6), z których każda podwieszona jest do konstrukcji stałej (5) za pomocą frezarcowego łożyska krzyżowego (7) i połączona jest z jednej strony za pomocą cięgna linkowego (8) z czujnikiem tensometrycznym zginanym (9), mocowa-

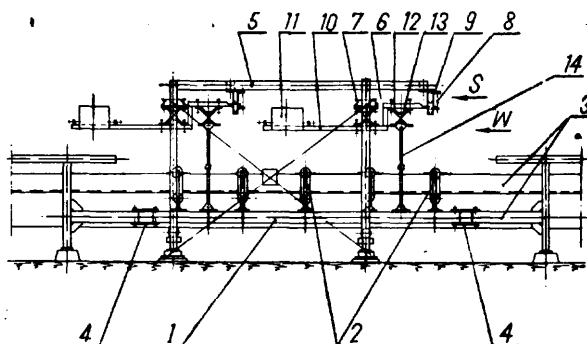

FIG. 1

nym do konstrukcji stałej (5), przy czym na ramieniu (10) dwuramiennej dźwigni (6) osadzony jest przeciwciężar (11), a na ramieniu (120) zamocowane jest bezarciowe łożysko krzyżowe (13), do którego za pomocą cięgła śrubowego (14) podwieszony jest pomost (1). (1 zastrzeżenie)

G01M

W. 65517

23.10.1980

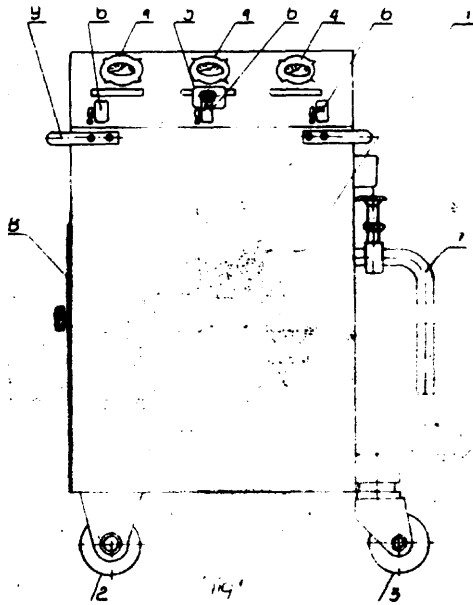
Fabryka Pras Automatycznych „Ponar-Plasomat”, Zakład nr 4 „Formet”, Bydgoszcz, Polska (Zbigniew Miłoś).

Urządzenie do sprawdzania szczelności i drożności przewodów rurowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest nadwozie urządzenia do sprawdzania szczelności i drożności przewodów rurowych stanowiącego ruchome stanowisko.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji nadwozia umożliwiającego łatwą obsługę urządzenia oraz zabezpieczającego układ hydrauliczny urządzenia przed przypadkowym uszkodzeniem.

Nadwozie według wzoru użytkowego stanowi szafa (1) zaopatrzona w koła stałe (2) i obrotowe (3). Górna ściana szafy jest skośna i stanowi pulpity sterowniczy, na którym zamontowane są urządzenia kontrolno-pomiarowe (4) i sterujące (5 i 6). Dostęp do elementów układu hydraulicznego zapewniają drzwi (8), naprzeciw których w przeciwległej ścianie zamontowane są przyłącza (7). Nadwozie wyposażone jest w uchwyty (9) służące do ręcznego przemieszczania nadwozia. (1 zastrzeżenie)

G01N

W. 64682

14.06.1980

Kombinat Budownictwa Ogólnego „ROW”, Rybnik, Polska (Stanisław Leśniak).

Urządzenie do hydraulicznego pomiaru wilgotności kruszywa naturalnych

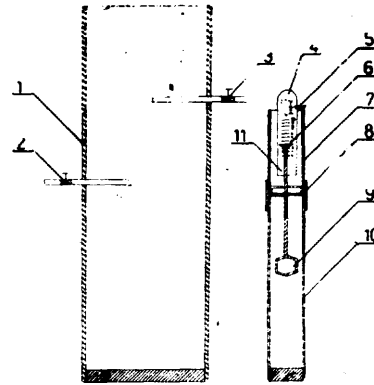
Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie znacznego skrócenia czasu uzyskiwania informacji o wilgotności kruszywa naturalnego potrzebnej w trakcie produkcji betonów i zapraw.

Urządzenie ma dwa cylindry a mianowicie cylinder roboczy (1) i cylinder pomiarowy (10). Cylinder pomiarowy ma głowicę, w której znajduje się płytka ze skalą gęstości pozornych kruszywa (4) oraz skalą wilgotności kruszywa (6). Przepływ części wody wy-

partej przez określoną masę kruszywa wilgotnego z cylindra roboczego (1) do cylindra pomiarowego (10) prowadzi do oznaczenia wilgotności kruszywa.

Urządzenie nadaje się szczególnie do centralnych wytwórni betonów i wytwórni betonów w fabrykach domów. (1 zastrzeżenie) 4

APARAT DO HYDROSTATYCZNEGO OZNACZANIA WILGOTNOŚCI KRUSZYW NATURALNYCH 2,60 <math>\leq \rho_s < 2,7</math>

G01N

W. 65437

14.10.1980

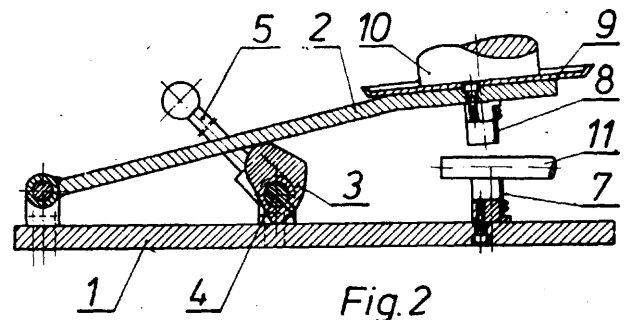
Krajowy Związek Spółdzielni Zabawkarskich, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Zabawkarskiego i Arytkułów Politechnicznych, Łódź, Polska (Henryk Krauze).

Przyrząd do wykonywania prób wytrzymałościowych imitujących gryzienie zabawek

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu o prostej konstrukcji i umożliwiającego w łatwy sposób przeprowadzenie prób wytrzymałościowych.

Przyrząd składa się z podstawy (1) i wychylnego ramienia (2), współdziałającego z krzywką (3) zamocowaną na wałku (4), zaopatrzonym w dźwignię (5).

W podstawie jest zamocowana dolna szczeka (7) wykonana z taśmy stalowej w kształcie półkola. W ramieniu (2) naprzeciwko dolnej szczeki jest zamocowana taka sama górna szczeka (8). U góry do ramienia jest przymocowana okrągła podstawka (9) z kołnierzem do nakładania obciążników (10), pod wpływem których przy odpowiednim ustawieniu dźwigni (5) następuje zakleszczenie elementu zabawki (11) podlegającej próbie wytrzymałości. (2 zastrzeżenia)

G01N W. 65481 20.10.1980

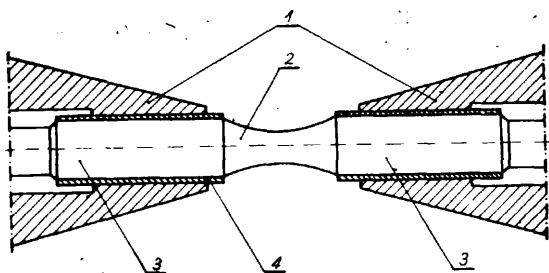
Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Eugeniusz **Lamprecht**, Aleksander Nakonieczny, Stanisław **Kamowicz**).

Uchwyt do badań **wytrzymałościowych** części maszyn lub próbek metali i ich stopów, **zwłaszcza** stopów tytanu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego uchwytu, który wyeliminuje możliwość pęknięcia badanych próbek na ich częściach chwytowych.

Uchwyt według wzoru charakteryzuje się tym, że między powierzchniami stykowymi uchwytu (1) i badanej części lub próbki (2) jest umieszczona przekładka (4) z miękkiego metalu korzystnie miedzi, przy czym stosunek średnicy ewentualnie grubości części chwytowej (3) próbki (2) do grubości przekładki (4) jest zawarty w granicach od 30 do 600.

(1 zastrzeżenie)

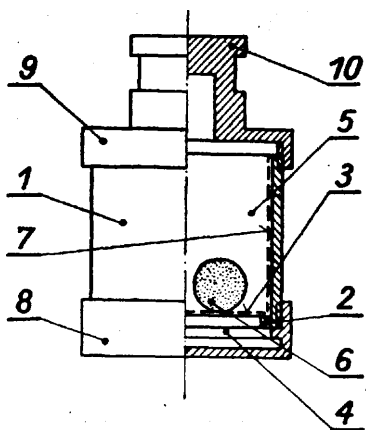

G01N W. 65585 28.10.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Tomasz **Łyżwiński**, Tomasz Wygaś).

Przyrząd do oznaczania wytrzymałości mechanicznej i ścieralności materiałów węglowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego przyrządu do oznaczania wytrzymałości i ścieralności materiałów węglowych, który posiadałby rozszerzony zakres pomiarowy oraz zapewniałby lepszą korelację wyników z faktycznym stanem wytrzymałościowym próbki. Przyrząd taki według wzoru stanowi kulowy młyn (1) z rozdzielczo-ścierającą siatką (3) dzielącą

przestrzeń wewnątrz tego młyna na dolną część (4) stanowiącą odbieralnik pyłu i górną część (5) mieszczącą kule (6) oraz próbkę materiału węglowego. Górna część (5) jest otoczona ścierającą siatką (7) umieszczoną na jej ścianie wewnętrznej. Młyn (1) jest zamknięty obustronnie odejmowanymi pokrywami (8, 9). Pokrywa (9) ma uchwyt (10) do łączenia przyrządu z urządzeniem wstrząsającym.

Przyrząd jest przeznaczony zwłaszcza do oceny jakości węgla aktywnych dla środowiska ochrony dróg oddechowych. (1 zastrzeżenie)

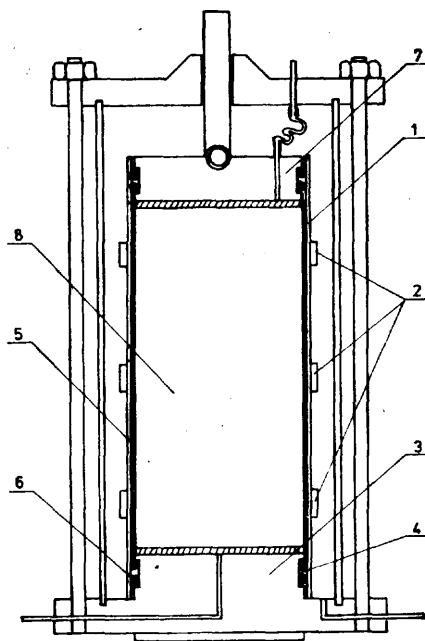
G01N W. 65625 13.11.1980

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Wojciech **Wolski**, Andrzej **Fürstenberg**, Andrzej Przyklek, Alojzy Szymański, Zbigniew Lechowicz).

Komora do aparatu **trójosiowego** ściskania

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji, która umożliwi przeprowadzenie następujących badań: **jednoosiowej konsolidacji** z drenowaniem od dołu lub od góry wytrzymałości na ścianie przy zadanym stopniu jednoosiowej konsolidacji, zmian wilgotności w czasie procesu jednoosiowej konsolidacji.

Komora do aparatu trójosiowego ściskania według wzoru użytkowego wyposażona jest w wymienną, **rozbierną tuleję** (1) składającą się z **dwóch** części połączonych ze sobą przy pomocy zamków (2). U dołu ma podstawę (3) mającą wycięcie (4), u góry natomiast nakładkę (7) z identycznym wycięciem jak w podstawie. Wewnątrz tulei znajdują się pierścienie dociskające (6) gumową osłonę (5) próbki gruntu (8) do podstawy (3) i nakładki (7). (1 zastrzeżenie)

H02G

W. 65620

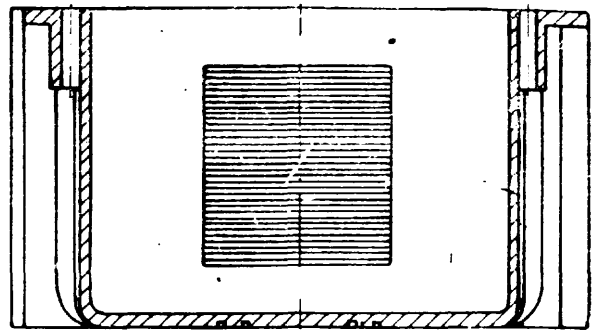
12.11.1980

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego „POLAM”, Szczecinek, Polska (Adam Rachwałski, Marian Styszewski, Leopold Rutkowski).

Uniwersalna puszka do instalacji elektrycznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania puszki umożliwiającej łączenie ze sobą dowolnej ilości puszek w zależności od potrzeb.

Puszka według wynalazku wykonana jest w kształcie walca z dnem. Na zewnętrznej powierzchni puszki są dwie **wzdłużne** występy. Występ (1) stanowi wypust w kształcie trapezu równoramiennego, którego dłuższa podstawa wystaje na zewnątrz. W występie (2) jest kanał, który w przekroju ma również kształt trapezu równoramiennego. Dłuższa podstawa tego trapezu określa szerokość dna kanału. (1 zastrzeżenie)

Fig 1

Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów
opublikowanych w BUP nr 17/1981

Nr zgłoszenia	Int. CI. ³	Strona
1	2	3
212852	B23B	14
217041	C06B	33
217454	G05B	32
219600	E04F	47
219716	A61F	5
219717	A61B	4
219971	C23C	40
219977	E21F	53
220001	C23C	40
220223	A23F	3
220265	E05B	49
220300	B21D	11
220393	H03K	85
220490	C25D	42
220736	B23Q	17
220914	H04L	86
221003	B32B	21
221272	E04B	46
221297	B22D	13
221384	H02P	83
221332	B24B	18
221349	G01N	65
221419	G06F	70
221423	H01L	78
221455	B23P	16
221475	B21D	52
221547	B22D	13
221586	A61M	5
221616	H01H	76
221635	E01B	43
221663	B23Q	17
221666	B41M	21
221667	E04B	47
221703	B22D	14
221708	H02P	83
221752	B24B	18
221756	B21B	10
221800 T	B65G	27
221861	H05B	89
221868	G06K	72
221879	E04B	47
221881	B23P	16
221883	F04B	56
221897	F02M	55
221900	C23G	41
221903	G01R	66
221905	B08B	9

Nr zgłoszenia	Int. CI. ³	Strona
1	2	3
221908 T	A62C	6
221910	B01D	7
221917	C23C	40
221918	C08L	36
221919	C01B	30
221921	G08C	73
221922	C08L	36
221024	B21B	10
221925	F28D	61
221926	B66B	30
221929	C23C	40
221930	C10G	38
221931	C08G	36
221932	C08L	37
221941	B29D	20
221942	E21F	53
221943	G10D	73
221944	A63D	6
221946	B01D	7
221948	E21C	50
221949	B61B	22
221950	B65G	27
221951	F27B	61
221952	B01J	8
221953	B27D	19
221954	B62D	22
221957	G05D	68
221959	B65B	25
221960	B23D	15
221961	H02B	79
221971	B24B	18
221972	B28B	20
221973	G01K	63
221975	G01C	62
221977	G08B	73
221985	C22B	39
221986	C04B	32
221987	F16C	58
221988	H02P	83
221989	H04N	86
221990	G10K	74
221991	H02P	84
221993	D06P	43
221994	G01N	<u>6</u>
221996	C08L	37
221998	E21C	50
221999	B21J	12

Nr zgłoszenia	Int. CI. ³	Strona
~	2	3
222001	F02N	55
222002	C22B	39
222004	B27K	20
222005	H03B	84
222006	B08B	9
222007	B64D	24
222008	B64D	25
222009	B21D	11
222010	G06F	70
222012	C25D	42
222013	C23C	40
222014	C23C	40
222015	F27B'	61
222016	C08G	36
222017	G06F	70
222019	G06F	71
222025	B01J	8
222035	F16K	58
222036	G01N	65
222040	E04B	47
222041	G06F	71
222042	E04H	48
222046	G01L	64
222055	B23K	15
222056	G05D	69
222059	H02M	82
222061	C23C	41
222062	H02B	80
222063	F16K	59
222067	B65D	26
222068	C08L	37
222069	D06M	43
222070	B22C	12
222071	C22C	40
222073	G01F	63
222074	G11C	75
222075	C23C	41
222078	G01L	64
222080	H01F	76
222084	H03H	85
222086	F15B	57
222097	H01B	76
222098	B21D	11
222099	G01R	66
222109	F03D	56
222111	C04B	32
222113	G06K	72
222114	B01J	8
222124	F23N	60
222126	H02G	80
222129	H02H	80
222130	G01R	66
222131	C01B	31
222133	H02M	82
222135	H02J	80
222136	C10G	38
222138	C06B	33
222141	E21B	49
222142	C02F	31
222145	G05D	69
222170	E02D	45

Nr zgłoszenia	Int. CI. ³	Strona
1	2	3
222171	B63C	23
222172	F04C	57
222177	F02D	54
222179	B60P	22
222201	C21B	38
222258	G05F	69
222297	H03F	85
222357	E05D	49
222401	A61F	5
223048	B08B	10
225202 T	B23P	17
225377	C07D	34
225773	C25D	42
225902	F02M	55
225904	B21D	12
226008 T	B30B	20
226108 T	G09B	73
226145	G01V	67
226146	G01V	67
226229 T	B22C	12
226438	E21D	53
226464	C01B	31
226597	E21C	51
226656	E01B	43
226674 T	E02D	46
226746 T	GUB	74
226782 T	E05F	49
226790	C21C	39
226931 T	B21B	10
226939	A61K	5
226960 T	E21C	51
226986	B23K	15
227050 T	H01L	79
227059 T	B65H	29
227062 T	B65B	26
227091 T	B60M	22
227099 T	E21C	51
227100 T	G01B	62
227108 T	B63B	23
227134 T	E21F	54
227147 T	F16L	59
227157 T	A01C	1
227163 T	G01B	62
227187 T	B02C	9
227197 T	G06G	72
227219 T	B64D	25
227220 T	B64C	24
227221 T	B64C	24
227227 T	B65D	27
227232 T	C07D	34
227238	A01N	2
227246 T	B24B	19
227247 T	H02P	84
227249 T	B65G	27
227250 T	G01N	65
227252 T	B03D	9
227254 T	H02M	82
227257 T	E02B	45
227259 T	C11B	38
227265 T	C04B	32
227271 T	C14C	38

**Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków
opublikowanych w BUP nr 17/1981**

Nr zgłoszenia	Int. CI.	Strona
1	2	3
63837	F16D	104
64682	G01N	110
64764	A47C	91
64979	D06F	101
65206	F16L	105
65220	A47J	92
65341	B60T	98
65342	B24D	97
65393	B43L	98
65418	G01F	109
65420	G01B	107
65428	G01B	107
65437	G01N	110
65477	G01F	109
65481	G01N	111
65494	G01B	108
65510	A63H	94
65517	G01M	110
65539	A47J	93
65551	A61B	93
65571	B60R	98
65585	G01N	111
65586	G01B	108
65591	E04D	102
65595	F24F	107
65597	F02M	103
65599	B63H	99
65602	G01C	108
65603	B65G	99
65615	B26B	97
65617	F24B	106
~~65618~~	F16K	104
~~65619~~	B66F	100
65620	H02G	112
65621	F21L	105
65622	B23Q	97
65623	F23D	106

Nr zgłoszenia	Int. CI. ³	Strona
1	2	3
65624	E21B	103
65625	G01N	111
65626	F21V	106
65627	F16F	104
65629	B23K	96
65631	E04B	102
65632	F16K	104
65640	G01B	108
65641	A61A	93
65642	A61H	93
65644	A61H	94
65645	A01D	91
65646	B08B	95
65648	E04F	102
65650	F16M	105
65651	A47B	91
65653	B66C	100
65656	B23P	96
65657	G01G	109
65660	C23C	100
65696	B65D	99
65698	F21S	105
65699	F04C	103
65700	A47C	92
65701	E04D	102
65707	B22D	95
65708	B25H	97
65709	B01D	95
65710	A41H	91
65711	B65D	99
65712	A47G	92
65714	B23C	95
65722	E02D	101
~~65753~~	B41B	M
66157	A63F	94
66237	B23Q	97
66238	B23K	96

UWAGA

Urząd Patentowy PRL zawiadamia, że wydał drukiem polski tekst trzeciej edycji Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej, stosowanej w Polsce od **01.01.1981** r.

Poniżej podaje się wykaz podklas nowych i zniesionych w porównaniu do drugiej edycji Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej.

Nowe **podklasy** w Int. Cl²

1. B09B - Utylizacja odpadów stałych
2. C02F - Obróbka wody, ścieków przemysłowych, komunalnych lub osadów ściekowych
3. C12M - Urządzenie do enzymologii lub mikrobiologii; Aparatura do hodowli jednokomórkowych glonów, komórek i tkanek roślinnych lub zwierzęcych lub wirusów
4. C12N - Mikroorganizmy lub enzymy; Ich mieszaniny; Rozmnażanie, konserwacja lub hodowla mikroorganizmów lub tkanek; Mutacje lub inżynieria genetyczna; Pożywki hodowlane
5. C12P - Procesy fermentacyjne lub enzymatyczne służące do otrzymywania określonego związku chemicznego lub mieszaniny
6. **C12Q** - Pomiary lub badanie procesów zachodzących z udziałem enzymów lub mikroorganizmów; Mieszaniny lub papierki wskaźnikowe do tego celu; Sposoby wytwarzania takich mieszanin; Sterowanie w procesach mikrobiologicznych lub enzymologicznych uzależnione od sposobu postępowania
7. C12R - Procesy z udziałem mikroorganizmów
8. C30B - Hodowla monokryształów; Jednokierunkowe zestalanie materiałów eutektycznych lub jednokierunkowe odmieszanie materiałów eutoktydalnych; Obróbka końcowa monokryształów ogólnie; Domieszkowanie kryształów ogólnie; Oczyszczanie przez topienie strefowe materiałów ogólnie; Urządzenie do tego celu
9. G04G - Czasomierze elektroniczne
10. G09G - Układy lub obwody do sterowania urządzeniami wskazującymi z zastosowaniem środków statycznych przedstawiających informacje zmienne
11. H03L - Automatyczna regulacja, uruchamianie, synchronizacja lub stabilizacja elektronicznych generatorów drgań lub impulsów
12. H04S - Systemy stereofoniczne

Podklasy zniesione w Int. Cl²

1. B01K - Procesy elektrochemiczne lub urządzenia ogólne
2. B65J - Transport w pojemnikach
3. C02B - Uzdatnianie wody, np. oczyszczanie
4. C02C - Oczyszczanie wód odpływowych i ścieków
5. C02D - **Woda** nasycona dwutlenkiem węgla lub innymi gazami
6. C12B - Sposoby fermentacji; Urządzenia; **Srodki** i materiały **wyjściowe** ogólnego zastosowania
7. C12D - Wytwarzanie substancji chemicznych innych niż etanol przez fermentację lub biosyntezę
8. C12K - Sposoby i aparatura do prowadzenia badań mikrobiologicznych; Oddzielanie, identyfikowanie i hodowla mikroorganizmów, łącznie z wirusami; Hodowla komórek lub tkanek; Mikrobiologiczne materiały i urządzenia
9. E01G - Przebijanie tuneli lub sztolni; Budowa tuneli lub sztolni za **pomocą** innych technologii niż wiercenia

Wydawnictwo ukazało się w dziewięciu zeszytach - obejmujących osiem działów klasyfikacji patentowej od A do H oraz w osobnym zeszycie wydany jest wstęp, zawierający zasady korzystania z klasyfikacji.

Zamówienia na całe wydawnictwo lub poszczególne zeszyty przyjmuje PP „Powszechna Księgarnia Wysyłkowa” 00-150 Warszawa, ul. Nowolipie 4.

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	7
Dział C - Chemia i metalurgia	30
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	
Dział E - Budownictwo: Górnictwo	43
Dział F - Mechanika; Oświetlenie ; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	54
Dział G - Fizyka	62
Dział H - Elektrotechnika	76
Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków	113

II. Wzory użytkowe

Dział A - ~~Podstawowe~~ potrzeby ludzkie	91
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	95
Dział C - Chemia i metalurgia	100
Dział D - Włókiennictwo i ~~papiernictwo~~	101
Dział E - Budownictwo: Górnictwo	101
Dział F - Mechanika; Oświetlenie ; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	103
Dział G - Fizyka	107
Dział H - Elektrotechnika	112
Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów użytkowych	116

K O M U N I K A T

K O M U N I K A T

**URZĄD PATENTOWY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

i n f o r m u j e,

że dwutygodnik pt. „Biuletyn Urzędu Patentowego” jest drukowany w różnych drukarniach na terenie kraju i może on docierać do zainteresowanych nie w kolejności numerów. W wypadkach takich prosimy o nieinterweniowanie w Oddziałach PP „**PRASA-KSIĄŻKA-RUCH**”.